

RP 73/2026 rd

Regeringens proposition till riksdagen om godkännande och sättande i kraft av avtalet mellan Republiken Finlands regering samt Alliansens militärstrategiska högkvarter i Europa och Alliansens militärstrategiska högkvarter för transformation om komplettering av Parisprotokollet och med förslag till lagar som har samband med det

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att riksdagen godkänner ett avtal mellan Republiken Finlands regering samt Alliansens militärstrategiska högkvarter i Europa och Alliansens militärstrategiska högkvarter för transformation om komplettering av Parisprotokollet.

Som ett led i processen för anslutning till Nato har Finland anslutit sig till avtalet mellan parterna i nordatlantiska fördraget om status för deras styrkor (Nato Sofa) och till protokollet om status för internationella militära högkvarter som inrättats i enlighet med nordatlantiska fördraget (Parisprotokollet). Enligt Parisprotokollet kan protokollet kompletteras med ett bilateralt avtal mellan en mottagande stat och ett militärstrategiskt högkvarter (kompletterande avtal). Inga militära högkvarter eller organisationer inom Nato inrättas genom det kompletterande avtalet.

I Parisprotokollet föreskrivs det bland annat om Natos militärstrategiska högkvarters status som juridisk person och om privilegier och immunitet för Natos internationella militära högkvarter och deras personal genom att de militära högkvarteren och deras personal enligt Parisprotokollet omfattas av bestämmelser i Nato Sofa.

Utöver bestämmelser som preciserar och utvidgar bestämmelserna i Parisprotokollet innehåller det kompletterande avtalet även helt nya bestämmelser om exempelvis användning av lokaler och områden, tillstånd, avtalsentreprenörer, utbildning och telekommunikation samt immunitet och privilegier för högt uppsatt personal. Det kompletterande avtalet utgör i praktiken ett sådant avtal om huvudkontor som internationella militära högkvarter och organisationer inom Nato behöver ingå med värdlandet för att möjliggöra effektiv verksamhet i värdlandet. Det kompletterande avtalet är allmänt tillämpligt på alla Natos militära högkvarter och andra militära organisationer i Finland som omfattas av Parisprotokollet, såsom Natos kompetenscentrum.

Det kompletterande avtalet ska träda i kraft fjorton (14) dagar efter den dag då Republiken Finlands regering skriftligen har meddelat att de nationella förfaranden som ikraftträdandet kräver har slutförts.

Propositionen innehåller ett förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i det kompletterande avtalet som hör till området för lagstiftningen. Lagen avses träda i kraft samtidigt som avtalet träder i kraft för Finlands del, vid en tidpunkt som föreskrivs genom förordning av statsrådet.

I propositionen föreslås dessutom sådana ändringar i utlänningslagen, lagen om statliga affärsverk, fordonslagen, militärfordonslagen, lagen om behandling av personuppgifter inom Försvarsmakten, lagen om försvarsmakten, lagen om markstationer och vissa radaranläggningar, lagen om militär krishantering, mervärdesskattelagen, punktskattelagen, bilskattelagen och tullagen som följer av avtalet. Ändringarna i dessa lagar avses träda i kraft senast när avtalet träder i kraft för Finlands del.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
MOTIVERING	5
1 Bakgrund och beredning	5
1.1 Bakgrund	5
1.2 Beredning	5
2 Avtalets målsättning och centrala innehåll	6
3 Förhållande till Europeiska unionens lagstiftning	7
4 De viktigaste förslagen	10
5 Propositionens konsekvenser	10
5.1 Konsekvensbedömning av Finlands utrikes- och säkerhetspolitik och Finlands försvar	11
5.2 Konsekvenser för Försvarsmaktens verksamhet	11
5.3 Ekonomiska konsekvenser	13
5.4 Konsekvenser för personalen	15
5.5 Konsekvenser för myndigheternas verksamhet	15
5.6 Konsekvenser för grundläggande och mänskliga rättigheter	16
5.7 Miljökonsekvenser	17
5.8 Samhälleliga konsekvenser	17
6 Remissvar	18
7 Bestämmelserna i avtalet och deras förhållande till lagstiftningen i Finland och till EU-rätten	27
8 Specialmotivering till lagförslagen	111
8.1 Lagen om avtalet mellan Republiken Finlands regering samt Alliansens militärstrategiska högkvarter i Europa och Alliansens militärstrategiska högkvarter för transformation om komplettering av Parisprotokollet	111
8.2 Utlänningslagen	115
8.3 Lagen om statliga affärsverk	116
8.4 Fordonslagen	116
8.5 Militärfordonslagen	119
8.6 Lagen om behandling av personuppgifter inom Försvarsmakten	119
8.7 Lagen om försvarsmakten	123
8.8 Lagen om markstationer och vissa radaranläggningar	124
8.9 Lagen om militär krishantering	125
8.10 Mervärdesskattelagen	126
8.11 Punktskattelagen	130
8.12 Bilskattelagen	131
8.13 Tullagen	131
9 Bestämmelser på lägre nivå än lag	132
10 Ikraftträdande	132
11 Bifall av Ålands lagting	132
12 Verkställighet och uppföljning	132
13 Förhållande till andra propositioner	133
14 Behovet av riksdagens samtycke samt behandlingsordning	133
14.1 Behovet av riksdagens samtycke	133
14.2 Behandlingsordning	134
14.2.1 Utgångspunkter för bedömning av behandlingsordningen	134
14.2.2 Alliansens högkvarters rätt att utöva myndighetsbefogenheter på finskt territorium	135
14.2.3 Immunitet mot rättsliga förfaranden för högt uppsatt personal	138
14.2.4 Skydd för privatlivet	139

14.2.5 Rättskydd.....	140
14.2.6 Bemyndigande att utfärda förordning och meddela föreskrifter	142
14.2.7 Skyldighet att försvara landet	144
14.2.8 Slutsats.....	145
LAGFÖRSLAG.....	146
Lag om avtalet mellan Republiken Finlands regering samt Alliansens militärstrategiska högkvarter i Europa och Alliansens militärstrategiska högkvarter för transformation om komplettering av Parisprotokollet	146
Lag om ändring av utlänningslagen.....	148
Lag om ändring av 2 § i lagen om statliga affärsverk.....	148
Lag om ändring av fordonslagen	149
Lag om ändring av militärfordonslagen.....	150
Lag om ändring av lagen om behandling av personuppgifter inom Försvarsmakten.....	151
Lag om ändring av lagen om försvarsmakten.....	152
Lag om ändring av 3 och 13 § i lagen om markstationer och vissa radaranläggningar.....	153
Lag om ändring av 4 § i lagen om militär krishantering.....	155
Lag om ändring av mervärdesskattelagen.....	155
Lag om ändring av 18 § i punktskattelagen.....	158
Lag om ändring av 41 § i bilskattelagen.....	158
Lag om ändring av 44 § i tullagen	159
FÖRDRAGSTEXT.....	161
PARALLELLEXTER.....	214
Lag om ändring av utlänningslagen.....	214
Lag om ändring av fordonslagen	215
Lag om ändring av militärfordonslagen.....	217
Lag om ändring av lagen om behandling av personuppgifter inom Försvarsmakten.....	218
Lag om ändring av lagen om försvarsmakten.....	220
Lag om ändring av 3 och 13 § i lagen om markstationer och vissa radaranläggningar.....	222
Lag om ändring av 4 § i lagen om militär krishantering.....	224
Lag om ändring av mervärdesskattelagen.....	226
Lag om ändring av 18 § i punktskattelagen.....	230
Lag om ändring av 41 § i bilskattelagen.....	231
Lag om ändring av 44 § i tullagen	232

MOTIVERING

1 Bakgrund och beredning

1.1 Bakgrund

Som ett led i processen för anslutning till Nato har Finland anslutit sig till avtalet mellan parterna i nordatlantiska fördraget om status för deras styrkor (Nato Sofa, FördrS 23 och 24/2024) och till protokollet om status för internationella militära högkvarter som inrättats i enlighet med nordatlantiska fördraget (Parisprotokollet, FördrS 25 och 26/2024). Riksdagen godkände Nato Sofa och Parisprotokollet den 19 mars 2024. Republikens president godkände Finlands anslutning till avtalet och protokollet den 22 mars 2024. Nato Sofa och Parisprotokollet trädde i kraft för Finlands del den 27 april 2024. Bestämmelserna i ovan nämnda avtal har beaktats med nödvändiga ändringar i Finlands lagstiftning.

Sommaren 2024 kom Natos försvarsministrar överens om och toppmötet bekräftade placeringen av Alliansens marktaktiska ledning (Multi Corps Land Component Command, MCLCC) i Finland. MCLCC hör till Natos ledningsstruktur, och har ställning enligt Parisprotokollet.

En effektiv verksamhet för Natos MCLCC och Natos andra militära högkvarter och andra militära organisationer som eventuellt kommer att bedriva verksamhet i Finland i framtiden förutsätter att ett avtal (Supplementary Agreement) som kompletterar Parisprotokollet ingås med Natos strategiska högkvarter, militärstrategiska högkvarteret (Supreme Headquarters Allied Powers Europe, SHAPE) och Natos militärstrategiska högkvarteret för transformation (Headquarters Supreme Allied Commander Transformation, HQ SACT).

Det kompletterande avtalet preciserar och utvidgar Parisprotokollet, där det bland annat föreskrivs om rättspersonligheten för Natos strategiska ledningsstaber samt om privilegier och friheter för Natos internationella militärstaber och deras personal genom att till exempel utvidga Nato Sofas inresa, vapenbäranderätt, utövande av domkraft, skadeståndsrätt, truppernas säkerhetsområde, anskaffning av varor och tjänster, arbetstagare, hälso- och sjukvård bestämmelser för militärsekretariat och deras personal inom skatteområdet, tullområdet och fordonsområdet.

Utöver bestämmelser som preciserar och utvidgar bestämmelserna i Parisprotokollet innehåller det kompletterande avtalet även helt nya bestämmelser om exempelvis användning av lokaler och områden, tillstånd, avtalsentreprenörer, utbildning och telekommunikation samt immunitet och privilegier för högt uppsatt personal. Det kompletterande avtalet är i praktiken ett avtal om placeringsort som Natos internationella militära högkvarter och militära organisationer ingår med värdlandet, och som gör det möjligt för de internationella militära högkvartererna och andra militära organisationerna inom Nato att bedriva sin verksamhet effektivt i värdlandet. Det kompletterande avtalet är allmänt tillämpligt på alla Natos militära högkvarter och andra militära organisationer i Finland som omfattas av Parisprotokollet, såsom Natos kompetenscentrum.

1.2 Beredning

Beredning av avtalet

Statsrådets allmänna sammanträde tillsatte den 6 februari 2025 ett förhandlingsdelegation som också ansvarade för beredningen av regeringens proposition. Försvarsministeriets representant

var ordförande för förhandlingsdelegationen och utrikesministeriets representant var vice ordförande. Dessutom bestod delegationen av utrikesministeriets, justitieministeriets, inrikesministeriets, försvarsministeriets, finansministeriet, undervisnings- och kulturministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, trafik- och kommunikationsministeriet, representanter för arbets- och näringsministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, miljöministeriet och Försvarsmakten.

För att förbereda avtalet ordnades en tvådagars förhandlingsomgång i Helsingfors 19–20 mars 2025 och dessutom ordnades fem förhandlingsomgångar som videokonferens (11 februari, 31 mars, 16 juni, 17 juni och 8 oktober 2025). Förhandlingarna fördes utifrån Natos modellavtal. Vid beredningen användes de kompletterande avtal som Bulgarien, Tyskland, Rumänien, Albanien, Estland, Polen, Portugal, Norge, Litauen och Lettland ingått som referenser. Av de avtal som nämns ovan följer alla utom Tysklands och Norges avtal i huvudsak det modellavtal Nato använder. Finlands kompletterande avtal motsvarar till sitt innehåll till stora delar de andra kompletterande avtal som beretts utifrån modellavtalet, men strävan har varit att förbättra läsbarheten samt göra det mer exakt och mer noga avgränsat till flera delar. Vid förhandlingarna koncentrerade man sig i synnerhet på punkter som är av betydelse för Finlands suveränitet och som gäller säkerhet, personalstyrkan vid högkvarteren i alliansen samt avtalets personella tillämpningsområde, och dessutom specificerades formuleringarna.

Beredningen av avtalet slutfördes i oktober 2025. Undertecknandet av avtalet var ute på remiss hos de ministerier som deltagit i förhandlingarna, statsrådets kansli, justitiekanslersämbetet, republikens presidents kansli och riksdagens justitieombudsman under tiden 18 oktober–21 november 2025. Dessutom ombads de bedöma de åtgärder som verkställandet av avtalet kräver inom remissinstansernas förvaltningsområden. Innehållet i remissvaren redovisas i avsnitt 6. De beviskraftiga språken i avtalet är finska och engelska. Avtalet har undertecknats i Mons i Belgien den 8 december 2025 och den 21 januari 2026 samt i Helsingfors den 12 december 2025 och den 18 december 2025.

Beredning av regeringspropositionen

Förhandlingsdelegationen färdigställde sitt betänkande i form av en regeringsproposition den 23 januari 2025. Utlåtande om regeringens förslag begärdes bland annat från ministerier och andra myndigheter samt organisationer, totalt från 153 instanser under perioden 23.1.–6.3.2026 via tjänsten [lausuntopalvelu.fi](https://www.lausuntopalvelu.fi)¹. Den svenskspråkiga remisstiden förlängdes med två veckor till den 20 mars 2026 till följd av tidtabellen för översättningsarbetet. Även andra instanser hade möjlighet att yttra sig om propositionen. Begäran om utlåtande, andra utlåtanden än utlåtanden av privatpersoner och en sammanfattning av utlåtandena finns tillgängliga på statsrådets projektsida med projektkoden PLM006:00/2025². Innehållet i remissvaren redovisas i avsnitt 6. Propositionen har färdigställts som tjänsteuppdrag vid försvarsministeriet.

2 Avtalets målsättning och centrala innehåll

Genom det kompletterande avtalet möjliggörs en effektiv verksamhet för högkvarter i alliansen i Finland. Avtalet preciserar privilegierna och immuniteten för högkvarter i alliansen samt

¹ <https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=997a31ec-c585-441c-9820-afa95c7abef3&respondentId=00000000-0000-0000-0000-000000000000&proposalLanguage=9ff64fe9-04da-4471-9f0c-3f2016e71b4f>

² <https://valtioneuvosto.fi/sv/projektet?tunnus=PLM006:00/2025>

förhållandena mellan dem och Finland. Avtalet innehåller dessutom bestämmelser om vilken status personalen vid högkvarter i alliansen, avtalsentreprenörer och deras anhöriga har i Finland. Det kompletterande avtalet innehåller bestämmelser som inte ingår i Parisprotokollet. Dessa inkluderar till exempel bestämmelser om användning av lokaler och fastigheter, immunitet och privilegier för högt uppsatt personal, avtalsentreprenörer, utbildning, tillstånd och telekommunikation.

Den kompletterande avtalet kommer att tillämpas allmänt på alla internationella militärstaber och organisationer som nu och i framtiden är belägna i Finland och som grundats i enlighet med Nordatlantavtalet, såsom Natos kompetenscentra (Center Of Excellence, COE), som omfattas av Parisprotokollet.

3 Förhållande till Europeiska unionens lagstiftning

Det kompletterande avtalet, liksom Nato Sofa och Parisprotokollet, hör till medlemsstaternas exklusiva befogenheter på de grunder som anges nedan. Av EU:s medlemsstater har åtminstone 7 stater ingått ett kompletterande avtal med Nato enligt samma avtalsmodell som Finlands kompletterande avtal har beretts. Även om det kompletterande avtalet kan anses höra till medlemsstaternas exklusiva befogenheter innehåller det bestämmelser som berör sektorer där det finns rikligt med gällande EU-lagstiftning. I de artikelspecifika motiveringarna i propositionen har avtalsbestämmelsernas förhållande till EU-lagstiftningen behandlats närmare. I artikel II i Nato Sofa, som med stöd av artikel 2 i Parisprotokollet även tillämpas på högkvarter i alliansen som omfattas av tillämpningsområdet för det kompletterande avtalet, utgår man från att styrkorna, den civila personalen och deras anhöriga har skyldighet att respektera lagstiftningen i värdstaten och samtidigt har värdstaten skyldighet att vidta nödvändiga åtgärder för att uppnå denna skyldighet. Ovan nämnda lagstiftning omfattar även EU-lagstiftningen. I praktiken avviker vissa bestämmelser i det kompletterande avtalet emellertid från den gällande EU-lagstiftningen och en fullständig tillämpning av lagstiftningen skulle å andra sidan omöjliggöra ett smidigt militärt samarbete.

När man granskar det kompletterande avtalets förenlighet med EU-rätten ska man granska de allmänna principerna och de sektorspecifika bestämmelserna om fördelningen av befogenheter mellan EU och dess medlemsstater på motsvarande sätt som i regeringens proposition RP 90/2023 rd. När det gäller EU:s inre marknad och de flesta EU-politikområden som är nära anknutna till den ska även EES-dimensionen beaktas.

Enligt artikel 4.2 i fördraget om Europeiska unionen (FEU) ska unionen respektera väsentliga statliga funktioner, särskilt funktioner vars syfte är att hävda staternas territoriella integritet, upprätthålla lag och ordning och skydda den nationella säkerheten. I synnerhet den nationella säkerheten ska också i fortsättningen vara varje medlemsstats eget ansvar. Dessutom innehåller fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) allmänna eller särskilda undantagsregler som gäller den allmänna säkerheten, såsom artiklarna 72 och 347 i EUF-fördraget.

Nationella åtgärder som berör den nationella säkerheten faller dock inte kategoriskt utanför EU-rättens tillämpningsområde, och säkerhetsaspekter befriar inte medlemsstaten från skyldigheten att tillämpa EU-rätten. Unionens domstol har också i sin rättspraxis tagit ställning till medlemsstaternas nationella säkerhetsåtgärder (se bland annat mål C-742/19) och har ansett att EU:s bestämmelser inte kan tolkas så att de hindrar Försvarsmakten från att sköta sina uppgifter och att de därför skulle orsaka olägenheter för bevarandet av statens territoriella integritet och säkerställandet av den nationella säkerheten som hör till statens centrala uppgifter. Unionsrätten ska på lämpligt sätt ta hänsyn till de särdrag som varje medlemsstat har fastställt för sin

försvarsmakts verksamhet, oavsett om dessa särdrag beror på bland annat medlemsstatens särskilda internationella förpliktelser, konflikter eller hot som berör staten eller statens geopolitiska ställning.

Vid bedömningen av EU-regleringens lämplighet ska man också beakta bland annat att varor som förs in på området enligt det kompletterande avtalet endast förs in för alliansens berörda högkvarters eget bruk och att det i allmänhet inte är fråga om import av varor eller tjänster och utsläppande på den inre marknaden i den mening som avses i EU-lagstiftningen. Således avses regleringen om den inre marknaden och importvillkor inte vara tillämplig i alla fall.

I en del av den sektorspecifika EU-lagstiftningen kan det också finnas direkta bestämmelser om undantag från regleringen när det gäller försvarsområdet eller den nationella säkerheten.

Vid tillämpningen av EU-rätten ska man i enlighet med artikel 6 i EU-fördraget beakta EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna samt de mänskliga rättigheterna enligt Europeiska konventionen om de mänskliga rättigheterna (FördrS 18 och 19/1990, sådan den är ändrad i FördrS 71 och 72/1994, FördrS 85 och 86/1998, FördrS 8 och 9/2005, FördrS 6 och 7/2005 samt FördrS 50 och 51/2010) och de grundläggande rättigheter som följer av medlemsstaternas gemensamma konstitutionella traditioner, vilka båda som allmänna principer är en del av unionens rätt. Artikel 52 i stadgan om de grundläggande rättigheterna innehåller allmänna principer om rättigheternas räckvidd och tillämpning, såsom till exempel proportionalitetsprincipen. Proportionalitetsprincipen är också en allmän rättsprincip inom EU. I förklaringarna till artikel 52 i stadgan konstateras det att stadgan inte påverkar medlemsstaternas möjligheter att använda sig av artikel 15 i Europakonventionen eller att vidta försvarsåtgärder i krig och för att upprätthålla lag och ordning i enlighet med de skyldigheter som erkänns i artikel 4.1 i EUF-fördraget samt artiklarna 72 och 347 i EUF-fördraget. EU-domstolen har i sin avgörandepraxis konstaterat att de grundläggande fri- och rättigheterna ska respekteras också vid tillämpningen av EU-rättsliga grunder för undantag och begränsningar (se bland annat mål C-260/89, C-402/05 P och C-415/05).

Konkurrensneutralitet i statens affärsverk och reglering av statsunderstöd

För Senatkoncernens del omfattar förslaget en utvidgning av dess kundkrets på lagstiftningsnivå. Detta föreslås bli genomfört genom att ändra lagen om statliga affärsverk (1062/2010). När Senatkoncernens kundkrets utvidgas är det nödvändigt att utreda konsekvenserna av detta för bestämmelserna om statsunderstöd i EU och Finland. När det gäller offentlig finansiering eller offentligt understöd ska konsekvenserna för marknaden bedömas. Statligt stöd definieras i artikel 107.1 i EU-fördraget som sådant stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel, av vilket slag det än är, och som snedvrider eller hotar att snedvrider konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna. Dessa konsekvenser ska också bedömas för statens egna affärsverk. Understöd omfattas av EU:s regler om statligt stöd om alla kriterier i artikel 107.1 i EG-fördraget är uppfyllda:

- 1) offentliga medel kanaliseras till företag som utövar ekonomisk verksamhet,
- 2) det är fråga om en selektiv ekonomisk fördel,
- 3) snedvrider eller hotar att snedvrider konkurrensen, och
- 4) påverkar handeln mellan medlemsländerna (s.k. kriteriet för inverkan på handeln).

Artikel 107.1 i EG-fördraget tillämpas inte när staten utövar offentlig makt eller när offentliga organ agerar i egenskap av myndighet. En enhet kan anses utöva offentlig makt när verksamheten i fråga till sin karaktär, sitt syfte och de regler som tillämpas på den hör till statens centrala uppgifter eller anknyter till dessa uppgifter. I allmänhet, om en medlemsstat har beslutat att införa marknadsmekanismer, är det ändå inte fråga om ekonomisk verksamhet när det gäller verksamheter som naturligt är en del av myndigheternas privilegier och för vilka staten ansvarar. Exempel på sådana verksamheter är militär, polis, flygsäkerhet och säkerhetsområden, sjöfartsövervakning och säkerhetsområden, övervakning av förebyggande av föroreningar, organisering, finansiering och genomförande av fängelsestraff, användning och återupplivning av offentliga markområden av myndigheter, insamling av uppgifter som används för offentliga syften till berörda företag på grundval av en lagstadgad skyldighet att meddela sådana uppgifter. Sättande i kraft av ett kompletterande avtal är inte problematiskt statsunderstödsrättsligt, eftersom den nya användargruppen är en aktör som bedriver icke-ekonomisk verksamhet. En sådan ökning av kundbasen gör inte Senatkoncernen till en aktör som bedriver ekonomisk verksamhet i högre grad än vad den är för närvarande. Samma gäller även utvidgning av Senatkoncernens kundkrets till följd av andra avtal om internationellt försvarssamarbete.

Organisationsformen (affärsverk eller aktiebolag) har ingen betydelse i denna bedömning, utan verksamhetens karaktär är avgörande.

Om ett offentligt samfund bedriver ekonomisk verksamhet som kan separeras från utövandet av offentlig makt, verkar samfundet i fråga som ett företag i den mening som avses i EG-fördraget, varvid bestämmelserna om statligt stöd tillämpas på denna verksamhet. Om den ekonomiska verksamheten däremot inte kan separeras från utövandet av offentlig makt, är alla verksamheter i samfundet i fråga fortfarande kopplade till utövandet av offentlig makt och omfattas därför inte av begreppet företag.

Europeiska unionens kommission har behandlat definitionen av begreppet statligt stöd närmare i sitt tillkännagivande (C/2016/2946, nedan tillkännagivandet om begreppet statligt stöd). I tillkännagivandet behandlas under vilka förutsättningar offentlig finansiering av infrastruktur inte alls omfattas av EU:s regler om statligt stöd. Enligt tillkännagivandet tillämpas inte EU:s regler om statligt stöd om infrastrukturen används för icke-ekonomisk verksamhet.

Tillkännagivandet har tolkats så att tillhandahållande av offentlig infrastruktur för statens eget bruk inte är ekonomisk verksamhet även om en del av denna verksamhet är marknadsinriktad (infrastrukturundantag). Kommissionen har också ansett att offentlig finansiering av så kallade konventionella tjänster som erbjuds i samband med icke-ekonomiska verksamheter i allmänhet inte påverkar handeln mellan medlemsstaterna. På så sätt har till exempel uthyrningen av lokaler i en affär i anslutning till statlig museiverksamhet eller en lunchrestaurang i anslutning till ett kontorshus ingen inverkan på handeln mellan medlemsstaterna.

Infrastrukturundantaget och de sedvanliga tilläggstjänsterna är betydelsefulla bland annat med tanke på verksamheten i statliga affärsverk. Med andra ord, när staten använder infrastruktur som den själv äger, till exempel fastigheter som staten äger för att ordna sin verksamhet, omfattas detta inte av tillämpningsområdet för regler om statligt stöd ens i situationer där en liten del av infrastrukturen används av någon annan aktör. Denna andra form av användning är så kallad anknytande verksamhet eller vanliga tilläggstjänster. En förutsättning är att det inte är förnuftigt att separera annan än statlig användning av infrastrukturen. Åtminstone om verksamheten samtidigt förbrukar samma produktionsinsatser som huvudsakligen statlig användning, till exempel samma material, utrustning, arbetskraft eller fast kapital.

I punkt 207 i tillkännagivandet om begreppet statligt stöd konstateras att om en enhet bedriver både ekonomisk och icke-ekonomisk verksamhet ska medlemsstaterna säkerställa att offentlig finansiering som beviljats för icke-ekonomisk verksamhet inte används för korsvis stödjande av ekonomisk verksamhet.

Den anknyttande verksamheten måste förbli liten i förhållande till infrastrukturens kapacitet. Den ekonomiska användningen av infrastrukturen kan betraktas som anknyttande verksamhet när den kapacitet som årligen allokeras till sådan verksamhet inte överstiger 20 procent av infrastrukturens totala årliga kapacitet. Sedvanliga tilläggstjänster räknas inte med när gränsen för anknyttande verksamhet räknas. Marknadsinriktad anknyttande verksamhet ska också separeras bokföringsmässigt.

Även om regleringen av statligt stöd enligt EU-fördraget och rättspraxisen om det inte skulle tillämpas på offentlig finansiering på ovan nämnda grunder, ska konkurrensneutraliteten bedömas med avseende på den nationella konkurrenslagen (948/2011). Med tanke på konkurrenslagen är det viktigast att säkerställa marknadsanpassning i situationer där en offentlig aktör bedriver ekonomisk verksamhet i en konkurrenssituation på marknaden samt Konkurrens- och konsumentverkets befogenhet att övervaka denna verksamhet. Enligt 4 a kap. i konkurrenslagen neutralitetsreglering har Konkurrens- och konsumentverket befogenhet att ingripa i ett förfarande eller en verksamhetsstruktur som tillämpas i den ekonomiska verksamhet som bedrivs av staten eller en enhet som de har bestämmande inflytande över och som snedvrider eller kan bidra till att snedvrida förutsättningarna för en sund och fungerande konkurrens på marknaden. Denna befogenhet omfattar även verksamheten i statliga affärsverk. Sättande i kraft av ett kompletterande avtal är inte problematiskt statsunderstödsrättsligt, eftersom den nya användargruppen är en aktör som bedriver icke-ekonomisk verksamhet. En sådan ökning av kundbasen gör inte Senatkoncernen till en aktör som bedriver ekonomisk verksamhet i högre grad än vad den är för närvarande. Samma gäller även utvidgning av Senatkoncernens kundkrets till följd av andra avtal om internationellt försvarssamarbete.

4 De viktigaste förslagen

I propositionen föreslås att riksdagen godkänner avtalet mellan Republiken Finlands regering samt Alliansens militärstrategiska högkvarter i Europa och Alliansens militärstrategiska högkvarter för transformation om komplettering av Parisprotokollet. Propositionen innehåller ett förslag till lag om sättande i kraft av avtalet, genom vilken de bestämmelser i avtalet som hör till området för lagstiftningen sätts i kraft.

I propositionen föreslås dessutom att ändringar till följd av avtalet ska göras i utlänningslagen (301/2004), så att det även i den nationella lagen tydligt framgår rätten att vistas utan uppehållstillstånd för de grupper (medlemmar, avtalsentreprenörer och anhöriga) som i avtalet befrias från kravet på uppehållstillstånd. Samtidigt genomförs ändringar i arbetsrättsbestämmelserna till den del som ovan nämnda grupper enligt avtalet är befriade från att ansöka om uppehållstillstånd som ger rätt att arbeta.

Dessutom föreslås att lagen om statsrådets affärsverk (1062/2010), fordonslagen (82/2021), lagen om militärfordon (332/2023), lagen om behandling av personuppgifter inom Försvarsmakten (332/2019), lagen om Försvarsmakten (551/2007), lagen om markstationer och vissa radarer (96/2023), lagen om militär krishantering (211/2006), mervärdesskattelagen (1501/2010), bilskattelagen (777/2020) samt tullagen (304/2016) ändras.

5 Propositionens konsekvenser

Konsekvenserna av Finlands anslutning till Nato behandlas i regeringens proposition RP 315/2022 rd. Konsekvenserna av anslutningen till Nato Sofa och Parisprotokollet behandlas i regeringens proposition RP 90/2023 rd. I konsekvensbedömningarna i denna proposition har konsekvenserna beaktats till den del de bedöms skilja sig från de konsekvenser som redan bedömts i samband med ovannämnda propositioner.

Omfattningen av konsekvenserna av det kompletterande avtalet påverkas direkt av omfattningen av den verksamhet som vid var tid omfattas av det kompletterande avtalet i Finland. Genom avtalet inrättas inga högkvarter för alliansen i Finland, varför en bedömning av deras konsekvenser ska göras separat i samband med att alliansens respektive högkvarter inrättas.

5.1 Konsekvensbedömning av Finlands utrikes- och säkerhetspolitik och Finlands försvar

Den förändring som skett i Europas säkerhetssituation och Finlands medlemskap i Nato har ökat den praktiska betydelsen av att ge och ta emot internationellt bistånd, internationellt samarbete och avtalsarrangemang som gäller styrkornas ställning, såsom Nato Sofa, Parisprotokollet och det kompletterande avtalet.

Anslutningen till Nato Sofa berodde på Finlands medlemskap i Nato och ingick i den förbindelse som gavs i förhandlingarna om att förbinda sig till internationella avtal som ingåtts inom ramen för Nato. Nato-medlemskap skapar förutsättningar för en bredare och djupare bilateralt försvarssamarbete med allierade länder.

Det viktigaste målet för Finlands utrikes- och säkerhetspolitik är att trygga Finlands självständighet och regionala integritet, förhindra att Finland hamnar i en militär konflikt och garantera finländarnas säkerhet och välbefinnande. Finlands utrikes- och säkerhetspolitiska linje grundar sig på demokrati, rättsstatsprincipen, internationell rätt och mänskliga rättigheter, fred, jämställdhet och likabehandling.

Ett nära samarbete med partnerländerna, goda bilaterala relationer samt respekt för och förstärkning av den multilaterala internationella rätten är hörnstenarna i Finlands internationella relationer. Europeiska unionen och försvaralliansen Nato utgör kärnan i Finlands samarbetsbaserade utrikespolitik. Finland bedömer sin säkerhet med avseende på Natos gemensamma försvar, bär för sin del ansvaret för hela alliansens säkerhet och verkar vid sidan av sina Nato-allierade för gemensamma värderingar.

Nato Sofa, Parisprotokollet och det kompletterande avtalet spelar en viktig roll som en rättslig förutsättning för praktiskt samarbete som avtal som fastställer ställningen för Natos militära högkvarter, andra militära organisationer och Nato-allierades styrkor när de verkar inom varandras territorium.

Som medlem i Nato deltar Finland fullt ut i Natos verksamhet. Genom medlemskapet i Nato deltar Finland i genomförandet av Natos avskräckning och försvar samt i samarbetet under fredstid. Finlands försvar har samordnats som en del av alliansens gemensamma försvar, vilket innebär deltagande i planeringen och genomförandet av det gemensamma försvaret. I och med medlemskapet i Nato blir det internationella försvarssamarbetet mer mångsidigt.

Det kompletterande avtalet bedöms inte ha några betydande konsekvenser för Finlands utrikes-, säkerhets- och försvarspolitik, utan det handlar om att följa och verkställa den utrikes-,

säkerhets- och försvarspolitiska linje som redan har bildats i samband med anslutningen till nordatlantiska fördraget, Nato Sofa och Parisprotokollet.

5.2 Konsekvenser för Försvarsmaktens verksamhet

Det kompletterande avtalet kommer att tillämpas i Försvarsmaktens samverkan med Natos i Finland belägna internationella staber och andra militära organisationer. Tillämpningssituationerna inom Försvarsmakten kommer sannolikt också att öka när Natos närvaro etableras i Finland.

Även om bestämmelserna i det kompletterande avtalet i stor utsträckning gäller statsförvaltningen, står Försvarsmakten i centrum för myndighetssamarbetet, eftersom den verksamhet som omfattas av det kompletterande avtalet huvudsakligen är militär verksamhet. Tillämpningen av det kompletterande avtalet förutsätter ett fungerande myndighetssamarbete mellan Försvarsmakten och andra statliga myndigheter. Som exempel på detta kan nämnas inresa som förutsätter samarbete mellan Gränsbevakningsväsendet och Försvarsmakten, import som förutsätter samarbete mellan Försvarsmakten och Tullen samt Livsmedelsverket, evakuering enligt artikel 23 som förutsätter samarbete mellan Försvarsmakten, räddningsväsendet och hälso- och sjukvården samt upprätthållande av säkerheten som förutsätter samarbete mellan Försvarsmakten och polisen.

En central del i genomförandet av avtalet kommer att vara samarbetet mellan Försvarsmakten och högkvarter i alliansen. När ett högkvarter finns inom Försvarsmaktens område ska verksamheten samordnas med Försvarsmakten och andra myndigheter. I många situationer handlar det också till exempel om att högkvarteret ska erbjudas samma förmåner eller avtalsvillkor som Försvarsmakten, varvid samordning förutsätts i fråga om huruvida sådana avtal eller förmåner finns hos Försvarsmakten. Även till exempel när det gäller olika tillstånd och ansökningar krävs det samordning och samarbete, om Försvarsmakten ansöker om tillstånd för högkvarterets räkning eller i sin egen verksamhet, som högkvarter i alliansen även behöver för sin verksamhet.

Tillämpningen av det kompletterande avtalet kommer att ha konsekvenser för Försvarsmaktens verksamhet och för Försvarsmaktens interna normer. Konsekvenserna av det kompletterande avtalet för Försvarsmaktens verksamhet är mångfaldiga. Ett exempel på detta är artikel 7 i avtalet om immunitet och privilegier för högt uppsatt personal samt artikel 32 i avtalet om rätten för medlemmar av ett högkvarter i alliansen att utnyttja lokala idrotts- och välfärdstjänster, vars genomförande kräver att Försvarsmaktens interna normer granskas och att personalen utbildas. När högkvarter i alliansen som omfattas av tillämpningsområdet för det kompletterande avtalet är beläget på Försvarsmaktens område, påverkar tillämpningen av avtalet direkt Försvarsmaktens verksamhet bland annat genom ordnandet av personalresurser, utbildningsbehov, lokaler och säkerhet. Konsekvensbedömningen gäller även genomförandet av artikel 9, enligt vilken personkort ska ges till medlemmar i förbundets förbundskommittéer och deras underordnade, och som ska vara Försvarsmaktens uppgift. Tillämpningen av det kompletterande avtalet förutsätter också insamling av anmälningar från högkvarter i alliansen och utlämnande av uppgifter till andra myndigheter. Uppgifter som samlas in är bland annat högkvarterens personalstyrka enligt artikel 8 som årligen ska anmälas till Finland samt uppgifter om högt uppsatta personer som i Finland har den immunitet och de privilegier som avses i artikel 7.

Enligt artiklarna 26 och 27 i det kompletterande avtalet har Finlands behöriga myndigheter huvudansvaret för säkerheten vid och skyddet av högkvarter i alliansen. I de lokaler som anvisats för alliansens högkvarters exklusiva användning ansvarar i sin tur högkvarterets

säkerhetspersonal för upprätthållandet av säkerheten enligt artikel 26. Utanför högkvarterets lokaler hör ansvaret till den behöriga myndigheten, såsom Försvarsmakten och polisen. Placeringen av ett högkvarter i alliansen på Försvarsmaktens område avses kräva omorganisering av garnisonens säkerhets- och bevakningsarrangemang.

Utbildnings- och övningsverksamhet som leds av ett högkvarter i alliansen kan öka Försvarsmaktens arbetsmängd om olika funktioner enligt artikel 8 i högkvarter i alliansen förutsätter Finlands godkännande. I den årliga planen för den internationella övningsverksamheten som Försvarsmakten utarbetar ingår i princip all känd övningsverksamhet för Natos styrkor och högkvarter i Finland. I planen i fråga kan i fortsättningen även inkluderas sådan övningsverksamhet för Natos ledningsstruktur som genomförs i lokaler och områden som normalt används av Natos ledningsstruktur i Finland, men som Försvarsmakten inte annars deltar i eller som inte förutsätter Försvarsmaktens värdlandsstöd utöver det normala stöd som ges till ledningsstrukturen.

Arbetet orsakas Försvarsmakten genom tillämpningen av det kompletterande avtalet i olika situationer, och därmed är särskilt konsekvenserna för personalen och de ekonomiska konsekvenserna betydande. Tillämpningen av avtalet kommer också att kräva inrättande av ett nytt register och ett nytt informationssystem.

I sitt system för verksamhetsstyrning behandlar Försvarsmakten personuppgifter, för vilka användningsändamålet kan härledas direkt från gällande lagstiftning som tillämpas på Försvarsmakten. De behandlingssyften som nu föreslås är nya, Försvarsmakten har ingen befintlig process för behandling enligt dem och därför finns inte heller några arbetsförlopp eller behandlarkategorier för dessa behandlingssyften. De nya behandlingssyftena har inte modellerats i den datasystemsimplementering som är under utveckling. När detta utvecklingsarbete initieras kommer det att påverka tidtabellen för ibruktagande av informationssystemet och de sakkunnigresurser som reserveras för utvecklingen av systemet.

De nya uppgifter som åläggs Försvarsmakten samt de nya personregistren i internationella ärenden kommer att inverka såväl på utbildningen av personal som på skapandet av nya arbetssätt och processer. Det bedöms få konsekvenser för personalresurserna och för antalet årsverken.

5.3 Ekonomiska konsekvenser

De faktiska ekonomiska konsekvenserna av det kompletterande avtalet orsakas av kostnaderna för de högkvarter i alliansen som inrättas inom ramen för avtalet och deras verksamhet. Kostnaderna uppkommer av inrättandet av verksamheten och lokalerna i anslutning till den eller beredskapen för den samt alliansens högkvarters faktiska verksamhet.

Vad gäller fastigheterna och kostnaderna för användningen av dem ska Finland i enlighet med artikel 4.1 i det kompletterande avtalet låta högkvarter i alliansen förfoga över all den mark och alla de byggnader och fasta anläggningar som högkvarteret behöver utan att ta ut vederlag, avgifter eller skatter. Antalet lokaler och områden som används av Försvarsmakten kommer att öka i och med den användning som högkvarter i alliansen står för. Praxis för användningen av fastigheterna kommer att utvecklas under årens lopp, och det går ännu inte att göra någon närmare bedömning av hur stora ekonomiska konsekvenser avtalet orsakar Försvarsmaktens verksamhet.

Finska myndigheter kommer i praktiken att ansvara för att skaffa de tillstånd av olika slag som högkvarteren i alliansen behöver samt för avgifterna för dem. Därför bör tillståndsavgifterna

beaktas i anslagen för den myndighet som ansöker om tillstånd, och de bedöms inte få några konsekvenser för kommunernas ekonomi om den myndighet som ansöker om tillstånd inte särskilt i lag har befriats från tillståndsavgifterna.

De lokaler, områden och strukturer som högkvarter i alliansen behöver för sin användning kan helt eller delvis finansieras gemensamt. Finland kan då ansöka om finansiering från Natos gemensamma säkerhetsinvesteringsprogram (NATO Security Investment Programme, NSIP) för inrättande eller renovering av lokaler för högkvarter. Nato deltar också i underhållskostnaderna för högkvarterens lokaler och områden. På fördelningen av underhållskostnaderna för högkvarter i alliansen tillämpas Natos policy.

Senatkoncernen är ett statligt affärsverk. Till den hör Senatfastigheter och dess dotterbolag Försvarsfastigheter. Bestämmelser om Senatkoncernen finns i lagen om Senatfastigheter och Försvarsfastigheter (1018/2020). Den enligt övergångsbestämmelsen i 21 § 1 mom. i lagen om statliga affärsverk (1062/2010, nedan affärsverkslagen) upphävda lagen (1185/2002) och de författningar som med stöd av den antagits tillämpas på Forststyrelsen tills annat föreskrivs om Forststyrelsen. Bestämmelser om Forststyrelsen har senare utfärdats genom lagen om Forststyrelsen (234/2016). Därför är Senatkoncernen det enda statliga affärsverket, och den ändring av affärsverkslagen som föreslås i propositionen har inga konsekvenser för Forststyrelsens verksamhet.

Enligt 6 § i affärsverkslagen ska riksdagen i samband med behandlingen av statsbudgeten årligen godkänna investeringsbefogenheten, dvs. maximibeloppet för affärsverkets investeringsförbindelser under nästa räkenskapsperiod samt befogenheten att ingå sådana förbindelser i fråga om investeringar som medför utgifter även under senare räkenskapsperioder. Affärsverks byggnadsinvesteringar som görs inom ramen för det kompletterande avtalet ska ingå i koncernens förbindelsebefogenhet. De investeringsbehov som avtalet medför ska därför beaktas i affärsverkens budgetering och inkluderas i det årliga budgetförslaget. I budgeteringen beaktar Försvarmakten kostnaderna för byggande enligt det kompletterande avtalet samt kostnaderna för Försvarmaktens lokalförvaltning och områdesanvändning.

När det gäller områden som förvaltas av Forststyrelsen ska man beakta att till exempel en del av Försvarmaktens skjut- och övningsområden också används för naturskydd eller skogsbruk. Det fria skogsbruket i området kan förhindras om områdena anvisas till högkvarter i alliansen och tillträdet till områdena begränsas. Om skogsbruket i området förhindras kan det påverka det arrende som betalas för området. Kostnader kan uppstå till exempel vid uppsägning av avtal som gäller skogsbruk eller annan affärsverksamhet i områden som ställts till alliansens högkvarters förfogande, vid upphävande av servitut eller motsvarande fastighetsfrågor samt på grund av effekter på Forststyrelsens leveranskedjor.

Senatkoncernens affärsverk och Forststyrelsen får inte direkt finansiering från statsbudgeten, utan de totala kostnaderna för skötseln och förvaltningen av fastighetstillgångarna för affärsverken ska kunna täckas med vederlag som tas ut för tjänsterna. Om det kompletterande avtalet medför nya uppgifter, inkomstförluster eller liknande ekonomiskt ansvar för ämbetsverken eller affärsverken ska dessa beaktas i planeringen av verksamheten och utgiftsekonomi inom ramen för de allmänna riktlinjerna för omkostnadsekonomi och ämbetsverkens och affärsverkens verksamhet. De kan bedömas senare när avtalssituationen konkretiseras. Då kan bland annat kostnadsfördelningen och det eventuella behovet av kompensation komma att granskas. Med budgetfinansiering finansieras i stället lokalhyror som betalas av statliga ämbetsverk och institutioner såsom Försvarmakten och Gränsbevakningsväsendet.

Bestämmelserna om skadestånd i det kompletterande avtalet bedöms inte som sådana ha några direkta ekonomiska konsekvenser. Antalet situationer där avtalet tillämpas och omfattningen av verksamheten vid högkvarter i alliansen står emellertid i direkt samband med antalet skadeanmälningar samt de extra resurser och ersättningsutgiftsanslag som behövs. I fråga om de ekonomiska konsekvenserna av skadestånd, eventuella behov av ytterligare resurser och ersättningsutgiftsanslagen hänvisas det till konsekvenserna av artikel VIII i Nato Sofa som framfördes i samband med sättande i kraft av Nato Sofa och Parisprotokollet (RP 90/2023 rd). De indirekta ekonomiska konsekvenserna av det kompletterande avtalet och behovet av ytterligare resurser kan bedömas närmare först i och med avtalets tillämpningspraxis.

Försvarsmakten föreslår årligen de tilläggsanslag som behövs i samband med budgeten och tilläggsbudgeten, varvid man tar ställning till förslaget samtidigt med andra beslut som fattas efter prövning.

Skolgången för personer i läropliktsålder som kommer till Finland tillsammans med Nato-personal och står under deras vårdnad medför i viss mån ekonomiska konsekvenser, å ena sidan för staten i form av statsandelar och å andra sidan för den lokala kommunen. I det här skedet är det dock svårt att bedöma hur många sådana personer som kommer och hur stora de ekonomiska konsekvenserna av utbildningen blir. Kostnadernas storleksordning påverkas av storleken hos de högkvarter i alliansen som verkar i Finland, samt huruvida deras personal hämtar anhöriga till Finland för den tid tjänstgöringen varar.

Förslaget bedöms inte ha några ekonomiska konsekvenser i fråga om fordons- och bilbeskattning, mervärdes-, inkomst- eller punktbeskattning eller tullar. Det kompletterande avtalet innehåller bestämmelser om beskattningsbehandlingen av medlemmar av ett högkvarter i alliansen som avviker från Finlands inkomstskattelagstiftning eller är mer omfattande i fråga om mervärdes- eller punktbeskattningen än i andra avtal som gäller internationell verksamhet. I avsaknad av närmare information är det svårt att uppskatta eventuella inkomstförluster.

Verksamheten vid högkvarter i alliansen i Finland kan få indirekta positiva ekonomiska konsekvenser till exempel i form av medlemmars och anhörigas ekonomiska aktivitet.

5.4 Konsekvenser för personalen

Skyldigheterna enligt det kompletterande avtalet bedöms i fråga om de högkvarter i alliansen som är kända när denna proposition ges medföra enstaka behov av ytterligare resurser för Försvarsmakten.

Utöver skydd för styrkorna behövs det lokalt stöd för de utländska styrkorna, såväl för de anställda vid högkvarter i alliansen som för deras närstående i Finland. Ordandet av stöd-, säkerhets- och bevakningsarrangemang samt värdlandsstöd enligt kraven förutsätter cirka 15–20 ytterligare årsverken för de högkvarter i alliansen som man nu vet att kommer att placeras i Finland. Den ytterligare personalen omfattar förutom bevakningsarrangemang även ett lokalt team som ger värdlandsstöd. Denna avspeglade effekt består endast av de kända tilläggsbehov som uppstår till följd av nya uppgifter.

Det kompletterande avtalet bedöms för närvarande inte ha någon betydande inverkan på behovet av personalresurser inom olika förvaltningsområden. Resursering som gäller personalen samt uppföljning av dess tillräcklighet behövs för att säkerställa personalens välmående och kompetens. I detta skede är det dock inte möjligt att exakt bedöma eventuella behov av ytterligare resurser.

5.5 Konsekvenser för myndigheternas verksamhet

Det kompletterande avtalet gäller många olika myndighetsinstanser. Tillämpningen förutsätter ett fungerande myndighetssamarbete mellan Försvarsmakten och andra statliga myndigheter. Genomförandet av säkerhetsarrangemangen för högkvarter i alliansen kräver ett nära samarbete mellan de behöriga finska myndigheterna och alliansens företrädare.

Enligt avtalet ansvarar högkvarter i alliansen för säkerheten och upprätthållandet av ordningen i alliansens lokaler och på de områden som alliansen besitter och de finska myndigheterna för områdena utanför dessa. De finska myndigheterna ansvarar till alla delar för skyddet av styrkorna och bistår högkvarteret på begäran. Genomförandet av dessa skyldigheter hör till polisen och andra säkerhetsmyndigheter i Finland. I Finland sörjer polisen för upprätthållandet av den allmänna ordningen och säkerheten samt förebyggandet av brott i samarbete med andra myndigheter.

De säkerhetsarrangemang som avses i avtalet har sannolikt ekonomiska och operativa konsekvenser för polisväsendet beroende på de konkreta fallen och till exempel den allmänna säkerhetssituationen och hotmiljön.

Avtalet har inga betydande konsekvenser för Gränsbevakningsväsendets verksamhet. Gränsbevakningsväsendet ska utföra gränskontroller för personer som överskrider Schengens yttre gräns enligt Schengens gränskodex med beaktande av bestämmelserna i artikel III i Nato Sofa, artikel 4 i Parisprotokollet och artikel 9 i det kompletterande avtalet. Vid gränskontrollen konstateras personens status vid inresa och utresa utifrån de handlingar som uppvisas. Vid behov kan de i enlighet med bilaga VII till Schengens gränskodex ges företräde framför andra passagerare vid gränsövergångsställen. Arbetarskyddsmyndighetens och andra tillsynsmyndigheters tillsynsrätt begränsas när det gäller inspektioner som inte anmälts i förskott.

En del av genomförandet av det kompletterande avtalet, såsom ordnandet av hälso- och sjukvård och utbildning, är sådant som kommunerna eller välfärdsområdena ansvarar för att ordna eller producera. Till denna del kan genomförandet kräva att dessa parter deltar i planeringen av verksamheten och i övningar, vilket förutsätter till exempel utarbetande av säkerhetsutredningar och arrangemang i anslutning till behandlingen av sekretessbelagd information.

Det kompletterande avtalet har inga konsekvenser för Migrationsverkets verksamhet, eftersom medlemmar, avtalsentreprenörers arbetstagare och anhöriga enligt avtalet befrias från kravet att ansöka om uppehållstillstånd i Finland.

5.6 Konsekvenser för grundläggande och mänskliga rättigheter

Det bedöms att den immunitet och de privilegier för högt uppsatt personal som avses i artikel 7 i det kompletterande avtalet påverkar de berördas möjligheter att väcka åtal för brott mot högt uppsatt personal som avses i artikeln. I praktiken skiljer sig konsekvenserna emellertid inte avsevärt från vad som har bedömts i regeringens proposition om godkännande av Nato Sofa och Parisprotokollet (RP 90/2023 rd, s. 44–50), eftersom immuniteten mot rättsliga förfaranden enligt artikel 7 i praktiken fråntar Finland möjligheten att utöva jurisdiktion i ärenden där Finland annars hade haft exklusiv domsrätt. Sådana fall är situationer som avses i artikel VII.2 b i Nato Sofa, när en gärning är straffbar enligt den mottagande statens, det vill säga Finlands, men inte enligt den sändande statens lagstiftning. I fråga om övriga gärningar som begåtts i tjänsten har Finland och den sändande staten parallell domsrätt, med utgångspunkten att den sändande staten i varje fall utövar primär domsrätt. De bestämmelser om immunitet mot rättsliga

förfaranden som ingår i artikel 7 i det kompletterande avtalet gäller inte heller gärningar som begås utanför de officiella uppgifterna, utan de behandlas i enlighet med bestämmelserna i Parisprotokollet och Nato Sofa.

Bestämmelserna i artikel 7 i det kompletterande avtalet begränsar inte heller berörda personers rätt att framställa skadeståndsanspråk i enlighet med bestämmelserna i det kompletterande avtalet, parisprotokollet och Nato Sofa när skada har uppkommit till följd av muntliga eller skriftliga uttalanden eller handlingar som en person som åtnjuter immunitet mot rättsliga förfaranden har utfört i sin tjänst inom Nato. Sådana skadeståndsanspråk kan inte enligt bestämmelserna i Parisprotokollet och Nato Sofa riktas till de personer som har utfört gärningen i sin tjänst inom Nato, utan de anhängiggörs, handläggs och förlikas eller avgörs vid domstol enligt artikel VIII.5 i Nato Sofa enligt de lagar och förordningar i den mottagande staten som gäller skadeståndsanspråk till följd av dess egna stridskrafterns handlande. I praktiken kan den som berörs alltså beroende på situationen rikta ersättningsanspråket antingen till Försvarsmakten eller till Statskontoret.

Bestämmelsen i artikel 12.1 i det kompletterande avtalet om att Nato ska ha jurisdiktion i frågor som gäller anställningsförhållanden påverkar rätten för den personal som avses i artikeln att föra sitt ärende till en finländsk domstol. Natos administrativa tribunal möjliggör emellertid en rättvis rättegång enligt grundlagen, varför artikel 12 inte bedöms ha någon negativ inverkan på förverkligandet av rättsskyddet för personerna i fråga.

5.7 Miljökonsekvenser

Miljökonsekvenserna av det kompletterande avtalet som helhet bedöms förbli små. Verksamheten och dess miljökonsekvenser koncentrerar sig till områden som används av Försvarsmakten och eventuellt Gränsbevakningsväsendet. I naturvårdslagen (9/2023) begränsas ställvis verksamheten på sådana områden.

Typiska miljökonsekvenser som orsakas av militär verksamhet är bland annat buller från skjutning och övningsverksamhet och militär luftfart, skador och slitage på konstruktioner till följd av skjutningar och föroreningsbelastning av målområdena samt markslitage som orsakas särskilt av övningar med tunga fordon och vapen. Om verksamheten som anknyter till högkvarter i alliansen i Finland blir betydande efter att det kompletterande avtalet godkänts, kan det förväntas att detta också kan leda till ökade miljökonsekvenser orsakade av verksamheten.

Risken för miljöskador ökar om transport, lagring och hantering av farliga ämnen ökar. Risken minskas av de riskhanteringskyldigheter som krävs enligt Nato Sofa och de samarbetskyldigheter som avses i artiklarna 4 och 20 i det kompletterande avtalet. Miljöskador kan till exempel vara kopplade till bränsleläckage, utsläpp av farliga ämnen eller avfall, sprängämnen eller strålkällor i miljön eller olyckor orsakade av farliga ämnen och sprängämnen. Ökningen av växthusgaser och andra luftutsläpp bedöms vara liten.

I Försvarsmaktens och Gränsbevakningsväsendets verksamhet förebygger och hanterar man skadliga miljökonsekvenser av militära skjutningar och övningar. Lagstiftningen och Försvarsmaktens riksomfattande och regionala bestämmelser och riktlinjer om miljöskydd säkerställer för sin del en god och fungerande riskhantering och verksamhetsmodeller, med hjälp av vilka det är möjligt att minimera konsekvenserna och riskerna av den ökade miljöbelastningen till följd av verksamheten. Dessutom är samarbetet mellan parternas behöriga myndigheter och skyldigheten för högkvarter i alliansen att respektera Finlands miljö-, hälso- och säkerhetslagstiftning i enlighet med artiklarna 4 och 20 i avtalet viktigt för att förebygga skadliga miljökonsekvenser.

5.8 Samhälleliga konsekvenser

I områden som inte är bebyggda eller planlagda kan det finnas planläggnings- eller planändringsbehov i samband med byggandet för högkvarter i alliansen. Planläggningsförfarandena kan vara långvariga och förutsätta myndighetsförhandlingar samt samråds- och bedömningsförfaranden, i många fall även förfaranden för bedömning av miljökonsekvenser.

I lokaler och områden som ägs av staten iakttas ansvarsprinciperna för verksamheten i de affärsverk som ansvarar för deras förvaltning. I ansvarsprinciperna ingår bland annat ansvar för att verksamheten är hållbar både ur sociala och ekonomiska perspektiv samt miljö- och säkerhetsperspektiv. Samhällsansvar är också en del av affärsverkens affärsstrategi och verksamhetsplaner. På lång sikt förutsätter utvecklingen av lokaler och områden samarbete till exempel när det gäller garnisonernas utvecklingsplaner. Parterna ska dessutom förbinda sig till gemensamma utvecklingsmål även i fråga om de koldioxidsnålhets-, klimat- och miljömål som fastställs i bygglagen. Finland är också bundet av EU:s miljö- och energipolitik, som innehåller mål och krav som är bindande för medlemsländerna, bland annat gällande utsläppsfrihet, energieffektivitet, nästan nollenergibyggande och installation av solenergianläggningar. Bestämmelserna om teknisk säkerhet grundar sig också på EU-lagstiftningen och gäller även lokaler och produkter som används av Natos högkvarter.

6 Remissvar

Undertecknandet av avtalet var ute på remiss under tiden 27 oktober–21 november 2025. Utlåtanden begärdes från republikens presidents kansli, statsrådets kansli, utrikesministeriet, justitieministeriet, inrikesministeriet, finansministeriet, undervisnings- och kulturministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, trafik- och kommunikationsministeriet, arbets- och näringsministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, miljöministeriet, Av generalstaben, Justitiekanslersverket och riksdagens justitieombudsmans kansli. Utlåtande gavs av alla andra aktörer utom republikens presidents kansli och jord- och skogsbruksministeriet. Justitieministeriet och riksdagens justitieombudsmans kansli meddelade att de inte har något att uttala om ärendet.

Undertecknandet av avtalet ansågs vara ändamålsenligt enligt utlåtandena. I ministeriernas utlåtanden ansågs det att avtalet förutsätter ändringar i utlänningslagen, lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation, fordonslagen samt lagen om markstationer och vissa radaranläggningar. I finansministeriets utlåtande framfördes att försvarsministeriet, utrikesministeriet och finansministeriet i fråga om det kompletterande avtalet har diskuterat huruvida beskattningsförfarandena bör förändras så att ansökningar om återbäring för Natos del riktas till Skatteförvaltningen och att försvarsförvaltningen lämnar de uppgifter som behövs.

Justitiekanslersämbetet tog inte ställning till ändamålsenligheten i att underteckna avtalet, men fäste uppmärksamhet vid den immunitet och de privilegier som avses i artikel 7 och ansåg att det i den fortsatta beredningen av ärendet bör utredas noggrant vad de behörighetsfrågor som avses i avtalet innebär i förhållande till de redan befintliga avtalsarrangemangen.

Utkastet till regeringens proposition var på remissrunda 23.1.–6.3.2026 via tjänsten Lausuntopalvelu.fi. Utlåtanden begärdes bland annat av ministerier och ämbetsverk, totalt av 153 instanser. Även andra instanser hade möjlighet att yttra sig om propositionen. Inom utsatt tid lämnade sammanlagt 31 instanser utlåtanden: statsrådets kansli, utrikesministeriet, justitieministeriet, inrikesministeriet, finansministeriet, miljöministeriet, republikens presidents kansli, justitiekanslern, Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata,

Pensionsskyddscentralen, Nödcentralverket, Transport- och kommunikationsverket Traficom, Migrationsverket, polisstyrelsen, Huvudstaben, Finlands miljöcentral, Olycksutredningscentralen, Statskontoret, Underofficersförbundet rf, Fackförbundet Pro rf, Autoalan Keskusliitto ry, Finlands näringsliv rf, Maanpuolustuksen Henkilökuntaliitto MPHL ry, Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK rf, Reservistförbundet rf, Senatfastigheter, Finlands veteranförbund för insatser i utlandet rf, Suomen Rauhanliitto - Finlands Fredsförbund ry, Suomen Reserviupseeriliitto - Finlands Reservofficersförbund ry och Finlands universitetsrektors råd UNIFI rf. Undervisnings- och kulturministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, riksdagens justitieombudsman, Maanpuolustuskurssiyhdistys ry, Försvarsutbildningsföreningen MPK, Domstolsverket, Säkerhets- och kemikalieverket Tukes, Maanpuolustuksen Insinöörit MPI ry, Utbildningsstyrelsen, Skyddspolisen, Valförbundsområdet Hyvil Ab, Institutet för hälsa och välfärd THL, Folkpensionsanstalten, Åklagarmyndigheten och Skatteförvaltningen meddelade att de inte har något att anföra i ärendet.³

I detta avsnitt beskrivs huvudlinjerna i remissvaren och de åsikter av betydelse som framförs i dem, inklusive sådana remissvar i vilka förändringar föreslogs i propositionen eller som har samband med ändringsbehov i den nationella lagstiftningen. Begäran om utlåtande, andra utlåtanden än utlåtanden av privatpersoner och en sammanfattning av utlåtandena finns tillgängliga på statsrådets projektsida med projektkoden PLM006:00/2025. Propositionen har färdigställts som tjänsteuppdrag vid försvarsministeriet.

Allmänt

Ministerierna, ämbetsverken och största delen av föreningarna höll i huvudsak med som det som framförs i utkastet till regeringens proposition och understödde att det kompletterande avtalet godkänns. I flera remissvar framfördes behov av preciseringar i utkastet till proposition, fästes vikt vid konsekvensbedömningarna i utkastet till proposition samt betonades betydelsen av samarbete mellan myndigheter och uppföljning av verkställandet.

Inresa, utresa, arbete och vistelse

Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata och Huvudstaben ansåg att tolkningen av artikel 9.4 i fråga om frivilligheten för registrering av hemkommun och dess rättsliga verkningar bör klargöras. Motiveringarna i propositionen har kompletterats utifrån remissvaren.

Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata fäste uppmärksamhet vid förhållandet mellan rätten till hemkommun och artikel 3 a och de osäkerhetsfaktorer som gäller den samt kravet på likvärdigt bemötande, samt föreslog att 4 § 3 mom. första meningen i lagen om hemkommun ändras på det sätt som framgår av remissvaret. Som konstateras i samband med artikel 9 i avsnitt 7, beror möjligheten för de personkategorier som nämns ovan att beviljas hemkommun på flera olika faktorer, eventuellt också på förhållandet mellan det kompletterande avtalet och EU-rätten. Därför är det motiverat att lämna beviljandet av hemkommun till Myndigheten för digitalisering och befolkningsdatas prövning i varje enskilt fall. Vid behov finns det möjlighet att återkomma till eventuella lagändringar senare.

³ <https://www.lausuntopalvelu.fi/SV/Proposal/Participation?proposalId=997a31ec-c585-441c-9820-afa95c7abef3>

Finlands Advokater ansåg det motiverat att till propositionen fogas en kortfattad och praktisk beskrivning av hur en persons rättsliga ställning ska verifieras och hur det säkerställs att den rättsliga ställningen inte blir oklar till exempel i situationer som gäller tillgång till service eller utträttandet av ärenden hos myndigheter. Det vore ändamålsenligt att utarbeta en mer praktisk beskrivning av hur ärenden ska skötas hos olika myndigheter i form av en gemensam anvisning som gäller Nato Sofa, Parisprotokollet och det kompletterande avtalet.

Utrikesministeriet ansåg det motiverat att Huvudstaben beviljar personkort för personal vid högkvarter i alliansen.

Lagen om behandling av personuppgifter inom Försvarsmakten samt skyddet för personuppgifter

Utrikesministeriet och Statskontoret föreslog av ändamålsenlighets skäl som har samband med verkställigheten av det kompletterande avtalet, att de fogas till de myndigheter som avses i 29 § i lagen om behandling av personuppgifter inom Försvarsmakten. Huvudstaben föreslog att 16 e § 2 mom. 6 punkten i förslaget till ändring av lagen om behandling av personuppgifter inom Försvarsmakten utvidgas så identifieringsuppgifter för identitetsbevis beaktas. Huvudstaben ansåg att nuläget i fråga om behovet av ändringar som gäller skyddet för personuppgifter bör beskrivas mer exakt och hänvisade till de synpunkter på dataskydd som Huvudstaben framfört tidigare. Utlåtandena har beaktats under den fortsatta beredningen.

Finlands Advokater ansåg det behövt att i motiveringarna till propositionen tydligare beskriva personregistrets syfte, informationsinnehåll, de viktigaste situationerna när uppgifter lämnas ut, förvaringstiderna och säkerhetsåtgärderna samt hur arrangemangen samordnas med den nationella tillsynen över dataskyddet och rättsskyddsmedlen. Bestämmelser om de frågorna ingår i förslaget till ändring av lagen om behandling av personuppgifter inom Försvarsmakten till de delar det inte redan föreskrivs om dem i lag. Vid verkställigheten av personregister enligt EU:s dataskyddsförordning iakttas dataskyddslagen och dataskyddsförordningen.

Immunitet och privilegier för högt uppsatt personal

Justitiekanslern ansåg att förhållandet mellan artikel 7 och arrangemanget enligt Nato Sofa och artikel 4 i Parisprotokollet bör klargöras i propositionen, i synnerhet till den del artikeln avviker från tidigare bestämmelser. Fredsförbundet höll med om justitiekanslerns bedömning. Justitieministeriet ansåg det motiverat att de omständigheter som gäller artikel 7.1 b lyfts fram inte enbart i motiveringarna gällande behandlingsordningen utan också i motiveringarna till artikeln, och förutsatte att de preciseras till de delar som framgår av utlåtandet. Justitieministeriet ansåg det också bra att förtydliga till vilka delar det i artikel 7.1 a är fråga om bestämmelser som gäller en internationell organisations sedvanliga verksamhet eller därmed jämförbar verksamhet. Justitieministeriet ansåg det befogat att motiveringarna till artikel 7.8 preciseras och förtydligas. Finlands Advokater föreslog att till propositionen fogas en tydlig beskrivning av hur hävningsförfarandet ("waiver") tryggar målsägandens rättigheter, såsom tillgången till information, bedömningsgrunder, tidtabellsfrågor och garantier som gäller förfarandet. Motiveringarna till artikel 7 i det kompletterande avtalet har precisrats och kompletterats under den fortsatta beredningen.

Skadestånd och jurisdiktion

Justitieministeriet och Finlands Advokater betonade att det också i denna proposition finns skäl att uttala sig om målsägandens ställning och ersättningsanspråk till den del immuniteten eller övriga avgöranden som gäller behörigheten i praktiken begränsar behandlingen av

straffprocesser och civila krav i anslutning till dem i Finland och avviker från tidigare bestämmelser eller medför nya bestämmelser. Justitieministeriet ansåg det bra att de praktiska konsekvenserna för jurisdiktionen till följd av artikel 7 bedöms mer ingående i propositionen. Kapitel 5.6 i propositionen samt motiveringarna till artikel 7 har preciserats och kompletterats under den fortsatta beredningen.

Utrikesministeriet föreslog att motiveringarna till artikel 35 kompletteras genom att de administrativa förfaranden som avses i artikel 15 i Parisprotokollet beskrivs närmare. Motiveringarna till artikel 35 i det kompletterande avtalet har kompletterats utifrån remissvaren.

Användning av lokaler och områden, okränkbarhet, tvångsmedel och räddningssituationer

Finlands Advokater ansåg att det bör preciseras i motiveringarna till propositionen hur förfarandena fungerar i brådskande situationer som gäller misstanke om brott och hur behörigheter och ansvar samordnas mellan myndigheterna på ett sätt som tryggar parternas rättssäkerhet. Finlands Advokater rekommenderade att till propositionen fogas en mer konkret beskrivning av genom hurudana praktiska arrangemang undersöknings- och räddningssituationer sköts på ett rättssäkert sätt, utan dröjsmål och utan att avtalets syfte äventyras. Vid behov bör det genom särskilda arrangemang avtalas med högkvarteren i alliansen om de förfaranden för att trygga rättsskyddsgarantier som nämns i remissvaret.

Huvudstaben föreslog att det övervägs hur artikel 5.2, där okränkbarheten för lokaler utvidgas till att också omfatta lokaler och områden som vissa andra instanser än högkvarteret i alliansen självt besitter, kan förtydligas till den del det är fråga om finska ytterligare element enligt artikel 1.23 och nationella enheter från andra länder än Finland. Motiveringarna till artikel 5.3 i det kompletterande avtalet har kompletterats under den fortsatta beredningen.

Kommunförbundet ansåg att det i motiveringen till artikel 4 tydlig bör uttryckas att den avgiftsfrihet som föreskrivs för alliansen inte befriar nationella myndigheter från tillståndsavgifter ens när de agerar för alliansens räkning, om inte något annat föreskrivs genom lag. Kapitel 5.3 i propositionen har kompletterats utifrån utlåtandet.

Skydd för tecken för ett högkvarter i alliansen

Republikens presidents kansli ansåg att 2 § i den föreslagna lagen berör presidentens befogenhet att leda utrikespolitiken enligt 93 § 1 mom. i grundlagen (731/1999). Kansliet föreslog att 2 § 3 mom. ändras så att bestämmelser om skydd för tecken för högkvarter i alliansen utfärdas genom förordning av republikens president. Skyddet för tecken för högkvarter i alliansen bedöms inte ha något samband med ledningen av utrikespolitiken enligt 93 § 1 mom. i grundlagen, och därför har bedömningen under den fortsatta beredningen varit att det bör föreskrivas om bemyndigande för statsrådet att utfärda förordning.

Övervakning inom och utanför lokaler och områden

Justitiekanslern ansåg det motiverat att det i propositionen redogörs för omfattningen och den juridiska karaktären hos biståndet enligt artikel 26. Motiveringarna till artikel 26 i det kompletterande avtalet har kompletterats och specificerats.

Polisstyrelsen fäste vikt vid att polisen kan bli tvungen att gripa medlemmar och deras anhöriga också av skäl som inte har att göra med förundersökning av brott och ansåg, till skillnad från vad som föreskrivs i 7 § i lagen om sättande i kraft, att riksåklagaren bör underrätta ett högkvarter i alliansen enbart om anhållanden, medan den myndighet som skött gripandet

underrättar om gripanden av andra slag. Under den fortsatta beredningen har 7 § i lagen om sättande i kraft ändrats så att riksåklagaren ska underrätta om frihetsberövanden och anhållanden som har samband med handläggningen av brottmålsärenden. Polisen ska underrätta om övriga frihetsberövanden.

Fredsförbundet uttryckte en allvarlig oro över att det kompletterande avtalet innehåller en bestämmelse med annan ordalydelse än Nato Sofa och Parisprotokollet i fråga om rätten för ett högkvarter i alliansen att utöva myndighetsbehörigheter inom finskt territorium. Artiklarna 26 och 27 i det kompletterande avtalet är mer noga avgränsade och exakta än motsvarande bestämmelser i Parisprotokollet och Nato Sofa.

Säkerhet samt skydd för styrkorna

Polisstyrelsen ansåg det klart att artikel 27 inte innebär några nya befogenheter för den. Polisstyrelsen konstaterade att skydd av de yttre gränserna inte är en typisk verksamhet för polisen, men att den kan ordna skydd av objekt baserat på hot och risker. Polisstyrelsen ansåg att definitionen av möten enligt artikel 27.1 b är otydlig. Arten hos de möten som ett högkvarter i alliansen ordnar bör bedömas särskilt i varje enskilt fall.

Enligt Huvudstabens åsikt tillåter inte den nuvarande ordalydelsen i 21 § i lagen om försvarsmakten att slumpmässiga kontroller av personer som lämnar högkvarter i alliansen genomförs enligt Natos föreskrifter. Huvudstaben föreslog att det klargörs i propositionen hur gällande lagstiftning tillåter sådan verksamhet och hur gällande lag förhåller sig till verksamhet enligt den föreslagna artikel 27. Under den fortsatta beredningen har bedömningen varit att den nuvarande 21 § i lagen om försvarsmakten ger tillräckliga möjligheter att genomföra slumpmässiga kontroller vid högkvarter i alliansen som finns inom Försvarsmaktens områden. Motiveringarna till artikel 27 i det kompletterande avtalet har kompletterats under den fortsatta beredningen.

Civil personal, avtalsentreprenörer och deras anställda

Huvudstaben ansåg att den myndighet som avses i artikel 13.6 bör definieras i propositionen. Motiveringarna till artikel 13.6 i det kompletterande avtalet har kompletterats så att det motsvarar 8 § i lagen om sättande i kraft, enligt vilken Huvudstaben ska ta emot de underrättelserna.

Reservistförbundet rf och Fredsförbundet fäste vikt vid att ställningen för, definitionen av och antalet avtalsentreprenörer är oklara. Fredsförbundet fäste vikt vid det kompletterande avtalets personella omfattning och ansåg att artikel 13.3 f lämnar det öppet huruvida avtalsentreprenörer och deras anställda har rätt till annan offentlig service än tjänster för fostran och utbildning. Det är inte möjligt att i förväg exakt uppskatta avtalsentreprenörernas art och antal, utan de beror på behoven hos de högkvarter i alliansen som vid varje given tidpunkt är belägna i Finland. Avtalsentreprenörers anställda och deras anställda har den ställning de uttryckligen beviljas i det kompletterande avtalet.

Reservistförbundet rf och Finlands Reservofficersförbund rf föreslog preciseringar i fråga om avtalsentreprenörer i artikel 22 och artikel 13.3 f i det kompletterande avtalet. Motiveringarna till artikel 22 i det kompletterande avtalet har kompletterats.

Pensionsskyddscentralen ansåg att det finns skäl att i propositionen tydligt precisera huruvida anställningsförhållandets form för konsulter i det kompletterande avtalet kan definieras på ett sätt som avviker från nationell lagstiftning. Pensionsskyddscentralen ansåg det viktigt att tydligt

definiera de praktiska arrangemang som gäller artikel 12.1 b och c i det kompletterande avtalet. Motiveringarna till artikel 12 i det kompletterande avtalet har kompletterats under den fortsatta beredningen i samråd med social- och hälsovårdsministeriet och Pensionsskyddscentralen.

Utbildning

Finlands universitetsrektorers råd UNIFI rf föreslog att artikel 33.1 och 33.4 preciseras på det sätt som framgår av remissvaret. UNIFI rf ansåg också att det i artikel 33 förblir oklart huruvida möjligheten enligt avtalet att delta i den finländska sociala tryggheten också gäller studiesociala förmåner. Det var också oklart huruvida de skolor som nämns i artikeln hör till ett utländskt utbildningssystem eller till det finländska. Motiveringarna till artikel 33 i det kompletterande avtalet har kompletterats. Ställningen för de skolor som inrättas enligt artikel 33 som gäller utbildning fastställs när de inrättas. Rätten enligt artikel 12.1 i avtalet att delta i det finländska systemet för social trygghet gäller enbart berörd personal samt innehållningar från löner och ersättningar från högkvarter i alliansen. Socialskyddet i vidare mening bestäms enligt envars status samt enligt de internationella förpliktelser som gäller Finland och enligt nationell lagstiftning.

Huvudstaben fäste vikt vid att frågan om läroplikt för anhöriga inte beaktas i regeringens proposition. Motiveringarna till artikel 9.33 i det kompletterande avtalet har kompletterats i fråga om läroplikten.

Immunitet och rättigheter i fråga om beskattning

Finansministeriet ansåg att motiveringarna som gäller tull och beskattning i utkastet till proposition bör preciseras ytterligare till vissa delar. Finansministeriet föreslog att ansökningar om återbetalning av skatt för Natos internationella militära högkvarter och andra organs del ska riktas till Skatteförvaltningen och inte till utrikesministeriet. Utrikesministeriet ansåg det ändamålsenligt att de rättigheter och privilegier som har samband med avtalet bekräftas av en annan myndighet än utrikesministeriet och att förslag till ändringar av bestämmelser om beskattnings- och tullförfarande tas in i utkastet till proposition. Förslag till ändring av mervärdesskattelagen, punktskattelagen, bilskattelagen och tullagen har tagits in i propositionen.

Huvudstaben ansåg att den myndighet som avses i artikel 19 bör definieras i propositionen. Motiveringarna till artikeln har kompletterats. Blanketterna fastställs av respektive behörig myndighet.

Behandlingsordning

Justitiekanslern och justitieministeriet ansåg det motiverat att förtäta och förtydliga avsnittet om behandlingsordning. Justitiekanslern och justitieministeriet ansåg att det i avsnittet mer exakt bör redogöras för på vilket sätt bestämmelserna i det kompletterande avtalet skiljer sig från de bestämmelser som godkänts som en del av Nato Sofa och Parisprotokollet, eller om det är fråga om helt nya bestämmelser. Justitiekanslern ansåg det motiverat att en bedömning av behandlingsordningen utifrån utgångspunkterna i regeringens propositioner om Nato Sofa och Parisprotokollet ges mer central betydelse. Justitieministeriet ansåg att behandlingsordningen bör bedömas ur den så kallade luckteorins perspektiv. Justitiekanslern ansåg att det i avsnitt 14.2.3 i fråga om artikel 8 finn skäl att precisera motiveringarna samt exakt vilken behörighet som genom artikeln överförs till Nato. Avsnitt 14.2.1 och 14.2.2 i propositionen har fått en ny disposition, och dessutom har de preciserats och kompletterats under den fortsatta beredningen. Den bedömning som gällde artikel 8 i det kompletterande avtalet har strukits, eftersom den inte

bedöms innebära någon överföring av behörighet till Nato. Samtidigt har motiveringarna till artikel 8 preciserats.

Justitieministeriet ansåg att den statsförfattningsrättsliga formuleringen i motiveringarna som gäller behandlingsordningen i fråga om skyldigheten att försvara landet enligt artikel 12.2 bör preciseras. Utlåtandet har beaktats.

Utrikesministeriet föreslog att avsnitt 14.1 ska preciseras genom ett konstaterande att alla bestämmelser i avtalet med undantag för de avslutande bestämmelserna i huvudsak hör till området för lagstiftningen. Utrikesministeriet föreslog också att det ska konstateras i avsnitt 14.2.4 att artikel 7 i avtalet inte är problematisk med avseende på grundlagen. Propositionen har ändrats i enlighet med utlåtandet.

Riksdagens rätt att få information

Med tanke på riksdagens rätt att få information fäste justitiekanslern vikt vid att avtalet som kompletterar Parisprotokollet, som i sin tur omfattar högkvarter enligt Nato Sofa, utgör ett rätt svåröverskådligt arrangemang. Justitiekanslern föreslog att det i lämpliga avsnitt i propositionen till exempel förklaras vilka de olika Natoorganen är ur de avtals perspektiv som ingår i avtalshelheten. Under den fortsatta beredningen har strävan varit att i propositionen beskriva de olika organens rättsliga karaktär utifrån Nato Sofa, Parisprotokollet och det kompletterande avtalet.

Justitieministeriet ansåg också, med hänvisning till motiveringarna angående behandlingsordningen, att det är motiverat med tanke på riksdagens rätt att få information att beskriva förhållandet mellan det kompletterande avtalet, Nato Sofa och Parisprotokollet. Justitiekanslern konstaterade särskilt att det är motiverat att för riksdagen tydligare beskriva förhållandet mellan bestämmelserna som berör grundlagen i artikel 7 i det kompletterande avtalet och artikel 4 i Parisprotokollet. Bestämmelserna i Nato Sofa och Parisprotokollet bedömdes i fråga om domsrätten beröra grundlagen enbart till den del det är fråga om att domsrätt utövas i Finland, inte i fråga om fördelningen av den (GrUU 2/2024 rd, s. 9). Artikel 7 i det kompletterande avtalet gäller inte utövande av en annan stats domsrätt i Finland. Till den delen är det inte fråga om ändring av ett undantag från grundlagen.

Finlands Advokater framhöll i sitt remissvar också behovet av att beskriva Natos administrativa tribunals karaktär med hänvisning till riksdagens rätt att få information. Finlands Advokater ansåg att i propositionen åtminstone på ett allmänt plan bör tas in information om vilka centrala garantier för en rättvis rättegång Natos administrativa tribunal innebär. Natos administrativa tribunals karaktär beskrivs i avsnitt 14.2.5 i motiveringarna till behandlingsordningen.

Konsekvenser

Miljöministeriet ansåg att också kostnaderna för olika slags tillståndsförfaranden bör beaktas i kapitlet om ekonomiska konsekvenser. Till avsnitt 5.3 har fogats en allmän beskrivning av kostnadseffekterna av tillståndsansökningar av olika slag och hur de fördelas.

Statskontoret påpekade att en enskild ersättning som gäller försvarssamarbete när den kapitaliseras kan uppgå till ett avsevärt belopp. Statskontoret ansåg det viktigt att man årligen bereder sig på en ökning av utgifter för ersättningar till följd av försvarssamarbete genom utgiftsanslag för ersättningar och vid behov genom ett förfarande med tilläggsbudgeter. Statskontoret påpekade att förslagen också kan få konsekvenser för de trafikförsäkringspremier som debiteras Försvarsmakten. De indirekta ekonomiska konsekvenserna av det kompletterande

avtalet och behovet av ytterligare resurser kan bedömas närmare först i och med avtalets tillämpningspraxis.

Underofficersförbundet ansåg det viktigt att Försvarsmaktens egen finansiering inte äventyras till följd av de föreslagna ändringarna, och att Finland utnyttjar Natos gemensamma program för säkerhetsinvesteringar när det gäller kostnader för inrättande och grundrenovering av lokaler för högkvarteren. Användningen av gemensam finansiering bedöms i avsnitt 5.3.

Enligt Underofficersförbundets åsikt är den uppskattade konsekvensen på 15–20 årsverken i regeringens proposition otillräcklig som helhet betraktad. Också Maanpuolustuksen Henkilökuntaliitto MPHL ry ansåg att uppskattningen är försiktig. I fråga om bedömningen av personalkonsekvenser i regeringens proposition påpekade Underofficersförbundet att det också uppkommer indirekta personalkonsekvenser vid den praktiska verkställigheten. Utöver de personalkonsekvenser som uppskattas i propositionen bör nya personalkonsekvenser vid inrättandet av högkvarter i alliansen bedömas särskilt.

Finlands näringsliv rf önskade att de affärsmöjligheter för lokala företag som placeringen av Natohögkvarter leder till beaktas vid bedömningen av propositionens ekonomiska konsekvenser. Avsnitt 5.3 i propositionen har kompletterats enligt förslaget.

Fackförbundet Pro ansåg att det kompletterande avtalet får vidsträckta konsekvenser för myndigheternas verksamhet när behovet av myndighetsarbete ökar till följd av att Natos högkvarter och annan militär verksamhet etableras i Finland. Pro ansåg det viktigt att de konsekvenserna för myndigheterna och myndighetsresursernas tillräcklighet granskas utifrån olika scenarier. Pro föreslog att de avsnittet om ekonomiska konsekvenser i propositionen kompletteras så att de bedöms proaktivt. Avsnitt 5.4 i propositionen har kompletterats utifrån remissvaret.

Reservistförbundet ansåg det viktigt att de betydande konsekvenser för personalen och ekonomin som har samband med artikel 2 i avtalet bedöms efter att verksamheten inlets, och betraktade det som en brist att de konsekvenserna nästan inte alls bedömts i kapitel 12 i propositionen. Bedömningar av propositionens konsekvenser ingår i kapitel 5 i propositionen.

Finlands Reservofficersförbund påpekade att konsekvenserna för personalen och ekonomin som i propositionen bedöms vara betydande inte bedömts desto närmare, eller att en bedömning inte ansetts befogad.

Fredsförbundet önskade preciseringar i fråga om kostnadseffekterna av det kompletterande avtalet. Förbundet ansåg att kostnaderna inte förutses i propositionen, liksom inte heller i vilken omfattning det kommer att ansökas om rättigheter enligt det kompletterande avtalet. Fredsförbundet påpekade att de ekonomiska konsekvenserna bedöms bli små i avsnitt 5.3, och att Försvarsmakten har möjlighet till finansiering genom budgeten och tilläggsbudgeter, men att inga andra myndigheter nämns trots att de också nämns i det kompletterande avtalet.

Senatfastigheter ansåg det behövt att förtydliga hur kostnadsansvaret slutligen fördelas mellan olika myndigheter i fråga om kostnader för byggande. Det tas ställning till fördelningen av kostnader i avsnitt 5.3. Kommunförbundet föreslog att propositionens konsekvenser för kommunerna preciseras i konsekvensbedömningen. Till avsnitt 5.3 har fogats en allmän beskrivning av olika slags kostnadseffekter och vem de gäller.

Huvudstaben ansåg att regeringens proposition innehåller en omfattande beskrivning av konsekvenserna och bedömde att den största arbetsbördan för Försvarsmakten har samband med

situationer när ny personal och i synnerhet nya styrkor anländer till Finland. Huvudstaben bedömde att de exakta personalkonsekvenserna inte ännu kan uppskattas men de bedöms vara mellan två och fyra årsverken. Huvudstaben ansåg att Huvudstaben bör anvisas ekonomiska och personella resurser som motsvarar de nya bestående uppgifterna och ändringarna. Dessutom föreslog Huvudstaben de tillägg i konsekvensbedömningen i propositionen som framgår av utlåtandet. Maanpuolustuksen Henkilökuntaliitto MPHL ry ansåg att tillämpningen av avtalet får betydande ekonomiska konsekvenser för Försvarsmaktens verksamhet. Avtalet inverkar till exempel direkt via personalresurser, utbildningsbehov, lokaler och säkerhetsarrangemang., och de resurser som behövs bör tryggas till alla delar också för partnerföretags del utan att Försvarsmaktens övriga verksamhet eller prestationsförmågor äventyras. Propositionens ekonomiska och personella konsekvenser bedöms i avsnitt 5.3 och 5.4.

Finlands Advokater ansåg att de nya lagarnas konsekvenser för rättsskydd, befogenheter och tillsyn bör bedömas som helhet i propositionen och inte enbart på enskilda paragrafers nivå. Som helhet bedöms propositionen innehålla tillräcklig information om dess konsekvenser för rättsskydd, befogenheter och tillsyn.

Nationell lagstiftning

Justitieministeriet ansåg att förhållandet mellan 3 § i lagen om sättande i kraft och motiveringarna till den, liksom också motiveringarna till den föreslagna 83 b § i körkortslagen, bör preciseras på det sätt som framgår av utlåtandet. Justitieministeriet ansåg det också motiverat att beskriva på vilken normativ grund rättigheter och skyldigheter mellan finska staten och högkvarter i alliansen bestäms. Motiveringarna till lagförslagen samt författningstexten i 83 b § i körkortslagen har precisrats. Rättigheterna och skyldigheterna mellan finska staten och högkvarter i alliansen bestäms som en vederlagsfri nyttjanderätt, och det avtalas om dem såväl genom statsfördrag som i dokument om verkställighet.

Statsrådets kansli anser det viktigt att undantagsbestämmelser som hör till området för lagstiftningen följs upp och att regeringens proposition kompletteras i fråga om principerna om statlig suveränitet, jämlikhet mellan stater, respekt för den mottagande statens lagstiftning samt god tro i fråga om avtal. Under den fortsatta beredningen har propositionen kompletterats också till de delar som framgår av utlåtandet.

Fredsförbundet ansåg det problematiskt att enheter och personal endast har en skyldighet att respektera, inte att iakta, finsk lagstiftning. Förbundet ansåg att praxis i fråga om kris- och undantagsförhållanden bör beskrivas. Praxis i fråga om kris- och undantagsförhållanden är säkerhetsklassificerad, och därför är det inte möjligt att beskriva dem närmare än vad som framgår a propositionen.

Transport- och kommunikationsverket begärde att det ska fästas vikt vid den nya 17 a § som föreslås fogas till lagen om markstationer enligt arbets- och näringsministeriets projekt, och som enligt dess åsikt inte lämpar sig för markstationsverksamhet som bedrivs av högkvarter i alliansen, Nordatlantiska fördragsorganisationens och dess medlemsstaters styrkor eller USA:s styrkor som avses i avtalet om försvarssamarbete. De anmärkningar gällande lagen om markstationer som framfördes i utlåtandet har meddelats för kännedom till arbets- och näringsministeriet, som beaktar dem i sitt projekt.

Pensionsskyddscentralen och Fredsförbundet ansåg att förhållandet mellan propositionen och EU:s förordning om social trygghet bör behandlas i utkastet till proposition. Motiveringarna till artikel 12 i det kompletterande avtalet har kompletterats under den fortsatta beredningen.

Syke ansåg att motiveringarna till artikel 20 bör preciseras i fråga om vilka andra tillstånd och anmälningar som berör skydd för miljö och hälsa högkvarteret antas behöva, och huruvida också andra myndigheter än Försvarsmakten kan förordnas att ansöka om och inneha tillstånd. Syke ansåg att motiveringarna till artikel 20.2 och 20.5 bör preciseras så att också EU-rättsakterna betraktas som bindande på samma sätt som Finlands nationella författningar och föreskrifter. I fråga om vilka tillstånd som behövs har det inte ansetts ändamålsenligt att precisera motiveringarna, eftersom bestämmelsen i artikel 20.1 är av allmän karaktär. Den behöriga myndigheten ansöker om tillstånd. Till den delen bör det bedömas om bestämmelserna är tillräckliga i samband med verkställigheten av avtalet. Det utlåtande som gäller EU-rättsakter har beaktats under den fortsatta beredningen.

Övrigt

Utrikesministeriet föreslog de preciseringar som framgår av utlåtandet i motiveringarna till artikel 14, propositionens huvudsakliga innehåll, avsnitt 5.1, 8.7 och 8.9 samt i fråga om avtalets namn och lagarna om sättande i kraft. Utlåtandet har beaktats.

Justitiekanslern ansåg att det vore bra att det i utkastet till proposition mer ingående redogörs för det kompletterande avtalets förhållande till Parisprotokollet samt för hur det kompletterande avtalet motsvarar det modellavtal som låg till grund för förhandlingarna och de motsvarande avtal som ingåtts med andra medlemsstater. Justitiekanslern gjorde också ett språkligt påpekande angående ingåendet av avtal, som inte påverkar den svenska språkversionen. Kapitel 1 i propositionen samt motiveringarna till artiklarna har kompletterats på det sätt som anges ovan.

Underofficersförbundet ansåg att genomförandet av säkerhetsarrangemangen för högkvarter i alliansen framöver kräver ett synnerligen nära samarbete och utvecklingsarbete. Arrangemang för verkställigheten i enlighet med artikel 26.1 i det kompletterande avtalet kommer att utarbetas för alliansens säkerhetsarrangemang.

Finlands Advokater ansåg det nödvändigt att begära grundlagsutskottets bedömning av utkastet till proposition och att för utskottet specificera vilka avtalsbestämmelser och lösningar för verkställighet som får konsekvenser för straffrättsligt ansvar, undersökningsmetoder, tillträde till domstol och effektiva rättsskyddsmedel. Under den fortsatta beredningen har det inte utöver artikel 26.1 identifierats några föreskrifter eller bestämmelser om vilka grundlagsutskottets utlåtande bör begäras.

Fredsförbundet förutsatte att gränserna mellan militär och civil verksamhet hålls tydliga, och att militära uppgifter eller kostnadsansvaret för dem inte påförs den civila sektorn. Förbundet höll med justitiekanslerns utlåtande i dess helhet.

Huvudstaben aktualiserade huruvida det i motiveringarna till artikel 1.23 behöver förklaras ännu mer ingående vad de ytterligare element som nämns där i praktiken kan bestå av. Det är inte möjligt att i förväg uttömmande beskriva karaktären hos ytterligare element. Under den fortsatta beredningen har dock strävan varit att komplettera motiveringarna till artikel 1.23 i det kompletterande avtalet.

Huvudstaben föreslog att det övervägs om motiveringarna till 12 c § i lagen om försvarsmakten ska preciseras, till exempel med hjälp av exempel. Vid beredningen av motionen har inga sådana konkreta exempelsituationer varit kända, vid vilka bestämmelsen kommer att tillämpas. Genom ändringen säkerställs ett så flexibelt samarbete som möjligt med Finlands allierade och internationella partners.

7 Bestämmelserna i avtalet och deras förhållande till lagstiftningen i Finland och till EU-rätten

Ingress.

I ingressen till det kompletterande avtalet beaktar avtalsparterna nordatlantiska fördraget (FördrS 17/2023). Enligt ingressen används i det kompletterande avtalet termen "avtalet" om Nato Sofa, termen "protokollet" om Parisprotokollet och termen "PfP Sofa" om avtalet mellan de stater som är parter i nordatlantiska fördraget och andra stater som deltar i Partnerskap för fred om status för deras styrkor och tilläggsprotokoll till det. I denna proposition används dock termerna Nato Sofa och Parisprotokollet för att säkerställa ett så tydligt språkbruk som möjligt.

Alla medlemsstater i Nato, inklusive Finland, är parter i nordatlantiska fördraget. Parter i PfP Sofa är medlemsstaterna i Nato samt Armenien, Österrike, Azerbajdzjan, Bosnien och Hercegovina, Georgien, Irland, Kazakstan, Kirgisien, Moldavien, Ryssland, Serbien, Schweiz, Ukraina och Uzbekistan.

Förhållandet mellan de avtal som nämns i ingressen och detta kompletterande avtal och eventuella konflikter mellan dem bör i praktiken lösas i varje enskilt fall. Det kompletterande avtalet sluts mellan de militärstrategiska högkvarteren och Finland medan Nato Sofa och Parisprotokollet är avtal mellan medlemsstaterna i Nato, vilket för sin del påverkar tolkningen av eventuella konflikter mellan dem. Vid eventuella konflikter bör det också tillmätas betydelse vilket av avtalen som är mest exakt, samt vilken avtalspart som hänvisar till avtalet i respektive situation.

I ingressen erkänns Nordatlantiska rådets befogenhet att aktivera och deaktivera Natos militära organ med internationell status, samt konstateras att beslutet att inrätta ett internationellt militärt högkvarter eller en internationell militär organisation enligt Parisprotokollet på finskt territorium förutsätter Finlands godkännande och att bestämmelser om villkoren för inrättande och stöd utfärdas genom senare arrangemang. Förfarandet för aktivering av Natos militära organ beskrivs i motiveringen till artikel 1.6. Det godkännande som krävs för inrättandet av Natos internationella militära högkvarter och organisationer meddelas enligt de förfaranden som anges i den lagstiftning som är i kraft i Finland vid varje given tidpunkt.

I ingressen konstateras det kompletterande avtalets karaktär och syfte samt beaktas Natos befogenhet att ingå avtal med stater som är medlemmar av Natos partnerskaps- och samarbetsprogram för att främja möjligheten för medborgare i dessa stater att ingå i Natoleda styrkor eller verka vid Natos internationella militära högkvarter. I ingressen konstateras också Nordatlantiska rådets behörighet att besluta att ingå avtal med internationella organisationer, icke-statliga organisationer och internationella domstolar om att dessa organisationer kan delta i Natos verksamhet.

Slutligen konstateras i ingressen möjligheten att genomföra ytterligare arrangemang kan behövas för genomförandet av detta avtal och för uppfyllande av stödbehoven. I praktiken kommer arrangemang för genomförandet att genomföras i de organisations specifika dokumenten om arrangemang genom vilka det avtalas närmare om lokala arrangemang som till exempel har att göra med samarbetet och arbetsfördelningen mellan lokala myndigheter och alliansens högkvarter och andra motsvarande praktiska frågor.

Enligt sista stycket i ingressen har Finland samt Alliansens militärstrategiska högkvarter i Europa och Alliansens militärstrategiska högkvarter för transformation ingått avtalet i enlighet med artikel 16.2 i Parisprotokollet.

Artikel 1. Definitioner.

Enligt det inledande stycket till artikeln används om detta avtal termen "detta kompletterande avtal".

I punkterna 1–4 i artikeln definieras de förkortningar som används om Natos strategiska högkvarter och deras överbefälhavare. Med *SHAPE* avses Alliansens militärstrategiska högkvarter i Europa, med *SACEUR* avses alliansens överbefälhavare för Europa, med *HQ SACT* avses Alliansens militärstrategiska högkvarter för transformation och med *SACT* avses överbefälhavaren för Alliansens militärstrategiska ledning för transformation.

I Natos ledningsstruktur finns två militärstrategiska högkvarter. Alliansens militärstrategiska högkvarter i Europa, som finns i Mons i Belgien (Allied Command Operations, ACO), leds av Alliansens överbefälhavare för Europa (Supreme Allied Commander Europe, SACEUR). I och med förändringen i ledningsstrukturen 2003 ändrades Allierade Atlantkommandot (Allied Command Atlantic, ACLANT) till Alliansens militärstrategiska högkvarter för transformation (Allied Command Transformation, ACT). Alliansens militärstrategiska högkvarter för transformation, som leds av överbefälhavaren för Alliansens militärstrategiska ledning för transformation (Supreme Allied Commander Transformation, SACT) finns i Norfolk i USA.

Enligt punkt 5 i artikeln avses med *militärstrategiskt högkvarter* SHAPE eller HQ SACT i enlighet med definitionen i artikel 1.b i Parisprotokollet eller ett eventuellt kommande militärstrategiskt högkvarter eller en eventuell efterträdande organisation.

Enligt definitionen i artikel 1.b i Parisprotokollet avses med "militärstrategiskt högkvarter" Alliansens militärstrategiska högkvarter i Europa (SHAPE), Alliansens militärstrategiska högkvarter för Atlanten (SACLANT) eller något annat motsvarande internationellt militärt högkvarter som har inrättats i enlighet med nordatlantiska fördraget. Bestämmelsen i artikel 1.5 i det kompletterande avtalet är därmed knuten till motsvarande definition i Parisprotokollet, som ger Nordatlantiska rådet möjlighet att fatta beslut om inrättandet av militärstrategiska högkvarter.

Enligt 6 punkten i artikeln omfattar *högkvarter i alliansen* vid tillämpningen av det kompletterande avtalet och utöver vad som föreskrivs i artikel 1.c i Parisprotokollet vilket som helst militärt Natoorgan som, i enlighet med ett beslut av Nordatlantiska rådet och vad som förutsetts i Nordatlantiska rådets beslut av den 19 maj 1969 om förfaranden för aktivering och omorganisering i fredstid av Natos militära organ och regler för beviljande av internationell status och internationell finansiering (C-M(69)22), ges status enligt Parisprotokollet i enlighet med artikel 14 i protokollet.

Enligt artikel 1.c i Parisprotokollet avses med "högkvarter i alliansen" vilket som helst militärstrategiskt högkvarter eller annat internationellt militärt högkvarter som har inrättats i enlighet med nordatlantiska fördraget och som är direkt underordnat ett högkvarter,

Enligt artikel 14 i Parisprotokollet kan protokollet, Nato Sofa eller delar av dem genom Nordatlantiska rådets beslut tillämpas på vilket som helst internationellt militärt högkvarter eller vilken som helst internationell militär organisation som inrättats enligt Nordatlantiska fördraget. Innehållet i artikel 14 i protokollet beskrivs närmare i regeringens proposition om godkännande av Nato Sofa och Parisprotokollet (RP 90/2023 rd, s. 112).

Enligt definitionerna i artikel 1 i Parisprotokollet är protokollet automatiskt tillämpligt på militärstrategiska högkvarter och andra internationella militära högkvarter som inrättats enligt

Nordatlantiska fördraget som är direkt underställda ett militärstrategiskt högkvarter. Enligt artikel 14 i protokollet förutsätter tillämpningen av protokollet i fråga om Natos övriga internationella militära högkvarter eller militära organisationer ett särskilt beslut av Nordatlantiska rådet. De internationella militära högkvarter och organisationer som avses i artikeln är i praktiken militära högkvarter eller organisationer som medlemsstaterna i Nato inrättar, och för vilka Nordatlantiska rådet efter inrättandet har beviljat status enligt Parisprotokollet. De kan till exempel vara högkvarter inom Natos truppstruktur och Natos kompetenscenter (Center Of Excellence, COE).

I dokumentet C-M(69)22 definieras det förfarande genom vilket status enligt Parisprotokollet under fredstid kan beviljas Natos militära organ enligt artikel 14 i protokollet och möjliggörs att dessa militära organ beviljas internationell finansiering. I praktiken innebär det att de är kvalificerade för gemensam finansiering. I dokumentet används termerna aktivering och omorganisering för förfarandet, oavsett om det är fråga om att status enligt protokollet beviljas ett helt nytt militärt organ inom Nato eller omorganisering av ett sådant militärt organ inom Nato som redan har status enligt protokollet.

Med aktivering avses att internationell status ges ett sådant militärt organ inom Nato som inte tidigare har den statusen. Nordatlantiska rådet beslutar om aktivering av Natos militära organ under fredstid.

Enligt dokumentet C-M(69)22 betraktas som omorganisering situationer i vilka uppgiften för ett militärt organ inom Nato förändras, personalstyrkan i fredstid ökar avsevärt, ledningsstrukturen förändras, placeringsorten ändras eller ett militärt organ fusioneras med ett annat militärt organ eller delas upp i två eller flera separata militära organ inom Nato. En personalökning anses vara avsevärd om den överskrider 10 % av den godkända personalstyrkan för föregående år och uppgår till minst 50 personer. Som en avsevärd utökning av personalstyrkan betraktas också situationer när personalstyrkan ökar med 25 % och minst 150 personer jämfört med den godkända personalstyrkan för de tre föregående åren. En omorganisering förutsätter alltid ett beslut av Nordatlantiska rådet.

Med beaktande av det som nämns ovan kan ett militärt organ inom Nato komma att höra till tillämpningsområdet för detta kompletterande avtal direkt med stöd av artikel 1.b och 1.c i Parisprotokollet eller genom ett beslut av Nordatlantiska rådet med stöd av artikel 14 i protokollet, med beaktande av förfarandet enligt dokumentet C-M(69)22. Trots språkdräkten kan definitionen av "högkvarter i alliansen" i punkt 6 i artikeln således i praktiken också vara någon annan militär organisation inom Nato än ett militärt högkvarter, till exempel ett kompetenscenter inom Nato.

Enligt punkt 7 i artikeln avses med *Natos partnerskaps- och samarbetsprogram* alla Natos partnerskaps- och samarbetsinitiativ som godkänts av Nordatlantiska rådet, oberoende av om de baserar sig på geografiska eller funktionella förhållanden.

Exempel på pågående partnerskaps- och samarbetsprogram inom Nato är Medelhavsdialogen (Mediterranean Dialogue) och Istanbul-samarbetsinitiativet (Istanbul Cooperation Initiative). Natos partnerskaps- och samarbetsprogram godkänns enligt konsensusprincipen, vilket innebär att också Finland är med och påverkar dem.

Enligt punkt 8 i artikeln avses med *internationella organisationer, icke-statliga organisationer och internationella domstolar* de organisationer som deltar i Natos verksamhet med stöd av eller till stöd för ett högkvarter i alliansen som finns inom eller som annars verkar inom eller från

finskt territorium, när Nordatlantiska rådet har godkänt dem och det berörda högkvarteret i alliansen har rapporterat dem till Finland.

Enligt punkt 9 i artikeln avses med *chef för ett högkvarter i alliansen* den högre ansvariga militära eller civila tjänsteman som vid tidpunkten är utnämnd eller förordnad som företrädare för ett högkvarter i alliansen.

Enligt punkt 10 i artikeln avses med *sändande stat* en stat som är part i nordatlantiska fördraget, inbegripet Finland, eller i Pfp Sofa och som förordnar placering av medlemmar enligt artikel 3 i protokollet och punkt b i stycke 1 i artikel I i det andra tilläggsprotokollet till Pfp Sofa.

I artikel 3 i Parisprotokollet definieras termerna "styrka" och "civil komponent". Enligt artikel 3.1 a i protokollet avses med "styrka" den personal som är placerad vid högkvarter i alliansen och som tillhör land-, sjö- eller luftstridskrafter från en part i nordatlantiska fördraget. Enligt artikel 3.1 b i protokollet avses med "civil komponent" den civila personal som inte är statslösa personer eller medborgare i en stat som inte är part i nordatlantiska fördraget och inte heller är medborgare eller stadigvarande bosatta i den mottagande staten och som i) är placerad vid högkvarter i alliansen och är anställd i någon stridskraft som tillhör en part i nordatlantiska fördraget, eller som ii) tillhör de kategorier av civil personal anställd vid högkvarter i alliansen som fastställs av Nordatlantiska rådet.

Termen sändande stat definieras inte i Parisprotokollet. Som konstateras i regeringens proposition om godkännande av Nato Sofa och Parisprotokollet (RP 90/2023 rd, s. 104), kan när Nato Sofa genom hänvisningar tillämpas på högkvarter i alliansen en medlemsstat i Nato samtidigt vara både sändande stat och mottagande stat enligt Nato Sofa i fall där en person tillhör medlemsstatens land-, sjö- eller luftstridskrafter och tjänstgör vid ett högkvarter i alliansen. Som exempel nämns en situation när en militärperson som är i Försvarsmaktens tjänst tjänstgör vid ett sådant högkvarter i alliansen som finns i en annan medlemsstat i Nato och militärpersonen besöker Finland inom ramen för sin tjänstgöring vid högkvarteret.

I fråga om det kompletterande avtalet kan också Finland vara sändande stat för sådan personal som definieras i artikel 12 och som tjänstgör vid alliansens högkvarter i Finland. Till skillnad från Parisprotokollet, där medborgare i den mottagande staten lämnats utanför definitionen av termen civil komponent, gäller definitionen enligt artikel 1.12 a utöver militärpersoner också finska medborgare som utgör civil personal enligt artikel 1.12 b.

Enligt andra tilläggsprotokollet till Pfp Sofa förbinder sig de fördragsslutande parterna till att i sina inbördes förhållanden tillämpa definitionerna enligt det protokollet med nödvändiga justeringar. Enligt artikel I stycke 1 b i Pfp Sofa har termerna "styrka" och "civil komponent" när de förekommer i protokollet den betydelse som anges i artikel 3 i protokollet, och de omfattar också sådana personer som är i Natos militära högkvarters tjänst eller som har att göra med högkvarteret, som kommer från andra avtalsslutande stater som deltar i partnerskapet för fred.

Enligt punkt 11 i artikeln avses med förkortningen *NCS* Natos ledningsstruktur. Ledningsstrukturen (NATO Command Structure, NCS) består av permanenta multinationella och gemensamt finansierade strategiska, operativa och taktiska ledningsnivåer och militärstaber i Natos olika medlemsstater. Natos truppstruktur (NATO Force Structure, NFS) som kompletterar den består av nationella och multinationella styrkor som medlemsstaterna ställer upp, högkvarter och andra militära organisationer. Vid inrättandet av militära högkvarter utreds hurdana högkvarter det är fråga om och huruvida det kommer att beviljas status enligt Parisprotokollet.

I punkt 12 i artikeln definieras termen *medlemmar*. Punkten är central för avtalets personella tillämpningsområde. Enligt punktens inledande stycke avses med "medlemmar" den personal, placerad vid ett högkvarter i alliansen i Finland, som är förordnad av en sändande stat eller som är anställd vid ett NCS-högkvarter i alliansen, inbegripet personal som förordnats vid ytterligare element och som hör till någon av de kategorier som definieras senare.

Termen sändande stat definieras i artikel 1.10 i avtalet, och omfattar också Finland i fråga om alliansens högkvarter i Finland. NCS, det vill säga Natos ledningsstruktur, definieras i punkt 11 i artikeln och termen ytterligare element definieras i punkt 23.

Enligt punkt 12 a i artikeln avses med medlemmar den militära personal som hör till den sändande statens mark-, sjö- eller luftstridskrafter och, när saken har samordnats med Finland, sådan personal från stater som deltar i ett av Natos partnerskaps- och samarbetsprogram. Natos partnerskaps- och samarbetsprogram definieras i punkt 7 i artikeln.

Genom den koordinering som anges i artikeln tryggas i praktiken Finlands inflytande i synnerhet i situationer när en stat som inte anslutit sig till Pfp Sofa deltar i Natos partnerskaps- och samarbetsprogram. Finland har dessutom möjlighet att påverka Natos partnerskaps- och samarbetsprogram på det sätt som anges i punkt 7 i artikeln.

Enligt punkt 12 b i artikeln avses med medlemmar också den civila komponenten, vilken definieras som personal som är antingen (i) medborgare i och anställda av den sändande staten i enlighet med definitionen och, när saken har samordnats med Finland, sådan personal från stater som deltar i ett av Natos partnerskaps- och samarbetsprogram, eller (ii) medborgare i en part i nordatlantiska fördraget som är anställda vid ett högkvarter i alliansen och som hör till de kategorier av civil personal enligt Nordatlantiska rådets beslut som definieras i Natos bestämmelser om civil personal.

Till skillnad från definitionen enligt artikel 3.1 b i Parisprotokollet behöver den civila komponenten inte vara anställd hos någon stridskraft i en medlemsstat i Nato, utan det räcker att de är medborgare i den sändande staten och i dess tjänst. Enligt uppgifter under förhandlingarna omfattar detta till exempel personer som förordnas av ett ministerium i den sändande staten för att tjänstgöra vid ett högkvarter. Den civila komponenten kan också bestå av civila personer som är direkt anställda av Nato. I fråga om det kompletterande avtalet innebär det civil personal som tjänstgör vid alliansens högkvarter i Finland, som de sändande staterna inklusive Finland har förordnat dit eller som tjänstgör vid ett NCS-högkvarter i alliansen, vilket även innefattar finska medborgare.

Enligt Natos bestämmelser om civil personal som är i kraft när denna proposition ges är sådana kategorier av civil personal enligt beslut av Nordatlantiska rådet som avses i punkt 12 b Natos internationella civila personal (NATO International Civilians), rådgivare (consultants) och personal anställd på viss tid (temporary personnel).

Definitionen av den civila komponenten enligt punkt 12 b i artikeln innefattar inte personal som anställts lokalt i Finland och som definieras i punkt 16 i artikeln.

Enligt punkt 12 c i artikeln innefattar medlemmar också c. personal som en internationell organisation, en icke-statlig organisation eller en internationell domstol med stöd av Nordatlantiska rådets beslut har förordnat till ett högkvarter i alliansen, om inte personalen redan har en status i enlighet med separata avtal i vilka Finland är part. Internationella organisationer, icke-statliga organisationer och internationella domstolar definieras i punkt 8 i artikeln.

Det kompletterande avtalet tillämpas på personal som tillhör alliansens högkvarter i Finland. Termen "tillhör" hänvisar till den engelska termen "attached", och samma term används i definitionen av styrka i artikel 3.1 a och i definitionen av civil komponent i artikel 3.1 b i Parisprotokollet. Termen ska ges en vid tolkning. Tillämpningsområdet omfattar utöver högkvarterets egentliga personal också personal som förordnats att tillfälligt tjänstgöra vid alliansens högkvarter i Finland till exempel under en enskild tjänsteresa. Vid tjänsteresor bör tjänstgöringen vid högkvarteret i praktiken framgå av personens reseförordnande. I fråga om högkvarterets placering omfattar definitionen också högkvarter och delar av högkvarter som tillfälligt befinner sig i Finland.

Detta avtal tillämpas inte på personer som tjänstgör vid alliansens högkvarter utanför Finland. I praktiken innebär det att personal som till exempel tjänstgör vid alliansens högkvarter i Tyskland och som besöker den finska Försvarsmaktens nationella stab inte omfattas av tillämpningsområdet för detta avtal. I artikel 7.6 i avtalet ingår dock ett undantag som gäller officerare med generalsgrad och flaggofficerare och civila tjänstemän med motsvarande grad vid ett högkvarter i alliansen utanför Finland.

Enligt punkt 13 i artikeln avses med *anhörig* utöver personer som anges i artikel 3.1 c i Parisprotokollet en person som av juridiska, ekonomiska eller hälsorelaterade orsaker är beroende av en medlem av ett högkvarter i alliansen och får sitt uppehälle av och bor tillsammans med en sådan medlem och som befinner sig på finskt territorium med bekräftelse från den sändande staten eller, när det gäller Natos civila personal (i enlighet med definitionen i Natos bestämmelser om civil personal), med bekräftelse från högkvarteret.

Enligt artikel 3.1 c i Parisprotokollet avses med *anhörig* maka eller make till en medlem av en styrka eller en civil komponent som definieras i leden a och b i denna punkt, eller en sådan medlems barn som är beroende av honom eller henne för sitt uppehälle. I det kompletterande avtalet kompletteras och moderniseras definitionen.

Enligt punkt 14 i artikeln avses med *berättigade medlemmar* sådana medlemmar av ett högkvarter i alliansen som uppfyller definitionen i punkt 12, med undantag för medlemmar som Finland har placerat vid ett högkvarter i alliansen eller som är anställda vid ett högkvarter i alliansen och är finska medborgare eller stadigvarande bosatta i Finland.

Enligt punkt 15 i artikeln avses med *säkerhetspersonal* medlemmar av militärpolisen enligt artikel VII.10 i avtalet och medlemmar med tillräcklig utbildning som chefen för ett högkvarter i alliansen eller den förordnade företrädaren har förordnat att trygga ordningen, disciplinen och säkerheten i de lokaler och på de områden som högkvarteret disponerar. Den personal som hör till säkerhetspersonalen ska fastställas i högkvarterets interna säkerhetsplan i enlighet med Natos policy.

I artikel VII.10 i avtalet definieras inte vad som avses med militärpolis. I regeringens proposition om godkännande av Nato Sofa och Parisprotokollet (RP 90/2023, s. 78) konstateras att varje stat och dess stridskrafter själva beslutar på vilket sätt de organiserar upprätthållandet av ordning och disciplin inom sina styrkor. Enligt regeringens proposition bör begreppet militärpolis med beaktande av statspraxis anses omfatta också de militära förmännen, som svarar för upprätthållandet av militär disciplin och ordning, och de militärpersoner som lyder under dem samt till exempel de militärpersoner som kommenderats till vakttjänst, även om dessa inte verkar under benämningen militärpolis. I fråga om militär personal innebär artikel 1.15 i det kompletterande avtalet således inte i praktiken någon utvidgning jämfört med nuläget enligt Nato Sofa och Parisprotokollet, men förtydligar att det uttryckligen också innefattar personer som inte verkar under benämningen militärpolis.

I definitionen av säkerhetspersonal hänvisas till medlemmar som definieras i artikel 1.12 i det kompletterande avtalet. Punkt 12 b och c innebär att definitionen också innefattar civil personal med tillräcklig utbildning. Till den delen innebär definitionen att definitionen av säkerhetspersonal utvidgas jämfört med det nuläget som råder enligt Nato Sofa och Parisprotokollet, som enbart innefattar militär personal som verkar som militärpolis enligt Nato Sofa.

Utvidgningen möjliggör större flexibilitet i hur upprätthållandet av ordning, disciplin och säkerhet upprätthålls i alliansens lokaler och på inom dess områden. Utvidgningen behövs, eftersom det inte i alla alliansens högkvarter finns egentliga militärpolis och det inte är ändamålsenligt att begränsa den personal som kan användas till enbart militär personal. Genom kravet på tillräcklig utbildning säkerställs att de som förordnas till säkerhetspersonal har tillräcklig utbildning för uppgiften. Vad som är en tillräcklig utbildningsnivå bestäms av alliansens högkvarter, och berörda personer ska anges i alliansens högkvarters interna säkerhetsplan i enlighet med Natos policy.

Enligt punkt 16 i artikeln avses med *lokalt anställd personal* civil personal som har lokal status i enlighet med artikel IX.4 i avtalet.

Enligt regeringens proposition om godkännande av Nato Sofa och Parisprotokollet (RP 90/2023 rd, s. föreskrivs i artikel IX.4 i avtalet om arbetsvillkor och ställning för den sändande statens trupper och civila personal och för lokal civil personal. Anställnings- och arbetsvillkor, särskilt löner, tilläggsbetalningar och villkor för skydd av den sändande statens arbetstagare ska vara de som föreskrivs i den mottagande statens lagstiftning och dessa civilanställda ska inte i något hänseende betraktas som medlemmar av den sändande statens styrka eller civila komponent. I regeringens proposition konstateras att ett högkvarter i alliansen enligt artikel 3.2 i Parisprotokollet ska betraktas som en styrka vid tillämpningen av artikel IX.4 i Nato Sofa. Därmed tillämpas det som nämns ovan också på alliansens högkvarter när det behöver lokal civil personal i den mottagande staten.

Enligt punkt 17 i artikeln avses med *avtalsentreprenörer* juridiska personer som är företag eller enskilda personer med laglig rätt att bedriva näringsverksamhet, som ett högkvarter i alliansen har tecknat kontrakt med, som inte är bildade eller registrerade eller har säte på finskt territorium i enlighet med finsk lagstiftning och inte är bosatta i Finland när kontraktet tecknas och som tillhandahåller tekniska experttjänster eller bedriver annan sakkunnig- eller konsultverksamhet enbart i Finland för att genomföra ett kontrakt som tecknats med eller till stöd för ett högkvarter i alliansen. Enligt punkten innefattar detta också underleverantörer.

Definitionerna enligt Nato Sofa och Parisprotokollet innefattar inte avtalsentreprenörer (contractors). Enligt regeringens proposition om godkännande av Nato Sofa och Parisprotokollet (RP 90/2023 rd, s. 60) är utgångspunkten i Natos verksamhet att avtalsentreprenörernas ställning fastställs genom separata överenskommelser och arrangemang med värdlandet för verksamheten. Definitionen av styrkor i avsiktsförklaringen gällande värdlandsstöd mellan Finland och Nato (FördrS 82/2014, nedan Nato HNS MOU) och det protokoll om tekniska arrangemang som kompletterar avsiktsförklaringen (FördrS 35/2022, nedan Nato HNS TA) innefattar Natos avtalsentreprenörer. I samband med undertecknandet av Nato HNS MOU och Nato HNS TA har Finland gett ett uttalande (statement), där det förtydligas att Finland inte erkänner avtalsentreprenörer som en del av styrkor eller civila komponenter enligt Nato Sofa. Artikel 1.17 i det kompletterande avtalet utgör därmed en utvidgning i förhållande till Nato Sofa och Parisprotokollet.

Enligt punkt 18 i artikeln avses med *anställda hos avtalsentreprenörer* personer som inte är finska medborgare eller stadigvarande bosatta i Finland, som tillhandahåller tjänster i Finland enbart för att genomföra ett kontrakt som tecknats med eller till stöd för ett högkvarter i alliansen i Finland i samband med verksamhet enligt detta kompletterande avtal.

Enligt punkt 19 i artikeln avses med *anhörig till en anställd hos en avtalsentreprenör* maken eller ett barn som är beroende av en anställd hos en avtalsentreprenör för sitt uppehälle eller en person som av juridiska, ekonomiska eller hälsorelaterade orsaker är beroende av en anställd hos en avtalsentreprenör och får sitt uppehälle av och bor tillsammans med en sådan anställd och som befinner sig på finskt territorium. Enligt punkten ska familjeförhållandet i fråga om en annan anhörig till en anställd hos en avtalsentreprenör än maken eller ett barn som är beroende av den anställde för sitt uppehälle bekräftas av den stat där den anställde är medborgare, och den behöriga myndigheten i Finland ska via ett högkvarter i alliansen underrättas om familjeförhållandet för erkännande och godkännande.

Definitionen motsvarar definitionen av anhörig till en anställd hos alliansen i punkt 13. Ställningen för anhöriga till medlemmar i alliansens högkvarter fastställs utifrån den sändande statens bekräftelse, eller i fråga om Natos civila personal utifrån alliansens högkvarters bekräftelse.

I punkterna 20–22 i artikeln ingår definitioner av kantiner, kafeterior och mässar. Enligt punkt 20 i artikeln avses med "kantiner" affärer och marketenterier som underlättar tillhandahållandet och återförsäljningen av skattefria och tullfria varor och tjänster, med undantag för försäljning av läkemedelspreparat och farmaceutiska produkter. Enligt punkt 21 i artikeln avses med "kafeterior" matställen. Enligt punkt 22 i artikeln avses med "mässar" inrättningar som serverar lätta måltider och drycker och främjar umgänget inom personalen.

Enligt punkt 23 i artikeln avses med *ytterligare element* underordnade enheter samt Natos och andra än Natos nationella eller internationella separata avdelningar, inbegripet finska ytterligare element och stödenheter som Finland har placerat vid ett högkvarter i alliansen, tillfälliga högkvarter eller stödenheter och militära nationella representanter och förbindelsekontor samt Natoorgan tillsammans med förbindelsesteam och förbindelseofficerare som placerats till stöd för ett högkvarter i alliansen.

De ytterligare element som avses i punkt 23 i artikeln stöder direkt högkvarterets verksamhet, och deras verksamhet står därför i fast förbindelse med Nato till skillnad från de nationella stödenheter som definieras i punkt 24, vilka stöder sin nationella personal.

I enlighet med artikel 8 i det kompletterande avtalet förutsätter inrättandet av ytterligare element samtycke antingen av Nordatlantiska rådet eller av Finland, vilket gör det möjligt att definiera de ytterligare elementen noggrant trots att definitionen av dem i någon mån lämnats öppen.

Enligt punkt 24 i artikeln avses med *nationell stödenhet* en nationell organisatorisk enhet som verkar i Finland till stöd för ett högkvarter i alliansen med Finlands samtycke och som ger stöd till sina medlemmar placerade vid högkvarteret och är underställd den sändande statens nationella behörighet.

Nationella stödenheter stöder sin nationella personal i praktiska ärenden, och de finns i anslutning till högkvarter i synnerhet om högkvarteret är tillräckligt stort. Nationella stödenheter underlyder inte Natos ledning, men i avtalet beviljas de begränsade rättigheter eftersom de bistår högkvarteret i dess verksamhet.

Artikel 2. Allmänna bestämmelser.

Enligt punkt 1 i artikeln ska det kompletterande avtalet tillämpas på de militärstrategiska högkvarter och de högkvarter i alliansen som definieras i ingressen och i artikel 1.

Enligt punkt 2 i artikeln ska parterna underlätta genomförandet av NATO Sofa, Parisprotokollet, Pfp Sofa och det kompletterande avtalet och sträva efter att så effektivt som möjligt samarbeta med ett högkvarter i alliansen för att effektivt genomföra dem.

Enligt punkt 3 i artikeln är syftet med det kompletterande avtalet att underlätta verksamheten vid högkvarter i alliansen och att bevara dessa högkvarters och deras medlemmars integritet och oberoende. Finland beviljar medlemmar och deras anhöriga rättigheter i Natos intresse och till stöd för ett högkvarter i alliansen, och inte i deras personliga intresse. Dessa rättigheter innehas av de militärstrategiska högkvarteren och högkvarteren i alliansen.

Enligt punkt 4 i artikeln är det kompletterande avtalet avsett att överensstämma med Nordatlantiska rådets beslut och med Natos bestämmelser och policyer. I enlighet med detta anses den officiella verksamheten omfatta både den verksamhet som bedrivs för att fullgöra uppdraget och uppgifterna hos högkvarteret i alliansen och den verksamhet som finansieras med ofördelade medel som beviljats högkvarteret.

Fördragsslutande parter i det kompletterande avtalet är utöver Finland alliansens militärstrategiska högkvarter, vilkas verksamhet baserar sig på fullgörandet av Natos medlemsstaters vilja. Avtalet har upprättats för att säkerställa detta genom att beslut av Natos medlemsstater, Nordatlantiska rådet eller organ på lägre nivå iaktas. De militärstrategiska högkvarteren kan inte avtala om sådana avtalsbestämmelser som står i konflikt med de beslut Natos medlemsstater fattat.

Eftersom det kompletterande avtalet är avsett att iaktta Nordatlantiska rådets beslut samt Natos bestämmelser och policyer, kan också dokument där sådana beslut, bestämmelser och policyer ingår tas till hjälp vid tolkningen av avtalet. Dock bör det noteras att de dokumenten i regel har minst Nato Unclassified -märkning, och därför kan de inte beskrivas närmare i denna proposition.

Ofördelade medel används till exempel till verksamhet som syftar till att höja moralen och öka välbefinnandet som avses i artikel 34.

Enligt punkt 5 i artikeln får Finland, inbegripet Finlands lokala myndigheter, inte ha inkomster från verksamheten eller egendomen hos ett högkvarter i alliansen.

Bestämmelsen beskriver principen att verksamhet som medlemsstaterna finansierar inte får innebära någon inkomst för värdstaten. I praktiken genomförs principen med hjälp av de skattefriheter och andra fri- och rättigheter som anges i avtalet.

Enligt punkt 6 i artikeln får ett högkvarter i alliansen använda sin egen flagga och hålla flaggan framme vid sidan av flaggorna för Nato, Natoländerna, Natos partnerländer, de stater som deltar i Natos partnerskaps- och samarbetsprogram samt andra organisationer i enlighet med de bestämmelser som gäller högkvarteret. Ett högkvarter i alliansen kan även formge ett eget vapen och en egen officiell stämpel, endast under förutsättning att Natos bestämmelser följs. Enligt punkt 6 i artikeln ska dessa tecken för högkvarteret vara behörigen skyddade genom finsk lagstiftning, och den officiella stämpeln ska på begäran av ett högkvarter erkännas av de

behöriga myndigheterna i Finland och meddelas de berörda ministerierna och statliga ämbetsverken.

Vad som är behörigt skydd definieras inte i artikeln, men utifrån förhandlingarna kan det skydd Försvarsmaktens emblem åtnjuter anses vara en referenspunkt för ändamålsenligt genomförande av avtalsbestämmelsen.

I 2 § i lagen om sättande i kraft förslås ingå samma slags bestämmelser om skydd för tecken för ett högkvarter i alliansen som om Försvarsmaktens emblem i 35 och 49 § i lagen om försvarsmakten (551/2007). Det föreslås att användning av tecken utan tillstånd av högkvarteret ska vara förbjudet och straffbart enligt lag.

Enligt punkt 7 i artikeln ska de ytterligare element som definieras i artikel 1.23 och deras medlemmar och deras anhöriga ha samma status som ett högkvarter i alliansen och dess medlemmar och deras anhöriga har enligt artiklarna 5, 6, 9, 11 och 13–36. En sändande stat kan, i enlighet med arrangemang med Finland och utan att det påverkar högkvarterets status, bestämma att dess ytterligare element inte har status enligt detta kompletterande avtal, utan status enligt Nato Sofa och/eller enligt andra överenskommelser med Finland.

I praktiken ger andra meningen i avtalsbestämmelsen möjlighet att utöver tillämpningen av Nato Sofa avtala om huruvida bilaterala arrangemang, såsom till exempel avtalet mellan Republiken Finlands regering och Amerikas förenta staters regering om försvarssamarbete (FördrS 69–70/2024, nedan DCA-avtalet), ska tillämpas på sådana ytterligare element som definieras i artikel 1.23 eller om de ska omfattas av det kompletterande avtalets tillämpningsområde. Det kan avgöras separat för varje ytterligare element.

Enligt punkt 8 i artikeln grundar sig Natoorganens status på avtalet om status för Nordatlantiska fördragsorganisationen, nationella representanter och organisationens internationella personal, undertecknat i Ottawa (FördrS 42–43/2023, nedan Ottawaavtalet). Om det emellertid i ett Natoorgans stadga anges att organets personal har status enligt protokollet, ska detta kompletterande avtal trots artikel 1.6 tillämpas på organets personal som förordnats till ett högkvarter i alliansen för att stödja dess uppdrag, och Finland ska informeras om detta på behörigt sätt.

Genom avtalsbestämmelsen möjliggörs till exempel att personal vid Natos civila organisationer är anställda vid militära högkvarter utan att det leder till att personer med olika status tjänstgör i samma organisation.

Enligt punkt 9 i artikeln ska, om inte högkvarteret i alliansen har beviljats internationell finansiering i enlighet med beslut C-M(69)22, förfarandena enligt artikel 3 och artikel 4.1, 4.2 och 4.5 och garantin enligt artikel 15.1 och artikel 19.5 i det kompletterande avtalet inte tillämpas på ett högkvarter i alliansen som har inrättats genom bilaterala eller multilaterala arrangemang mellan Natoländer och/eller partnerländer. På finansieringen och administrationen av och orten för högkvarteret kan det tillämpas separata arrangemang mellan de stater som deltar. Vidare ska artikel 8.1, 8.2 och 8.4 och artikel 12.1 och 12.3 endast tillämpas på högkvarter i alliansen vid vilka det har placerats en fredstida sammansättning som godkänts av Nordatlantiska rådet.

Beslut om beviljande av internationell finansiering för Natos militära organ fattas inom Nato av Nordatlantiska rådet i ett förfarande enligt dokumentet C-M(69)22. Enligt det kan internationell finansiering beviljas ett militärt organ inom Nato som har internationell status enligt dokumentet och en erkänd Nato-uppgift som är av faktisk internationell karaktär och som har en

internationell personalstyrka som militära kommittén har befullmäktigat. Dessutom kan Nordatlantiska rådet av tvingande skäl i undantagsfall bevilja internationell finansiering för ett militärt organ inom Nato som inte har internationell status enligt dokumentet, eller begränsa finansieringen för ett militärt organ som har den statusen.

Huvudkvarter som hör till Natos truppstruktur och Natos kompetenscenter inrättas vanligen genom bilaterala eller multilaterala arrangemang mellan Natos medlems- eller partnerstater och vanligen genom avsiktsförklaringar (Memorandum of Understanding, MOU) mellan de deltagande parterna, och de ges status enligt Parisprotokollet först sedan de inrättats. Högkvarter som hör till ledningsstrukturen inrättas egentligen genom beslut av Nordatlantiska rådet, och de beviljas status enligt Parisprotokollet i samband med inrättandet.

Med en fredstida sammansättning som godkänts av Nordatlantiska rådet avses ett dokument av vilket framgår de militära och civila tjänster som godkänts för ett högkvarter i alliansen samt dess organisationsstruktur. I praktiken är det fråga om den personalstyrka och personalstruktur som godkänts för en ett högkvarter i alliansen.

Av motiveringarna till artiklarna framgår till vilka delar deras tillämpningsområde har begränsats genom bestämmelserna i artikel 2.9.

Artikel 3. Ort och byte av permanent ort för högkvarter i alliansen inom Natos ledningsstruktur.

Enligt punkt 1 i artikeln ska den permanenta orten för ett NCS-högkvarter i alliansen på finskt territorium i fredstid ska fastställas genom arrangemang mellan det berörda militärstrategiska högkvarteret och Finland. Ett byte av den permanenta orten för ett högkvarter i alliansen i Finland i fredstid förutsätter godkännande av Finland och Nordatlantiska rådet.

Bakom artikeln ligger i synnerhet artikel IX.3 i Nato Sofa. Enligt artikel 3.2 i Parisprotokollet ska ett högkvarter i alliansen betraktas som en styrka vid tillämpningen av artikel IX.3 i Nato Sofa. Enligt artikel IX.2 i Nato Sofa ska myndigheterna i den mottagande staten med förbehåll för gällande avtal eller avtal som kan komma att ingås mellan befullmäktigade företrädare för de sändande och mottagande staterna ansvara för att vidta lämpliga arrangemang för att till en styrka eller en civil komponent tillhandahålla de byggnader och den mark som denna behöver liksom tillhörande faciliteter och tjänster, Enligt artikeln ska behoven av byggnader och mark i första hand ordnas genom avtal.

I punkt 1 i artikeln hänvisas till arrangemang mellan det militärstrategiska högkvarteret och Finland, genom vilka den permanenta orten för ett högkvarter i alliansen som hör till Natos ledningsstruktur ska fastställas. De arrangemangen kan ske på olika nivåer. Vanligen sänder värdstaten ett brev till det militärstrategiska högkvarteret och erbjuder alliansen en permanent ort för högkvarteret efter Nordatlantiska rådets beslut. Avtalsbestämmelsen förutsätter att värdstaten, i detta fall Finland, ska ge sitt samtycke angående den permanenta orten. Det gör det också möjligt att vid behov fatta ett nationellt beslut i ärendet. När det militärstrategiska högkvarteret besvarar värdstatens brev utformar de tillsammans genom sin korrespondens ett arrangemang gällande den permanenta orten.

Punkt 1 i artikeln gäller enbart högkvarter som hör till Natos ledningsstruktur. Högkvarter som hör till truppstrukturen inrättas vanligen genom avsiktsförklaringar (Memorandum of Understanding, MoU) mellan de deltagande parterna, och samtidigt överenskomms det om deras placeringar.

Också ett byte av den permanenta orten för ett högkvarter i alliansen som hör till Natos ledningsstruktur förutsätter enligt punkt 1 i artikeln godkännande av Finland och Nordatlantiska rådet.

Enligt punkt 2 i artikeln ska ingen bestämmelse i artikel 3 anses hindra Natos behöriga myndighet från att fatta beslut om finansiering för kostnaderna för byte av ort för ett högkvarter i alliansen eller kräva att Natos behöriga myndighet fattar ett sådant beslut.

Enligt artikel 2.9 ska förfarandena enligt artikel 3 i det kompletterande avtalet inte tillämpas på ett högkvarter i alliansen som har inrättats genom bilaterala eller multilaterala arrangemang mellan Natoländer och/eller partnerländer, om inte högkvarteret i alliansen har beviljats internationell finansiering i enlighet med beslut C-M(69)22.

Enligt artikel 37.6 i det kompletterande avtalet ska, om sådana fientligheter utbryter som omfattas av Nordatlantiska fördraget, det aktuella (berörda) militärstrategiska högkvarteret och Finland omedelbart se över de bestämmelser som gäller orten för och personalstyrkan vid ett högkvarter i alliansen så att tillämpningen av avtalet vid behov kan ändras.

Artikel 4. Användning av lokaler och områden som högkvarter i alliansen besitter.

I artikeln föreskrivs det om användning av byggnader och landområden mellan Finland och alliansen. Enligt punkt 1 i artikeln ska Finland på begäran av ett militärstrategiskt högkvarter vidta alla åtgärder som behövs för att låta ett NCS-högkvarter i alliansen förfoga över all den mark och alla de byggnader och fasta anläggningar som högkvarteret behöver. Finland ska tillhandahålla alliansen de utrymmena utan kostnadsfritt och utan att ta ut avgifter eller skatter eller kräva tillstånd, i enlighet med vad som föreskrivs i artiklarna 16–19. Närmare information ska anges i ett separat arrangemang som gäller högkvarteret i fråga.

I punkt 1 hänvisas till artikel IX.3 i Nato Sofa, enligt vilken myndigheterna i den mottagande staten med förbehåll för gällande avtal eller avtal som kan komma att ingås mellan befullmäktigade företrädare för de sändande och mottagande staterna fullt ut ska ansvara för att vidta lämpliga arrangemang för att till en styrka eller en civil komponent tillhandahålla de byggnader och den mark som denna behöver liksom tillhörande faciliteter och tjänster. Dessa avtal och arrangemang ska i möjlig utsträckning stå i överensstämmelse med de regler som gäller för förläggning och inkvartering av den mottagande statens motsvarande personal. I avsaknad av ett särskilt avtal med motsatt verkan ska lagstiftningen i den mottagande staten gälla avseende vilka rättigheter och skyldigheter som är förenade med dem.

I punkt 1 i artikeln hänvisas också till artiklarna 4 och 8 i Parisprotokollet. I artikel 4 i Parisprotokollet specificeras att de rättigheter som genom Nato Sofa beviljas för den sändande staten bland annat gäller ett behörigt militärstrategiskt högkvarter och dess underordnade instanser. Enligt artikel 8.1 i protokollet ska högkvarteren för att underlätta inrättande, uppförande och underhåll av samt verksamhet vid högkvarter i alliansen i mån av möjlighet befrias från de tullar och skatter som påverkar deras utgifter för ett gemensamt försvar och för deras officiella och exklusiva fördelar. Varje part i protokollet ska, i syfte att ingå ett avtal för genomförande av denna bestämmelse, inleda förhandlingar med de högkvarter i alliansen som verkar inom dess territorium. I artikel 8.4 specificeras att uttrycket tullar och skatter inte avser betalning för utförda tjänster. Skattefriheten för officiell verksamhet och de förfaranden som berör den beskrivs närmare i motiveringarna till artiklarna 16 och 19.

Enligt artikel 2.9 ska förfarandena enligt artikel 4.1 i det kompletterande avtalet inte tillämpas på ett högkvarter i alliansen som har inrättats genom bilaterala eller multilaterala arrangemang

mellan Natoländer och/eller partnerländer, om inte högkvarteret i alliansen har beviljats internationell finansiering i enlighet med beslut C-M(69)22.

Utgångspunkten är att staten äger eller besitter och Försvarsmakten eller Gränsbevakningsväsendet använder de lokaler och områden som ställs till förfogande för alliansen. Bebyggda områden, såsom garnisoner, förvaltas vanligen av Försvarsfastigheter (Senat-koncernen), medan Senatfastigheter ansvarar för Gränsbevakningsväsendets områden. Obebyggda land- och vattenområden, såsom skjut- och övningsområden, samt en del av lagerområdena förvaltas av Forststyrelsen. Dessutom äger Finavia Abp de flygplatsområden Försvarsmakten använder.

Med stöd av 14 § i lagen om Försvarsmakten har Försvarsmakten rätt att tillfälligt använda andra fastigheter än dem som Försvarsmakten stadigvarande förfogar över, om det är nödvändigt med tanke på militär övningsverksamhet, försvarssamarbetet, verkställandet av Nordatlantiska fördragsorganisationens kollektiva försvar eller höjning av försvarsberedskapen. Försvarsmakten strävar alltid i första hand efter att komma överens om användningen av sådana fastigheter med deras ägare och innehavare.

För de lokaler och områden som ställs till förfogande för högkvarter i alliansen uppbärs inga avgifter, såsom hyra, arrende eller skatter. I statens hyressystem iaktas den hyreshandbok som utfärdats genom finansministeriets föreskrift (VN/35021/2023), enligt vilken staten i huvudsak tillämpar en så kallad modell med helhetshyra där hyran består av en kapitaldel och en underhållsdel. Kapitalhyran (eller kapitaldelen av helhetshyran) bestäms enligt investeringens eller fastighetens värde, bland annat utifrån kapitalkostnader, avskrivningar, risker och kostnaderna för affärsverkets kostnader. I punkt 1 i artikeln avses med "avgifter" kapitalhyra enligt statens hyressystem som beskrivs ovan.

Underhållshyran (eller underhållsdeln av helhetshyran) täcker bland annat kostnader för underhåll och skötsel av fastigheterna, fastigheternas energikonsumtion, årsreparationer och fastighetsskatt samt allmänna kostnader för affärsverken i Senatkoncernen. Högkvarter i alliansen kan debiteras avgifter för underhållshyran enligt Natos principer och föreskrifter. Drifts- och underhållskostnader behandlas artikel IX.7 i Nato Sofa. Enligt artikel 16.2 i det kompletterande avtalet är ett högkvarter i alliansen inte helt befriat från avgifter som tas ut enbart för utförda tjänster. Enligt den artikeln ska styrkornas myndigheter betala för nyttigheter, inkvartering och tjänster. I det finländska systemet kan sådana avgifter innebära underhållshyra.

Det är möjligt att ansöka om finansiering för investeringar inom Natos gemensamma system för säkerhetsinvesteringar (NATO Security Investment Programme, NSIP). Medlemsstaterna deltar i finansieringen av Natos investeringsprogram med andelar som baseras på bruttonationalinkomsten. Natos olika organ, i vilka också Finland är representerat, beslutar särskilt för varje objekt om det är kvalificerat för gemensam finansiering. Tilläggsbyggnation för högkvarter i alliansen kan också förutsätta investeringar i regional infrastruktur, såsom lösningar för energi, vägnät eller nätverk. Särskilda förhandlingar förs om kostnader för samhällsteknisk infrastruktur, och de kan delvis ingå i kostnader för inrättandet som är kvalificerade för gemensam finansiering.

Sedan byggnadsprojektet slutförts införs objektet i Natos förteckning, men äganderätten till objektet kvarstår hos Finland som värdland. Vårdlandets ansvar kvarstår alltså på motsvarande sätt som ägaransvaret i statens fastighetssystem hör till ägaren.

Eftersom utgångspunkten är att de lokaler och områden som ställs till förfogande för ett högkvarter i alliansen ägs av finska staten, betalar de ämbetsverk som använder dem i nuläget

hyra till ett statligt affärsverk eller till Finavia Abp. Vidare uthyrning påverkar inte hyresbetalningen, men Försvarsmakten och Gränsbevakningsväsendet ska beviljas rätt av det förvaltande ämbetsverket eller ha rätt enligt lag att tillfälligt ställa de lokaler och områden de hyr eller arrenderar till förfogande för alliansen. Det kan avtalas om rätten att ställa dem till förfogande genom hyres- eller arrendeavtal mellan Senatkoncernen och ämbetsverket, eller det kan föreskrivas om rätten i lag.

Det föreslås att det i 3 § i lagen om sättande i kraft av det kompletterande tas in en motsvarande bestämmelse som i 13 § i lagen om sättande i kraft av Nato Sofa (124/2024), som ger Försvarsmakten och Gränsbevakningsväsendet rätt att ställa lokaler och områden till förfogande för ett högkvarter i alliansen. Lokalerna och områdena återgår i Försvarsmaktens eller Gränsbevakningsväsendets bruk när ett högkvarter i alliansen inte längre använder dem. Rättsförhållandet mellan högkvarteret i alliansen och Försvarsmakten eller Gränsbevakningsväsendet utgör i praktiken inte ett hyresförhållande, utan en vederlagsfri nyttjanderätt.

Tillämpning av lagen om överlåtelse och lagen om grund för avgifter på det kompletterande avtalet:

I lagen om rätt att överlåta statlig fastighetsförmögenhet (973/2002) föreskrivs om överlåtelse av statlig fastighetsförmögenhet och utarrendering av statlig jordegendom samt om beviljande av särskilda rättigheter. Enligt den lagen avses med statlig fastighetsförmögenhet bland annat statsägda fastigheter och statliga jord- och vattenområden samt statsägda byggnader och andelar i dem. Lagen tillämpas i princip inte på det kompletterande avtalet, eftersom innehavet eller äganderätten till fastigheter och områden inte förändras enligt avtalet och det inte betalas arrende eller annat vederlag enligt jordloglagen (258/1966) för dem.

I lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992) föreskrivs om de allmänna grunderna för när statliga myndigheters prestationer skall vara avgiftsbelagda och för storleken av de avgifter som uppstår för prestationerna samt om övriga grunder för avgifterna. En allmän princip vid tillämpningen av lagen om grunderna för avgifter till staten är att lagen inte tillämpas på statlig produktion av prestationer, om inga prestationer produceras för någon annan än andra statliga myndigheter eller om tjänsten inte över huvud taget hade kunnat produceras för någon annan än en annan statlig myndighet. Det kan vara fråga om att en prestation produceras för en annan stats myndighet på basis av ett statsfördrag. På basis av det kompletterande avtalet produceras inga prestationer för någon annan än andra myndigheter, och därför tillämpas inte lagen om grunderna för avgifter till staten på verksamheten.

Enligt punkt 2 i artikeln har ett högkvarter i alliansen rätt att självständigt teckna kontrakt om upphandling av mark, byggnader, anläggningar och tjänster. Det förutsätts då endast att Finland godkänner platsen, och det ska tillämpas villkor som inte är mindre förmånliga än de villkor som tillämpas på Försvarsmakten. På begäran av ett högkvarter i alliansen ska Finland bistå högkvarteret på de sätt som behövs för att det ska kunna utöva denna rättighet.

Enligt artikel 2.9 ska förfarandena enligt artikel 4.2 i det kompletterande avtalet inte tillämpas på ett högkvarter i alliansen som har inrättats genom bilaterala eller multilaterala arrangemang mellan Natoländer och/eller partnerländer, om inte högkvarteret i alliansen har beviljats internationell finansiering i enlighet med beslut C-M(69)22.

Högkvarter i alliansen har ingen egen underhållspersonal, utan anlitar avtalsentreprenörer och kan stödja sig på tjänster som Försvarsmakten producerar enligt vad som bestäms i det kompletterande avtalet. Underhållet av lokaler och områden för högkvarter i alliansen ordnas

och genomförs enligt de villkor Försvarsmakten tillämpar. Finland kan producera vissa tjänster, och i genomförandedokument överenskomms om deras innehåll och hur kostnaderna för dem fördelas. På underhållskostnaderna och fördelningen av dem tillämpas Natos interna bestämmelser.

Förvaltningen och skötseln av de fastigheter Försvarsmakten använder har i huvudsak koncentrerats till Senatkoncernen, och bestämmelser om dess uppgifter finns i lagen om Senatfastigheter och Försvarsfastigheter (1018/2020, nedan SF/FF-lagen). För att villkor som är minst lika förmånliga som de villkor som tillämpas för Försvarsmakten ska kunna tillämpas på tjänster som produceras för högkvarter i alliansen, behöver 2 § i affärsverkslagen ändras så att den tillåter att tjänster produceras också för högkvarter i alliansen.

Enligt punkt 3 i artikeln ska Finland utse en nationell myndighet som ansvarig företrädare för administrationen av Finlands lagstadgade tillstånd som gäller mark, byggnader och anläggningar, och ett högkvarter i alliansen ska bistå vid inhämtandet av tillstånd genom att på begäran utan dröjsmål lämna all relevant information och alla relevanta handlingar och tekniska utredningar. Ett högkvarter i alliansen ska inte betala några avgifter för sådana tillstånd.

I Finland är användningen av mark, byggnader och anläggningar förenat med olika slags myndighetstillstånd samt förfaranden för anmälningar, höranden och utlåtanden i samband med tillståndsprocesserna. Dit hör till exempel bygglov, undantagslov och rivningstillstånd som för byggande, renovering och ändringsarbeten på fastigheter, mark och anläggningar, tillstånd för miljöåtgärd som gäller arbeten i terrängen samt vid behov vattenrättsligt tillstånd eller miljö tillstånd för byggprojekt som berör miljö och vattendrag.

Också användning och ibruktagande av områden och fastigheter i Finland är förenade med flera olika tillstånd och krav, i synnerhet vid behandling av livsmedel eller kemikalier. Dit hör till exempel godkännande av livsmedelslokaler för restauranger eller anmälan om livsmedelsverksamhet för mindre kaféer och kiosker, samt till exempel anmälan om skönhetsalonger till hälsoskyddsmyndigheten. Lagring och behandling av kemikalier, farliga ämnen och explosiva varor kan till exempel förutsätta kemikalietillstånd, tillstånd för kemikaliesäkerhet, säkerhetsutredning eller brandsäkerhetstillstånd, eller en anmälan till räddningsmyndigheten samt miljö tillstånd för verksamheten.

Eftersom Finland som värdland i huvudsak färdigställer de lokaler högkvarter i alliansen behöver enligt punkt 1 och tillhandahåller dem för högkvarteret är det i praktiken finska staten som initierar byggprojekt och ansöker om tillstånd, vilket innebär att ett affärsverk äger fastigheterna. Miljö tillstånd söks i regel av verksamhetsutövaren, vilket innebär att en nationell myndighet som Finland utser, till exempel Försvarsmakten, är sökande.

För en del, men inte för alla de myndighetstillstånd som nämns ovan föreskrivs ett försvarsundantag som gäller sekretess. Enligt 1 § i bygglagen (2023/751) tillämpas bestämmelserna om tillstånd för byggande i bygglagen inte på Försvarsmaktens byggnads- eller byggobjekt som har direkt samband med försvarsändamål och som räknas till statens fastighetsförmögenhet eller som annars är avsedda för statens bruk. Bestämmelserna om myndighetstillsyn över byggandet och registerföring tillämpas inte heller på byggande för försvarsändamål. Av sekretesskäl är det tillåtet att bygga objekt för Försvarsmakten utan tillstånd för byggande enligt lagen. Enligt regeringens proposition med förslag till bygglag (RP 139/2022 rd) avses med byggnads- eller byggobjekt som hänför sig till försvarsändamål byggande av lokaler, byggnader och infrastruktur, såsom strukturer, konstruktioner, anordningar, farleder, flygplatser, distributionsnät och nätverk, bergum, mark- och vattenområden och miljöskyddsstrukturer som hänför sig till eller stöder fullgörandet av

Försvarsmaktens lagstadgade uppgifter och som är föremål för sekretessbehov. Enligt 1 § 2 mom. i lagen om datasystemet för den byggda miljön (431/2023) införs sekretessbelagda fastighetsuppgifter om områden eller fastigheter som är avsedda för utförande eller stödjande av Försvarsmaktens lagstadgade uppgifter inte i offentliga register.

Om villkoren gällande försvarsändamål i bygglagen uppfylls, är det i vissa situationer möjligt att genomföra byggnads-, ändrings- och renoveringsarbeten i lokaler för högkvarter i alliansen utan tillstånd för byggande. Om villkoren för undantag inte uppfylls och tillstånd för byggande ska sökas, ansvarar Finland enligt punkt 2 i artikeln för ansökan om tillstånd eller bistår vid förvärvandet av tillstånd. Enligt punkt 3 tas inga tillståndavgifter ut av alliansen, utan den myndighet som initierar projektet ansvarar för dem.

Enligt 79 § i luftfartslagen ska Transport- och kommunikationsverket bevilja byggnadstillstånd för flygplatser eller andra områden som tjänar luftfarten. Detsamma gäller ändringar av flygplatser eller andra områden som tjänar luftfarten, när ändringarna kan ha konsekvenser för flygsäkerheten eller avsevärda konsekvenser för landskapsbilden. Byggnadstillstånd krävs dock inte för reservlandningsplatser som inrättas för Försvarsmaktens behov med tanke på krisförhållanden och övning inför sådana, för Försvarsmaktens helikopterlandningsplatser eller flygplatser för lätta luftfartyg som används inom Försvarsmaktens verksamhet med modellflygplan.

Användningen av lokaler och områden kan också förutsätta miljötillstånd enligt miljöskyddslagen (527/2014) eller tillstånd enligt vattenlagen (587/2011) för byggarbeten eller bedrivande av verksamhet. Dit hör till exempel skjutbaneverksamhet, stora tvätterier samt större jordbyggnad och byggande i vatten, till exempel kajer och muddringsarbeten. I fråga om miljötillståndsförfarande för kemikalielager i anslutning till objekt som ska ges särskilt skydd med tanke på landets försvar ska också undantagsbestämmelsen i 50 a § i miljöskyddslagen beaktas. Bestämmelsen tillämpas också på de områden som används av högkvarter i alliansen som avses i det kompletterande avtalet, som ligger inom områden som permanent används av Försvarsmakten.

Enligt lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor (390/2005, nedan *kemikaliesäkerhetslagen*) förutsätts tillstånd av Säkerhets- och kemikalieverket eller en anmälan till räddningsmyndigheten vid tillverkning, användning, transport, lagring, förvaring och annan behandling av de farliga kemikalier och explosiva varor som nämns i en förordning som utfärdats med stöd av lagen. Försvarsmakten beviljar tillstånd för objekt som lagrar och behandlar Försvarsmaktens farliga kemikalier. I kemikaliesäkerhetslagen ingår inga sekretessbestämmelser annat än i fråga om tillståndsförfaranden för objekt som ska ges särskilt skydd med tanke på landets försvar. Enligt 17 § i kemikaliesäkerhetslagen ska verksamhetsutövaren vid planeringen av platsen för en produktionsanläggning som tillverkar, hanterar eller lagrar farliga kemikalier eller explosiva varor beakta att produktionsanläggningen ska placeras på ett sådant avstånd från bosättningsområden, byggnader och områden som är i allmän användning, skolor, vårdinrättningar, industrianläggningar, upplag, trafikleder samt annan verksamhet utanför anläggningen att explosioner, bränder och kemikalieutsläpp som kan förutses inte medför fara för skador på person, miljön eller egendom i dessa objekt. I kemikaliesäkerhetslagen föreskrivs också om omfattande skyldigheter att företa höranden och informera i samband med behandling av tillstånd och verksamhet vid produktionsanläggningar.

För Försvarsmaktens lager för explosiva varor, som utgör objekt inom Försvarsmakten som ska ges särskilt skydd enligt kemikaliesäkerhetslagstiftningen, har fastställts skyddszoner som ska beaktas vid planeringen av områdesanvändningen enligt lagen om områdesanvändning (132/1999) och bygglagen (751/2023). Ett högkvarters verksamhet kan i vissa situationer

medföra gravationer eller begränsningar i markanvändningen på det område som omger högkvarterets område, samt intressebevakningsuppgifter som berör tillsynen över dessa begränsningar. Enligt punkt 3 i artikeln ansvarar Finland i egenskap av förvaltare av tillstånden för sådana intressebevakningsuppgifter.

Enligt punkt 4 i artikeln får ett högkvarter efter att ha underrättat de behöriga myndigheterna i Finland ge tillstånd att inom dess lokaler etablera serviceinrättningar. Sådan service är till exempel barberar- och skönhetsalonger, tvätterier och kemiska tvättinrättningar samt bank- och resetjänster.

Ett högkvarter i alliansen kan utan tillstånd eller andra bemyndiganden driva kantiner, kafeterior och mässar. Servicen kan också ordnas med hjälp av en utomstående tillståndsinnehavare. Utomstående serviceproducenter som fått tillstånd ska dock ansöka om nödvändiga tillstånd för produktion av service och iaktta de författningar och bestämmelser som gäller i Finland, såsom bestämmelser om registrering av livsmedelsverksamhet enligt livsmedelslagen (287/2021) som krävs för drivande av mässar. Utomstående serviceproducenter kan antingen vara inhemska eller utländska.

Kraven på tillstånd för barberar- och skönhetsalongers tjänster samt tvätterier behandlas också i samband med artikel XI.4 i Nato Sofa i regeringens proposition om sättande i kraft av Nato Sofa (RP 90/2023 rd, s.101–102). Med banktjänster avses bankkontor som också finns i högkvarter inom Nato samt till exempel i Natohögkvarteret. Högkvarteret i sig utöver ingen bankverksamhet, utan det är fråga om en lokal banks filialkontor eller något annat motsvarande arrangemang. Den bank som inrättas i samband med högkvarteret ska iaktta den banklagstiftning som gäller i Finland.

I artikel 4.4 i det kompletterande avtalet är det endast fråga om tillståndsplikten för högkvarter i alliansen, inte för tillståndsinnehavare. Tillståndsinnehavare ska iaktta värdstatens lagstiftning, och endast i situationer när ett högkvarter i alliansen självt bedriver verksamheten krävs inga tillstånd. Det medför ett ansvar för Nato och ett krav på tillsyn över verksamheten. Nato har ett regelverk för att undvika missbruk. Livsmedelssäkerheten i samband med hållandet av livsmedelslokaler ska också tolkas i den kontext som utgörs av artikel 20 om skydd för miljö, hälsa och säkerhet och artikel 21 om hälsoskydd. Beskattningen för serviceproducenter, kantiner, kafeterior och mässar behandlas i artikel 17 i det kompletterande avtalet.

Med stöd av artikel 4.4 i det kompletterande avtalet får ett högkvarter i alliansen också till exempel sälja alkohol och tobak i kantinerna för högkvarterets medlemmars och deras anhörigas eget bruk. I nuläget säljs inga läkemedel i kantiner i högkvarter i alliansen. Mängden produkter som säljs ransonerar dock i en bilaga till det kompletterande avtalet (rationed items). Dessutom har Nato interna bestämmelser om alkohol (Alcohol Policy), som är relativt strikta. Finland kan dessutom påverka mängden ransonerade produkter, och produkterna får inte föras ut ur landet utan att förtullas.

Bestämmelsen i artikel 13.1 i det kompletterande avtalet gäller upphandlingsavtal som ett högkvarter i alliansen har med utländska leverantörer för upphandling av tekniska och andra experttjänster. På artikel 4.4 i det kompletterande avtalet tillämpas dock inte artikel 13.1, eftersom de serviceproducenter som anges i artikel 4.4 inte uppfyller kraven enligt definitionen av avtalsentreprenör i artikel 1.17.

I 2 § i näringsverksamhetslagen (565/2023) föreskrivs om rätten att bedriva näringsverksamhet i Finland. Ett högkvarter i alliansen ska inte betraktas som en utländsk sammanslutning eller stiftelse enligt 1 mom. 3 punkten i den lagen, som har bildats enligt lagstiftningen i en stat som

hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och som har sitt registrerade säte, sin centralförvaltning eller sitt huvudsakliga verksamhetsställe i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Det ska inte heller betraktas som en i 3 § 1 mom. 2 punkten i samma lag avsedd annan än i 2 § 1 mom. 3 punkten avsedd utländsk sammanslutning eller stiftelse som etablerar en filial i Finland och behöver tillstånd av Patent- och registerstyrelsen. Det kan inte anses klart om den verksamhet ett högkvarter i alliansen bedriver ens utgör näringsverksamhet. Med beaktande av att förutsättningarna enligt 2 § 1 mom. 3 punkten enligt 2 § 2 mom. inte tillämpas om något annat bestäms i ett internationellt avtal som är förpliktande för Finland står dock näringsverksamhetslagen inte i konflikt med verksamhet enligt punkt 4 i artikeln, oberoende av verksamhetens karaktär. En utomstående serviceproducent med vilken ett högkvarter i alliansen har slutit ett upphandlingsavtal ska dock uppfylla förutsättningarna enligt näringsverksamhetslagen för att utöva näringsverksamhet i Finland, trots att den verkar i ett högkvarter i alliansen.

Punkt 5 i artikeln gäller avstående från lokaler och områden för högkvarter som hör till Natos ledningsstruktur och fördelning av den egendom som tas ur bruk. Högkvarteret i alliansen underrättar de behöriga myndigheterna i Finland och fattar för sin del beslut om att avföra objektet från Natos förteckning.

Äganderätten till finska statens områden och lokaler som finska staten finansierat som ställts till alliansens förfogande förändras varken medan ett högkvarter i alliansen använder dem eller sedan användningen upphört, utan de kvarstår hela tiden i finska statens ägo. Hur kapitalkostnaderna ska fördelas beror på om objektet förvärvats med gemensam finansiering eller ställts till förfogande utan vederlag.

Finska statens mark, byggnader eller fasta anläggningar som ställts till förfogande för ett högkvarter i alliansen utan vederlag återbördas till finska staten. Bestämmelser om förfarandet för fördelning av restvärdet för fast egendom (byggnader och fasta anläggningar) som förvärvats med gemensam finansiering finns i artikel 9 i Parisprotokollet. Enligt den artikeln ska avkastningen från egendom som avyttras och som förvärvats med gemensam finansiering fördelas mellan eller krediteras parterna i nordatlantiska fördraget i förhållande till deras deltagande i högkvarterets kapitalkostnader. Likaså ska den värdeförändring (ökning eller minskning) som högkvarterets användning medfört fördelas mellan, krediteras eller debiteras parterna i samma förhållande. Värdeförändringen fastställs av Nordatlantiska rådet. Finska staten kan utöva sin förköpsrätt till fast egendom som förvärvats med gemensam finansiering på samma villkor som erbjuds av en tredje part.

När det avtalas om villkoren för återbördandet bör det också eventuellt ansvar för återställande av och kompensation för negativa miljökonsekvenser ombesörjas genom ett gemensamt avtal i samband med återbördandet. Vid behov bör det avtalas särskilt om hur sådana kostnader ska fördelas enligt vem som orsakat dem.

Enligt artikel 2.9 i det kompletterande avtalet tillämpas punkt 5 i artikeln inte på ett högkvarter i alliansen som har inrättats genom bilaterala eller multilaterala arrangemang mellan Natoländer och/eller partnerländer, om inte högkvarteret i alliansen har beviljats internationell finansiering i enlighet med beslut C-M(69)22.

Artikel 5. Okränkbarhet för lokaler och områden som högkvarter i alliansen besitter.

I punkt 1 i artikeln föreskrivs om okränkbarhet för lokaler och områden för ett högkvarter i alliansen. Finska myndigheters tillträde till sådana lokaler och områden för utförandet av deras officiella uppgifter förutsätter godkännande av chefen för ett högkvarter i alliansen eller av den

förordnade företrädaren, och i överensstämmelse med tillämpliga säkerhetsavtal och Natos säkerhetsbestämmelser. Det säkerhetsavtal som avses i bestämmelsen är i det i Bryssel den 6 mars 1997 mellan parterna i nordatlantiska fördraget ingångna avtalet om informationssäkerhet (FördrS 55–56/2023).

I Parisprotokollet ingår ingen uttrycklig bestämmelse om okränkbarhet för lokaler för högkvarter i alliansen, men den mottagande statens skyldighet att skydda högkvarterets lokaler följer dock av artikel 2 i Parisprotokollet och artikel VII.11 i Nato Sofa, enligt vilka de avtalsslutande parterna ska sträva efter att införa sådan lagstiftning, inklusive straffbestämmelser, som den anser vara nödvändig för att i tillräcklig grad inom sitt territorium trygga säkerhet och skydd för anläggningar, utrustning, egendom, arkiv och offentliga handlingar som tillhör andra avtalsslutande parter. I artikel 13 i Parisprotokollet föreskrivs också om okränkbarhet för arkiv och andra officiella handlingar som tillhör ett högkvarter i alliansen och som förvaras i lokaler som används av högkvarteret.

Bestämmelsen om okränkbarhet för lokaler för högkvarter i alliansen överensstämmer med de privilegier och befrielser som allmänt beviljas internationella organisationer. De avviker dock till vissa delar från den gällande lagstiftningen i Finland, bland annat när det gäller beslag och genomsökning av platser, om vilka det finns bestämmelser till exempel i tvångsmedelslagen (806/2011).

De myndighetsuppgifter som förutsätter tillträde till lokalerna, och därmed godkännande av ett högkvarter i alliansen, kan till exempel ha samband med räddningsväsendets inspektions- eller räddningsuppdrag eller förstadelvårdsuppdrag, polisens uppdrag, livsmedelstillsyn, tillsynsuppgifter enligt kemikaliesäkerhetslagen, tillsynsuppgifter enligt miljöskyddslagen eller inspektioner som gäller tryckanläggnings- eller elsäkerheten. I punkt 3 i artikeln, som behandlas nedan, bestäms närmare om rätten för finska arbetarskyddsmyndigheter att utföra inspektioner på områden för högkvarter i alliansen.

I punkt 2 i artikeln utvidgas okränkbarheten för lokaler enligt punkt 1 till att också omfatta lokaler och områden som innehas av vissa andra instanser än ett högkvarter i alliansen. Enligt punkt 2 i artikeln ska bestämmelserna i det kompletterande avtalet tillämpas även på tillträde till lokaler och områden som ett högkvarter i alliansen besitter och som disponeras av underordnade enheter, av Natoorgan, av andra nationella enheter än finska enheter eller av internationella organisationer, icke-statliga organisationer och internationella domstolar som verkar i lokaler och på områden som ett högkvarter i alliansen besitter.

Underordnade enheter, Natoorgan och andra nationella enheter ingår i definitionen av ytterligare element i artikel 1.23 i det kompletterande avtalet. Internationella organisationer, icke-statliga organisationer och internationella domstolar definieras i artikel 1.8 i det kompletterande avtalet. Det överenskomms särskilt eller Finland underrättas separat om inrättandet av ytterligare element samt om internationella organisationers, icke-statliga organisationers eller internationella domstolars ankomst till Finland, vilket också gör det möjligt att definiera vilka lokaler och områden de ska förfoga över.

I punkt 3 i artikeln bestäms att finska arbetarskyddsmyndigheter på begäran och enligt förordnande av chefen för ett högkvarter i alliansen för inspektioner under skäligen tider kan ges tillträde till sådana områden som ett högkvarter i alliansen besitter och där personer som anställts i enlighet med artikel 12.2 (lokalt anställd personal) utför sina uppgifter.

I punkten ingår också ett konstaterande att ingen bestämmelse i denna artikel ska anses ge finska arbetarskyddsmyndigheter rätt att utföra uppgifter som hänförs till internationella

förordnanden till uppgifter eller anställningsförhållanden för de kategorier av civil personal som definieras i Natos bestämmelser om civil personal eller som hänför sig till personal som annars deltar i verksamheten hos högkvarteret i alliansen i enlighet med artikel 34 i det kompletterande avtalet. I artikel 34 i det kompletterande avtalet ingår bestämmelser om verksamhet som syftar till att höja moralen och öka välbefinnandet.

Det sägs också att högkvarteret i alliansen ska bistå dessa myndigheter i utförandet av deras uppgifter. Rätten för finska arbetarskyddsmyndigheter att få tillträde till lokaler för att företa inspektioner gäller således endast lokalt anställd personal vid högkvarter i alliansen. Lokalt anställd personal definieras i artikel 1.16 i det kompletterande avtalet.

Punkt 5 i artikel 20 i det kompletterande avtalet som gäller skydd för hälsan innehåller också särskilda bestämmelser om tillträde till områden som hör till ett högkvarter i alliansen i nödlägen som gäller smittsamma sjukdomar.

I punkt 4 i artikeln ingår ett konstaterande att ingen bestämmelse i denna artikel ska anses påverka okränkbarheten för arkiv och andra officiella handlingar som tillhör ett högkvarter i alliansen eller förfarandet för bestyrkande enligt artikel 13 i Parisprotokollet.

Enligt artikel 13 i Parisprotokollet ska arkiv och andra officiella handlingar som tillhör ett högkvarter i alliansen och som förvaras i lokaler som används av högkvarteret vara okränkbara, om inte högkvarteret har avstått från denna typ av immunitet. Högkvarteret ska på begäran av den mottagande staten och i närvaro av en företrädare för den staten styrka arten av varje handling för att det ska kunna bekräftas att det omfattas av immunitet enligt artikeln. Det innebär att trots att finska myndigheter med godkännande av chefen för ett högkvarter i alliansen får tillträde till högkvarterets lokaler, ska ett särskilt medgivande erhållas för inspektion av arkiv och andra handlingar.

Artikel 6. Immunitet för högkvarter i alliansen.

I artikeln bestäms det att den immunitet mot beslag, beläggande med kvarstad och andra exekutionsåtgärder som föreskrivs i artikel 11.2 i protokollet ska tillämpas utan åtskillnad på all infrastruktur och alla föremål och medel som ägs eller innehas av ett högkvarter i alliansen eller någon som handlar på högkvarterets vägnar. Denna bestämmelse gäller inte finska nationella stödenheter som är placerade vid ett högkvarter i alliansen i Finland, om den egendom som är föremål för åtgärden ägs av Finland, om inte åtgärden riktas mot högkvarteret.

Enligt artikel 11.2 i Parisprotokollet kan exekutionsåtgärder, beslag eller beläggande med kvarstad inte riktas mot egendom eller tillgångar som ägs av ett högkvarter i alliansen, förutom för de syften som avses i artikel VII.6 a eller artikel XIII i Nato Sofa. Hänvisningar gäller beslag av föremål med koppling till brott och beslag av föremål i samband med utredande av tullbrott.

Genom bestämmelsen utvidgas bestämmelsen i artikel 11.2 i Parisprotokollet till att också gälla dem som handlar på högkvarterets vägnar. Genom avtalsbestämmelsen möjliggörs dock till exempel en sådan verkställighetsåtgärd mot en finsk nationell stödenhet som riktas mot Finlands egendom, om verkställighetsåtgärden inte riktas mot ett högkvarter i alliansen.

Immuniteten mot beslag och andra verkställighetsåtgärder avviker på många punkter från gällande lagstiftning i Finland. Befrielsen från tvångsåtgärder med avseende på egendomen gäller olika slag av administrativa och processuella tvångsmedel och säkringsåtgärder. Bestämmelser om genomsökning av platser finns i 8 kap. i tvångsmedelslagen (806/2011) och bestämmelser om beslag i brottmål finns i 6 och 7 kap. i tvångsmedelslagen. Bestämmelser om

kvarstad som säkringsåtgärd finns bland annat i 7 kap. i rättegångsbalken (4/1734). Bestämmelser om administrativa tvångsåtgärder finns i viteslagen (1113/1990). I utsokningsbalken (705/2007) föreskrivs det om verkställighet av domar och beslut. I beredskapslagen (1552/2011) föreskrivs det om befogenheter under undantagsförhållanden.

Artikel 7. Immunitet och privilegier för högt uppsatt personal.

I punkt 1 i artikeln bestäms det om den immunitet som officerare med generalsgrad och flaggofficerare (Natograd OF-6 och högre) och civila tjänstemän med motsvarande grad vid ett högkvarter i alliansen åtnjuter för tiden för deras Natotjänstgöring, om de tjänstgör i en internationell uppgift. För grader och vad de motsvarar finns en Natostandard, mot vilken det vid behov kan kontrolleras vilka militära grader i olika medlemsstater som omfattas av punkt 1 i artikeln. Uppgiftsgraderna för Natos civila personal är standardiserade, och vad de motsvarar kan vid behov kontrolleras mot de dokument som gäller Natos funktionsprinciper. De privilegier och den immunitet som ingår i artikeln motsvarar i stor utsträckning privilegierna och immuniteten enligt de värdlandsavtal som Finland ingår med olika internationella organisationer.

Enligt punkt 1 a i artikeln åtnjuter de personer som avses i punkt 1 immunitet mot allt anhållande och frihetsberövande som genomförs av Finland. Immunitet mot personligt anhållande och frihetsberövande avviker bland annat från bestämmelser i tvångsmedelslagen, polislagen (872/2011) och förundersökningslagen (805/2011).

Enligt underpunkt b åtnjuter de personer som avses i artikeln också immunitet mot alla rättsliga förfaranden i fråga om tal, skrift och alla handlingar i tjänsten inom Nato. Med handlingar i tjänsten avses alla de handlingar en person utför underställd kommandörens order. Detta innefattar också deltagande i verksamhet som syftar till att höja moralen och öka välbefinnandet (morale and welfare activities). Definitionen påverkas också bland annat av personens uppgiftsbeskrivning (job description). Det är fråga om en funktionell immunitet. Immunitet mot rättsliga förfaranden för en person innebär befrielse från civil-, straff- och förvaltningsrättslig domsrätt inom Finlands jurisdiktion.

I artikel VII i Nato Sofa ingår bestämmelser om fördelningen av jurisdiktion och disciplinär makt mellan den sändande och den mottagande staten samt bestämmelser om handläggning av brottmål som hör till avtalets tillämpningsområde. I enlighet med artikel 2 i Parisprotokollet tillämpas bestämmelserna i Nato Sofa också på sådana högkvarter i alliansen som har inrättats inom en protokollparts territorium inom nordatlantiska fördragets område och på deras militära och civila personal samt deras anhöriga. I artikel 4 i Parisprotokollet specificeras hur bland annat de rättigheter och skyldigheter som avses i artikel VII i Nato Sofa fördelas mellan ett högkvarter i alliansen och de stater som sänt personal till högkvarteret.

Bestämmelserna i punkt 1 a och b i artikeln kompletterar bestämmelserna om fördelning av jurisdiktion och domsrätt i artikel VII i Nato Sofa och artikel 4 i Nato Sofa. Bestämmelsen i punkt 1 a i artikeln förhindrar att Finland anhåller eller verkställer något annat frihetsberövande, men hindrar inte direkt Finland att utöva annan jurisdiktion som tillkommer Finland till den del det inte är fråga om gärningar som en person begått i tjänsten inom Nato.

I punkt 1 b i artikeln fråntas Finland i praktiken möjligheten att utöva jurisdiktion i ärenden där Finland annars hade haft exklusiv domsrätt. Sådana fall är situationer som avses i artikel VII.2 b i Nato Sofa, när en gärning är straffbar enligt den mottagande statens, det vill säga Finlands, men inte enligt den sändande statens lagstiftning. I fråga om övriga gärningar som begåtts i

tjänsten har Finland och den sändande staten parallell domsrätt, så att den sändande staten utövar primär domsrätt.

Det är inte möjligt att i det kompletterande avtalet påverka utövandet av den domsrätt som tillkommer den sändande staten, eftersom de sändande staterna inte är parter i det kompletterande avtalet. I detta sammanhang bör det dock noteras att Finland i fråga om finsk personal vid ett högkvarter i alliansen som verkar i Finland både agerar sändande och mottagande stat enligt Nato Sofa. Trots detta har Finland inte möjlighet att utöva den jurisdiktion som tillkommer den sändande staten till den del det är fråga om sådana situationer som avses i underpunkt b.

Enligt underpunkt c åtnjuter de personer som avses i artikeln okränkbarhet för deras personliga handlingar och officiella dokument som de innehar. Bestämmelsen avviker från gällande lagstiftning i Finland, bland annat i fråga om beslag och genomsökning av platser, om vilka det föreskrivs till exempel i tvångsmedelslagen.

I underpunkt d beviljas de personer som avses i artikeln samma lättnader med avseende på valuta och växling som utländsk diplomatisk personal med motsvarande status.

Enligt underpunkt e beviljas de personer som avses i artikeln också samma immunitet och förmåner i Finland med avseende på personligt bagage som utländsk diplomatisk personal med motsvarande status. Enligt artikel 36 i Wienkonventionen om diplomatiska förbindelser (FördrS 3/1970) är diplomatiska ombuds personliga bagage fritaget från inspektion, om det inte finns vägande skäl att anta att det innehåller föremål som undantagen enligt punkt 1 i denna artikel inte gäller eller som enligt den mottagande statens lag inte får föras in i eller föras ut ur landet, eller för vilka import eller export underlyder karantänsbestämmelser. Inspektioner får då endast företas i närvaro av det diplomatiska ombudet eller hans eller hennes befullmäktigade företrädare. Tull- och skattefriheten för berättigade medlemmar samt förfarandena för dem beskrivs i motiveringarna till artiklarna 18 och 19.

Enligt punkt 2 i artikeln avses med uttrycket "internationell uppgift" som används i artikeln en uppgift som betraktas som sådan i ett beslut av Nordatlantiska rådet eller i ett internationellt avtal eller arrangemang. Hänvisningen i bestämmelsen till beslut av Nordatlantiska rådet gäller Natos ledningsstruktur, och hänvisningen till internationella avtal och arrangemang gäller bilaterala eller multilaterala arrangemang utanför Natos ledningsstruktur mellan Natos medlems- och/eller partnerländer, såsom högkvarter i alliansen som inrättats genom avsiktsförklaringar (Memorandum of Understanding, MoU). När det gäller ledningsstrukturen ingår uppgiftsbeskrivningar för personalen i den helhet av dokument som gäller aktivering av ett organ, och i fråga om högkvarter i alliansen utanför ledningsstrukturen i deras grunddokument.

I punkt 3 i artikeln sägs att om chefen och den biträdande chefen för ett högkvarter i alliansen har en lägre grad än Natograd OF-6 eller motsvarande civila grad, tillämpas de typer av immunitet som anges i artikeln på chefen och den biträdande chefen under de förutsättningar som anges i artikeln. Annan personal som har en lägre grad än Natograd OF-6 eller motsvarande civila grad ska beviljas den status som föreskrivs i denna artikel på begäran av ett militärstrategiskt högkvarter.

I punkt 4 i artikeln sägs att om de personer som avses i artikeln är finska medborgare eller stadigvarande bosatta i Finland och Finland har placerat dem vid ett högkvarter i alliansen, ska de endast beviljas den immunitet och det privilegium som anges i punkt 1 b och c i fråga om deras tjänst inom Nato.

En finsk medborgare eller en person som stadigvarande vistas här och som hör till de personkategorier som avses i punkt 1 i artikeln åtnjuter alltså endast så kallade funktionella privilegier och befrielser, det vill säga immunitet mot alla rättsliga förfaranden i fråga om tal, skrift och alla handlingar i tjänsten samt immunitet för alla sina personliga handlingar och för alla officiella handlingar som han eller hon har i sin besittning. Också då är ett ytterligare villkor att personen i ärendet uttryckligen har agerat i sin tjänst i Nato, om personen har en dubbel roll och tjänstgör både i ett högkvarter i alliansen och inom Försvarsmakten.

Enligt punkt 5 i artikeln ska den immunitet som anges i artikeln gälla för personens tjänstgöring, även efter Nato-tjänstgöringens slut. Det innebär bland annat att personen inte heller sedan uppdraget vid ett högkvarter i alliansen upphört får åtalas för gärningar som han eller hon utfört i sin officiella kapacitet i uppdraget.

I punkt 6 i artikeln sägs att den immunitet som anges i denna artikel ska tillämpas på motsvarande sätt på officerare med generalsgrad och flaggofficerare (Natograd OF-6 och högre) och civila tjänstemän med motsvarande grad vid ett högkvarter i alliansen utanför Finland, när de vistas i Finland i tjänsten inom Nato.

Bestämmelsen utgör ett undantag från det allmänna personella tillämpningsområdet, och tillämpningen av den förutsätter inte att en officer med generalsgrad eller en flaggofficer på det sätt som avses i artikel 1.12 i detta avtal är anställd vid ett högkvarter i alliansen som verkar i Finland. Bestämmelsen tillämpas också på officerare med generalsgrad och flaggofficerare som är anställda vid ett högkvarter i alliansen utanför Finland, när de vistas i Finland i tjänsten inom Nato och reser med ett reseförordnande från Nato.

Enligt punkt 7 i artikeln ska Finland baserat på skriftlig information från ett högkvarter i alliansen om ovannämnda personers ankomst och avresa upprätta och föra en uppdaterad förteckning över personer som åtnjuter alla eller en del av de typer av immunitet och privilegier som anges i punkterna 1–5. Av förteckningen framgår i praktiken vilka personer som vid varje tidpunkt åtnjuter den immunitet och de privilegier som avses i punkt 1–5.

Med stöd av 8 1 i lagen om sättande i kraft underrättar ett högkvarter i alliansen Huvudstaben, som också är personuppgiftsansvarig. Bestämmelser om ett lämpligt personregister för ändamålet föreslås ingå i den ändrade lagen om behandling av personuppgifter inom Försvarsmakten (332/2019), som också tillåter att uppgifter lämnas ut till exempel till polisen för effektivt säkerställande av immunitet och privilegier.

Punkt 8 i artikeln ger SACEUR eller SACT möjlighet att i enskilda fall på begäran av Finland häva immuniteten och privilegierna enligt artikeln.

Ett högkvarter i alliansen ska samarbeta med finska myndigheter för att underlätta iakttagandet av finsk lagstiftning och förebygga missbruk av immunitet och privilegier. Det anses då att statusen inte beviljas i personens eget intresse, utan för att göra det möjligt för dem att utöva sina uppgifter för att främja verkställigheten av det nordatlantiska fördraget. SACEUR eller SACT kan häva immuniteten på begäran av Finland, om immuniteten annars skulle hindra att rättsliga förfaranden fortskrider på behörigt sätt och om inte hävandet skadar deras lednings intresse.

Prövningen enligt punkten i fråga om hävning av privilegier sker alltid i det enskilda fallet, och det är inte möjligt att framföra några allmänna principer för i hurdana situationer SACEUR eller SACT kan vara beredda att häva dem. Det är inte heller möjligt att noggrant definiera i förväg i hurdana fall Finland kommer att begära hävning av rättslig immunitet, men i ärendet

beaktas sannolikt samma slags omständigheter som i en situation när Finland begär hävning av den primära rätten att utöva domsmakt i fall som Finland anser vara av särskild betydelse i enlighet med artikel VII.3 c i Nato Sofa. I regeringens proposition som gäller godkännande av Nato Sofa sägs att hävning av den primära rätten att utöva domsrätt kan anses vara av särskild betydelse till exempel om brottet har väckt offentlig uppmärksamhet i Finland, om brottet är samhällseligt betydelsefullt i Finland eller om en finländare har utsatts för ett brott som är allvarligt (till exempel brott mot liv eller hälsa). Om SACEUR eller SACT på Finlands begäran beslutar häva immuniteten mot rättsliga förfaranden, blir bestämmelserna i Nato Sofa och Parisprotokollet om fördelning av domsmakt mellan den sändande och den mottagande staten tillämpliga.

En persons immunitet mot rättsliga förfaranden som avses i artikel 7.1 b i det kompletterande avtalet påverkar inte bestämmelserna i det kompletterande avtalet, Parisprotokollet eller Nato Sofa om rätten för en skadelidande att kräva skadestånd för en skada till följd av en gärning eller försummelse av en anställd vid ett högkvarter i alliansen eller för andra gärningar, försummelser eller händelser för vilka högkvarteret i alliansen är rättsligt ansvarigt. I det kompletterande avtalet finns bestämmelser om skadestånd i artikel 11. Sådana skadeståndsanspråk anhängiggörs, handläggs och förlikas eller avgörs vid domstol enligt artikel VIII.5 i Nato Sofa enligt de lagar och förordningar i den mottagande staten som gäller skadeståndsanspråk till följd av dess egna stridskrafter handlande. Vid handläggningen av skadeståndsanspråk för skador som drabbat tredje part fördelas behörigheten i lagen om statens skadeståndsverksamhet mellan Statskontoret och Försvarmakten, och därför fördelas behörigheten också mellan Statskontoret och Försvarmakten vid handläggningen och utövandet av regressrätt för ersättningsanspråk för skador som ett högkvarter orsakar i sin officiella Natoanknutna kapacitet.

I Finland begär riksåklagaren hävning av privilegier enligt punkt 8 i artikeln. En bestämmelse om behörigheten att framföra en begäran enligt punkt 8 i artikeln föreslås ingå i 4 § i lagen om sättande i kraft.

Artikel 8. Personalstyrka vid högkvarter i alliansen.

Artikeln gäller personalstyrka vid högkvarter i alliansen som hör till Natos ledningsstruktur.

I punkt 1 i artikeln bestäms att ett högkvarter i alliansen som hör till Natos ledningsstruktur årligen ska underrätta Finland skriftligen om den verkliga personalstyrka vid högkvarteret som godkänts av Nordatlantiska rådet (fredstida sammansättning). I meddelandet ska också ingå personal som nämns i artikel 2.8 i avtalet.

Enligt punkt 1 i artikeln ska ett högkvarter som hör till Natos ledningsstruktur i sitt meddelande lämna information om förordnande av medlemmar av ett högkvarter i alliansen och deras anhöriga, inbegripet förlängning av anhörigas vistelse i Finland i enlighet med artikel 9.5. Enligt punkten ska det närmare förfarandet för meddelandet fastställas av högkvarteret i alliansen och de finska myndigheter som utsetts. Anmälningarna görs till Försvarmakten.

Med den fredstida sammansättning som godkänts av Nordatlantiska rådet avses i praktiken den personalstyrka som godkänts för ett högkvarter i alliansen. Eftersom Nordatlantiska rådet fattar enhälliga beslut, är Finland med och godkänner den fredstida sammansättningen för högkvarter som ingår i ledningsstrukturen.

Enligt artikel 2.9 i det kompletterande avtalet tillämpas punkt 1 i artikeln endast på sådana högkvarter i alliansen vid vilka det har placerats en fredstida sammansättning som godkänts av Nordatlantiska rådet.

Enligt punkt 2 i artikeln får det berörda militärstrategiska högkvarteret i fredstid årligen öka personalstyrkan vid varje NCS-högkvarter i alliansen med 10 procent av den fredstida sammansättningen. Högkvarteret i alliansen ska på förhand underrätta Finland om sådana ökning och får, om Finland på förhand godkänner det, öka personalstyrkan ytterligare. Denna bestämmelse tillämpas inte, om ökningen görs genom beslut av Nordatlantiska rådet. Eftersom Nordatlantiska rådet fattar enhälliga beslut, förutsätter också en utökning av personalstyrkan genom rådets beslut Finlands godkännande. Ett högkvarter i alliansen kan inte under på varandra följande år göra utökningar i sin personalstyrka som tillsammans överskrider gränsen på 10 %.

Enligt artikel 2.9 i det kompletterande avtalet tillämpas punkt 1 i artikeln endast på sådana högkvarter i alliansen vid vilka det har placerats en fredstida sammansättning som godkänts av Nordatlantiska rådet.

I punkt 3 i artikeln bestäms att om utbildning, övningar eller försöksverksamhet eller Natoleda operationer ska genomföras av ett högkvarter i alliansen eller av förband under högkvarterets ledning, ska högkvarteret inhämta Finlands godkännande för verksamheten. Detta omfattar eventuella tillfälliga ökning av personalen vid ett högkvarter i alliansen utöver den ökning av personalstyrkan vid ett NCS-högkvarter i alliansen som det föreskrivs om i punkt 2.

Till skillnad från punkt 1 och 2 i artikeln gäller punkt 3 på det sätt som föreskrivs i artikel 9.2 alla högkvarter i alliansen som verkar i Finland, inte enbart högkvarter inom Natos ledningsstruktur. Punkt 3 i artikeln gäller också annan verksamhet vid högkvarteret än verksamhet under normala förhållanden. I punkten ingår principen om Finlands godkännande för utbildning, övningar och försöksverksamhet samt för Natoleda operationer, vilket är viktigt med tanke på Finlands suveränitet. Samtycket ges enligt den lagstiftning som ska tillämpas på varje särskild situation, med beaktande av verksamhetens karaktär.

Enligt punkt 4 i artikeln ska det utöver de ytterligare element som har inrättats eller som det har meddelats att ska inrättas före undertecknandet av detta kompletterande avtal inte inrättas några ytterligare element utan att Nordatlantiska rådet eller Finland, enligt vad som är tillämpligt, har godkänt det på förhand. De ytterligare elementen definieras i artikel 1.21 i avtalet.

Enligt artikel 2.9 i det kompletterande avtalet tillämpas punkt 4 i artikeln endast på sådana högkvarter i alliansen vid vilka det har placerats en fredstida sammansättning som godkänts av Nordatlantiska rådet.

Enligt artikel 37.6 i det kompletterande avtalet ska, om sådana fiendtligheter utbryter som omfattas av Nordatlantiska fördraget, det aktuella (berörda)militärstrategiska högkvarteret och Finland omedelbart se över de bestämmelser som gäller orten för och personalstyrkan vid ett högkvarter i alliansen så att tillämpningen av avtalet vid behov kan ändras.

Artikel 9. Inresa, utresa, arbete och vistelse.

I punkt 1 i artikeln finns bestämmelser om befrielse för medlemmar och deras anhöriga från krav som gäller visum och inresa samt från skyldigheter vid vistelse och registrering. Eftersom bestämmelserna kompletterar bestämmelserna i artikel III i Nato Sofa, ska de personer som nämns ovan fortfarande uppfylla villkoren och förutsättningarna för inresa och utresa enligt

stycke 1, första meningen i den artikeln. I punkten bestäms dessutom särskilt om de undantag, rättigheter och skyldigheter enligt Nato Sofa och Parisprotokollet som fortfarande ska tillämpas. Frågan behandlas närmare i regeringens proposition RP 90/2023 rd, s. 61–65 och 110–113. I punkten ingår också en bestämmelse om befrielse från arbetstillstånd för anhöriga.

Punkt 1 i artikeln innebär i fråga om längre vistelser för medlemmar och deras anhöriga att Finland ska tillåta dem utan att kräva ansökan om uppehållstillstånd. Det ska alltså vara lagligt för dessa personer att vistas i Finland utan uppehållstillstånd. Det föreskrivs om laglig vistelse i 40 § i utlänningslagen, och enligt 1 mom. 8 punkten i den paragrafen är vistelse för medlemmar av styrkor som avses i Nato Sofa, Parisprotokollet och Pfp Sofa och dess andra tilläggsprotokoll laglig. Enligt 9 punkten i momentet är vistelse av en i avtalet mellan Republiken Finlands regering och Amerikas Förenade stater regering om försvarssamarbete (FördrS 70/2024, DCA) avsedd medlem av en styrka, medlem av den civila komponenten, anhörig och amerikansk avtalsentreprenör laglig.

Syftet med dessa bestämmelser är att möjliggöra laglig vistelse som överskrider 90 dagar för sådana personer av vilka Finland enligt ordalydelsen i avtalen i fråga eller enligt vedertagen tolkning inte får kräva ansökan om uppehållstillstånd. Laglig vistelse grundar sig således direkt på lag. I fråga om DCA-avtalet (9 punkten) gäller laglig vistelse direkt med stöd av lag utöver styrkor också civil personal samt anhöriga och avtalsentreprenörer, men i fråga om Nato Sofa och Parisprotokollet är så inte fallet utan lagrummet gäller enbart medlemmar i styrkor. I fråga om de sistnämnda ska civila personer och anhöriga därför i nuläget ansöka om nationellt uppehållstillstånd om vistelsen är avsedd att vara mer än 90 dagar.

Det föreslås att 40 § i utlänningslagen ändras så att den också omfattar medlemmar enligt det kompletterande avtalet och deras anhöriga, så att också de får den rätt till vistelse direkt med stöd av lag som avtalet i praktiken kräver. De medlemmar enligt det kompletterande avtalet, som utgör medlemmar av styrkor enligt Nato Sofa, Parisprotokollet eller Pfp Sofa och dess andra tilläggsprotokoll är redan i nuläget befriade från kravet på uppehållstillstånd med stöd av de avtalen. Motsvarande ändring bör också göras i fråga om avtalsentreprenörer och deras anhöriga enligt det kompletterande avtalet.

De ändringar i utlänningslagen som nämns ovan innebär att alla andra personer med anslutning till Nato än medlemmar av civilpersonalen enligt Nato Sofa och deras anhöriga befrias från kravet på uppehållstillstånd, I regeringens proposition om Nato Sofa (RP 90/2023 rd, s. 63–64) gick man utifrån den information som fanns då in för att de personerna inte befrias från kravet. I propositionen sägs dock att det bör granskas hur väl lösningen fungerar i praktiken, eftersom målet är att de nationella förfarandena inte ska försvåra Natosamarbetet. Vid beredningen av propositionen var det ännu svårt att uppskatta antalet ansökningar om visum och uppehållstillstånd i de berörda personkategorierna.

Av det kompletterande avtalet följer ingen skyldighet för Finland att befria personer som avtalet inte gäller från kravet på uppehållstillstånd. Det kompletterande avtalet innebär därför inte i och för sig att den lösning som beskrivs i föregående stycke ska granskas på nytt. I nuläget finns det inte heller annars några kända orsaker till att frågan nu ska omprövas. Därför föreslås det inte heller i denna proposition att medlemmar i civila komponenter enligt Nato Sofa eller deras anhöriga befrias från kravet på uppehållstillstånd.

I punkt 1 i artikeln befrias också anhöriga från skyldigheten att ansöka om särskilt tillstånd för arbete. I Finland tillämpas ingen särskilt förfarande för att enbart ansöka om rätt att arbeta, utan för att få rätt att arbeta ska man ansöka om uppehållstillstånd som innehåller rätten att utföra förvärsarbete. Rättighetens omfattning varierar beroende på grunden för tillståndet. I 81 b § i

utlänningslagen föreskrivs dock om undantagsfall när det är tillåtet att förvärvsarbeta eller utöva näring utan uppehållstillstånd. Eftersom avsikten är att i 40 § i utlänningslagen befria anhöriga till medlemmar av styrkor från skyldigheten att ansöka om uppehållstillstånd, föreslås en ändring i 81 b § enligt vilken de rätt att arbeta utan att ansöka om uppehållstillstånd. En motsvarande ändring föreslås också i fråga om avtalsentreprenörer (se närmare motiveringen till artikel 13).

Punkt 1 i artikeln innebär dessutom att medlemmar och deras anhöriga befrias från de skyldigheter som gäller registrering i befolkningsregistret. Enligt 9 § 1 mom. i lagen om befolkningsdatasystemet och de certifikattjänster som tillhandahålls av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata (661/2009, nedan BDS-lagen) ska uppgifter om utländska medborgare registreras i befolkningsdatasystemet, om dessa har hemkommun i Finland och bostad där enligt lagen om hemkommun (201/1994). Enligt 8 § 1 mom. 1 och 2 punkten i BDS-lagen ska i befolkningsdatasystemet i princip inte registreras uppgifter om utländska medborgare som är anställda hos en främmande stats diplomatiska eller annan beskickning eller hos Förenta nationerna, något av dess fackorgan eller någon annan internationell organisation som kan jämföras med ett sådant. Eftersom medlemmar och deras anhöriga i regel inte uppfyller förutsättningarna för att få hemkommun enligt hemkommunlagen, är det inte nödvändigt att uttryckligen inkludera dem i 8 § i BDS-lagen som en grupp vars uppgifter inte ska registreras i befolkningsdatasystemet.

Enligt 9 § 1 mom. i BDS-lagen får uppgifter om utländska medborgare som inte har hemkommun i Finland registreras i befolkningsdatasystemet. Deras uppgifter registreras vanligen i befolkningsdatasystemet på deras egen begäran. Enligt 8 § 2 mom. i BDS-lagen kan också utländska medborgare som är anställda hos en främmande stats diplomatiska beskickning eller beskickning av annat slag eller hos Förenta nationerna, något av dess fackorgan eller någon annan internationell organisation som kan jämföras med ett sådant begära att uppgifter om dem ska registreras i befolkningsdatasystemet. Medlemmar och deras anhöriga kan om de så önskar begära att uppgifter om dem ska registreras i befolkningsdatasystemet, och då kan de om de uppfyller kraven på registrering för medborgare enligt 9 och 19 § i BDS-lagen få ett finskt personsignum.

I punkt 2 i artikeln föreskrivs om yrkeslicenser. Enligt den punkten ska Finland tillåta medlemmar att utöva alla yrken som de utövar endast i anslutning till den officiella verksamheten vid ett högkvarter i alliansen utan att kräva någon form av administrativa avgifter, tillstånd eller auktorisationer på statlig nivå eller på en lägre förvaltningsnivå, under förutsättning att medlemmen har en giltig yrkeslicens som utfärdats eller erkänts av den sändande staten eller en annan lämplig yrkeskvalifikation som godtas av den sändande staten eller, när det gäller medlemmar som omfattas av artikel 1.12 b ii i detta kompletterande avtal, av högkvarteret i alliansen. Finland ska även tillåta anhöriga att utöva sådana yrken, om de deltar i den officiella verksamheten vid ett högkvarter i alliansen.

I punkt 3 i artikeln föreskrivs om införande av högkvarter i alliansen i Finlands register över internationella organisationer med representationer i Finland. Registret förs av protokolltjänsterna vid utrikesministeriet. I registret införs alla internationella organisationer som har slutit avtal om verksamhetspunkter i Finland. Internationella organisationer ska i en not begära att införas i registret. De uppgifter om organisationer som förts in i registret syns på The Helsinki Diplomatic List, som finns på utrikesministeriets offentliga webbplats. Vidare ingår i punkt 3 i artikeln en bestämmelse som förpliktar Finland att för alla medlemmar och anhöriga som inte är finska medborgare utfärda motsvarande identitetshandlingar som de som utfärdas för medlemmar av internationella organisationer med representationer i Finland.

Bestämmelsens syfte är att ge berörda medlemmar och anhöriga möjlighet att bevisa att de har laglig rätt att vistas i landet.

Enligt artikel 2.16 a i Europaparlamentets och rådets förordning om en unionskodex om gränspassage för personer (kodex om Schengengränserna) (nr 399/2016) avses med uppehållstillstånd alla uppehållstillstånd som utfärdats av medlemsstaterna med den enhetliga utformning som föreskrivs i rådets förordning (EG) nr 1030/2002 och uppehållskort utfärdade enligt direktiv 2004/38/EG.

Enligt artikel 2.16 b i kodex om Schengengränserna avses med uppehållstillstånd också alla övriga handlingar som utfärdas av en medlemsstat till tredjelandsmedborgare och som ger tillstånd till vistelse på dess territorium under förutsättning att handlingarna har anmälts och offentliggjorts enligt artikel 39, med undantag av tillfälliga tillstånd som utfärdas i avvaktan på prövningen av en första ansökan om uppehållstillstånd enligt vad som avses i led a eller en asylansökan och viseringar som utfärdats av medlemsstaterna med den enhetliga utformning som föreskrivs i rådets förordning (EG) nr 1683/95.

Enligt artikel 39.1 a i kodex om Schengengränserna ska medlemsstaterna till kommissionen anmäla förteckningen över uppehållstillstånd, med åtskillnad mellan dem som omfattas av artikel 2.16 a och dem som omfattas av artikel 2.16 b och med en mall för de tillstånd som omfattas av artikel 2.16 b. Upphållskort som utfärdats i enlighet med direktiv 2004/38/EG ska särskilt markeras som sådana och en mall ska tillhandahållas för de uppehållskort som inte har utfärdats i enlighet med det enhetliga format som fastställs i förordning (EG) nr 1030/2002.

Utrikesministeriet utfärdar ett diplomatiskt personkort med A-, B-, C- eller D-status som inkluderar uppehållstillstånd enligt artikel 2.16 b i kodex om Schengengränserna för medlemmar i personalen vid diplomatiska och konsulära beskickningar samt internationella organisationers organ som verkar i Finland samt deras familjemedlemmar. I praktiken lämpar sig de personkorten också för verkställighet av punkt 3 i artikeln, eftersom Nato är en internationell organisation för vars anställda utrikesministeriet med stöd av 69 § 3 mom. i utlänningslagen kan utfärda uppehållstillstånd och ett särskilt personkort som bevis på detta.

I samband med det kompletterande avtalet har det dock ansetts ändamålsenligt att föreskriva att Huvudstaben ska utfärda identitetsbevis, för att de ska utfärdas på samma ställe där ett högkvarter i alliansen gör anmälningar som gäller dess personal. Dessutom bör det noteras att statusbeteckningarna A, B, C och D inte som sådana direkt motsvarar den ställning medlemmar och anhöriga har enligt det kompletterande avtalet. Därför är det motiverat att utfärda ett särskilt kort. Bestämmelser om rätten för Huvudstaben att utfärda identitetsbevis föreslås ingå i 5 § i lagen om sättande i kraft.

Utfärdandet av identitetsbevis påverkar inte tillämpningen av artikel III i Nato Sofa och av protokollet, och det ger ingen annan ställning och inga andra rättigheter. Artikel III i Nato Sofa gäller inresa, och artikel 5 i Parisprotokollet innehåller en bestämmelse om utfärdande av personkort för huvudkvarter i alliansen.

I punkt 4 i artikeln ingår bestämmelser om karaktären av medlemmars och deras anhörigas vistelse. Sådana medlemmar och deras anhöriga som inte är finska medborgare eller stadigvarande bosatta i Finland befinner sig i Finland för att stödja ett högkvarter i alliansen i Finland, och deras vistelse i landet hänför sig endast till det högkvarteret. I enlighet med detta är deras vistelse, oberoende av förordnandets eller anställningsförhållandets längd, av tillfällig art och betraktas inte som bosättning. Vistelsen kan därför inte heller anses vara av stadigvarande karaktär när deras beskattningsmässiga hemort fastställs.

Enligt 81 § i grundlagen bestäms det om statsskatt genom lag. Bestämmelser om skattskyldighet för fysiska personer finns i inkomstskattelagen, enligt vilken personer antingen är allmänt eller begränsat skattskyldiga här. De som inte är allmänt skattskyldiga är begränsat skattskyldiga. Allmänt skattskyldiga är personer som under skatteåret har varit bosatta i Finland. En person anses vara bosatt i Finland, om han har sitt stadigvarande bo och hemvist här eller om han vistas här över sex månader i följd, varvid tillfällig frånvaro inte anses medföra avbrott i vistelsen. Bestämmelserna i artikeln avviker från inkomstskattelagen till den del det är fråga om andra än finska medborgare eller personer som stadigvarande vistas i Finland. Stadigvarande vistelse i Finland innebär i praktiken allmän skattskyldighet i Finland.

Enligt artikel III i Nato Sofa anses medlemmar av en styrka inte ha rätt att vistas stadigvarande eller rätt till hemort (hemkommun) på den mottagande statens territorium. Enligt artikel 9.4 i det kompletterande avtalet är vistelsen i Finland för medlemmar och deras anhöriga av tillfällig art oberoende av dess längd, om de inte är finska medborgare eller vistas stadigvarande i Finland.

I lagen om hemkommun föreskrivs om villkoren för att en utlänning som vistas i Finland ska kunna beviljas hemkommun i Finland. Att ansöka om och beviljas hemkommun är frivilligt, och det kan inverka på den status personen åtnjuter i Finland. För minderåriga anhöriga kan hemkommunen dessutom påverka läroplikten.

Enligt 4 § i lagen om hemkommun förutsätter beviljandet av hemkommun för medborgare i länder utanför EU och EES enligt huvudregeln ett giltigt uppehållstillstånd, och för EU-medborgare och deras familjemedlemmar antingen ett registrerat uppehållstillstånd eller ett uppehållskort för familjemedlem och för nordiska medborgare stadigvarande boende i Finland. Eftersom varken uppehållstillstånd eller registrering av vistelsen krävs för medlemmar och deras anhöriga uppfyller de i princip inte villkoren för att beviljas hemkommun enligt lagen om hemkommun. Detsamma gäller avtalsentreprenörers anställda och deras anhöriga, som enligt artikel 13.3 i avtalet likaså är befriade från kraven på visum, vistelse och registrering.

Det kan antas att endast sådana medlemmar, anställda hos avtalsentreprenörer och deras anhöriga som avser att stanna längre i Finland för att studera är intresserade av att ansöka om hemkommun. Det är fråga om en mycket begränsad personkrets. Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata avgör deras ansökningar om hemkommun utifrån en prövning i varje enskilt fall, med beaktande av lagen om hemkommun samt Nato-avtal och till exempel EU:s bestämmelser om fri rörlighet. Högsta förvaltningsdomstolen ansåg i sitt avgörande HFD:2019:170 att det stred mot rörelsefriheten och vistelsefriheten enligt EU-rätten att anställda vid den Europeiska kemikaliemyndigheten förvägrades hemkommun också om de hade registrerat sin uppehållsrätt och uppfyllde villkoren för beviljande av hemkommun enligt lagen om hemkommun. Så var fallet oavsett att verkets utländska personal enligt värdlandsavtalet för kemikalieverket ansågs vistas endast tillfälligt i Finland. I nuläget följer Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata praxis i enlighet med högsta förvaltningsdomstolens avgörande i fråga om alla motsvarande internationella organisationer.

I punkt 5 i artikeln finns bestämmelser om situationer när en medlem lämnar Finland permanent eller avlider. En anhörig till medlemmen som fortfarande vistas i Finland behåller sin status som anhörig i 90 dagar efter förflyttningen eller dödsfallet. I de fall där barn som är beroende av en medlem är inskrivna vid läroanstalter i Finland ska de anhöriga fortsätta att ha status som anhöriga i 30 kalenderdagar efter det att skolåret tagit slut eller efter det att inskrivningen upphört, beroende på vilket som inträffar först. I artikeln föreskrivs dessutom att om de anhöriga väljer att hänvisa till andra författningar eller bestämmelser (till exempel ansöka om separat uppehållstillstånd), fastställs deras status utanför tillämpningsområdet för det

kompletterande avtalet. Med andra ord kan de anhöriga inte samtidigt åberopa sin status som anhöriga och till exempel de rättigheter ett nationellt uppehållstillstånd medför.

Punkt 5 i artikeln förutsätter inte i och för sig några andra lagändringar än den ändring i 40 § i utlänningslagen som beskrivs i samband med punkt 1. Det föreslås att deras rätt att studera ska baseras på att den skrivs in i 40 § 1 mom. 10 punkten i utlänningslagen. I den punkten hänvisas direkt till anhöriga enligt avtalet. När alltså punkt 5 i artikeln innebär att de anhöriga automatiskt och utan prövningsrätt behåller sin status som anhöriga enligt avtalet under en viss tid, innebär det också att de behåller den med stöd av den föreslagna 40 § 1 mom. 10 punkten i utlänningslagen.

Artikel 10. Militärstrategiska högkvarters rättskapacitet.

I punkt 1 i artikeln föreskrivs det att militärstrategiska högkvarter har juridisk personlighet i enlighet med Parisprotokollet samt behörighet att i synnerhet teckna kontrakt och förvärva, äga och avyttra egendom och att ingå internationella avtal utan några ytterligare arrangemang i Finland.

Bestämmelser om militärstrategiska högkvarters juridiska personlighet och rättshandlingsförmåga finns i artikel 10 i Parisprotokollet. Enligt artikel 10 i Parisprotokollet kan den mottagande staten förutsätta att användningen av denna behörighet ska ske genom ett särskilt arrangemang mellan staten och det militärstrategiska högkvarteret eller dess underordnade högkvarter i alliansen som handlar på det militärstrategiska högkvarterets vägnar. Med användning av behörighet avses i praktiken användning av rättshandlingsförmåga och utförandet av rättshandlingar. I artikel 10.1 i det kompletterande avtalet avskaffas möjligheten att kräva sådana särskilda arrangemang som nämns ovan av militärstrategiska högkvarter.

I Finland bestäms det genom lag om juridisk personlighet och tillhörande rättshandlingsförmåga för internationella organisationer (GrUU 38/2000 rd). I Finland finns ingen allmän lagstiftning om den juridiska personligheten för internationella organisationer, utan i allmänhet stiftas det en blankettlag om internationella organisationers juridiska personlighet och rättsförmåga för att sätta i kraft de bestämmelser i överenskommelsen om organisationens upprättande som hör till området för lagstiftningen, inbegripet bestämmelsen om den aktuella organisationens juridiska personlighet. Bestämmelser om militärstrategiska högkvarters juridiska personlighet finns i 1 § i lagen om sättande i kraft av Parisprotokollet.

Enligt punkt 2 i artikeln erkänner Finland att ett högkvarter i alliansen, när det är vederbörligen befullmäktigat till det, har rätt att företräda ett militärstrategiskt högkvarter eller annars utöva ett militärstrategiskt högkvarters behörighet att i synnerhet teckna kontrakt och förvärva, äga och avyttra egendom och ingå internationella avtal på det militärstrategiska högkvarterets vägnar. Därmed har högkvarter i alliansen rätt att för sin del använda det militärstrategiska högkvarterets juridiska personlighet, även om det självt inte har en självständig juridisk personlighet.

Enligt punkt 3 i artikeln ska Finland på begäran av ett militärstrategiskt högkvarter handla på dess vägnar i rättsliga frågor där ett högkvarter i alliansen är part. Högkvarteret i alliansen ska ersätta Finland endast för sådana kostnader som högkvarteret på förhand har samtyckt till att ersätta.

Enligt artikel 11.1 i Parisprotokollet kan ett militärstrategiskt högkvarter delta i rättegångar som käreande och svarande, om inte annat följer av bestämmelserna i artikel VIII i Nato Sofa. Den mottagande staten och ett militärstrategiskt högkvarter eller dess underordnade högkvarter i

alliansen som det har befullmäktigat kan emellertid komma överens om att den mottagande staten ska handla på det militärstrategiska högkvarterets vägnar vid de rättegångar i den mottagande statens domstolar som det militärstrategiska högkvarteret i fråga är part i.

I artikel 10.3 i det kompletterande avtalet stärks förpliktande karaktären i det förfarande som nämns ovan och som redan möjliggörs i Parisprotokollet, och det preciseras i fråga om ersättning för kostnader för företrädande som avses i bestämmelsen. I praktiken kan bestämmelsen bli tillämplig till exempel i fråga om skadestånd som baseras på avtal som ett högkvarter slutit eller i tvistemål som gäller arbetsförhållanden för högkvarterets lokalt anställda personal i den mottagande staten.

Det föreslås att det stiftas en ny 34 a § i lagen om försvarsmakten, som gäller rättslig företrädare för högkvarter i alliansen. Bestämmelsen gör det möjligt för en person som står i arbetsavtals- eller tjänsteförhållande till Försvarsmakten att utöva talerätt i rättegångar där ett högkvarter i alliansen är part. Också lagen om statens skadeståndsverksamhet (978/2014), enligt vilken Statskontoret är behörig myndighet, kan bli tillämplig.

Enligt punkt 4 i artikeln ska ett högkvarter i alliansen som inrättats genom bilaterala eller multilaterala arrangemang mellan Natoländer och/eller partnerländer anses utöva sin handlingsbehörighet på sina egna vägnar i enlighet med finsk lagstiftning och det regelverk genom vilket högkvarteret har inrättats och övervakas. Detta påverkar inte de militärstrategiska högkvarterens eller Natos status, rättigheter eller skyldigheter.

Artikeln är av konstaterande art och skapar inga rättigheter. Den bekräftar att internationella militära högkvarter och internationella militära organisationer som inrättats i enlighet med nordatlantiska fördraget och på vilka Nordatlantiska rådets beslut tillämpas i enlighet med artikel 14 i Parisprotokollet inte utövar rättslig handlingsbehörighet på ett militärstrategiskt högkvarters vägnar, utan enbart på sina egna vägnar. Sådana internationella militära högkvarter och organisationer är i praktiken militära högkvarter eller organisationer som Natos medlemsländer inrättat genom bilaterala eller multilaterala arrangemang, såsom till exempel högkvarter som ingår i Natos ledningsstruktur och Natos kompetenscenter. I punkt 4 klargörs också att om sådana militära högkvarter och militära organisationer behöver juridisk personlighet och handlingsbehörighet ska det bestämmas om dem i deras grunddokument eller i lagstiftningen i den stat där de verkar, eftersom de inte har juridisk personlighet eller handlingsbehörighet direkt med stöd av Parisprotokollet.

Artikel 11. Skadeståndsanspråk.

Artikel 11 i det kompletterande avtalet gäller såväl avtalsbaserade som utomkontraktuella skadeståndsanspråk.

Enligt punkt 1 i artikeln skadeståndsanspråk med anledning av person- eller egendomsskador som verksamheten vid ett högkvarter i alliansen orsakat i Finland tas emot, behandlas och avgörs genom överenskommelse eller i domstol i enlighet med artikel VIII i Nato Sofa och artikel 6 i Parisprotokollet. Dessutom ska artikel XV i Nato Sofa, artikel 16 i Parisprotokollet och artikel 10.4 i det kompletterande avtalet beaktas. Bestämmelsen i punkt 1 i artikeln stämmer överens med Nato Sofa och Parisprotokollet, och genom den skapas ingen ny rätt.

Skadeståndsansvaret mellan Finland och övriga fördragsslutande parter i Nato Sofa och Parisprotokollet samt högkvarter i alliansen enligt Parisprotokollet beskrivs närmare i regeringens proposition till riksdagen om godkännande och sättande i kraft av avtalet mellan parterna i nordatlantiska fördraget om status för deras styrkor och av protokollet om status för

internationella militära högkvarter som inrättats i enlighet med nordatlantiska fördraget samt lagar i anslutning till dem (RP 90/2023 rd, s. 84-90).

I artikel VIII i Nato Sofa ingår detaljerade bestämmelser om fördelningen av skadeståndsansvar mellan den sändande och den mottagande staten. Utgångspunkten är att varje stat svarar för de skador som medlemmar av dess styrkor och dess civila personal orsakar i tjänsten. Skadeståndsansvaret gäller dock inte alla sådana skador, utan enligt avtalet tar den mottagande staten på sig ansvaret för vissa skadeståndsanspråk och i vissa situationer fördelas ansvaret mellan den mottagande och den sändande staten. Dessutom innehåller artikel VIII bestämmelser om förfarandet när en person som hör till den sändande statens styrkor eller civila personal orsakar skada annars än vid skötseln av tjänsteuppdrag. Artikel VIII innehåller också bestämmelser om situationer där de avtalsslutande parterna avstår från att framställa anspråk till varandra för en skada som de lidit. I sak innebär detta ett avstående från statens fordringar. Eftersom avståendet baseras på en gällande lag om sättande i kraft av ett statsfördrag, förutsätter det ingen särskild ändring i nationell lagstiftning. Bestämmelserna i artikel VIII ska inte tillämpas på privaträttsliga avtal.

I artikel VIII i Nato Sofa behandlas tre typer av skador, skador mellan de avtalsslutande parterna, skador som i tjänsten har orsakats tredje part och skador som utom tjänsten orsakats av skadeståndsgrundande handlingar eller försummelser av medlemmarna av en styrka eller en civil komponent. Tillämpningen av bestämmelserna i artikeln har begränsats i artikel XV, enligt vilken bestämmelserna i artikel VIII.2 och VIII.5 om reglering av anspråk inte ska tillämpas på krigsskada som uppkommit till följd av att fientligheter har utbrutit. I Nato Sofa definieras inte vad som avses med krigsskada.

Bestämmelserna om skadeståndsansvar i Parisprotokollet och Nato Sofa har utsträckts till att omfatta internationella militära högkvarter och deras militära och civila personal med de anpassningar som fastställs i artiklarna 4 och 6 i protokollet. I Parisprotokollet ingår bland annat bestämmelser om hur bestämmelserna i artikel VIII om avstående från skadeståndsanspråk ska tillämpas på egendom som tillhör ett högkvarter i alliansen och om till vilka delar bestämmelserna i Nato Sofa om skada som uppkommit i tjänsteuppdrag ska tillämpas på försummelser och gärningar som anställda vid ett högkvarter gjort sig skyldiga till.

Artikel 11 i det kompletterande avtalet innebär att ingen lagstiftning inom finansministeriets förvaltningsområde behöver ändras, liksom inte heller i trafikförsäkringslagen (460/2016) som hör till social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde. Frågor som berör trafikförsäkringar beskrivs närmare i regeringens proposition om sättande i kraft av Nato Sofa (RP 90/2023 rd).

Enligt punkt 2 har de militärstrategiska högkvarteren rätt att försäkra sin verksamhet mot ersättningsanspråk och skador genom ansvarsförsäkringar. Enligt punkt 2 i artikeln är de militärstrategiska högkvarteren befriade från alla krav på försäkringar som annars är obligatoriska enligt nationell finsk lagstiftning.

Innehållet i punkt 2 i artikeln motsvarar bestämmelserna i Nato Sofa och Parisprotokollet, och uttrycker den princip om självförsäkring som i stor utsträckning tillämpas i Natos verksamhet. Med stöd av punkt 2 är bland annat militärstrategiska högkvarternas fordon befriade från försäkringsskyldigheten enligt trafikförsäkringslagen. För militärstrategiska högkvarternas, liksom också för Natos medlemsstaters och organs, tjänstefordon iaktas principen om självförsäkring (self insurance) (RP 90/2023 rd, s. 26).

Punkt 3 i artikeln gäller skador som baserar sig på kontrakt. Enligt punkten ska skadeståndsanspråk som baserar sig på kontrakt på begäran av ett högkvarter i alliansen handläggas och avgöras i Finland enligt finsk lagstiftning. Ett villkor är dock att det överenskommit i kontrakten att finsk lagstiftning ska tillämpas på dem. Genom punkten begränsas inte den grundläggande avtalsfriheten att ta in villkor om tillämplig lag i kontraktet. Om finsk lagstiftning ska tillämpas på ett avtal som ett högkvarter i alliansen har ingått på ett militärstrategiskt högkvarters vägnar, behandlas och avgörs också tvister gällande det avtalet i Finland enligt punkt 3.

I punkt 4 i artikeln överenskomms att Finland inom sin förvaltning ska utse kontaktpunkter för avgörande av de anspråk som avses i denna artikel. Enligt 6 § i lagen om sättande i kraft är kontaktpunkten Försvarsmakten, som vid behov antingen hänvisar ärendet till domstol för avgörande eller till den behöriga myndigheten, om Försvarsmakten inte själv har behörighet att slutligt behandla ärendet.

Vid behandlingen av skadeståndsärenden ska beaktas artikel 10.3 i det kompletterande avtalet samt den föreslagna nya 34 a § i lagen om försvarsmakten, med stöd av vilka Försvarsmakten på begäran av ett militärstrategiskt högkvarter bevakar alliansens intressen i ärenden som berör högkvarteren.

Artikel 12. Civil personal anställd vid ett högkvarter i alliansen.

Artikeln innehåller bestämmelser om civil personal som är anställd vid ett högkvarter i alliansen, och bland annat om deras arbetsvillkor, tvistlösning som gäller arbetsförhållandet, beskattning av lön samt avgifter för socialskydd och pensionssystem. Med civil personal avses i denna artikel civil personal enligt artikel 1.12 b (ii) i det kompletterande avtalet. Bestämmelserna i artikeln gäller inte civil personal enligt artikel 1.12 b (i) i det kompletterande avtalet, varmed avses personer som är medborgare i och anställda av den sändande staten samt sådan personal som deltar i ett av Natos partnerskaps- och samarbetsprogram.

Högkvarter i alliansen kan ha civil personal, som hör till de kategorier av civil personal som Nordatlantiska rådet bestämmer. Enligt de bestämmelser om Natos civila personal som är i kraft när denna proposition ges är sådana kategorier av civil personal Natos internationella civila personal (NATO International Civilians), rådgivare (consultants) och personal anställd på viss tid (temporary personnel). Högkvarter i alliansen kan också anställa lokal finländsk personal.

Punkt 1 i artikeln gäller möjligheten för högkvarter i alliansen att anställa civil personal inom de kategorier av civil personal som Nordatlantiska rådet bestämmer samt de arrangemang som ska tillämpas på sådana arbetsförhållanden.

Enligt artikel 2.9 i det kompletterande avtalet tillämpas punkt 1 i artikeln inklusive underpunkter endast på sådana högkvarter i alliansen vid vilka det har placerats en fredstida sammansättning som godkänts av Nordatlantiska rådet.

I punkt 1 a i artikeln förskrivs om de arbetsvillkor som ska tillämpas på anställda i Natos kategorier av civil personal. Enligt bestämmelsen bestäms arbetsvillkoren endast enligt Natos tillämpliga bestämmelser och det arbetsavtal som är i kraft vid varje given tidpunkt. Tvister som gäller anställningen ska handläggas endast i enlighet med de bestämmelser Nordatlantiska rådet har godkänt. Tvister som gäller anställningen får inte hänskjutas till finska domstolar eller andra tvistlösningsorgan. Om en anställd försöker föra en tvist för avgörande vid ett nationellt förvaltningsorgan eller rättsskipningsorgan, ska finska myndigheter meddela organet att det inte har behörighet.

Eftersom arbetsvillkoren för anställda som hör till Natos kategorier av civil personal bestäms enbart utifrån Natos egna bestämmelser och deras arbetsavtal, kan nationell lagstiftning såsom arbetsavtalslagen i praktiken inte tillämpas på deras arbetsvillkor. Dessutom löses tvister som gäller anställningsförhållandet internt inom Nato, och därför är inte heller till exempel Pensionsskyddscentralen behörig att avgöra anställningsförhållandets art i förhållande till nationell lagstiftning.

I punkt 1 b i artikeln föreskrivs om befrielse för löner och ersättningar till Natos internationella civila personal (NATO International Civilians) från alla skatter och finska social- och pensionsförsäkringsavgifter som annars hade innehållits för dem. SACEUR och SACT kan dock begära möjlighet att delta i Finlands system för social trygghet och pensionsförsäkringssystem. Bestämmelserna baseras på artikel 7.2 i Parisprotokollet, och den bekräftas dessutom i de bestämmelser som gäller Natos civila personal.

Också finska medborgare och personer som är stadigvarande bosatta i Finland kan höra till Natos civila personal som omfattas av bestämmelsen. Bestämmelsen om beskattning av löner tillämpas därmed också på finska medborgare och personer som är stadigvarande bosatta i Finland.

Enligt 81 § i grundlagen bestäms det om statsskatt genom lag. Bestämmelser om skattskyldighet för fysiska personer finns i inkomstskattelagen, enligt vilken personer antingen är allmänt eller begränsat skattskyldiga här. Den som är allmänt skattskyldig är skyldig att betala skatt för inkomst som personen har förvärvat här eller någon annanstans. Den som är begränsat skattskyldig är skyldig att betala skatt endast på inkomst som personen förvärvat i Finland. Bestämmelserna i artikeln avviker från inkomstskattelagen till den del personer som är skattskyldiga i Finland är anställda vid ett högkvarter.

I punkt 1 c i artikeln föreskrivs om beskattning av löner och ersättningar för visstidsanställd personal (temporary personnel). Enligt punkten är det kompletterande avtalet ett i Natos bestämmelser om civil personal avsett bilateralt avtal som befriar visstidsanställd personal från alla skatter och finska social- och pensionsförsäkringsavgifter på löner och ersättningar som betalas till dem i egenskap av sådan personal, om inte SACEUR eller SACT begär en möjlighet att delta i Finlands system för social trygghet och pensionsförsäkringssystem. Bestämmelsen tillämpas också på finska medborgare och personer som är stadigvarande bosatta i Finland. Bestämmelserna i punkten avviker från inkomstskattelagen på motsvarande sätt som punkt 1 b i artikeln.

I punkt 1 d i artikeln föreskrivs om beskattning av förvärvsinkomster för konsulter (consultants). Enligt den punkten ska konsulter ha status enligt detta kompletterande avtal, men på beskattningen av deras förvärvsinkomster från ett högkvarter i alliansen tillämpas förfarandet enligt Natos bestämmelser om civil personal och rapporteringskraven i anslutning till det. Enligt bestämmelserna om Natos civila personal är de prestationer konsulter erhåller inte befriade från skatt. Löner och andra prestationer som konsulter erhåller beskattas därmed enligt finsk nationell lagstiftning och tillämpliga internationella avtal.

Enligt bestämmelserna om civil personal avses med konsulter erkända sakkunniga eller specialsakkunniga, vanligen medborgare i medlemsländerna, som anställts som konsulter i uppgifter som inte ingår i det aktuella Natoorganets godkända sammansättning.

Eftersom högkvarteret självt enligt artikel 16.1 i det kompletterande avtalet befriat från alla skatter, tullar, avgifter och kostnader kan inte arbetsgivarens andel av avgifter för socialskydds- och pensionssystemet tas ut av högkvarteret för någon av de personalkategorier som nämns i

punkt 1 i artikeln, om inte SACEUR eller SACT i enlighet med underpunkt b och c har begärt möjlighet att delta i Finlands system för social trygghet och pensionsförsäkringssystem. Enligt de uppgifter som fåtts under förhandlingarna omfattar de befrielser och privilegier som beviljats högkvarter i alliansen också befrielse från innehållning av arbetstagarens andel. Enligt befintlig information utnyttjar SACEUR eller SACT inte i nuläget möjligheten att delta i socialskydds- och pensionssystemen i värdstaten för högkvarter i alliansen.

Utifrån bestämmelserna om Natos civila personal bedöms konsulter inte enligt huvudregeln stå i ett sådant anställningsförhållande till ett högkvarter i alliansen som avses i 1 § 1 mom. i arbetsavtalslagen. Deras avtalsförhållande kan i huvudsak vara högst 90 dagar, och det klassificeras inte som en egentlig uppgift som inrättats vid högkvarteret. Dessutom betalas arvode för deras tjänster först när deras närmaste chef har konstaterat att de tjänster de utfört har uppnått kravnivån inom avtalad tid. Därför blir ett högkvarter i alliansen inte heller till den delen skyldigt att innehålla arbetsgivarens andel av pensions- och socialskyddsavgifter.

Till den del en person hör till Natos eget system för social trygghet och är befriad från Finlands system för social trygghet med stöd av det kompletterande avtalet tillämpas EU:s förordningar om social trygghet i princip inte när personen rör sig mellan medlemsstater i EU.

Bestämmelserna i punkt 2 i artikeln gäller möjligheten för högkvarter i alliansen att anställa lokalt anställd personal som definieras i artikel 1.16 i det kompletterande avtalet enligt artikel IX.4 i Parisprotokollet enligt samma villkor som andra arbetsgivare enligt finsk lagstiftning.

Lokalt anställd personal är personer som anställs lokalt i Finland och vilkas arbetsvillkor bestäms enligt finsk lagstiftning. I underpunkt a-c specificeras förvaltningssystemen och uppgiftsklassificeringen för de uppgifter som anställs, vilka förfaranden som ska tillämpas för tvistlösning som gäller arbetsförhållandet samt förfarandena för innehållning av skatter och socialskyddsavgifter.

Arbetsavtalslagen (55/2001) tillämpas på arbetsförhållanden för lokalt anställda arbetstagare. Lagen tillämpas på det arbete som utförs i arbetsförhållande, oberoende av arbetets art eller arbetsförhållandets form. Arbetsavtalslagen tillämpas på ett sådant avtalsförhållande genom vilket en arbetstagare eller flera arbetstagare tillsammans förbinder sig att personligen utföra arbete för en arbetsgivares räkning under dennes ledning och övervakning mot lön eller annat vederlag. För att ett arbetsförhållande ska uppkomma krävs att alla de kriterier som nämns ovan uppfylls. Om kriterierna för ett arbetsförhållande enligt arbetsavtalslagen uppfylls, ska också övrig arbetslagstiftning tillämpas på arbetsförhållandet, såsom arbetstidslagen (872/2019) och semesterlagen (162/2005) samt lagstiftningen om arbetarskydd och företagshälsovård.

De minimiarbetsvillkor som ska tillämpas i arbetsförhållanden fastställs enligt lagens tvingande bestämmelser och allmänbindande kollektivavtal. Arbetsgivaren ska iaktta åtminstone det som bestäms i ett riksomfattande kollektivavtal som bör anses vara representativt för branschen i fråga. I arbetsavtalslagen föreskrivs om arbetsavtals form och varighet, om arbetsgivarens och arbetstagarens skyldigheter, om ingåendet av arbetsavtal, om grunderna för att avsluta arbetsavtal, och också om skadeståndsskyldighet om arbetsgivaren eller arbetstagaren åsidosätter skyldigheter som följer av arbetsförhållandet. Arbetarskyddsmyndigheten ansvarar för tillsynen över arbetslagstiftningen. I artikel 5.3 finns en bestämmelse om myndigheters tillträde till ett högkvarters lokaler. Tillträde förutsätter en begäran från myndigheten och ett tillstånd av högkvarterets chef. Enligt avtalet är oanmälda inspektioner alltså inte möjliga, vilket avviker från gällande allmänna bestämmelser. Avtalet bedöms inte förutsätta några ändringar i arbetslagstiftningen.

Enligt punkt 2 a i artikeln ska förvaltningssystemen och uppgiftsklassificeringen för lokalt anställd personal fastställas genom Natobestämmelser eller, i fråga om nationella stödenheter, genom den sändande statens bestämmelser, i enlighet med gällande bilaterala eller multilaterala arrangemang. Med förvaltningssystem avses interna arbetssätt för högkvarter i alliansen för administration av lokalt anställdas arbetsförhållanden. Uppgiftsklassificeringen har att göra med högkvarterens interna sätt att klassificera personalens uppgifter.

Enligt punkt 2 b i artikeln ska arbetstvister mellan ett högkvarter i alliansen och lokalt anställd personal lösas i enlighet med tillämpliga Natobestämmelser, utan att detta ändå påverkar personalens rätt till rättsskydd enligt finsk lagstiftning. På eventuella tvister som gäller arbetsförhållanden och på handläggningen av dem tillämpas Natobestämmelser, och personalen har också rätt att hänskjuta tvisten till finska domstolar. Natobestämmelserna gäller internt hörande inom ett högkvarter i alliansen och dess interna processer för utredning av ärendet före en eventuell rättslig behandling, vilket garanterar att ärenden utreds i ett så tidigt skede som möjligt mellan parterna i konflikten. Arbetstagarna bör vara medvetna om denna process enligt Natobestämmelserna, så att tvister kan lösas och det kan undvikas att ärenden blir föremål för rättslig behandling i Finland.

Bestämmelsen i punkt 2 c i artikeln gäller innehållning av skatter och socialskyddsavgifter. Enligt den punkten ska högkvarteret i alliansen iakttä skyldigheterna enligt finsk lagstiftning att göra de avdrag som krävs och betala socialförsäkringsavgifter på löner och ersättningar till lokalt anställd personal. Finska ämbetsverk ska ingå de arrangemang med ett högkvarter i alliansen som behövs för uttagandet av de ovannämnda prestationerna. Nationella stödenheter, internationella organisationer, icke-statliga organisationer och internationella domstolar svarar för sina egna arrangemang i fråga om sin lokalt anställda personal i Finland.

I punkt 3 i artikeln ingår en bestämmelse om att Finland på begäran av ett högkvarter i alliansen som hör till Natos ledningsstruktur ska bevilja sådan civil personal som avses i 1 punkten och som består av finska medborgare befrielse från finsk militärtjänst, civiltjänst och liknande tjänstgöring under den tid då personalens arbetsavtal med ett högkvarter i alliansen är i kraft. Befrielserna ska endast beviljas sådan personal vid högkvarteret i alliansen som är av avsevärd betydelse för högkvarterets uppdrag. Med personal som är av avsevärd betydelse för uppdraget avses sådan personal utan vilken det inte är möjligt att fullgöra uppdraget.

Bestämmelser om fullgörande av skyldigheten att försvara landet enligt 127 § i grundlagen finns i värnpliktslagen (1438/2007) och civiltjänstlagen (1446/2007). Fullgörandet av värnplikten omfattar beväringstjänst, repetitionsövning, extra tjänstgöring och tjänstgöring under mobilisering samt deltagande i uppbåd och besiktning av tjänstedugligheten. I civiltjänsten ingår en grundutbildningsperiod, samhällsnyttig arbetstjänst av civil karaktär, kompletterande tjänstgöring, extra tjänstgöring och tjänstgöring under mobilisering.

I fråga om värnplikten är det fråga om ett sådant internationellt avtal som är förpliktande för Finland och i vilket det bestäms om fullgörandet av värnplikten, som avses i 3 § 4 mom. i värnpliktslagen. Avtalsbestämmelsen bedöms vara tillräckligt exakt och noga avgränsad för att kunna tillämpas direkt som speciallagstiftning i förhållande till civiltjänstlagen. Verkställigheten av avtalsbestämmelsen bedöms därför inte förutsätta någon ändring av den gällande värnpliktslagen eller civiltjänstlagen.

Enligt Natos nuvarande föreskrifter om civil personal kan högkvarter i alliansen inte vid högkvarteret anställa personal som inte har fullgjort sin grundutbildningsperiod eller värnplikt (any initial term of compulsory military service). I nuläget har den som beviljas befrielse därför inte möjlighet att helt befrias från civiltjänst eller värnplikt. Det bör också noteras att den

personal som omfattas av befrielsen arbetar med det direkta syftet att fullgöra Natos ledningsstrukturens uppdrag, vilket också bidrar till att stärka fullgörandet av Finlands försvarslösning.

Befrielsen från värnplikt är jämförlig med 89 § i den gällande värnpliktslagen, där det föreskrivs om befrielse från att inkallas till tjänst på ansökan med hänsyn till allmänt eller militärt intresse.

Enligt artikel 2.9 i det kompletterande avtalet tillämpas bestämmelsen i punkt 3 i artikeln endast på sådana högkvarter i alliansen vid vilka det har placerats en fredstida sammansättning som godkänts av Nordatlantiska rådet.

Artikel 13. Avtalsentreprenörer och deras anställda.

I artikeln ingår bestämmelser om avtalsentreprenörer vid högkvarter i alliansen och om deras anställas och anhörigas ställning i Finland. Termerna avtalsentreprenörer, anställda hos avtalsentreprenörer och anhörig till en anställd hos en avtalsentreprenör definieras i artikel 1.17, 1.18 och 1.19 i det kompletterande avtalet.

Enligt punkt 1 i artikeln kan ett högkvarter i alliansen självständigt och i enlighet med Natos bestämmelser skaffa tjänster, inbegripet särskilda tjänster från tekniska experter eller andra sakkunniga, genom obligationsrättsliga kontrakt (kommersiella kontrakt), antingen självt eller genom ett upphandlingskontrakt med ett företag eller ombud.

Upphandlingar görs genom kommersiella upphandlingskontrakt och enligt Natobestämmelser, antingen direkt av högkvarteret eller som en upphandlingstjänst (en tjänst som en tredje part, alltså ett företag eller en företrädare producerar på högkvarterets uppdrag).

Punkt 2 i artikeln innehåller bestämmelser om avtalsentreprenörers skyldigheter som arbetsgivare. Enligt punkt 2 i artikeln tillämpas på avtalsentreprenörer inte finska lagar och andra författningar i fråga om villkor för tillstånd för och registrering av företag. Enligt punkt 2 ska arbets- och anställningsvillkoren för anställda hos avtalsentreprenörer och skyldigheten att innehålla och rapportera skatter och socialförsäkringsavgifter, med de undantag som anges nedan, fastställas i enlighet med finsk lagstiftning, inbegripet internationella avtal i tillämpliga delar.

Det innebär att finsk lagstiftning till exempel tillämpas på förskottsinnehållning på lön. På anställda hos avtalsentreprenörer som utstationeras till Finland tillämpas dessutom lagen om utstationering av arbetstagare (447/2016), enligt vilken arbetsvillkoren tillämpas under den tid arbetet utförs i Finland om de är förmånligare för den utstationerade arbetstagaren än de villkor som annars hade tillämpats på arbetsförhållandet. Utländska avtalsentreprenörer och deras underleverantörer erbjuder högkvarteret tjänster för genomförande av det kompletterande avtalet.

Enligt punkt 3 i artikeln ska för den tid då kontraktet är i kraft och i enlighet med de begränsningar som anges i detta kompletterande avtal tillämpas de undantag, erkännanden och rättigheter som avses i underpunkterna a-f.

Enligt punkt 3 a befrias avtalsentreprenörers anställda och deras anhöriga från visum-, vistelse- och registreringskrav. På motsvarande sätt som i fråga om artikel 9 innebär detta att de personerna inte kan avkrävas uppehållstillstånd för att längre vistelser ska vara lagliga, utan vistelse är tillåten utan det uppehållstillstånd som annars hade krävts. Också till denna del

föreslås ändringar i 40 § i utlänningslagen, vilka innebär att vistelse tillåts direkt med stöd av lagen.

Punkt 3 a i artikeln innebär att avtalsentreprenörers anställda och deras anhöriga befrias från de skyldigheter som berör befolkningsregistrering. På motsvarande sätt som i fråga om artikel 9 behöver de nationella förutsättningarna för införande av uppgifter om utlännningar i befolkningsregistersystemet inte ändras. Också avtalsentreprenörers anställda och deras anhöriga kan om de så önskar begära att uppgifter om dem ska föras in i befolkningsregistersystemet. I samband med artikel 9 beskrivs närmare också möjligheten för avtalsentreprenörers anställda och deras anhöriga att beviljas hemkommun i Finland.

I punkt 3 b i artikeln befrias avtalsentreprenörers anställda från skyldigheten att ansöka om arbetstillstånd för genomförande av det upphandlade kontraktet. På motsvarande sätt som för anhöriga enligt artikel 9 innebär detta att de inte kan avkrävas något särskilt förfarande för att få rätt att arbeta. I Finland finns i praktiken inget särskilt förfarande för att enbart ansöka om rätt att arbeta, utan för att få rätt att arbeta ska man normalt ansöka om ett uppehållstillstånd som ger rätt att arbeta. I 81 b § i utlänningslagen föreskrivs dock om undantagsfall när det är tillåtet att förvärvsarbeta eller utöva näring utan uppehållstillstånd. Eftersom syftet är att i 40 § i utlänningslagen befria avtalsentreprenörers anställda från skyldigheten att ansöka om uppehållstillstånd, föreslås det att 81 b § i lagen ändras så att de trots det har rätt att arbeta. En motsvarande ändring föreslås också i fråga om anhöriga. De föreslagna ändringarna behandlas närmare i samband med artikel 9.

Enligt punkt 3 c i artikeln ska Finland för den tid då kontraktet är i kraft bevilja avtalsentreprenörers anställda befrielse från tullar och skatter på införsel av bohag i enlighet med artikel 18, i enlighet med de begränsningar som anges i det kompletterande avtalet.

I artikel 18 i det kompletterande avtalet ingår en allmän bestämmelse om tull- och skattefrihet för berättigade medlemmar. Enligt punkt 1 i den artikeln har berättigade medlemmar och deras anhöriga under vissa förutsättningar bland annat rätt till införsel och köp av personliga ägodelar och möbler tull- och skattefritt. Tull- och skattefriheterna för berättigade medlemmar samt förfarandena för dem beskrivs närmare i motiveringen till artikel 18.

I rådets direktiv 2009/132/EG av den 19 oktober 2009 om tillämpningsområdet för artikel 143 b och c i direktiv 2006/112/EG vad gäller befrielse från mervärdesskatt vid slutlig import av vissa varor föreskrivs om mervärdesskattefrihet för personliga tillhörigheter hos personer som flyttar till gemenskapen. Enligt artikel 3 i det direktivet ska medlemsstaterna under vissa förutsättningar medge befrielse från mervärdesskatt vid import när det gäller personlig egendom införd av fysiska personer som flyttar sin bosättning från en plats utanför gemenskapen till någon av medlemsstaterna. Den bestämmelsen gäller bland annat införsel av avtalsentreprenörers anställdas personliga ägodelar och möbler som avses i artikel 13.3 c.

Med stöd av artiklarna 13.3 c och 18 i det kompletterande avtalet och artikel XI.5 i Nato Sofa har avtalsentreprenörers anställda rätt att föra in sina personliga ägodelar och möbler tullfritt och skattefritt för den tid upphandlingskontraktet är i kraft när de anländer till Finland för att inleda genomförandet av upphandlingskontraktet.

Enligt punkt 3 d i artikeln ska bestämmelserna i artikel 30.1 i det kompletterande avtalet om erkännande av körtillstånd tillämpas på avtalsentreprenörers anställda och deras anhöriga. Innehållet i artikel 30 beskrivs närmare i motiveringen till den artikeln.

Enligt punkt 3 e i artikeln ska Finland bevilja anställda hos avtalsentreprenörer och deras anhöriga tillstånd att stödja och delta i sådan i artikel 34 avsedd verksamhet vid högkvarter i alliansen som syftar till att höja moralen och öka välbefinnandet, om det är tillåtet enligt högkvarterets interna bestämmelser.

Enligt artikel 3 f ska anhöriga till anställda hos avtalsentreprenörer beviljas tillgång till tjänster inom fostran och utbildning i enlighet med artikel 33 i det kompletterande avtalet.

I punkt 4 i artikeln bestäms att anställda hos en avtalsentreprenör är inte befriade från skatt på inkomster från en anställning vid ett högkvarter i alliansen i enlighet med det kompletterande avtalet. I den punkten sägs det att beskattningen av sådan inkomst därmed ska fastställas i enlighet med tillämpliga internationella avtal och finsk lagstiftning.

I punkt 5 i artikeln föreskrivs det om vistelsens varaktighet för avtalsentreprenörers anställda och deras anhöriga. Enligt den punkten ska Finland avgöra om anställda hos en avtalsentreprenör och anhöriga till anställda hos en avtalsentreprenör ska anses ha hemvist i Finland eller vara stadigvarande bosatta i Finland.

Punkten har huvudsakligen ansetts avse personlig skattskyldighet. Punkten möjliggör att Finland betraktar avtalsentreprenörers anställda och deras anhöriga som stadigvarande boende i Finland, och därmed också som allmänt skattskyldiga i Finland. Personens status bestäms till denna del enligt gällande nationell lagstiftning, internationella förpliktelser som binder Finland och rättspraxis som gäller dem.

Enligt punkt 6 i artikeln ska ett högkvarter i alliansen underrätta Finland om sådana avtalsentreprenörer, anställda hos avtalsentreprenörer och anhöriga till anställda hos avtalsentreprenörer som ska ha den status som anges ovan och om de ändringar som gäller dem, inbegripet att kontrakt med avtalsentreprenörer upphör, att anställningen för anställda hos avtalsentreprenörer upphör och att den status som högkvarteret beviljat återtas. Enligt 8 § i den föreslagna lagen om sättande i kraft ska underrättelserna lämnas till Huvudstaben.

Artikel 14. Natos säkerhetsprövning av person.

Artikeln innehåller bestämmelser om säkerhetsprövning av person. I artikeln föreskrivs det att all civil personal som avses i artikel 12 och alla anställda hos avtalsentreprenörer som avses i artikel 13, inbegripet tekniska experter och andra sakkunniga som avses i detta kompletterande avtal, oberoende av medborgarskap ska ha ett intyg över säkerhetsutredning av person (NATO PSC) enligt vad Natobestämmelserna kräver. Intyget över Natos säkerhetsutredning av person för finska medborgare ska utfärdas av Finland.

I Finland föreskrivs det om säkerhetsutredning av person i säkerhetsutredningslagen (726/2014), och om intyg över säkerhetsutredning av person med stöd av en internationell förpliktelse som gäller informationssäkerhet (Personnel Security Clearance, PSC) i lagen om internationella förpliktelser som gäller informationssäkerhet (588/2004). I 9 § i säkerhetsutredningslagen föreskrivs om behöriga myndigheter vid säkerhetsutredningar. Huvudstaben fattar beslut om huruvida en säkerhetsutredning av person ska göras, om den som utredningen gäller arbetar eller kommer att arbeta inom Försvarsmakten eller sköter ett uppdrag på förordnande av Försvarsmakten eller om säkerhetsutredningen hänför sig till verksamhet eller upphandling inom Försvarsmakten. I övriga fall fattar skyddspolisen beslut om huruvida en säkerhetsutredning av person ska göras. Enligt 43 § 2 mom. i säkerhetsutredningslagen och 11 § i lagen om internationella förpliktelser som gäller informationssäkerhet får den nationella säkerhetsmyndigheten utfärda det intyg över säkerhetsutredning av person som behövs för

genomförande av internationella förpliktelser som gäller informationssäkerheten enligt vad som föreskrivs i den tillämpliga förpliktelsen gällande informationssäkerhet.

Natos militära högkvarter som verkar inom Försvarmaktens område, såsom MCLCC som verkar i S:t Michel, kan anses ha samband med Försvarmaktens verksamhet. I de situationerna är därför Huvudstaben behörig myndighet att utföra säkerhetsutredning av person. I fråga om Natofunktioner som förläggs till Gränsbevakningsväsendets områden bör det bedömas i varje enskilt fall vilken myndighet som är behörig att göra säkerhetsutredningar a person enligt 9 § i säkerhetsutredningslagen.

Finland har vid anslutningen till avtalet om informationssäkerhet mellan medlemsstaterna i Nato (FördrS 55 och 56/2023) har Finland samtidigt samtyckt till att tillämpa Natos säkerhetsregler (C-M(2002)49-REV1). Enligt Natos säkerhetsbestämmelser förutsätter tillgång till information som hör till Natos säkerhetsklass NATO CONFIDENTIAL (NC) och högre säkerhetsklasser att personen har ett ikraftvarande nationellt intyg över säkerhetsutredning av person på relevant nivå samt en bekräftelse från den nationella säkerhetsmyndigheten på att personen kan ges tillgång till Natos säkerhetsklassificerade information. Bestämmelsen i artikel 14 i det kompletterande avtalet kan anses konstatera nuläget, eftersom Finland redan iakttar den på grund av sin nationella lagstiftning och Natos säkerhetsregler.

Artikel 15. Bankkonton och valuta.

Artikel 15 i det kompletterande avtalet innehåller bestämmelser om bankkonton och valutor för högkvarter i alliansen samt om de bestämmelser och förfaranden som ska tillämpas på dem. Vidare föreskrivs det i artikeln om banktjänster för medlemmar i högkvarter i alliansen och deras anhöriga samt om de bestämmelser som ska tillämpas på dem.

Enligt punkt 1 i artikeln kan ett högkvarter i alliansen öppna och inneha bankkonton eller motsvarande konton i valfri valuta. Motsvarande konton kan till exempel vara högkvarterets escrow-konton eller placeringskonton. På sådana konton tillämpas enligt avtalet inte finska valutabestämmelser eller nationella nödgärder, lagar eller andra författningar som gäller bankkonton. På sådana konton kan inte tillämpas till exempel sådana bestämmelser i 4 kap. i beredskapslagen (1552/2011), enligt vilka användningen av kontona begränsas av utökade behörigheter som tas i bruk under undantagsförhållanden. Sådana utökade behörigheter är till exempel åtgärder som gäller finansiella instrument och betalningsmedel enligt 15 §, begränsning av betalningsrörelsen enligt 20 § samt undantag från kraven på ersättningsfonder enligt 22 § i beredskapslagen. I en eventuell förordning om ibruktage av beredskapslagen ska sådana konton hos högkvarter i alliansen lämnas utanför förordningens tillämpningsområde.

I punkt 1 i artikeln hänvisas dessutom till artikel XIV i Nato Sofa och till artikel 12 i Parisprotokollet. I artikel XIV i Nato Sofa föreskrivs att en styrka, en civil komponent och deras medlemmar samt deras anhöriga ska fortsätta att omfattas av valutalagstiftningen i den sändande staten och även ska omfattas av den mottagande statens lagstiftning, och att särskilda valutaföreskrifter får utfärdas för dem. Enligt artikel 12 i Parisprotokollet kan ett högkvarter i alliansen för att sköta sin internationella budget inneha vilken valuta som helst och konton i valfri valuta. Enligt den artikeln ska parterna i protokollet underlätta högkvarterets valutaväxling och överföring av högkvarterets tillgångar från en stat till en annan när detta är nödvändigt för att tillgodose behoven hos ett högkvarter. Artikel 15.1 i det kompletterande avtalet innehåller motsvarande förpliktelser. I punkt 1 i artikeln preciseras att ett högkvarter i alliansen kan inneha alla slag av pengar och valuta utan begränsningar i fråga om växling.

Enligt punkt 1 i artikeln ska insättningar på konton som innehas av högkvarter i alliansen som beviljas internationell finansiering i enlighet med beslut C-M(69)22 garanteras av Finland under förutsättningarna i gällande finsk lagstiftning. Högkvarterets insättningar kan alltså under förutsättningarna i gällande finsk lagstiftning omfattas av den finländska insättningsgarantin, som upprätthålls av Verket för finansiell stabilitet.

Enligt artikel 2.9 i det kompletterande avtalet tillämpas punkt 1 i artikeln inte på ett högkvarter i alliansen som har inrättats genom bilaterala eller multilaterala arrangemang mellan Natoländer och/eller partnerländer, om inte högkvarteret i alliansen har beviljats internationell finansiering i enlighet med beslut C-M(69)22.

I punkt 2 i artikeln sägs att ett högkvarter i alliansen som beviljas internationell finansiering i överensstämmelse med beslutet C-M(69)22 och de konton som högkvarteret innehar vidare ska omfattas av förfarandena enligt Natos finansiella bestämmelser, av den behöriga revisionschefens ledning och övervakning och av revisioner utförda av högkvarterets revisor och Natos internationella revisionsnämnd.

I punkt 3 i artikeln avtalas om banktjänster för medlemmar och deras anhöriga. Enligt den punkten får medlemmar och deras anhöriga öppna och inneha bankkonton i Finland i enlighet med gällande bestämmelser om innehav av bankkonton i Finland. Sådana personliga bankkonton omfattas av tillämpliga bestämmelser om sådana konton, inbegripet bankernas insolvens- och resolutionsförfaranden. Medlemmar och deras anhöriga har alltså inte subjektiv rätt att få banktjänster utan begränsningar, utan på dem tillämpas i princip de normala bestämmelser som är i kraft i Finland inklusive också till exempel Finansinspektionens föreskrifter, bland annat om kännedom om kunden vid öppnandet av bankkonton.

Enligt avtalet får medlemmar som inte är finska medborgare eller stadigvarande bosatta i Finland och deras anhöriga får överföra medel till och från konton i Finland och konton i den sändande staten eller i den stat där de är medborgare eller stadigvarande bosatta. Detta fråntar dock inte finansinstitut skyldigheten att följa de gällande bestämmelserna i Finland om förhindrande av olaglig användning av det finansiella systemet. Finland kan be den sändande staten att bestyrka summorna och kontouppgifterna.

Artikel 16. Immunitet och rättigheter i fråga om beskattning för högkvarter i alliansen

I artikel 16 i det kompletterande avtalet ingår en allmän bestämmelse om skattefrihet för officiell verksamhet vid högkvarter i alliansen. Enligt den är högkvarteret i alliansen befriat från alla skatter, tullar, avgifter och kostnader för all dess officiella verksamhet, om inte något annat föreskrivs i det kompletterande avtalet.

Parisprotokollet

Enligt artikel 8.1 i Parisprotokollet ska högkvarter i alliansen för att underlätta inrättande, uppförande och underhåll av samt verksamhet vid högkvarteren i mån av möjlighet befrias från de tullar och skatter som påverkar deras utgifter för ett gemensamt försvar och för deras officiella och exklusiva fördelar. Varje part i protokollet ska, i syfte att ingå ett avtal för genomförande av denna bestämmelse, inleda förhandlingar med de högkvarter i alliansen som verkar inom dess territorium. Enligt punkt 2 i artikeln ska ett högkvarter i alliansen på samma villkor ha de rättigheter som i artikel XI i Nato Sofa beviljas en styrka. Enligt punkt 4 i artikeln avser uttrycket tullar och skatter i denna artikel inte betalning för utförda tjänster.

Nato Sofa

Enligt artikel XI.1 i Nato Sofa ska, om inte annat uttryckligen har angetts i Nato Sofa, medlemmar av en styrka eller en civil komponent liksom deras anhöriga omfattas av de lagar och andra författningar som tillämpas av tullmyndigheterna i den mottagande staten. Särskilt har tullmyndigheterna i den mottagande staten rätt, i enlighet med de allmänna villkor som anges i den mottagande statens lagar och andra författningar, att visitera medlemmar av en styrka eller en civil komponent och deras anhöriga och att genomsöka deras bagage och fordon och beslagta föremål i enlighet med dessa lagar och andra författningar.

Enligt artikel XI.2 a i Nato Sofa ska tillfällig införsel och återutförsel av tjänstefordon som tillhör en styrka eller en civil komponent och som framförs för egen maskin tillåtas tullfritt vid uppvisande av ett tillstånd för tillfällig införsel med den utformning som visas i bilagan till Nato Sofa. Enligt stycke b ska vid tillfällig införsel av sådana fordon som inte framförs för egen maskin bestämmelserna i punkt 4 i denna artikel tillämpas, och vid återutförsel bestämmelserna i punkt 8. Enligt stycke c i punkten ska tjänstefordon som tillhör en styrka eller en civil komponent vara undantagna från alla skatter för fordon i vägtrafik.

Enligt artikel XI.4 i Nato Sofa får en styrka tullfritt föra in utrustning för eget bruk samt en rimlig mängd livsmedel, förnödenheter och andra varor för uteslutande eget bruk samt, i de fall där så tillåts av den mottagande staten, för bruk av styrkans civila komponent samt anhöriga. Denna tullfria införsel förutsätter att ett intyg, om vars form har överenskommit mellan den mottagande staten och den sändande staten, undertecknat av en för detta ändamål av den sändande staten befulldäktig person, lämnats in till tullkontoret på införselorten, tillsammans med överenskomna tullhandlingar. Utnämningshandlingen för den person som är befulldäktig att underteckna intyg samt prov på underskrifter och stämplat som ska användas ska tillställas tullförvaltningen i den mottagande staten.

Enligt artikel XI.7 i Nato Sofa är införsel som görs av en styrkas myndigheter för annan användning än för användning uteslutande av styrkan och dess civila komponent, samt annan införsel än sådan som avses i punkterna 5 och 6 i denna artikel, som görs av medlemmar av en styrka eller en civil komponent, enligt denna artikel inte berättigade till befrielse från tullar eller andra villkor.

Enligt artikel XI.8 a i Nato Sofa får varor som har förts in tullfritt enligt punkt 2 b, 4, 5 eller 6 fritt återutföras under förutsättning att, med avseende på varor som har förts in enligt punkt 4, ett intyg utfärdat i enlighet med den punkten uppvisas för tullkontoret; tullmyndigheterna äger emellertid rätt att kontrollera att återutförda varor är de som uppges i intyget, om ett sådant finns, och att de verkligen har förts in i enlighet med villkoren i punkt 2 b, 4, 5 eller 6. Enligt stycke b i punkten ska varor som har förts in tullfritt normalt inte avyttras i den mottagande staten vare sig genom försäljning eller som gåva; emellertid kan i vissa särskilda fall sådan avyttring tillåtas enligt de villkor som fastställts av de berörda myndigheterna i den mottagande staten (till exempel för erläggande av tullar och skatter och för uppfyllande av kraven på kontroll av handel och valuta). Enligt punkt 9 i artikeln får varor som inköpts i den mottagande staten föras ut från denna endast i enlighet med de regler som gäller i den mottagande staten.

Enligt artikel XI.10 i Nato Sofa ska särskilda arrangemang för gränspassage medges av tullmyndigheterna för reguljära förband och enheter under förutsättning att tullmyndigheterna vederbörligen har underrättats på förhand. Enligt punkt 11 i artikeln ska särskilda arrangemang vidtas av den mottagande staten för att drivmedel, olja och smörjmedel avsedda för tjänstefordon, luftfartyg och fartyg som tillhör en styrka eller en civil komponent ska kunna tillhandahållas helt tull- och skattefritt.

Enligt artikel XI.12 i Nato Sofa avses i punkterna 1–10 i denna artikel med tullar tullavgifter och alla andra avgifter och skatter som ska betalas vid införsel eller utförsel med undantag för avgifter och skatter som inte är annat än betalning för utförda tjänster; införsel inbegriper uttag från tullager eller motsvarande under förutsättning att varorna i fråga inte har odlats, tillverkats eller framställts i den mottagande staten.

Enligt artikel XI.13 i Nato Sofa ska bestämmelserna i denna artikel tillämpas på de berörda varorna inte endast när de förs in till eller förs ut från den mottagande staten utan även när de transporteras genom en avtalsslutande parts territorium; i det fallet innefattas i uttrycket mottagande stat enligt denna artikel varje avtalsslutande part genom vars territorium varorna transporteras.

Det kompletterande avtalet

Enligt punkt 1 i artikeln får Finland inte ha inkomster från verksamheten eller egendomen hos ett högkvarter i alliansen. I enlighet med artikel 8 i protokollet och artikel XI i avtalet och om inte något annat föreskrivs i detta kompletterande avtal är högkvarteret i alliansen i Finland befriat från alla skatter, tullar, avgifter och kostnader, oberoende av på vilken nivå de tas ut för all dess officiella verksamhet. Det kan föreskrivas närmare om verkställigheten av befrielseerna genom ömsesidiga arrangemang. Befrielsen gäller inte andra finska nationella stödenheter än de som avses i denna artikel och som handlar som en del av ett högkvarter i alliansen eller på ett sådant högkvarters vägnar.

I fråga om inkomstbeskattning finns närmare bestämmelser om befrielse från skatter i artikel 17.3 i det kompletterande avtalet.

Enligt punkt 2 i artikeln är ett högkvarter i alliansen, med undantag för belopp som inte är annat än betalning för utförda tjänster, befriat från skatter, tullar, avgifter, kostnader och andra belastningar. Punkt 2 i artikeln innehåller en exempelförteckning (underpunkterna a-n) på officiell verksamhet som omfattas av befrielseerna. Förteckningen är inte uttömmande.

Enligt punkt 3 i artikeln ska befrielseerna enligt artikel 16 även tillämpas på införsel, tillhandahållande och användning av de varor, övrig egendom och tjänster som anges i underpunkterna a-c. De befrielseerna berör situationer när Finland eller någon annan aktör agerar på vägnar av ett högkvarter i alliansen samt genomförandet av sådan verksamhet enligt artikel 34 som syftar till att höja moralen och öka välbefinnandet.

Enligt punkt 4 i artikeln ska ett högkvarter i alliansen, utöver rätten till utförsel och återutförsel och utan att det påverkar tillämpningen av artikel 9 i Parisprotokollet och den rätt som ett högkvarter i alliansen har att återförsälja varor i kantiner, kafeterior och mässor och om inte något annat bestäms genom ett beslut av finska myndigheter enligt artikel 20.5 i det kompletterande avtalet, ha rätt att överlåta utrustning, överskott och skrot.

Enligt punkt 4 a-c i artikeln kan ett högkvarter i alliansen sälja eller skänka varor under förutsättning att det på varorna betalas finska skatter och tullar baserat på varornas gängse värde vid tidpunkten för överlåtelsen och att varorna och innehavet av dem följer finska lagar och andra författningar och internationella avtal som är tillämpliga på Finland.

Förhållande till EU-rätten och nationell lagstiftning

Europeiska unionen har exklusiv behörighet inom tullunionens område (artikel 3 i EUF-fördraget). Med EU:s tulllagstiftning avses den helhet vari en del är förordning (EG) nr

1186/2009 om upprättandet av ett gemenskapssystem för tullbefrielse, nedan tullfrihetsförordningen. Med stöd av artikel 131.1 i den förordningen kan medlemsstaterna bevilja särskild befrielse till militär personal som i enlighet med internationella överenskommelser är stationerad inom en medlemsstats territorium men inte lyder under dess befäl. Med stöd av artikel 128.1 b i tullfrihetsförordningen får EU:s medlemsstater bevilja befrielser enligt sedvanliga privilegier som beviljas på grund av internationella överenskommelser eller överenskommelser om högkvarter, i vilka antingen ett tredjeland eller en internationell organisation är avtalsslutande part, inklusive den befrielse som beviljas vid internationella möten,

Utöver tullfrihetsförordningen anses EU:s tullagstiftning bestå av tullkodexen (EU) nr 952/2013 och av de bestämmelser som antagits på unionsnivå eller vid behov på nationell nivå för genomförande av den, av gemensamma tulltariffer (varuklassificering och nivån på de tullar som ska uppbäras) samt av andra internationella avtal som innehåller tullbestämmelser till den del de tillämpas i unionen. I tullkodexen bestäms bland annat tullförfaranden, såsom export, import, tullagring och transitering.

Den nationella tullagen tillämpas i Finland på tullklarering, tullövervakning och tullbeskattning av varor som förs in i och ut från Europeiska unionens tullområde samt av varor som transporteras via Finlands tullområde, utöver vad som bestäms om detta i unionslagstiftningen. Därtill tillämpas lagen vid sidan av EU:s lagstiftning på statistikföring av handeln mellan Finland och andra länder samt på undersökning av tullbrott. De befogenheter som föreskrivs i lagen får utövas, under de förutsättningar som anges i EU-rätten, vid övervakning av iakttagandet av förbud och begränsningar som gäller införsel av varor till och utförsel av varor från Finland i trafiken (inre trafik) mellan medlemsstaterna i unionen samt transitering av varor via finskt territorium.

I enlighet med EU:s handlingsplan för militär mobilitet har det ansetts behövt att förenkla de tullformaliteter som tillämpas på varor som transporteras eller används i samband med militär verksamhet, och göra dem smidigare. I enlighet med den målsättningen är formulär 302 den tullhandling som medlemsstaterna i EU ska använda också i samband med militär verksamhet som har samband med unionens gemensamma säkerhets- och försvarspolitik.

Nato-formulär 302 är ett sådant intyg som avses i artikel XI.4 i Nato Sofa. Med stöd av artikel 221 i genomförandeförordningen (EU) 2015/2447 till unionens tullkodex (EU) nr 952/2013 ska tullmyndigheten i respektive medlemsstat i EU inom vars territorium styrkor som har rätt att använda Nato-formulär 302 är placerade utse ett eller flera tullkontor som ansvarar för tullformaliteter och tullinspektioner av de varor som transporteras i samband med militär verksamhet. Att Nato-formulär 302 uppvisas ska anses innebära en tullanmälan för befrielse från tullavgifter enligt artikel XI.4 i Nato Sofa, men också en tullanmälan för fritt tillhandahållande, tillfällig införsel, utförseln, transitering eller förpassning av returvaror som är befriade från importtullar. Det anses också befria från skyldigheten att göra den anmälan enligt unionens tullkodex som föregår en allmän ankomstanmälan eller avfärd. Formuläret utgör också bevis på en varas tullrättsliga status. Så länge det inte finns något elektroniskt system för att lämna Nato-formulär 302 till tullen är det befogat att tillåta att de formulären lämnas också på annat sätt än genom ett elektroniskt system för databehandling.

Det föreslås att till 44 § i tullagen fogas ett nytt 2 mom., där det föreskrivs om Skatteförvaltningens uppgift att fastställa att förutsättningarna för tullfrihet uppfylls i fråga om internationella militära högkvarter, militära organisationer och andra organ i Finland som inrättats i enlighet med nordatlantiska fördraget och i fråga om berättigade medlemmar av deras personal och sådana medlemmars anhöriga. Skatteförvaltningen får begära sådana uppgifter

som behövs för fastställandet av Försvarsmakten. Det är ändamålsenligt att uppgiften anvisas Skatteförvaltningen för att alla skatte- och tullförfaranden som har samband med Nato ska vara så enhetliga som möjligt. Skatteförvaltningen ska bekräfta för Tullen om en instans som avses i 2 mom. har rätt till tullfrihet med stöd om ett avtal om inrättande eller ett värdlandsavtal.

Bestämmelser om det mervärdesskattesystem som ska tillämpas i EU finns i rådets direktiv 2006/112/EG om ett gemensamt system för mervärdesskatt, nedan mervärdesskattedirektivet. Genom direktivet har en gemensam skattebas inom mervärdesskattesystemen för EU:s medlemsstater fastställts. I Finland har mervärdesskattedirektivet implementerats i den nationella lagstiftningen genom mervärdesskattelagen (1501/1993).

I mervärdesskattedirektivet ingår bestämmelser om skattefrihet för Natos gemensamma försvarsansträngningar. Med stöd av dessa är försäljning av varor och tjänster samt införsel av varor under vissa förutsättningar befriade från mervärdesskatt, när förvärvet eller införseln genomförs av Försvarsmakten i en stat som är part i nordatlantiska fördraget när staten deltar i gemensamma försvarsinsatser utanför sin egen stat. Undantag har angetts för sådana situationer där kopplingen mellan intäktströdet och kostnadsflödet bryts. Den mervärdesskatt som tas ut för försäljningen utgör annars inkomst i den stat där de väpnade styrkorna är stationerade i stället för i styrkornas egen stat.

Bestämmelser om det system för punktskatt som ska tillämpas i EU finns i rådets direktiv (EU) 2020/262 om allmänna regler för punktskatt, nedan punktskattedirektivet. I Finland har punktskattedirektivet implementerats i den nationella lagstiftningen genom punktskattelagen (182/2010). I artikel 11.1 d i punktskattedirektivet och i 18 § 1 mom. 3 punkten i punktskattelagen ingår bestämmelser om skattefrihet för Natos gemensamma försvarsansträngningar. Skattefrihet gäller för produkter som är avsedda för att användas i Finland av Natos andra medlemsländers stridskrafter, för den civilpersonal som medföljer dem eller för försörjningen av deras mässar och marketenterier.

Enligt artikel IX.8 i Nato Sofa ska varken en styrka eller en civil komponent eller dess medlemmar eller deras anhöriga med stöd av denna artikel åtnjuta befrielse från skatter eller tullar vid anskaffning av varor och tjänster som omfattas av den mottagande statens skattebestämmelser. Med stöd av bestämmelserna i mervärdesskattedirektivet och punktskattedirektivet är försäljning av varor och tjänster och anskaffning av punktskattebelagda produkter för andra fördragsslutande staters försvarsmakter och den civila personal som medföljer dem dock under vissa förutsättningar befriade från mervärdesskatt och punktskatt, även om artikel IX.8 i Nato Sofa inte förpliktar till det. De befrielser från skatt som beviljas i det kompletterande avtalet och i skattedirektiv har därmed i princip ett lika omfattande tillämpningsområde i fråga om officiell verksamhet.

Bestämmelser om befrielse från mervärdesskatt för internationella organisationer finns i artiklarna 143 och 151 i mervärdesskattedirektivet. Nato är en internationell organisation. Enligt artikel 143.1 g i direktivet ska medlemsstaterna från skatteplikt undanta import av varor som görs av internationella organisationer vilka är erkända som sådana av myndigheterna i värdmedlemsstaten, och import som görs av medlemmar i sådana organisationer, inom de gränser och på de villkor som fastställs genom de internationella konventionerna om upprättandet av dessa organisationer eller genom avtalen om deras säte. Enligt artikel 151.1 b i direktivet ska medlemsstaterna från skatteplikt undanta leveranser av varor och tillhandahållanden av tjänster till internationella organisationer vilka är erkända som sådana av myndigheterna i värdmedlemsstaten, och för medlemmar av sådana organisationer, inom de gränser och på de villkor som fastställs genom de internationella konventionerna om upprättandet av dessa organisationer eller genom avtalen om deras säte.

Det föreslås att till mervärdeskattelagen fogas en ny bestämmelse som gäller återbetalning av skatt som ingår i förvärv av varor och tjänster som köpts för offentligt bruk hos ett internationellt militärt högkvarter, en militär organisation eller ett annat organ som är beläget i Finland och som inrättats i enlighet med nordatlantiska fördraget.

Enligt den föreslagna nya 129 e § ska till sådana internationella militära högkvarter, militära organisationer och andra organ i Finland som inrättats i enlighet med nordatlantiska fördraget återbetalas den skatt som ingår i förvärvet av varor och tjänster som köpts i Finland för officiellt bruk, om detta har fastställts i avtalet om grundande av organisationen eller i värdlandsöverenskommelsen. Enligt 3 mom. i samma paragraf är förutsättningen för återbäring att varans eller tjänstens skattebelagda inköpspris är minst 170 euro eller ett annat belopp som har fastställts i avtalet om grundande av organisationen eller i värdlandsöverenskommelsen. På återbäring tillämpas även i övrigt de begränsningar och villkor som har fastställts i avtalet om grundande av organisationen eller i värdlandsöverenskommelsen. Enligt 4 mom. i paragrafen ska ansökan göras kvartalsvis till Skatteförvaltningen. Ansökan ska göras inom ett år efter betalningsdagen för fakturan. Skatteförvaltningen fastställer om sökanden har rätt till återbäring på grundval av avtalet om grundande av organisationen eller värdlandsöverenskommelsen, sökandens ställning och varans eller tjänstens användningsändamål. Försvarsmakten lämnar på begäran av Skatteförvaltningen sådana uppgifter som behövs för fastställandet. Skatteförvaltningen kontrollerar de övriga förutsättningarna för återbäring och återbetalar skatten.

I 94 § i mervärdesskattelagen föreskrivs det om skattefrihet för varor som importeras. Enligt den nya 28 punkten som föreslås fogas till 94 § 1 mom. är import av varor som i 129 e § avsedda internationella militära högkvarter, militära organisationer och andra organ som inrättats i enlighet med nordatlantiska fördraget importerar för officiellt bruk eller som medlemmar av deras personal och sådana medlemmars anhöriga importerar för privat bruk skattefri, under de förutsättningar och med de begränsningar som har fastställts i avtalet om grundande av organisationen eller i värdlandsöverenskommelsen och under förutsättning att grunden för den skatt som ska betalas på importen ökad med mervärdesskattens andel är minst 170 euro eller ett annat belopp som har fastställts i avtalet om grundande av organisationen eller i värdlandsöverenskommelsen. Enligt bestämmelsen ska Skatteförvaltningen fastställa om sökanden har rätt till skattefrihet på grundval av avtalet om grundande av organisationen eller värdlandsöverenskommelsen, sökandens ställning eller varans användningsändamål. Försvarsmakten lämnar på begäran av Skatteförvaltningen sådana uppgifter som behövs för fastställandet.

I 72 d § 3 mom. i mervärdesskattelagen föreskrivs det om skattefrihet för försäljning av varor och tjänster till i andra medlemsstater i EU belägna internationella organisationer och deras personal. Enligt den bestämmelsen betalas inte skatt på försäljning av varor och tjänster till internationella organisationer belägna i andra medlemsstater eller till deras personal, med de begränsningar och under de förutsättningar som har fastställts i avtalet om grundande av organisationen eller i värdlandsöverenskommelsen. Enligt samma bestämmelse är en förutsättning för skattefriheten att placeringsstaten har erkänt organisationen som en internationell organisation. Enligt paragrafens 6 mom. ska förutsättningarna för skattefrihet påvisas så som föreskrivs genom förordning.

Enligt artikel 11.1 b i mervärdesskattedirektivet ska harmoniserade skattepliktiga varor (bränsle, el, alkohol och tobak) undantas från betalning av punktskatt, om de är avsedda att användas av internationella organisationer som är erkända som sådana av de offentliga myndigheterna i värdmedlemsstaten, inom de gränser och på de villkor som fastställts genom de internationella konventionerna om upprättandet av dessa organisationer eller genom överenskommelse om

säte. Nato är en internationell organisation. I 18 § 1 mom. i punktskattelagen föreskrivs om skattefrihet för punktskattepliktiga produkter. Det föreslås att bestämmelsen om skattefrihet för Natos gemensamma försvarsansträngningar i 3 punkten i momentet kompletteras så att produkter som är avsedda för internationella militära högkvarter, militära organisationer och andra organ som inrättats i enlighet med nordatlantiska fördraget för deras eget bruk, för medlemmar av deras personal eller för sådana medlemmars anhöriga är befriade från punktskatt.

Enligt 2 mom. i samma paragraf kan punktskattepliktiga produkter förvärvas direkt skattefritt från ett skatteupplag, eller skattefriheten kan förverkligas genom återbetalning av punktskatten. Återbäring söks hos Skatteförvaltningen. Skattefriheten för elström kan förverkligas endast genom ett återbäringsförfarande. Utöver harmoniserade punktskattepliktiga produkter tillämpas punktskattelagen på nationellt punktskattepliktiga produkter såsom läskedrycker och dryckesförpackningar. I 6 mom. i samma paragraf föreskrivs att vid import av punktskattepliktiga varor från länder utanför unionen gäller för skattefrihetsförfarandet vad som föreskrivs om skattefrihet för motsvarande produkter. Det föreslås att till paragrafen fogas ett nytt 7 mom., där det föreskrivs att Skatteförvaltningen ska fastställa om en aktör eller person som avses i 1 mom. 3 punkten har rätt till direkt skattefritt förvärv från ett skatteupplag eller rätt till återbetalning på grundval av avtalet om grundande av organisationen, värdlandsöverenskommelsen eller ett avtal om status för styrkor. Försvarsmakten lämnar på begäran av Skatteförvaltningen sådana uppgifter som behövs för fastställandet.

De varor som överläts ska vara i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/988 om allmän produktsäkerhet, ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1025/2012 och Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2020/1828 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/95/EG och rådets direktiv 87/357/EEG, om produkterna överläts i näringsverksamhet. I lagen om konsumentprodukters säkerhet (184/2025) finns också bland annat bestämmelser om språkrav. Enligt EU:s blåbok (the blue guide) om genomförandet av EU:s produktbestämmelser anses leverans av en produkt innebära att den tillhandahålls på unionsmarknaden endast om produkten är avsedd att slutanvändas på unionsmarknaden. Att en produkt levereras för vidare distribuering, montering på slutprodukten, vidare bearbetning eller förädling utanför unionen anses inte innebära att den tillhandahålls. Med kommersiell verksamhet avses att varor tillhandahålls i samband med näringsverksamhet. Icke-vinstdrivande organisationer kan anses bedriva kommersiell verksamhet om de verkar i en sådan miljö. Det kan endast utredas i varje enskilt fall bland annat utifrån regelbundenhet, produktens egenskaper och leverantörens avsikter. Verksamhet vid ett högkvarter i alliansen bör därför bedömas i varje enskilt fall.

I EU-lagstiftningen och i nationell lagstiftning har närmare säkerhetskrav utfärdats, till exempel i kemikaliesäkerhetslagen, elsäkerhetslagen (1135/2016) och lagen om tryckbärande anordningar (1144/2016).

Artikel 17. Kantiner, kafeterior och mässar.

Det kompletterande avtalet

I artikel 17 i det kompletterande avtalet ingår en allmän bestämmelse om tull- och skattefrihet för kantiner, kafeterior och mässar. Enligt den ska alliansens högkvarter befrias från skatter i fråga om verksamheten vid kantiner, kafeterior och mässar. Medlemmar och deras anhöriga ska bland annat ha tillträde till kantiner för att köpa skattefria och tullfria varor.

Definitioner av kantiner, kafeterior och mässar finns i artikel 1 punkt 20–22 i det kompletterande avtalet. Enligt punkt 20 i artikeln avses med ”kantiner” affärer och marketentierier som

underlättar tillhandahållandet och återförsäljningen av skattefria och tullfria varor och tjänster, med undantag för försäljning av läkemedelspreparat och farmaceutiska produkter. Enligt punkt 21 i artikeln avses med "kafeterior" matställen. Enligt punkt 22 i artikeln avses med "mässar" inrättningar som serverar lätta måltider och drycker och främjar umgänget inom personalen.

Enligt artikel 17.1 i det kompletterande avtalet ska de skattebefrielser för högkvarter i alliansen som föreskrivs i artikel 8 i protokollet och artiklarna 16 och 19 tillämpas även på införsel till och köp i Finland av livsmedel, utrustning, förnödenheter och andra varor och tjänster i rimliga mängder för verksamheten vid kantiner, kafeterior och mässar som inrättats för försäljning eller utdelning av sådana livsmedel, förnödenheter eller tjänster till medlemmar och deras anhöriga.

Enligt artikel 8.1 i Parisprotokollet ska högkvarter i alliansen för att underlätta inrättande, uppförande och underhåll av samt verksamhet vid högkvarteren i mån av möjlighet befrias från de tullar och skatter som påverkar deras utgifter för ett gemensamt försvar och för deras officiella och exklusiva fördelar. Varje part i Parisprotokollet ska, i syfte att ingå ett avtal för genomförande av denna bestämmelse, inleda förhandlingar med de högkvarter i alliansen som verkar inom dess territorium.

I artikel 16 i det kompletterande avtalet ingår en allmän bestämmelse om skattefrihet för officiell verksamhet vid högkvarter i alliansen. Enligt den är högkvarteret i alliansen befriat från alla skatter, tullar, avgifter och kostnader för all dess officiella verksamhet, om inte något annat föreskrivs i det kompletterande avtalet. I artikel 19 i det kompletterande avtalet ingår en allmän bestämmelse om tillämpningen av tullfrihet och skattefrihet. Friheterna för officiell verksamhet och förfarandena för dem beskrivs närmare i motiveringarna till artiklarna 16 och 19.

Enligt artikel 17.2 i det kompletterande avtalet får högkvarteret i alliansen driva kantiner, kafeterior och mässar enligt definitionerna i artikel 1.20–1.22 antingen självt eller genom en tillståndshavare utan att detta kränker sändande staters rätt att inrätta och driva liknande inrättningar i enlighet med artikel XI.4 i avtalet. Enligt artikel XI.4 får en styrka tullfritt föra in utrustning för eget bruk samt en rimlig mängd livsmedel, förnödenheter och andra varor för uteslutande eget bruk samt, i de fall där så tillåtes av den mottagande staten, för bruk av styrkans civila komponent samt anhöriga.

Enligt artikel 17.3 i det kompletterande avtalet är ett högkvarter i alliansen befriat från skatt på inkomster från försäljnings- och tjänsteverksamheten i sina kantiner, kafeterior och mässar eller från annan som syftar till att höja moralen och öka välbefinnandet, oberoende av om högkvarteret bedriver verksamheten självt eller genom en tillståndshavare. Den skattefrihet som avses i punkt 3 i artikeln gäller enbart högkvarteret i alliansen, inte dess personal.

Enligt punkt 4 i artikeln besitter alla personer som har tillträde till lokaler och områden som ett högkvarter i alliansen, inbegripet lokalt anställd personal, all personal som arbetar med stöd av kontrakt och besökare, oberoende av medborgarskap, får köpa eller tillhandahållas mat och dryck för konsumtion i högkvarterets kafeterior och mässar och får köpa varor med högkvarterets eller övningars och evenemangs märkningar för personligt bruk. Detta omfattar inte tillträde till högkvarterets kantiner. Enligt punkt 5 i artikeln ska medlemmar och deras anhöriga ha tillträde till kantiner för att köpa skattefria och tullfria varor.

Enligt punkt 6 i artikeln kan köp av ransonerade varor i kantiner, kafeterior och mässar begränsas genom åldersgränser eller ransonerats enligt övervägande av högkvarteret i alliansen eller med stöd av arrangemang med Finland, såsom bilagan till detta kompletterande avtal.

I en bilaga till det kompletterande avtalet specificeras tillämpningsområdet och förutsättningarna för tull- och skattefrihet. Enligt punkt 2 i bilagan får medlemmar och deras anhöriga i kantiner vid ett högkvarter i alliansen köpa sådana mängder av ransonerade varor med åldersbegränsningar, inbegripet tobaksprodukter och andra nikotinprodukter samt alkoholprodukter, som högkvarteret i alliansen och Finland kommer överens om.

Enligt punkt 7 i artikeln får ransonerade varor inte överlåtas till någon annan person genom att säljas, bytas, skänkas eller överlåtas på något annat sätt. Enligt punkt 5 i bilagan till det kompletterande avtalet ska ett högkvarter i alliansen utfärda interna föreskrifter om administrationen i fråga om sådana köp i kantiner vid ett högkvarter i alliansen som görs för högkvarterets officiella verksamhet.

I punkt 8 i artikeln sägs att om ett högkvarter i alliansen inte har inrättat egna kantiner, mässor eller kafeterior i Finland, får medlemmar och deras anhöriga använda tjänsterna vid det närmaste högkvarteret i alliansen eller Finlands försvarsmakts tjänster i enlighet med de begränsningar som anges i denna artikel och i enlighet med de begränsningar som gäller tillåtna mängder och rätten till överlåtelse. Medlemmar och deras anhöriga har även rätt att använda sådana tjänster hos sina nationella styrkor, om styrkorna samtycker till det och under samma förutsättningar som föreskrivs i denna artikel.

Förhållande till EU-rätten och nationell lagstiftning

I enlighet med vad som beskrivs i samband med artikel 16 föreslås det att till mervärdesskattelagen fogas en ny 129 §, enligt vilken till sådana internationella militära högkvarter, militära organisationer och andra organ i Finland som inrättats i enlighet med nordatlantiska fördraget återbetalas den skatt som ingår i förvärvet av varor och tjänster som köpts i Finland för officiellt bruk, om detta har fastställts i avtalet om grundande av organisationen eller i världlandsöverenskommelsen. Enligt den nya 28 punkten som föreslås fogas till 94 § 1 mom. i lagen är import av varor som i 129 e § avsedda internationella militära högkvarter, militära organisationer och andra organ som inrättats i enlighet med nordatlantiska fördraget importerar för officiellt bruk skattefria, under de förutsättningar och med de begränsningar som har fastställts i avtalet om grundande av organisationen eller i världlandsöverenskommelsen. Enligt bestämmelsen ska Skatteförvaltningen fastställa om sökanden har rätt till återbäring på grundval av avtalet om grundande av organisationen eller världlandsöverenskommelsen, sökandens ställning eller varans användningsändamål. Försvarsmakten lämnar på begäran av Skatteförvaltningen sådana uppgifter som behövs för fastställandet.

I enlighet med vad som sägs i samband med artikel 16 är produkter enligt den bestämmelse som föreslås fogas till 18 § 1 mom. i punktskattelagen punktskattefria, om de är avsedda att användas av internationella militära högkvarter, militära organisationer och andra organ i Finland som inrättats i enlighet med nordatlantiska fördraget för deras eget bruk, för medlemmar av deras personal eller för sådana medlemmars anhöriga. Enligt det föreslagna nya 7 mom. i paragrafen ska Skatteförvaltningen fastställa rätten till skattefria förvärv, och Försvarsmakten ska på Skatteförvaltningens begäran lämna ut sådana uppgifter som behövs för fastställandet. I 6 mom. i samma paragraf föreskrivs att vid import av punktskattepliktiga varor från länder utanför unionen gäller för skattefrihetsförfarandet vad som föreskrivs om skattefrihet för motsvarande produkter.

På det sätt som beskrivs i samband med artikel 16 baseras tullfriheten för internationella organisationer på EU:s tullfrihetsförordning.

Enligt artikel 151.2 i mervärdesskattedirektivet får undantaget när det gäller varor som inte försänds eller transporteras ut ur den medlemsstat där leveransen äger rum och när det gäller tillhandahållande av tjänster beviljas i form av rätt till återbäring av mervärdesskatten. Förfarandet med återbäring tillämpas i Finland för närvarande heltäckande i fråga om förvärv som görs av i Finland belägna diplomatiska beskickningar, organ inom EU, internationella organisationer och försvarsinsatser som görs inom ramen för EU. Direkt skattefrihet tillämpas endast i vissa situationer som gäller försvarssamarbete mellan Finland och USA.

Enligt artikel 17.2 i det kompletterande avtalet får högkvarteret i alliansen inrätta och driva kantiner, kafeterior och mässar. Enligt artikel 3.1 i det kompletterande avtalet ska orten för ett högkvarter i alliansen på finskt territorium fastställas genom arrangemang mellan det berörda militärstrategiska högkvarteret och Finland. Enligt artikel 4.2 i det kompletterande avtalet har ett högkvarter i alliansen rätt att självständigt teckna kontrakt om mark, byggnader, anläggningar och tjänster, endast under förutsättning att Finland godkänner platsen.

Enligt artiklarna 3, 4 och 17 i det kompletterande avtalet får ett högkvarter i alliansen på gemensamt godkända platser inom Finlands territorium inrätta kantiner för försäljning och distribution av skattefria och tullfria varor och tjänster till medlemmar och deras anhöriga. Enligt artikel 17.8 i det kompletterande avtalet ska endast medlemmar och deras anhöriga ha tillträde till kantiner för att köpa skattefria och tullfria varor. Enligt artikel 1.12 i det kompletterande avtalet avses med "medlemmar" den personal, placerad vid ett högkvarter i alliansen i Finland, som är förordnad av en sändande stat, inklusive Finland. De medlemmar som anges i punkten innefattar i vissa situationer även finska medborgare.

I enlighet med artikel 151.2 i mervärdesskattedirektivet beviljas befrielsen i sådana situationer medlemmar och deras anhöriga i form av direkt befrielse. Tillämpningen av direkt befrielse i denna situation minskar den administrativa bördan för högkvarteret i alliansen och Skatteförvaltningen samt underlättar tillämpningen av befrielsen i praktiken. För andra situationer beviljas befrielse för förvärv för medlemmar och deras anhöriga i regel genom återbäringsförfarande.

Det motsvarar förfarandena enligt avtalet om försvarssamarbete mellan Finland och Förenta staterna. Enligt artikel 21 i avtalet om försvarssamarbete får medlemmar i USA:s styrkor och deras anhöriga i affärer, butiker och mässar som finns på gemensamt överenskomna platser förvärva varor och tjänster för eget bruk med tillämpning av direkt befrielse.

Enligt artikel 17.4 i det kompletterande avtalet får alla personer som har tillträde till lokaler och områden som ett högkvarter i alliansen besitter, inbegripet lokalt anställd personal, all personal som arbetar med stöd av kontrakt och besökare, oberoende av medborgarskap, köpa eller tillhandahållas mat och dryck för konsumtion i högkvarterets kafeterior och mässar och får köpa varor med högkvarterets eller övningars och evenemangs märkningar för personligt bruk. Detta omfattar inte tillträde till högkvarterets kantiner.

Enligt punkt 5 i artikeln ska medlemmar och deras anhöriga ha tillträde till kantiner för att köpa skattefria och tullfria varor. Enligt punkt 20 i artikeln avses med "kantiner" affärer och marketenterier som underlättar tillhandahållandet och återförsäljningen av skattefria och tullfria varor och tjänster, med undantag för försäljning av läkemedelspreparat och farmaceutiska produkter.

Bestämmelserna innebär ett undantag och en utvidgning av tillämpningsområdet för skattefrihet i förhållande till andra internationella aktörer och övrig internationell försvarsverksamhet. Befrielserna kan dock anses överensstämma med målsättningarna i det kompletterande avtalet

och i artikel 8 i protokollet. Befrielseerna underlättar upprätthållandet av högkvarter i alliansen och minskar den administrativa bördan. Enligt bestämmelsernas ordalydelse ska sådan skattefri försäljning vara tillåten endast i lokaler som tillhör ett högkvarter i alliansen, endast för personer som har tillträde till lokalerna och endast i fråga om sådana matvaror, drycker och andra varor som anges i bestämmelserna. Befrielseernas tillämpningsområde är därmed begränsat i fråga om lokaler, produkter och köpare. Bestämmelser av motsvarande slag ingår också i flera andra staters kompletterande avtal med Natos militärstrategiska högkvarter.

Artikel 18. Immunitet och rättigheter i fråga om beskattning för berättigade medlemmar.

Det kompletterande avtalet

I artikel 18 i det kompletterande avtalet ingår en allmän bestämmelse om tull- och skattefrihet för berättigade medlemmar. Enligt artikeln har berättigade medlemmar och deras anhöriga under vissa förutsättningar bland annat rätt att föra in och köpa personliga ägodelar och möbler samt motorfordon utan tull och skatt enligt vad som anges närmare i en bilaga till det kompletterande avtalet. Enligt artikel 1.14 avses med "berättigade medlemmar" sådana medlemmar av ett högkvarter i alliansen som uppfyller definitionen i artikel 1.12, med undantag för medlemmar som Finland har placerat vid ett högkvarter i alliansen eller som är anställda vid ett högkvarter i alliansen och är finska medborgare eller stadigvarande bosatta i Finland,

Enligt punkt 1 i artikeln berättigade medlemmar och deras anhöriga, utöver de rättigheter som avses i artikel 8.2 och 8.3 i protokollet, artikel XI.4, XI.5 och XI.6 i avtalet och artiklarna 16 och 17 i detta kompletterande avtal, de rättigheter som anges i underpunkt a-c, om vars tryggande det kan föreskrivas närmare genom ömsesidiga arrangemang.

Enligt artikel 8.2 i Parisprotokollet ska ett högkvarter i alliansen på samma villkor ha de rättigheter som i artikel XI i Nato Sofa beviljats en styrka. Enligt artikel 8.3 i protokollet gäller artikel XI.5 och XI.6 i Nato Sofa inte medborgare i den mottagande staten, om de inte tillhör stridskrafterna hos någon annan part i detta protokoll än den mottagande staten.

Enligt artikel XI.4 i Nato Sofa får en styrka tullfritt föra in utrustning för eget bruk samt en rimlig mängd livsmedel, förnödenheter och andra varor för uteslutande eget bruk samt, i de fall där så tillåtes av den mottagande staten, för bruk av styrkans civila komponent samt anhöriga. Enligt artikel XI.5 får en medlem av en styrka eller en civil komponent vid sin första ankomst för att inleda sin tjänstgöring i den mottagande staten, eller vid den tidpunkt då eventuella anhöriga först anländer för att ansluta sig till personen, tullfritt föra in personliga ägodelar och möbler för den tid som tjänstgöringen varar. Enligt artikel XI.6 får medlemmar av en styrka eller en civil komponent tullfritt föra in privata motorfordon tillfälligt för sitt eget och sina anhörigas personliga bruk. Enligt denna artikel finns ingen skyldighet att bevilja befrielse från skatter för privatfordon i vägtrafik. Enligt artikel XI.7 är annan införsel än den som nämns ovan inte berättigad till befrielse från tullar eller andra villkor.

Enligt punkt 1 a-1 c i artikeln har berättigade medlemmar och deras anhöriga bland annat rätt att föra in och köpa personliga ägodelar och möbler samt motorfordon avsedda för personligt bruk utan tull och skatt enligt vad som anges närmare i bilagan till det kompletterande avtalet. Berättigade medlemmar och deras anhöriga befrias dessutom från stämpelskatt och licensavgifter för egna radioapparater, tv-apparater och andra telekommunikationsapparater.

Enligt punkt 1 a i artikeln har berättigade medlemmar och deras anhöriga rätt till införsel och köp av personliga ägodelar och möbler i enlighet med bilagan till det kompletterande avtalet. Enligt underpunkt b har berättigade medlemmar och deras anhöriga rätt till införsel och köp av

motorfordon för eget bruk i enlighet med definitionen i bilagan till det kompletterande avtalet. Enligt den underpunkten kan de motorfordonen, om de överlåts i enlighet med punkt 3, tullfritt och skattefritt ersättas med andra motorfordon som förs in till eller köps i Finland.

I en bilaga till det kompletterande avtalet specificeras tillämpningsområdet och förutsättningarna för tull- och skattefrihet. Specifikationerna gäller bland annat förfaranden för införsel, förutsättningar för återbäring samt det högsta antal fordon som får förvärvas skattefritt i Finland.

Enligt punkt 1 a i bilagan har berättigade medlemmar och deras anhöriga rätt att under de sex månader som följer på deras ankomst till landet, eller om en berättigad medlem anländer ensam, under de sex månader som följer på dennes sista anhörigas ankomst, att tullfritt och skattefritt föra in sina egna och sina anhörigas personliga ägodelar och möbler för personligt bruk för den tid som tjänstgöringen varar. Efter tidsfristen på sex månader får berättigade medlemmar även tullfritt och skattefritt föra in en kompletterande försändelse personliga ägodelar och möbler. Enligt bestämmelsen får berättigade medlemmar genom skattefri och tullfri införsel ersätta förlorade eller förstörda personliga ägodelar och möbler som tidigare förts in tullfritt eller skattefritt.

Enligt led 2 i bestämmelsen får berättigade medlemmar för tiden för sin tjänstgöring tullfritt och skattefritt som en del av sina personliga ägodelar och möbler och för sitt eget och sina anhörigas personliga bruk föra in sina privata motorfordon, sina privata motorcyklar, sina privata husvagnar, sina privata husbilar, sina privata släpvagnar och sina privata fritidsbåtar.

Enligt led 3 i bestämmelsen får berättigade medlemmar tullfritt och skattefritt ta emot paketförsändelser genom högkvarteret i alliansen eller de finska postsystemen, under förutsättning att innehållet är avsett för deras eget och deras anhörigas personliga bruk.

Enligt underpunkt b har berättigade medlemmar och deras anhöriga rätt till införsel och köp av motorfordon för eget bruk i enlighet med definitionen i bilagan till det kompletterande avtalet. Enligt den bestämmelsen ska finska tullar och skatter på sådana köp antingen inte tas ut, eller också ska de återbetalas i enlighet med ett förfarande som bestäms av Finland.

Enligt led 1 i bestämmelsen får berättigade medlemmar tullfritt och skattefritt köpa personliga ägodelar för daglig användning i deras hushåll, när det sammanlagda värdet av varorna på ett och samma verifikat överskrider 170 euro. Enligt samma led kan det militärstrategiska högkvarteret och Finland tillsammans upprätta en detaljerad förteckning över ägodelarna.

Enligt led 2–7 får berättigade medlemmar tullfritt och skattefritt köpa ett privat motorfordon och en motorcykel per person i hushållet som uppfyller ålderskravet för kör tillstånd i Finland samt en husvagn, en husbil, en släpvagn och en fritidsbåt per berättigad medlem. Enligt led 8–9 får berättigade medlemmar tullfritt och skattefritt köpa bensin och andra bränslen för sina privata motorfordon och motorcyklar samt ladda sina privata elektriska och andra laddningsbara fordon. Enligt dessa led kan högkvarteret i alliansen och Finland tillsammans komma överens om mängdbegränsningar.

Enligt punkt 4 i bilagan ska skattebefrielse vid införsel eller köp av privata motorfordon, husvagnar, husbilar, släpvagnar, motorcyklar och fritidsbåtar beviljas tidigast tre månader innan en berättigad medlem anländer till Finland. Dessa befrielse får under de sex sista månaderna av en planerad tjänstgöringstid beviljas endast med motiverat godkännande av den sändande staten eller högkvarteret i alliansen.

Enligt punkt 3 i bilagan ska berättigade medlemmar och deras anhöriga vid införsel av varor följa finsk lagstiftning om införsel och utförsel av varor i bagage och/eller per post. Enligt samma punkt får personliga ägodelar föras in endast för personligt bruk och i skäligen mängder som inte tyder på kommersiell eller yrkesmässig användning. Enligt punkt 6 i bilagan ska ingen bestämmelse i bilagan anses påverka befrielser från tullar vid gränspassage, och var och en ansvarar för att beakta och följa gällande tullbestämmelser.

Enligt punkt 7 i bilagan ska de belopp som anges i bilagan ses över på begäran av en part, och Finland och de militärstrategiska högkvarteren ska komma överens om eventuella ändringar genom skriftväxling.

I punkt 2 i artikeln finns en bestämmelse om hur medlemmar ska beskattas i den mottagande staten. Enligt punkt 2 i artikeln ska medlemmars inkomster och lösa egendom beskattas i enlighet med artikel X.1 och X.2 i Nato Sofa och artikel 7 i Parisprotokollet. Berättigade medlemmar befrias dessutom från årliga vägtrafikskatter, vägtullar och vägavgifter i Finland.

Enligt artikel X.1 i Nato Sofa får den mottagande staten när den fastställer en persons beskattningsmässiga ställning inte beakta perioder under vilka en medlem av en styrka eller en civil komponent befinner sig inom den statens territorium enbart på grund av att personen ingår i en styrka eller en civil komponent. Sådana perioder ska inte betraktas som vistelseperioder, och de ska inte medföra någon ändring av bosättning eller hemvist i fråga om beskattningen. I artikel X.1 anges också att medlemmar av en styrka eller en civil komponent i den mottagande staten ska undantas från skatt på lön och ersättningar som den sändande staten utbetalar till dem. Skattefriheten utsträcks också till medlemmarnas materiella lösa egendom som finns i den mottagande staten endast på grund av deras tillfälliga vistelse där.

I artikel X.1 i Nato Sofa begränsas inte den sändande statens beskattningsrätt. När Finland sänder medlemmar till en annan fördragsslutande stat tillämpas därför inkomstskattelagen på de inkomster medlemmarna får i den egenskapen, och den mottagande staten har ingen beskattningsrätt för de inkomsterna.

Enligt artikel X.2 i Nato Sofa hindrar inte artikel X beskattning av en medlem av en styrka eller en civil komponent med avseende på sådan vinstgivande verksamhet, utöver personens anställning som sådan medlem, som denne bedriver i den mottagande staten. Utom vad beträffar personens lön och ersättningar och den materiella lösa egendom som avses i artikel X.1 i Nato Sofa hindrar artikeln inte heller beskattning som en sådan person omfattas av enligt den statens lagstiftning, även om personen anses vara bosatt eller ha hemvist utanför den mottagande statens territorium.

Enligt artikel 7.1 i Parisprotokollet gäller den skattefrihet avseende löner och ersättningar i den mottagande staten som avses i artikel X i Nato Sofa beträffande den personal vid högkvarter i alliansen de löner och ersättningar som de erhåller i egenskap av sådan personal och som betalas av den stridskraft till vilken de hör eller vid vilken de är anställda. Punkten befriar inte en sådan medlem eller anställd från beskattning i den stat i vilken han eller hon är medborgare. I en situation när Finland är mottagande stat förhindrar bestämmelsen att lön och ersättningar beskattas enligt inkomstskattelagen. Bestämmelsen befriar dock inte finska medborgare som hör till en styrka eller civil komponent från finsk beskattning. Den sändande statens beskattningsrätt begränsas inte i artikeln. När Finland sänder medlemmar i styrkor eller civila komponenter till Natos högkvarter tillämpas därför inkomstskattelagen på lön och ersättningar som de får i denna egenskap.

Artikel 7.2 i Parisprotokollet gäller befrielse från skatt för löner som högkvarter i alliansen betalar. De anställda vid ett högkvarter i alliansen som tillhör de kategorier som är bestämda av Nordatlantiska rådet ska vara befriade från skatt vad gäller de löner och ersättningar som högkvarteret betalar dem i deras egenskap som sådana anställda. Också den bestämmelsen avviker från inkomstskattelagen till den del personer som är skattskyldiga i Finland är anställda vid högkvarteret. En part i Parisprotokollet kan emellertid komma överens med högkvarteret i alliansen om ett arrangemang enligt vilket parten i fråga ska anställa och till högkvarteret förordna sina medborgare och betala deras löner. Parten kan beskatta dessa löner och ersättningar, men de ska vara befriade från beskattning av andra parter.

Bestämmelserna i artikel 18.2 i det kompletterande avtalet avviker från inkomstskattelagen på motsvarande sätt som artikel 9.4 och artikel 12.1 b.

Enligt artikel 18.3 i det kompletterande avtalet får varor i enlighet med de begränsningar som föreskrivs i artikel 17.6 och 17.7, med undantag för ransonerade varor, som medlemmar och deras anhöriga i enlighet med denna artikel har fört in eller köpt tull-, skatte-, avgifts- och kostnadsfritt överlåtas i Finland genom att säljas, bytas eller skänkas, endast på det sätt som anges i underpunkterna a-f.

Förhållande till EU-rätten och nationell lagstiftning

Det föreslås att till mervärdesskattelagen fogas en ny bestämmelse som gäller återbetalning av skatt som ingår i förvärv av varor och tjänster som köpts för medlemmar i personalen i Finland vid internationella militära högkvarter, militära organisationer eller andra organ i Finland för deras personliga bruk samt en ny bestämmelse om skattefrihet för varor som de importerar för sitt personliga bruk.

Enligt den nya 129 e § som föreslås fogas till lagen ska till sådana medlemmar av personalen vid internationella militära högkvarter, militära organisationer och andra organ som är verksamma i Finland som inrättats i enlighet med nordatlantiska fördraget återbetalas den skatt som ingår i förvärvet av varor och tjänster som köpts i Finland för privat bruk, om detta har fastställts i avtalet om grundande av organisationen eller i värdlandsöverenskommelsen. Enligt den nya 28 punkten som föreslås fogas till 94 § 1 mom. är införsel av varor som medlemmar av personalen vid internationella militära högkvarter, militära organisationer och andra organ som inrättats i enlighet med nordatlantiska fördraget eller deras anhöriga importerar för sitt personliga bruk skattefria, under de förutsättningar och med de begränsningar som har fastställts i avtalet om grundande av organisationen eller i värdlandsöverenskommelsen. Enligt bestämmelsen ska Skatteförvaltningen fastställa om sökanden har rätt till återbäring på grundval av avtalet om grundande av organisationen eller värdlandsöverenskommelsen, sökandens ställning eller varans användningsändamål. Försvarsmakten lämnar på begäran av Skatteförvaltningen sådana uppgifter som behövs för fastställandet.

I enlighet med vad som beskrivs i samband med artikel 16 föreslås det att produkter som är avsedda för internationella militära högkvarter, militära organisationer och andra organ som inrättats i enlighet med nordatlantiska fördraget för deras eget bruk, för medlemmar av deras personal eller för sådana medlemmars anhöriga ska vara befriade från punktskatt. Enligt det föreslagna nya 7 mom. i paragrafen ska Skatteförvaltningen fastställa rätten till skattefria förvärv, och Försvarsmakten ska på Skatteförvaltningens begäran lämna ut sådana uppgifter som behövs för fastställandet. I 6 mom. i samma paragraf föreskrivs att vid import av punktskattepliktiga varor från länder utanför unionen gäller för skattefrihetsförfarandet vad som föreskrivs om skattefrihet för motsvarande produkter.

På det sätt som beskrivs i samband med artikel 16 baseras tullfriheten för internationella organisationer på EU:s tullfrihetsförordning.

Med undantag för flyttgods har personal hos internationella organisationer som i nuläget är belägna i Finland i princip inte i avtalen om upprättande av organisationerna eller i avtalen om deras säte beviljats rätt att förvärva eller föra in varor avsedda för personligt bruk utan tull eller skatt. Endast diplomatiska ombud och deras familjemedlemmar har i nuläget under vissa förutsättningar rätt att förvärva eller föra in varor avsedda för personligt bruk utan tull och skatt. Också vissa internationella organisationers ledare och högre tjänsteinnehavare som beviljats samma privilegier och befrielser som diplomatiska ombud samt deras familjemedlemmar har motsvarande rättigheter. Dessutom har medlemmar i USA:s styrkor och deras anhöriga som avses i avtalet om försvarssamarbete under vissa förutsättningar rätt till tull- och skattefria förvärv och införsel. Tillämpningsområdet för avtalet om försvarssamarbete omfattar också varor som anställda hos USA:s avtalsentreprenörer för in för personligt bruk.

Den föreslagna rätten för berättigade medlemmar av ett högkvarter i alliansen samt deras anhöriga att förvärva varor avsedda för personligt bruk tull- och skattefritt innebär därför att tillämpningsområdet för den personliga skattefriheten utvidgas jämfört med nuläget och till andra internationella organisationer som är belägna i Finland. Å andra sidan är den föreslagna skattefriheten enhetlig med de situationer som avses i avtalet om försvarssamarbete. En motsvarande bestämmelse ingår också i flera andra staters kompletterande avtal.

Artikel 19. Tillämpning av immunitet och rättigheter i fråga om beskattning.

Det kompletterande avtalet

I artikel 19 i det kompletterande avtalet ingår en allmän bestämmelse om tillämpningen av tullfrihet och skattefrihet. Bestämmelser om tull- och skattefrihet ingår i synnerhet i artiklarna 16–19. I artikel 16 i avtalet finns en allmän bestämmelse om skattefrihet för officiell verksamhet, i artikel 17 finns en allmän bestämmelse om tull- och skattefrihet för kantiner, kafeterior och mässar och i artikel 18 finns en allmän bestämmelse om tull- och skattefrihet för berättigade medlemmar. Bestämmelser om beskattning finns också i bilagan till det kompletterande avtalet.

Enligt punkt 1 i artikeln har högkvarteret i alliansen rättigheter som föreskrivs i artiklarna 16–18 till stöd för dess uppdrag, och detta kompletterande avtal ger inte medlemmarna och deras anhöriga några personliga rättigheter i detta avseende. Administrationen i anslutning till rättigheterna ska ske i enlighet med finsk lagstiftning och skötas av högkvarteret i alliansen, som i detta syfte ska ges rättigheter och skyldigheter enligt vad som bestäms i underpunkterna a-d i punkt 1.

Enligt den nya 129 e § som föreslås fogas till mervärdesskattelagen ska ansökan om återbetalning av skatt göras till Skatteförvaltningen. Skatteförvaltningen fastställer om sökanden har rätt till återbäring på grundval av avtalet om grundande av organisationen eller värdlandsöverenskommelsen, sökandens ställning och varans eller tjänstens användningsändamål. Försvarsmakten lämnar på begäran av Skatteförvaltningen sådana uppgifter som behövs för fastställandet. Skatteförvaltningen kontrollerar de övriga förutsättningarna för återbäring och återbetalar skatten. Enligt 129 f § kan, om skatt har återburits till för stort belopp, det överstora skattebelopp som återburits dras av från ett skattebelopp som återbärs senare. I 129 g § i lagen ingår en bestämmelse om rätt att söka ändring för internationella aktörer och om beräkning av tidsfrist. I enlighet med vad som beskrivs i samband med artikel 16 föreslås det att produkter som är avsedda för internationella militära

högkvarter, militära organisationer och andra organ som inrättats i enlighet med nordatlantiska fördraget för deras eget bruk, för medlemmar av deras personal eller för sådana medlemmars anhöriga ska vara befriade från punktskatt. Enligt det föreslagna nya 7 mom. i paragrafen ska Skatteförvaltningen fastställa rätten till skattefria förvärv, och Försvarsmakten ska på Skatteförvaltningens begäran lämna ut sådana uppgifter som behövs för fastställandet. Om varorna inte har förvärvats genom direkt skattefrihet från ett skatteupplag, kan återbäring av punktskatten ansökas hos Skatteförvaltningen. Skatteförvaltningen kontrollerar förutsättningarna för återbäring och återbetalar skatten. På återbäringen tillämpas de allmänna bestämmelserna om återbäring av punktskatt. Enligt 7 § i lagen om beskattningsförfarande (1558/1995) ska en skattskyldig som under skatteåret haft skattepliktiga inkomster eller skattepliktig förmögenhet för beskattningen göra en deklaration utan uppmaning. Exempelvis sådan inkomst från en internationell organisation för vilken Finland har avstått från beskattningsrätt i ett avtal med organisationen och som inte beaktas i beskattningen av eventuella andra förvärvsinkomster behöver därför i regel inte deklarerars. Enligt 11 § i lagen om beskattningsförfarande ska den skattskyldige dock lämna uppgifter om alla sina inkomster, om Skatteförvaltningen särskilt begär det.

I praktiken kommer högkvarteret inom ramen för sina befogenheter att säkerställa att reglerna om skattefrihet och tullfrihet inte missbrukas. Högkvarteret kan vid behov också begära att Finland bistår vid behandlingen av eventuellt missbruk. Genom bestämmelsen bekräftas bestämmelsen i artikel 2.3, enligt vilken de rättigheter som beviljas genom det kompletterande avtalet endast beviljas till stöd för ett högkvarter i alliansen och inte i berörda personers personliga intresse.

För Finlands del kan bistånd vid den rättsliga behandlingen av missbruk till exempel innebära rådgivning enligt 8 § i förvaltningslagen eller företrädande av högkvarteret i alliansen enligt artikel 10.3 i det kompletterande avtalet.

I punkt 1 d i artikeln hänvisas till möjligheten för ett högkvarter i alliansen enligt artikel XII.1 i Nato Sofa och artikel 4 i Parisprotokollet att ingå ömsesidiga arrangemang med Finland om bokföringen och administrationen av de rättigheter som anges i artikel 19 i det kompletterande avtalet.

Enligt artikel XII.1 i Nato Sofa får tullmyndigheterna och skattemyndigheterna i den mottagande staten som villkor för beviljande av sådan tull- och skattefrihet eller tull- och skattelättnad som avses i Nato Sofa kräva att de villkor som de bedömer nödvändiga för att förhindra missbruk ska beaktas. Artikel 4 i Parisprotokollet innehåller tolkningsregler som underlättar tillämpningen av Nato Sofa på högkvarter i alliansen.

Enligt artikel 19.2 i det kompletterande avtalet ska Finland För bestyrkande av den status som ett högkvarter i alliansen och berättigade medlemmar har i enlighet med detta kompletterande avtal för blanketter som krävs för skattefria och tullfria köp i andra stater än Finland och för införsel, utförsel och återutförsel av varor utse en myndighet som ska bestyrka blanketter som lämnats in av eller genom ett högkvarter i alliansen.

Vilken myndighet som bestyrker blanketterna ska fastställas i varje enskilt fall utifrån vilken myndighet som är behörig att utföra den aktuella åtgärden i Finland.

Enligt artikel 19.3 i det kompletterande avtalet ska ett högkvarter i alliansen lämna den utsedda finska myndigheten en förteckning över de personer som har giltiga rättigheter i enlighet med detta kompletterande avtal. För exakthetens skull ska en förteckning lämnas varje månad. Med stöd av 5 § i den föreslagna lagen om sättande i kraft ska förteckningen lämnas till Huvudstaben,

och enligt förslaget till ändring av lagen om behandling av personuppgifter inom Försvarsmakten som bifogas propositionen har bland andra Skatteförvaltningen rätt att lämna ut uppgifter.

Enligt artikel 19.4 i det kompletterande avtalet ska alla skatter och avgifter som tillämpas i Finland efter undertecknandet av detta kompletterande avtal omfattas av befrielse. Genom bestämmelsen säkerställs att ett högkvarter i alliansen också befrias från de skatter om vilka det inte föreskrivs när avtalet undertecknas.

Enligt artikel 19.5 i det kompletterande avtalet ska de bestämmelser i detta kompletterande avtal som gäller privilegier och immunitet i fråga om beskattning för ett NCS-högkvarter i alliansen inte ha företräde framför förfarandena för finansiering av Natos infrastrukturprojekt och genomförandet av dem, och bestämmelserna är heller inte avsedda att begränsa eller ha företräde framför sådana rättigheter som Finland ger enskilda stater, internationella organisationer, icke-statliga organisationer och internationella domstolar.

Beslut om Natos infrastrukturprojekt och förfarandena för genomförande av dem fattas i Natos högkvarter, som inte är part i detta avtal. Eftersom det inte heller annars är möjligt att genom avtalet påverka Natos högkvarters beslutsmakt är bestämmelsen i punkt 5 främst av informativ art.

Enligt artikel 2.9 i det kompletterande avtalet tillämpas punkt 5 i artikeln inte på ett högkvarter i alliansen som har inrättats genom bilaterala eller multilaterala arrangemang mellan Natoländer och/eller partnerländer, om inte högkvarteret i alliansen har beviljats internationell finansiering i enlighet med beslut C-M(69)22.

Enligt punkt 6 i artikeln ska ingen bestämmelse i artiklarna 16–19 i detta kompletterande avtal anses begränsa eller annars påverka vare sig de förfaranden eller de rättigheter som kan tillämpas på Finland enligt avtalet, i synnerhet artikel VII.6 a, artikel IX.2, artikel XI.1, artikel XII och artikel XIII.1-XIII.3, och enligt Parisprotokollet, i synnerhet artikel 3.2 och artikel 4.

Förhållande till EU-rätten och nationell lagstiftning

I enlighet med vad som beskrivs i samband med artikel 16 och 18 föreslås det att till mervärdesskattelagen fogas en ny 129 e §, enligt vilken till sådana internationella militära högkvarter, militära organisationer och andra organ i Finland som inrättats i enlighet med nordatlantiska fördraget återbetalas den skatt som ingår i förvärvet av varor och tjänster som köpts i Finland, om detta har fastställts i avtalet om grundande av organisationen eller i värdlandsöverenskommelsen. Enligt den nya 28 punkten som föreslås fogas till 94 § 1 mom. i lagen är import av varor som internationella militära högkvarter, militära organisationer och andra organ som inrättats i enlighet med nordatlantiska fördraget eller medlemmar av deras personal importerar skattefria, under de förutsättningar och med de begränsningar som har fastställts i avtalet om grundande av organisationen eller i värdlandsöverenskommelsen. Enligt bestämmelsen ska Skatteförvaltningen fastställa om sökanden har rätt till återbäring på grundval av avtalet om grundande av organisationen eller värdlandsöverenskommelsen, sökandens ställning eller varans användningsändamål. Försvarsmakten lämnar på begäran av Skatteförvaltningen sådana uppgifter som behövs för fastställandet.

I enlighet med vad som beskrivs i artikel 16 är enligt en ny bestämmelse som föreslås fogas till 18 § 1 mom. 3 punkten i punktskattelagen produkter som skaffas för internationella militära högkvarter, militära organisationer och andra organ som inrättats i enlighet med nordatlantiska fördraget för deras eget bruk, för medlemmar av deras personal eller för sådana medlemmars

anhöriga befriade från punktskatt. Enligt det föreslagna nya 7 mom. i samma paragraf ska Skatteförvaltningen fastställa om en aktör eller person som avses i 1 mom. 3 punkten har rätt till direkt skattefritt förvärv från ett skatteupplag eller rätt till återbetalning på grundval av avtalet om grundande av organisationen, värdlandsöverenskommelsen eller ett avtal om status för styrkor. Försvarsmakten lämnar på begäran av Skatteförvaltningen sådana uppgifter som behövs för fastställandet.

Enligt artikel 19.3 i det kompletterande avtalet ska ett högkvarter i alliansen månatligen lämna Huvudstaben en förteckning över de personer som har rätt till tull- och skattefriheter i enlighet med det kompletterande avtalet.

Enligt artikel 51.1 i rådets genomförandeförordning (EU) nr 282/2011 av den 15 mars 2011 om fastställande av tillämpningsföreskrifter för direktiv 2006/112/EG om ett gemensamt system för mervärdesskatt, nedan genomförandeförordningen för mervärdesskattedirektivet, ska intyget om undantag från mervärdesskatte- och/eller punktskatteplikt som fastställs i bilaga II till förordningen, om mottagaren av en leverans av varor eller ett tillhandahållande av tjänster är etablerad inom gemenskapen men inte i den medlemsstat där leveransen eller tillhandahållandet äger rum, med förbehåll för de förklarande anmärkningarna i bilagan till intyget, tjäna som en bekräftelse på att transaktionen är berättigad till ett sådant undantag enligt artikel 151 i direktiv 2006/112/EG. Enligt artikel 51.3 i genomförandeförordningen ska leverantören eller tillhandahållaren införskaffa intyget från mottagaren av varorna eller tjänsterna och behålla intyget som en del av sina räkenskaper.

I enlighet med genomförandeförordningen ska högkvarter i alliansen som är belägna i Finland och deras personal använda det intyg som nämns i föregående stycke vid inköp av varor eller tjänster från andra medlemsstater i EU.

Det föreslås att till statsrådets förordning om mervärdesskatten (1356/2016) fogas en ny bestämmelse, enligt vilken Skatteförvaltningen på begäran av ett internationellt militärt högkvarter, en militär organisation eller ett annat organ i Finland som inrättats i enlighet med nordatlantiska fördraget för deras förvärv av varor och tjänster i en annan medlemsstat ska fastställa om de är berättigade till återbäring av den skatt som ingår i förvärvet, om försäljningen sker i Finland. Samma skattefrihetsintyg används också vid punktbeskattnings när varor förs in till Finland från ett annat EU-land.

Artikel 20. Skydd för miljö, hälsa och säkerhet.

Enligt punkt 1 i artikeln ska finska lagar och andra författningar som gäller miljöskydd och skydd för hälsa och säkerhet i den utsträckning det är möjligt tillämpas som miniminormer för högkvarter i alliansen på motsvarande sätt som för Finlands försvarsmakt, liksom alla Natos relevanta standardiseringsavtal och anvisningar, med beaktande av de befrielser som föreskrivs i det kompletterande avtalet och utan att det påverkar tillämpningen av artikel II i Nato Sofa. Om det är juridiskt, operativt eller annars tekniskt omöjligt, ska finska myndigheter och högkvarteret i alliansen utan dröjsmål enas om andra sätt att uppnå det gemensamt överenskomna skyddet.

I de viktigaste författningarna om verksamhet som har konsekvenser för miljön finns flera undantag som gäller Försvarsmakten. Till följd av den internationella förpliktelsen i punkt 1 i artikeln tillämpas de undantagen också på högkvarter i alliansen.

Enligt artikel II i Nato Sofa är en styrka och dess civila komponent, liksom anhöriga till dessa, skyldiga att respektera lagstiftningen i den mottagande staten och avhålla sig från varje handling

som är oförenlig med andan i avtalet och särskilt från all politisk verksamhet i den mottagande staten. Enligt artikel 3.2 i Parisprotokollet ska ett högkvarter i alliansen betraktas som en styrka vid tillämpningen av artikel II i avtalet. Bestämmelsen i artikel 20.1 i det kompletterande avtalet om iakttagandet av finsk lagstiftning och andra standarder motsvarar därför i praktiken den grundläggande princip som bekräftas i artikel II i Nato Sofa och i artikel 3.2 i Parisprotokollet, vars syfte i detta sammanhang är att möjliggöra genomförandet av det uppdrag som medlemsstaterna enhälligt har bekräftat för ett högkvarter i alliansen. I bestämmelsen bekräftas också parternas skyldighet att sträva efter att uppnå det gemensamt överenskomna skyddet också ifall högkvarteret i alliansen inte kan iaktta finsk lagstiftning enligt huvudregeln.

Enligt punkt 1 i artikeln ska de förfaranden som föreskrivs i artikel 4.3 i det kompletterande avtalet tillämpas på alla tillståndsförfaranden och andra officiella förfaranden som behövs för den verksamhet som avses i artikeln.

I artikeln 4.3 i det kompletterande avtalet ingår en bestämmelse enligt vilken Finland ska utse en nationell myndighet som ansvarig företrädare för administrationen av Finlands lagstadgade tillstånd som gäller mark, byggnader och anläggningar. Ett högkvarter i alliansen ska bistå vid inhämtandet av tillstånd genom att på begäran utan dröjsmål lämna all relevant information och alla relevanta handlingar och tekniska utredningar. Enligt artikel 4.3 i det kompletterande avtalet ska inga avgifter tas ut av ett högkvarter i alliansen för sådana tillstånd.

I praktiken ansöker ett högkvarter i alliansen inte självt om tillstånd för sin verksamhet och gör ingen anmälan enligt miljöskyddslagen om verksamhet som riskerar att förstöra miljön eller någon annan anmälan som lagstiftningen om skydd för miljö och hälsa förutsätter, utan en finsk myndighet som bestäms enligt verksamhetens art agerar på dess vägnar. Försvarsmakten innehar till exempel och ansöker om tillstånd som gäller skjutområden. Försvarsmakten ansvarar som tillståndshavare också för tillsynen över verksamheten i samråd med tillsynsmyndigheten. För Försvarsmaktens del motsvarar förfarandet det förfarande som redan i nuläget gäller för internationella styrkor.

Enligt punkt 2 i artikeln ska högkvarteret i alliansen kontrollera om högkvarterets verksamhet överensstämmer med finska lagar och andra författningar om miljöskydd, hälsoskydd och säkerhet. Denna kontroll ska omfatta, men inte begränsas till, identifiering och bedömning av potentiella miljökonsekvenser i syfte att förhindra och minimera eventuella negativa miljökonsekvenser och, om skadliga konsekvenser inte kan undvikas, vidta de hjälpåtgärder som behövs. I samband med detta ska särskild vikt fästas vid verksamhet som berör användning och lagring av farliga varor samt gasutsläpp, bullernivåer, utbildnings- och övningsområden och bortskaffande av alla typer av avfall. Finska staten stöder den kontroll som nämns ovan, och närmare bestämmelser om förfarandena finns i punkt 5 i artikeln.

Viktiga nationella lagar om verksamhet med miljökonsekvenser är bland annat miljöskyddslagen (527/2014), vattenlagen (587/2011), naturvårdslagen (9/2023), miljöskyddslagen för sjöfarten (1672/2009), kemikaliesäkerhetslagen (390/2005), avfallslagen (646/2011), kemikalielagen (599/2013), lagen om ersättning för miljöskador (737/1994), bygglagen (751/2023) och lagen om områdesanvändning (132/1999). Ur ett växtskydds- och skogsskadeperspektiv regleras verksamheten i växtskyddslagen (1110/2019), skogslagen (1093/1996) och lagen om bekämpning av skogsskador (1087/2013). Säkerhetsbestämmelser finns också bland annat i kemikaliesäkerhetslagen, lagen om tryckbärande anordningar och elsäkerhetslagen. Vid granskningen ska dessutom de EU-rättsakter som binder Finland beaktas. Inom branschen finns dessutom en betydande mängd bestämmelser som baserar sig på EU:s bestämmelser eller internationella avtal, av vilka en del utgör direkt tillämplar lagstiftning. De viktigaste verkställande myndigheterna för verkställighet av och tillsyn över lagstiftningen inom

miljöministeriets förvaltningsområde är Tillstånds- och tillsynsverket, Finlands miljöcentral och kommunerna. Inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde är motsvarande behöriga myndigheter Livsmedelsverket, livskraftscentralerna, Tullen och Finlands skogscentral.

Enligt punkt 3 i artikeln ska vid transport, överföring, lagring och hantering av farligt gods och vid ovanligt stora transporter de normer och bestämmelser som tillämpas på Finlands försvarsmakt iaktas och de internationella avtal som gäller Finland och Natos relevanta standardiseringsavtal och anvisningar beaktas.

Enligt 1 § 2 mom. i lagen om transport av farliga ämnen inom Försvarsmakten och Gränsbevakningsväsendet (849/2025) tillämpas lagen också på sådan transport av farliga ämnen med en främmande stats eller internationell organisations transportmedel som hänför sig till internationella militära övningar och annat militärt samarbete, om inte något annat följer av internationella förpliktelser som är bindande för Finland. Genomförandet av punkt 3 i artikeln kräver därför ingen ändring av gällande lagstiftning med beaktande av att också Finlands medlemskap i Nato och konsekvenserna för införandet av samordnade och harmoniserade Nato-standarder och Nato-praxis beaktades vid beredningen av lagen (RP 26/2025 rd, s. 29–30).

Enligt punkt 4 i artikeln ska ett högkvarter i alliansen på byggnadsarbeten och annan verksamhet som det genomförs tillämpa minst sådana normer för miljö och byggande (inbegripet hälsa och säkerhet) som motsvarar de normer, bestämmelser och föreskrifter som tillämpas på Finlands försvarsmakt. Utan att det påverkar de skyldigheter i fråga om anställning av lokal arbetskraft som föreskrivs i artikel IX.4 i Nato Sofa ska ett högkvarter i alliansen sträva efter att i den utsträckning det är möjligt följa finska bestämmelser om arbetshälsa och arbetarskydd, och om det är juridiskt, operativt eller annars tekniskt omöjligt, ska finska myndigheter och högkvarteret i alliansen utan dröjsmål enas om andra sätt att uppnå det eftersträvade skyddet.

I artikel IX.4 i Nato Sofa föreskrivs om arbetsvillkor och ställning för den sändande statens trupper och civila personal och för lokal civil personal. I den artikeln föreskrivs att arbetsvillkor, särskilt löner, tilläggsbetalningar och villkor för skydd av den sändande statens arbetstagare ska vara de som föreskrivs i den mottagande statens lagstiftning.

Enligt punkt 5 i artikeln får ett högkvarter i alliansen om införsel av en produkt är förbjuden enligt finsk lagstiftning föra in produkten med Finlands samtycke, under förutsättning att införseln inte strider mot andra tillämpliga internationella förpliktelser och att den inte äventyrar folkhälsan eller djurs eller växters hälsa.

Med internationella förpliktelser avses också EU-rätten, som förpliktar Finland. I praktiken innebär detta bland annat när livsmedel importeras från länder utanför EU att de på EU-lagstiftningen baserade kraven på livsmedelshygien, djursjukdomar och växthälsa ska uppfyllas i all livsmedelsimport. Ett högkvarter i alliansen och Finland ska komma överens om de produktkategorier som Finland godkänner införsel av i enlighet med denna bestämmelse.

Enligt punkt 6 i artikeln ska de behöriga myndigheterna i Finland ska bistå vid undersökningar av om ett högkvarter i alliansen i sin verksamhet följer finska lagar och andra författningar om miljöskydd, arbetshälsa och arbetarskydd samt ge anvisningar och information om de bestämmelser, normer osv. som nämns ovan och ge högkvarteret handledning i dessa frågor, samt ger råd åt högkvarteret i alliansen i dessa frågor. De behöriga finska myndigheterna ska lämna ett högkvarter i alliansen de finska bestämmelser som avses ovan på engelska, när högkvarteret ber om det.

Enligt punkt 7 i artikeln ska artikel 16 tillämpas på alla tullar, skatter, avgifter och kostnader i fråga om miljöskydd, arbetshälsa och arbetarskydd. I artikel 16 i det kompletterande avtalet finns en allmän bestämmelse om skattefrihet för den officiella verksamheten vid högkvarter i alliansen, vilken i praktiken innebär att högkvarter i alliansen är befriade från de avgifter som nämns i artikel 20.7.

I praktiken gäller de befrielser som nämns i punkt 7 i artikeln enbart högkvarteret i alliansen och inte finska myndigheter som på det sätt som avses i artikel 4.3 i det kompletterande avtalet agerar på högkvarterets vägnar. Exempelvis Försvarmaktens användning av skjutområden ska ske i enlighet med Försvarmaktens miljötillstånd. Om verksamheten vid högkvarteret i alliansen förutsätter att nya tillstånd söks eller andra åtgärder som är avgiftsbelagda för myndigheterna, ska finansieringsbehovet för dem beaktas på behörigt sätt när de finska myndigheternas budgeter görs upp.

Artikel 21. Hälsoskydd.

Enligt punkt 1 i artikeln ska ett högkvarter i alliansen respektera de finska bestämmelserna för förebyggande och bekämpning av smittsamma sjukdomar, djursjukdomar, växtsjukdomar samt växtskadegörare och tillämpa dem med stöd av och i samordning med Finland.

Enligt punkt 2 i artikeln ska Finland ge stöd och bistånd i nödsituationer som omfattar lokala, nationella eller internationella smittsamma sjukdomar. Sådant bistånd är till exempel anvisningar och beslut av en myndighet för smittsamma sjukdomar, om vilka högkvarteret informeras. En myndighet för smittsamma sjukdomar kan också stödja högkvarteret till exempel vid spårningen av smittsamma sjukdomar. Ett högkvarter i alliansen ska i dessa syften ge tillträde till sina lokaler och områden i enlighet med artikel 5.

Enligt punkt 3 i artikeln ska ett högkvarter i alliansen och finska myndigheterna utan dröjsmål underrätta varandra om konstaterade och misstänkta utbrott, spridning och eliminering av allvarliga epidemiska smittsamma sjukdomar och om de åtgärder som vidtagits med avseende på detta.

Enligt punkt 4 i artikeln ska ett högkvarter i alliansen, som anser att det behöver vidta hälsoskyddsåtgärder inom de lokaler och områden som högkvarteret tillhandahållits att förfoga över, samordna genomförandet av åtgärderna med de behöriga finska myndigheterna.

Enligt punkt 5 i artikeln ska de behöriga finska myndigheterna lämna ett högkvarter i alliansen de finska bestämmelser som avses ovan och all information i frågan på engelska eller franska.

Artikel 22. Sjukvård och tandvård.

Enligt artikeln ska Finland i enlighet med artikel IX.5 i Nato Sofa låta medlemmar i högkvarteret och deras anhöriga få sjukvård och tandvård, inbegripet sjukhusvård, på villkor som fastslagits eller överenskomms mellan Finland och högkvarteret i alliansen eller den sändande staten. Vården får inte vägras på grund av avsaknad av personbeteckning eller identitetsbevis.

Enligt artikel IX.5 i Nato Sofa kan medlemmar i en styrka eller en civil komponent samt deras anhöriga få sjukvård och tandvård, inklusive sjukhusvistelse, på samma villkor som den mottagande statens motsvarande personal, om sjukvårds- och tandvårdstjänsterna på den ort där de är stationerade är bristfälliga. I avtalsbestämmelserna ingår rätten för den sändande staten att medföra egna hälso- och sjukvårdstjänster för sin personals behov samt rätten för dess medicinska personal att sköta den sändande statens personal. I bestämmelsen föreskrivs

dessutom om tillgången till hälso- och sjukvårdstjänster när styrkornas egna hälso- och sjukvårdstjänster är bristfälliga.

Tolkningsen av artikel IX.5 i Nato Sofa beskrivs närmare i regeringens proposition om godkännande och sättande i kraft av Nato Sofa (RP 90/2023 rd, s. 92–95). I den regeringspropositionen sägs att bestämmelsen enligt förarbetena till avtalet inte är avsedd att skapa en rättslig skyldighet för den mottagande staten att tillhandahålla hälso- och sjukvårdstjänster. I regeringens proposition om anslutning till Pfp Sofa sägs att läkartjänster vid behov ska ordnas för medlemmar av den sändande statens styrkor och civila komponenter och deras anhöriga (RP 19/1997 rd, s. 11). Bestämmelsen i Nato Sofa förutsätter inte att tjänsterna ska vara avgiftsfria eller att den mottagande staten för att uppfylla sina avtalsförpliktelser ska utöka sina hälso- och sjukvårdstjänster.

I regeringens proposition om godkännande och sättande i kraft av Nato Sofa framförs att ett välfärdsområde med stöd av 50 § i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010) ska ge brådskande sjukvård till den patient som behöver det oberoende av var patienten är bosatt. Ingen har egentligen i lagstiftningen ålagt organiseringsansvaret för icke-brådskande hälso- och sjukvårdstjänster till den del som den sändande statens styrkor och civila komponenter samt anhöriga inte kan förlita sig på den sändande statens egna tjänster medan de befinner sig i Finland. I propositionen sägs det att tillhandahållandet av hälso- och sjukvårdstjänster till styrkor som kommer till Finland för närvarande i praktiken sker på olika sätt, och att en medlem i en styrka som kommer till Finland också kan få rätt till hälso- och sjukvårdstjänster med stöd av EU-lagstiftning eller något annat internationellt avtal som binder Finland.

Finland har ingått ett antal bilaterala avtal om hälso- och sjukvårdstjänster med olika medlemsstater i Nato. För nordiska medborgare gäller ett särskilt avtal, och också EU-medborgare har rätt till hälso- och sjukvård i Finland. För medlemmar i högkvarteret och deras anhöriga följs samma avtal om hälso- och sjukvård som för personer som besöker Finland av andra skäl. Vid utarbetandet av detta avtal har inget behov identifierats av att ingå nya bilaterala eller andra internationella avtal om hälso- och sjukvård. I avtalen om internationell hälso- och sjukvård har det också överenskommit vilken faktureringspraxis som ska tillämpas. Det viktigaste av dessa är det europeiska hälso- och sjukvårdskortet, som används av EU- och EES-ländernas, Storbritanniens och Schweiz medborgare och som medlemmar i högkvarteret och deras anhöriga har instruerats att använda när de har ärende till den offentliga hälso- och sjukvården. Medlemmar i högkvarteret och deras anhöriga har instruerats att när de utträtt ärenden också berätta att de är medlemmar i högkvarteret eller anhöriga.

I Finland ordnar välfärdsområdet den offentliga hälso- och sjukvården. Enligt 6 § 1 mom. i lagen om välfärdsområden (611/2021) ska välfärdsområdet ordna de uppgifter som föreskrivs i lag. Välfärdsområdet kan dessutom inom sitt område åta sig att sköta uppgifter som stöder dess lagstadgade uppgifter. Skötseln av en uppgift som välfärdsområdet åtagit sig får inte till sin omfattning vara sådan att den äventyrar skötseln av välfärdsområdets lagstadgade uppgifter. Enligt 6 § 4 mom. i samma lag får välfärdsområdet med stöd av avtal av staten överta ansvaret för att sköta en sådan uppgift i anknytning till sitt uppgiftsområde enligt 1 mom. som gäller genomförande av en internationell överenskommelse. Bestämmelsen gör det möjligt att också sköta avtalsbaserad vård för genomförande av artikel 22 i det kompletterande avtalet. Eftersom avsikten i detta sammanhang inte är att föreskriva om någon uppgift som berör välfärdsområdenas organiseringsansvar bör finska staten vid behov ingå ett avtal enligt 4 mom. med de välfärdsområden, som tillhandahåller tjänster för högkvarter i alliansen.

De internationella avtal som nämns ovan kan innehålla begränsningar i fråga om hur omfattande tjänster som tillhandahålls. Utgångspunkten i artikel 22 i avtalet som nu ska verkställas är att

det välfärdsområde som ordnar tjänsterna tillhandahåller medlemmar i högkvarteret och deras anhöriga motsvarande hälso- och sjukvårdstjänster som tillhandahålls välfärdsområdets invånare. Dit hör brådskande och icke-brådskande tjänster såväl inom primärhälsovården som inom specialsjukvården. Också förebyggande hälso- och sjukvård, såsom skanningar, erbjuds. Exempelvis i fråga om Nato MCLCC som redan verkar i S:t Michel i Finland har diskussioner förts med välfärdsområdet i Södra Savolax om tillhandahållandet av hälso- och sjukvård och om fakturering till medlemmar i MCLCC och deras anhöriga.

Åtminstone den sändande staten eller ett försäkringsbolag kan stå för kostnaderna för vården. För EU-medborgare och innehavare av europeiskt hälso- och sjukvårdskort ersätter FPA vårdkostnaderna till den offentliga hälso- och sjukvården ur statens medel.

Medlemmar i högkvarteret och deras anhöriga kan ha försäkringar som de sändande staterna tecknar, som också ger medlemmarna och deras anhöriga rätt att anlita privat hälso- och sjukvård. Då tillämpas försäkringsvillkoren och den privata tjänsteleverantörens praxis och prislista.

Högkvarteret kan också komma överens om att skaffa hälso- och sjukvård i samma omfattning som för personal som är anställd av Försvarsmakten. Det ska dock avtalas om anskaffande av tjänsterna med välfärdsområdena eller med privata tjänsteleverantörer.

Artikeln gäller inte avtalsentreprenörers anställda eller deras anhöriga. På hälso- och sjukvården för de personkategorierna tillämpas nationell lagstiftning, EU-rätten samt internationella avtal.

Artikel 23. Evakuering av medlemmar av ett högkvarter i alliansen och deras anhöriga.

Enligt artikeln tillämpas på evakuering av medlemmar och deras anhöriga i nödsituationer separata arrangemang mellan de berörda sändande staterna och Finland. Enligt artikeln ska Finland och ett högkvarter i alliansen samordna lämpliga förfaranden för att garantera att de medlemmar och deras anhöriga som inte evakueras av den sändande staten evakueras utan dröjsmål.

Bestämmelsen är helt ny, eftersom inga bestämmelser om evakuering finns i Nato Sofa eller Parisprotokollet. Bakgrunden till avtalsbestämmelsen är medlemsstaternas önskan att vid behov repatriera sin personal och deras anhöriga från den mottagande staten i ett läge när den sändande staten anser det ändamålsenligt. Nato har standarder bland annat för medicinsk evakuering och för evakuering av andra än stridande. I Finland deltar sannolikt förutom Försvarsmakten också aktörer inom social- och hälsovården samt räddningsväsendet i förberedelserna.

I Finland är den allmänna termen evakuering avsedd att användas i vid bemärkelse. I sin snävaste mening kan evakuering i samband med räddningsverksamhet till exempel gälla invånarna i ett hus, och i sin vidaste bemärkelse flera kommuners eller ett större områdes hela befolkning. Evakueringar planeras såväl för olyckor och farliga situationer under normala förhållanden som för undantagsförhållanden. Vid evakueringar har räddningsmyndigheten en ledande och samordnande roll, men också andra myndigheter, näringslivet och tredje sektorn behövs för att genomföra dem.

Enligt 2 a § 1 mom. 3 punkten i räddningslagen (379/2011) avses med utrymning brådskande evakuering av människor och egendom som sker på beslut av räddningsmyndigheten på grund av eldsvåda eller någon annan olycka eller av överhängande risk för dessa. I 36 § 1 mom. i räddningslagen föreskrivs om behörigheten att verkställa utrymning för att släcka en eldsvåda och förhindra att den sprider sig, för att avvärja andra olyckor och begränsa skador och för att

undvika fara. Enligt det momentet har välfärdsområdets räddningsmyndighet och inrikesministeriets räddningsmyndighet rätt att bland annat beordra människor att söka skydd samt verkställa utrymning, om situationen inte annars går att få under kontroll.

Evakueringar till följd av väpnat anfall eller hot om sådant kan genomföras med behörigheter enligt beredskapslagen (1552/2011), räddningslagen eller lagen om försvarstillstånd (1083/1991). I huvudsak fattas beslut om evakuering till följd av väpnat anfall eller hot om sådant med behörigheter enligt beredskapslagen. Det föreskrivs om förflyttning av befolkning i 1221 § i beredskapslagen. Enligt den paragrafen kan befolkningen eller en viss del av befolkningen inom ett visst område under undantagsförhållanden som avses i 3 § 1 och 2 punkten i beredskapslagen förflytta sig annanstans, om det är nödvändigt med tanke på befolkningens säkerhet. Statsrådet avgör vilka områden och vilken del av befolkningen förflyttningen gäller. Inrikesministeriet sörjer för den allmänna ledningen av förflyttningen.

Räddningsmyndighetens behörighet kan utövas med stöd av 36 § 4 mom. i räddningslagen för evakuering av civilbefolkning nära militära mål - såsom högkvarteret - om beslutsfattandet om konstaterande av undantagsförhållanden, ibruktagande av behörigheter enligt beredskapslagen eller tillämpning av behörigheter drar ut på tiden.

När försvarstillstånd har införts i landet genom förordning av republikens president kan en militärmyndighet med stöd av 23 § i lagen om försvarstillstånd bestämma att befolkningen skall flytta från ett område på vilket det är nödvändigt att i brådska ordning vidta särskilda militära försvarsåtgärder på grund av angrepp eller annan motsvarande mot området riktad verksamhet eller omedelbart hot därom.

Välfärdsområdets räddningsverk ska beakta ett högkvarter inom sitt område i sin riskbedömning samt i sin beredskapsplanering och övriga planering. Det gäller för det första evakuering och över huvud taget räddningsverksamhet under normala förhållanden.

Å andra sidan är högkvarteren militära mål, som under krig inte åtnjuter internationellt skydd och som därför inte i sig omfattas av de evakueringar som sker under räddningsväsendets ledningsansvar. Trots det ska arrangemangen planeras i förväg i samråd med välfärdsområdets räddningsverk.

När det överenskoms om evakueringar från Finland till en sändande stat bör till exempel bör till exempel territorialövervakningslagen (755/2999) beaktas; i 2 kap. i den lagen föreskrivs om en främmande stats militärpersoners, militärfordons, statsluftfartygs eller statsfartygs ankomst till och uppehåll i landet. Det är också möjligt att ordna evakueringar med hjälp av kommersiella aktörer.

Artikel 24. Korrespondens och kommunikation.

I punkt 1 i artikeln föreskrivs att ett högkvarter i alliansen är officiell kommunikation och korrespondens ska ha tillgång till fasta telefontjänster, mobilnät, satellittelefonsystem, internetjänster, telekommunikationstjänster och andra informations- och kommunikationstekniska tjänster, inbegripet radio- och tv-tjänster, markbundna och satellitbaserade tjänster och posttjänster. Dessa innefattar radio- och televisionstjänster samt tjänster som baseras på markbundna system och satellitsystem samt posttjänster i Finland oberoende av om tjänsten tillhandahålls av en kommersiell eller offentlig aktör. Finland ska inte vidta några rättsliga eller andra liknande åtgärder som kränker rätten för ett högkvarter i alliansen att ingå avtal med dessa privata tjänstetillhandahållare på samma villkor som Finlands

försvarsmakt. Finland ska på begäran av ett högkvarter i alliansen vidta alla åtgärder som behövs för att ett högkvarter i alliansen ska omfattas av samma kontrakt som Finlands försvarsmakt.

I Finland sker utbudet av kommunikationsnät och tjänster i dem på marknadsvillkor, och tjänsteleverantörerna är kommersiella. Tillgången till allmänna kommunikationsnät, såsom internet- och telefonanslutningar, ska därför i princip anskaffas hos de operatörer som tillhandahåller dem till verklig kostnad enligt kommersiellt överenskomna villkor, vilket också motsvarar finska myndigheters (bland annat Försvarsmaktens) praxis.

Om ett högkvarter i alliansen begär det ska Finland vidta lämpliga åtgärder för att högkvarteret i alliansen ska kunna inkluderas i samma avtal som Försvarsmakten har. Avtalsmodellen och aktörerna varierar från fall till fall, beroende på de avtal Försvarsmakten har. Därför ansvarar i princip varje upphandlingsenhet eller myndighet som är direkt ansvarig för upphandlingarna framöver också för de avtal och upphandlingar som ingås för ett högkvarter i alliansen i Finland, på motsvarande sätt som för upphandlingar som genomförs för den finska Försvarsmakten. Om emellertid den ansvariga enheten inte har behörighet att sluta avtal med högkvarteret i alliansen, är alternativet i det läget att begära att avtalsaktörerna frivilligt beviljar högkvarteret i alliansen samma avtalsvillkor som finska staten. Försvarsmakten kommer sannolikt att ansvara för den praktiska koordineringen av upphandlingarna och säkerställa att högkvarteret i alliansen vet vilken instans det bör kontakta i olika situationer.

Enligt punkt 2 i artikeln ska ett högkvarter i alliansen åtminstone ha tillgång till Finlands försvarsmakts kommunikations-, kurir- och posttjänster på motsvarande villkor som Finlands försvarsmakt, under förutsättning att Finlands försvarsmakt tillhandahåller dessa tjänster. Om tjänsterna tillhandahålls av privata tjänstetillhandahållare, ska ett högkvarter i alliansen enas om villkoren bilateralt med tjänstetillhandahållarna.

I Finland befordras företags och myndigheters brev på marknadsvillkor. Myndigheter ingår kommersiella avtal om befordring av sina brev med ett postföretag. I Finland anlitar Försvarsmakten i princip ett postföretags tjänster för sin korrespondens, och producerar inga egna posttjänster. I vissa fall kan Försvarsmaktens personal agera kurirer, men det är fråga om avgöranden i det enskilda fallet och Försvarsmakten har ingen personal anvisad för uppgiften.

Enligt punkt 3 i artikeln kan ett högkvarter i alliansen och, i enlighet med den policy som godkänts av Nordatlantiska rådet, Natos tillämpliga standardiseringsavtal och senare avtal, en part i nordatlantiska fördraget på egen bekostnad och i samordning med Finland inrätta och förvalta fasta telefonnät, mobilnät, satellittelefonsystem, internetjänster, post- och kurirtjänster och andra kommunikations- och informationssystemtjänster i Finland för officiellt och privat bruk för högkvarteret i alliansen och dess medlemmar.

Genom koordineringen säkerställs att verksamheten enligt bestämmelsen inte orsakar störningar eller olägenheter i Finland.

Enligt punkt 4 i artikeln får ett högkvarter i alliansen inrätta, förvalta och använda säkerhetsskyddsklassificerade och icke-säkerhetsskyddsklassificerade nätverk, system och sätt för skyddad och krypterad kommunikation i Finland och, om systemen används enbart av ett högkvarter i alliansen, övervaka systemen med anledning av säkerheten och för andra tillåtna syften.

I artikeln ges inte högkvarteret i alliansen rätt att övervaka allmänna kommunikationsnät. I lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014) finns noga avgränsade bestämmelser

om kommunikationens konfidentialitet. Särskilda bestämmelser om särskild rätt att monitorera kommunikation finns till exempel i underrättelseslagstiftningen och polislagstiftningen.

Enligt punkt 5 i artikeln ska finska myndigheter i enlighet med artikel XI.3 i Nato Sofa inte tillämpa begränsningar, inspektioner, censur, fördröjningar eller annan övervakning på sådan korrespondens och kommunikation vid ett högkvarter i alliansen som märkts som eller annars förklarats vara officiell, om inte högkvarteret har hävt denna immunitet. På motsvarande sätt får officiell korrespondens och officiella paketförsändelser vid en sändande stat som är företrädd vid högkvarteret i alliansen sändas på diplomatisk väg eller via militära posttjänster, om sådana finns att tillgå, utan att Finland tillämpar begränsningar, inspektioner, censur, fördröjningar eller annan övervakning. Sådan post och sådant material ska märkas med ordet ”Officiell”.

Enligt artikel XI.3 i Nato Sofa är officiella handlingar med officiell försegling befriade från tullkontroll. Kurirer, vilken status de än må ha, som medför dessa handlingar måste ha en individuell förflyttningsorder som utfärdats i enlighet med artikel III.2 b i Nato Sofa. Denna förflyttningsorder ska innehålla uppgift om kurirpostantal och intyg om att kurirposten endast innehåller officiella handlingar.

Den korrespondens och kommunikation som avses i punkt 5 i artikeln ska förstås i vid mening, så att den också innefattar digital kommunikation samt elektroniska apparater som högkvarteret i alliansen använder i sin verksamhet samt deras innehåll. Om Finlands nationella kommunikationslösningar upplåts för ett högkvarter i alliansen, bör systemens säkerhetsegenskaper som kan inverka på kommunikationens integritet klargöras för högkvarteret i alliansen.

Enligt punkt 6 i artikeln har ett högkvarter i alliansen rätt att sända och ta emot officiell korrespondens och officiella paketförsändelser med kurir eller i förseglade säckar, och det ska åtnjuta den immunitet och de privilegier som beviljas diplomatiska kurirer och försändelser. Bestämmelser om de privilegier och befrielser som ska tillämpas på diplomatiska kurirer och diplomatisk post finns i artikel 27 i Wienkonventionen om diplomatiska förbindelser.

I Finland finns inga branschvisa bestämmelser om kurirverksamhet, och den hör inte till postlagens (415/2011) tillämpningsområde. För att inleda postverksamhet i Finland krävs ingen koncession. Postföretaget ska dock innan det inleder brevpostverksamhet göra en anmälan till Transport- och kommunikationsverket. Ett postföretag ska förse dess försändelser med de märkningar som behövs för att identifiera och särskilja dem från motsvarande försändelser från andra postföretag. Enligt postlagen har ett postföretag inte rätt att öppna förslutna brev.

Artikel 25. Telekommunikationstjänster.

I artikeln ingår bestämmelser om telekommunikationssystem och militärradiostationer som ett högkvarter i alliansen behöver för sin officiella verksamhet, om frekvensspektrumförvaltningen, om avgifter för dessa samt om samarbetsförfaranden med behöriga finska myndigheter.

Enligt punkt 1 i artikeln får ett högkvarter i alliansen i enlighet med separata arrangemang med de behöriga myndigheterna i Finland om platsen för och närmare teknisk information om utrustning antingen tillfälligt eller permanent, inom eller utanför de lokaler och områden som högkvarteret disponerar, föra in, inrätta, använda, förvalta och upprätthålla telekommunikationssystem och militärradiostationer som högkvarteret behöver för sin officiella verksamhet.

I punkt 2 i artikeln föreskrivs att Finland ska ansvara för frekvensspektrumförvaltningen. Ett högkvarter i alliansen och de finska myndigheter som svarar för frekvensspektrumförvaltningen ska fastställa de frekvenser som används av ett högkvarter i alliansen och parametrarna för dem i enlighet med de förfaranden som Natos behöriga myndighet fastställt. Ett högkvarter i alliansen och Finland ska vidta alla åtgärder som behövs för att undvika och eliminera skadliga störningar hos varandra och hos civila telekommunikationstjänster och elkraftverk. Ett högkvarter i alliansen kan vidta de säkerhetsåtgärder som behövs för att skydda högkvarterets kommunikation i Finland med anledning av säkerheten och för att skydda styrkorna, under förutsättning att åtgärderna på förhand samordnas med de behöriga finska myndigheterna.

I Finland ansvarar Transport- och kommunikationsverket Traficom för frekvensspektrumförvaltningen. Traficom ansvarar för teknisk administration av radiofrekvenser, vilket innefattar anvisande av frekvenser för olika användningsändamål, tillsyn över frekvensplaneringen och beviljandet av radiotillstånd, frekvenser och användning samt utredning och undanröjande av radiostörningar. Genom sin uppgift säkerställer Traficom att de frekvenser som är av kritisk samhällsbetydelse fungerar och är tillgängliga också under störnings- och undantagsförhållanden.

Genomförandet av sådana säkerhetsåtgärder som avses i punkt 2 i artikeln kan förutsätta att lokaler och områden som används för kommunikation upplåts för ett högkvarter i alliansen med stöd av 3 § i lagen om sättande i kraft av det kompletterande avtalet. I artikel 26 i det kompletterande avtalet föreskrivs om rätten för ett högkvarter i alliansen att upprätthålla säkerhet och ordning innanför och utanför de lokaler och områden som högkvarteret disponerar. I artikel 4.1 i det kompletterande avtalet föreskrivs om skyldigheten att för ett högkvarter i alliansen upplåta de lokaler och områden det behöver.

Enligt punkt 3 i artikeln får telekommunikationssystem och militärradiostationer opereras endast för officiella syften i enlighet med ovanstående punkt.

I punkt 4 i artikeln föreskrivs att Finland inte ska påföra ett högkvarter i alliansen kostnader för användningen av det elektromagnetiska spektrum som anvisats enbart för militärt bruk. Ett högkvarter i alliansen ska behandlas i enlighet med Natos policy eller, om ingen policy finns, på samma sätt som Finlands försvarsmakt när det gäller användningen av frekvenser som anvisats för civila tjänster och system. Med det elektromagnetiska spektret avses i synnerhet de frekvenser som används i telekommunikationssystem, men termen innefattar också det övriga elektromagnetiska spektret såsom ljus och infraröd strålning, röntgenstrålning och gammastrålning.

Endast användningen av frekvenser som anvisats för militärt bruk är alltså avgiftsfri för högkvarter i alliansen. Användning av civila frekvenser och frekvenser som anvisats för både militärt och civilt bruk förutsätter ett radiotillstånd, som Transport- och kommunikationsverket beviljar. Också av Försvarsmakten krävs ett särskilt tillstånd för användning av de frekvenserna. I praktiken ingår avgifterna för de frekvenser ett högkvarter i alliansen använder i den marknadsbaserade frekvensavgift och frekvensförvaltningsavgift som Försvarsmakten betalar. Högkvarter i alliansen kommer att sköta ärenden som gäller frekvenser och tillstånd med Försvarsmaktens ansvarsområde för förvaltning av militära frekvenser (NARFA), som sedan sköter ärendena hos Transport- och kommunikationsverket. Transport- och kommunikationsverket sköter förvaltningen av frekvenser som berör det militära försvaret endast via en kund.

Enligt punkt 5 i artikeln ska ansökningar som gäller trådtelefon-, telegraf- och informationssystem och -förbindelser lämnas i enlighet med de förfaranden som Natos behöriga

myndighet fastställt. I praktiken tillämpas punkten i synnerhet på ansökningar som gäller användning av frekvenser i Finland.

I punkt 6 i artikeln föreskrivs att Finland inte ska vidta några rättsliga eller andra liknande åtgärder som kränker rätten för ett högkvarter i alliansen att ingå avtal med privata tillhandahållare av telekommunikationstjänster på samma villkor som Finlands försvarsmakt. Finland ska på begäran av ett högkvarter i alliansen vidta alla åtgärder som behövs för att ett högkvarter i alliansen ska omfattas av samma kontrakt som Finlands försvarsmakt.

Om ett högkvarter i alliansen önskar ansluta sig till den finska Försvarsmaktens upphandlingsavtal, ansvarar i princip varje upphandlingsenhet eller myndighet som är direkt ansvarig för upphandlingarna framöver också för de avtal och upphandlingar som ingås för ett högkvarter i alliansen i Finland, på motsvarande sätt som för upphandlingar som genomförs för den finska Försvarsmakten. Om emellertid den ansvariga enheten inte har behörighet att sluta avtal med högkvarteret i alliansen, är alternativet i det läget att begära att avtalsaktörerna frivilligt beviljar högkvarteret i alliansen samma avtalsvillkor som finska staten.

Enligt punkt 7 i artikeln ska ett högkvarter i alliansen vid inrättande och förvaltning av telekommunikationssystem tillämpa de bestämmelser som Internationella teleunionen godkänt och andra internationella eller regionala bestämmelser om telekommunikation som är bindande för Finland samt finska lagar och andra författningar. På ett högkvarter i alliansen tillämpas inte denna bestämmelse i den utsträckning som den heller inte tillämpas på Finlands försvarsmakt.

Det föreskrivs om undantag för Försvarsmaktens telekommunikationssystem i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation, i vars 39 § det föreskrivs om undantag som gäller radiotillstånd, i 265 § om påvisande av den behörighet som krävs för radiokommunikation, i 315 § om myndigheternas allmänna rätt att få information och i 324 § om undantag som gäller inspektioner och förhindrandet av radiostörningar. De undantagen har utvidgats till att också gälla Nordatlantiska alliansens och dess medlemsländers styrkor (RP 12/2026 rd). Enligt ett lagförslag som bifogas denna proposition föreslås dessutom ändringar i 3 och 13 § i lagen om markstationer, genom vilka genomförandet av artikel 25 möjliggörs.

I punkt 8 i artikeln föreskrivs om rätten för ett högkvarter i alliansen att sända och ta emot chiffrerade meddelanden och data.

Artikel 26. Övervakning inom och utanför lokaler och områden.

I punkt 1 första meningen föreskrivs om rätten för ett högkvarter i alliansen att övervaka de lokaler och områden som högkvarteret disponerar. Enligt artikel VII.10 a i Nato Sofa och artikel 3.2 i Parisprotokollet har reguljära enheter och förband som ingår i ett högkvarter i alliansen rätt att övervaka förläggningar, anläggningar och andra platser som de disponerar enligt avtal med den mottagande staten. Enligt denna mening gäller rätten mer allmänt för ett högkvarter i alliansen i stället för enheter och förband. Bestämmelsen innebär ingen väsentlig förändring i förhållande till nuläget.

Det föreskrivs om de lokaler och områden som överläts till högkvarteret i artikel 4 i det kompletterande avtalet, och enligt punkt 1 i den artikeln ska Finland i enlighet med artikel IX.3 i Nato Sofa och artiklarna 4 och 8 i Parisprotokollet på begäran av ett militärstrategiskt högkvarter vidta alla åtgärder som behövs för att låta ett NCS-högkvarter i alliansen förfoga över all den mark och alla de byggnader och fasta anläggningar som högkvarteret behöver. Enligt punkt 2 i samma artikel har ett högkvarter i alliansen rätt att självständigt teckna kontrakt

om mark, byggnader, anläggningar och tjänster, endast under förutsättning att Finland godkänner platsen.

Med stöd av artikel IX:3 i Nato Sofa och artiklarna 4 och 8 i Parisprotokollet ska den mottagande statens myndigheter vidta alla åtgärder som behövs för att låta ett högkvarter i alliansen förfoga över all den mark och alla de byggnader och fasta anläggningar som högkvarteret behöver.

I praktiken bör Finland godkänna de lokaler och områden som upplåts för högkvarteret i alliansen och de lokaler och områden som ett högkvarter som hör till alliansens ledningsstruktur självständigt skaffar tillgång till med stöd av artikel 4.2 i det kompletterande avtalet. Samtidigt utgör de lokalerna och områdena sådana lokaler och områden som högkvarteret i alliansen disponerar enligt artikel 26.1.

Det föreskrivs om upplåtandet av lokaler och områden för högkvarter i alliansen i 3 § i lagen om sättande i kraft. Försvarmakten och Gränsbevakningsväsendet får upplåta lokaler och områden för högkvarter i alliansen.

I andra meningen i samma punkt föreskrivs om rätten för säkerhetspersonalen vid ett högkvarter i alliansen att vidta alla nödvändiga och proportionerliga åtgärder för att säkerställa upprätthållandet av ordning, disciplin och säkerhet inom sådana lokaler och områden.

Enligt de punkter i Nato Sofa och Parisprotokollet som nämns ovan får ett högkvarter i alliansen vidta alla lämpliga åtgärder för att säkerställa upprätthållandet av ordning, disciplin och säkerhet inom sådana lokaler och områden.

Genom bestämmelsen i artikel 26.1 i det kompletterande avtalet utvidgas den personkrets som får vidta sådana lämpliga och proportionerliga åtgärder som avses i punkten. Termen säkerhetspersonal definieras i artikel 1.15 i det kompletterande avtalet. Med termen avses medlemmar av militärpolisen enligt Nato Sofa och medlemmar med tillräcklig utbildning som chefen för ett högkvarter i alliansen eller den förordnade företrädaren har förordnat att trygga ordningen, disciplinen och säkerheten i de lokaler och på de områden som högkvarteret disponerar. Den personal som hör till säkerhetspersonalen ska fastställas i högkvarterets interna säkerhetsplan i enlighet med Natos policy. Personkretsen behöver utvidgas, eftersom militärpolis inte finns vid alla högkvarter i alliansen.

I Nato Sofa används uttrycket "nödvändiga och proportionerliga åtgärder" i stället för "lämpliga åtgärder" för att svara mot kraven enligt nuvarande bestämmelser. Det motsvarar också den lösning som valts i artikel 6.2 i DCA-avtalet. De tillåtna åtgärdernas syfte är dessutom enligt bestämmelsens ordalydelse mer omfattande än enligt Nato Sofa, och omfattar utöver upprätthållandet av ordning och säkerhet också disciplin. I praktiken kan disciplin dock anses ingå i upprätthållandet av ordning och säkerhet.

Enligt tredje meningen i punkten ska högkvarteret i alliansen och dess säkerhetspersonal utöva sin behörighet på det sätt som anges i Natos policy och i enlighet med senare arrangemang med Finland. Vid förberedelserna för arrangemangen betonas polisens och Försvarmaktens roll, och de bör vidtas i enlighet med gällande nationell lagstiftning och de internationella statsfördrag som binder Finland.

Det stöd finska myndigheter ger utgör inte egentlig handräckning, utan utövande av de uppgifter eller befogenheter som föreskrivs till exempel för polisen, Försvarmakten eller Gränsbevakningsväsendet. Enligt artikel 5.1 i det kompletterande avtalet är lokaler och områden på den permanenta orten för ett högkvarter i alliansen okränkbara. Därför har finska

myndigheter inte tillträde till sådana lokaler och områden för utförandet av deras officiella uppgifter utan godkännande av chefen för ett högkvarter i alliansen eller av den förordnade företrädaren. När chefen för ett högkvarter i alliansen eller den förordnade företrädaren begär hjälp är det i praktiken fråga om att högkvarteret i alliansen i fråga om hjälpbegäran avstår från sin okränkbarhet, vilket ger polisen, Försvarsmakten och Gränsbevakningsväsendet möjlighet att utöva sina befogenheter.

I punkt 2 i artikeln föreskrivs om upprätthållandet av ordning och säkerhet utanför lokaler och områden som ett högkvarter i alliansen disponerar. Enligt första meningen i punkten ansvarar finska myndigheter för upprätthållandet av ordning och säkerhet utanför lokaler och områden som ett högkvarter i alliansen disponerar.

Upprätthållandet av allmän ordning och säkerhet är polisens uppgift inom hela Finlands territorium enligt 1 kap. 1 § i polislagen (872/2011). För fullgörandet av uppgifterna föreskrivs det om omfattande befogenheter för polisen att ingripa i sådana personers verksamhet som orsakar störningar och fara. Polisen sköter sin uppgift i första hand genom råd, anvisningar och uppmaningar samt utan konfrontation. I sista hand får polisen ta fast en person till exempel för att förebygga brott och störningar, om avlägsnande från platsen är en otillräcklig åtgärd. Polisen har rätt att använda maktmedel för fullgörande av sina allmänna befogenheter. Vid upprätthållandet av säkerheten samarbetar polisen med andra myndigheter, såsom Försvarsmakten och Gränsbevakningsväsendet och sköter det internationella samarbete som hör till uppgifterna, vilka har ett väsentligt samband med genomförandet av det kompletterande avtalet.

I 3 § i gränsbevakningslagen (578/2005) föreskrivs om Gränsbevakningsväsendets uppgifter. En central uppgift är att upprätthålla gränssäkerheten, och för att upprätthålla den samarbetar Gränsbevakningsväsendet med andra myndigheter samt med organisationer och invånare. Dessutom deltar den bland annat det militära försvaret. Bestämmelser om Gränsbevakningsväsendets allmänna befogenheter finns i 5 kap. i gränsbevakningslagen. I 9 kap. i lagen finns särskilda bestämmelser om säkerheten när det gäller Gränsbevakningsväsendets verksamhet och objekt. Bestämmelser om Gränsbevakningsväsendets uppgifter inom brottsbekämpning finns i lagen om brottsbekämpning inom Gränsbevakningsväsendet (108/2018). Bestämmelser om gränsbevakningsväsendets uppgifter inom området för sjöräddningstjänsten finns i sjöräddningslagen (1145/2001).

I 2 kap. i lagen om försvarsmakten finns också bestämmelser om omfattande befogenheter för Försvarsmakten vid upprätthållandet av säkerhet och ordning inom Försvarsmaktens områden. De befogenheterna är tillgängliga för att skydda högkvarter i alliansen som är belägna inom Försvarsmaktens områden. Så har man förfarit till exempel i samband med MCLCC i S:t Michel, som är beläget inom Försvarsmaktens område.

Försvarsmaktens befogenheter utanför sina egna områden är begränsade. Alla åtgärder för skydd av Försvarsmaktens styrkor utanför Försvarsmaktens områden koordineras med polisen, och polisen deltar i planeringen och genomförandet av dem.

Enligt punkt 2 andra meningen i artikeln ska högkvarterets säkerhetspersonal anlitas utanför lokaler och området som ett högkvarter i alliansen disponerar endast under de omständigheter och på de villkor som anges i artikel VII.10 b i Nato Sofa.

I enlighet med hänvisningen till artikel VII.10 b i Nato Sofa får säkerhetspersonal vid högkvarteret i alliansen anlitas utanför lokaler och områden som ett högkvarter i alliansen

disponerar endast under förutsättning att arrangemang för detta har gjorts med finska myndigheter och i samarbete med de myndigheterna, och endast i den omfattning det är nödvändigt för upprätthållandet av disciplin och ordning bland styrkornas medlemmar. De befogenheterna gäller enbart medlemmar i högkvarteret i alliansen, inte deras anhöriga och inte heller några andra som vistas inom Finlands territorium.

I artikel 26.2 andra meningen i det kompletterande avtalet utvidgas den personkrets som kan vidta åtgärder för upprätthållandet av disciplin och ordning bland medlemmar, men i övrigt innebär bestämmelsen ingen förändring i förhållande till nuläget.

Arbetsfördelningen mellan säkerhetspersonalen, Försvarsmakten och polisen kan ordnas genom gemensamma arrangemang, så att uppgifterna kan skötas så ändamålsenligt som möjligt. Enligt 2 § 1 mom. i lagen om Försvarsmaktens handräckning till polisen (342/2022) har polisen rätt att få handräckning av Försvarsmakten om handräckning på grund av polisens otillräckliga resurser behövs för utförandet av en uppgift som enligt lag ankommer på polisen och handräckningen kan ges utan att äventyra Försvarsmaktens uppgifter enligt 2 § 1 mom. 1 punkten i lagen om försvarsmakten.

I punkt 3 i artikeln sägs att i enlighet med artikel VII.5 b i Nato Sofa och artikel 4 i Parisprotokollet ska chefen för ett högkvarter i alliansen eller den förordnade företrädaren utan dröjsmål underrättas om anhållande eller annat frihetsberövande av en medlem eller anhörig.

Artikel VII.5 b i Nato Sofa gäller underrättelse om anhållande, medan skyldigheten att underrätta enligt det kompletterande avtalet dessutom gäller andra former av frihetsberövande. Enligt uppgifter som fått under förhandlingarna om det kompletterande avtalet bör chefen för högkvarteret i alliansen eller den förordnade företrädaren underrättas också om gripanden som inte har samband med handläggningen av straffrättsliga ärenden.

I Finland finns en del bestämmelser om befogenheter för gripanden som inte har samband med misstanke om brott. De vanligaste av dessa grunder bedöms vara gripande av berusade och personer som betar sig störande enligt 2 kap. 2 och 10 § i polislagen. Bestämmelser om sådana gripanden finns också till exempel i lagen om försvarsmakten, gränsbevakningslagen och lagen om privata säkerhetstjänster (1085/2015).

Bestämmelser om underrättelse som har samband med handläggningen av brottmålsärenden föreslås ingå i 7 § i lagen om sättande i kraft på motsvarande sätt som i 6 § i lagen om avtalet mellan parterna i nordatlantiska fördraget om status för deras styrkor (124/2024), så att underrättandet ska göras av riksåklagaren. Det föreslås att polisen ska underrätta om frihetsberövanden som inte har samband med handläggning av straffrättsliga ärenden.

Enligt punkt 4 i artikeln kan en medlem som inte är finsk medborgare eller stadigvarande bosatt i Finland ges domstolsförordnanden, böter och kallelser genom förmedling av chefen för det högkvarter i alliansen där medlemmen är placerad.

Artikel 27. Säkerhet samt skydd för styrkorna.

Artiklarna 26 och 27 i det kompletterande avtalet utgör en helhet i fråga om säkerheten. Enligt artikel 26.2 ansvarar finska myndigheter för upprätthållandet av ordning och säkerhet utanför lokaler och områden som ett högkvarter i alliansen disponerar, och säkerhetspersonalen vid ett högkvarter i alliansen har rätt att agera endast under de omständigheter och på de villkor som anges i artikel VII.10 b i Nato Sofa. I artikel 27 i det kompletterande avtalet föreskrivs om säkerhet samt skydd för de styrkor som hör till ett högkvarter i alliansen.

Enligt punkt 1 i artikeln ansvarar Finland till alla delar för skyddet för styrkorna, inbegripet riskbedömning, planering, organisering och genomförande, i enlighet med de nationella normer som Finland tillämpar på motsvarande enhet (högkvarter, individ, grupp osv.) i de situationer som avses i underpunkt a-c.

Med termen skydd för styrkorna (force protection) som används i punkt 1 i artikeln avses enligt NATOTerm⁴ varje åtgärd och metod för minimering av sårbarheten för personal, lokaler, anläggningar och operationer mot vilket som helst hot och för bevarade av styrkans handlingsfrihet och operativa effektivitet. Nivån på det skydd som erbjuds högkvarteret i alliansen ska enligt punkt 1 bestämmas enligt de nationella normer som Finland tillämpar på motsvarande enhet, vilket i fråga om högkvarter i alliansen i de flesta situationer innebär skydd för Försvarsmaktens staber.

Enligt punkt 1 a-c i artikeln omfattar skyddet för styrkorna såväl skydd av de yttre gränserna för ett högkvarter i alliansen och skydd för möten som ett högkvarter i alliansen ordnar utanför sina lokaler och områden som skydd för personer med VIP-status som placerats vid eller besöker ett högkvarter i alliansen eller som annars deltar i evenemang som ordnas av ett högkvarter i alliansen.

Skyddet av de yttre gränserna (perimeter protection) definieras inte i avtalet. Med skydd av de yttre gränserna avses åtgärder för att trygga integriteten, säkerheten och okränkbarheten för de områden som hör till ett högkvarter i alliansen och säkerställa att verksamheten vid högkvarteret i alliansen kan fortsätta störningsfritt. Skyddet av de yttre gränserna omfattar övervakning och kontroll av områdets yttre gränser så att endast de personer, fordon och varor får tillträde till området som har rätt till det enligt Natos policy. I praktiken kan övervakningen av de yttre gränserna genomföras genom en kombination av fysiska, tekniska och metodiska åtgärder, såsom stängsel, tydligt utmärkta och övervakade passagepunkter, övervakning, belysning samt arrangemang med vakter och passagekontroll som omfattar högkvarterets område och vid behov också de närmaste omgivningarna.

I samband med övervakningen av de yttre gränserna kan det finnas behov av att genomföra sådana kontroller vid utgångarna som avses i det säkerhetsregelverk som utgör en bilaga till Natos avtal om informationssäkerhet (C-M(2002)49) för att säkerställa att personal som besöker ett högkvarter i alliansen inte innehar säkerhetsklassificerade Natohandlingar. Enligt 21 § i lagen om försvarsmakten får säkerhetskontroll utföras inom Försvarsmaktens område. En person som befinner sig inom Försvarsmaktens område samt vid behov dennes fordon och föremål som han eller hon medför får kontrolleras för att utreda att personen inte medför sådana föremål eller ämnen vars innehav är förbjudet enligt lag eller bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av lag. När personen befinner sig inom Försvarsmaktens område får säkerhetskontrollen utföras utan att det finns grundad anledning att misstänka brott mot Försvarsmaktens föreskrifter om säkerhet. Innehav av Natos säkerhetsklassificerade material utan tillstånd är förbjudet enligt 9 § i lagen om internationella förpliktelser som gäller informationssäkerhet samt Natos avtal om informationssäkerhet med bilagor.

Inte heller personer med VIP-status definieras i avtalet. Av praktiska skäl bör högkvarteret i alliansen underrätta Finland om sådana personer placeras vid eller besöker ett högkvarter i alliansen eller om de besöker Finland i sådana situationer som avses i underpunkt 1 c i artikeln. Utan en sådan anmälan har Finland inte möjlighet att skydda personer med VIP-status. Utifrån

⁴ <https://nso.nato.int/natoterm/content/nato/pages/home.html?lg=en>

förhandlingarna hör generaler och flaggofficerare inte i alla situationer till personer med VIP-status, utan det bör överenskommas om skyddet för dem i enlighet med punkt 3 i artikeln genom bilaterala avtal mellan den sändande staten och Finland. Personer med VIP-status kan till exempel vara statsöverhuvud, en stridskrafts högsta ledning samt internationella organisationers högsta ledning.

Närmare arrangemang för skydd av styrkor i samband med funktioner vid högkvarter i alliansen kommer att fastställas i de protokoll om tekniska arrangemang för respektive högkvarter som utarbetas sedan avtalet godkänts. Skyddet för styrkorna enligt punkt 1 i artikeln bör också annars genomföras så att högkvarteret i alliansen i alla situationer är medvetet om nivån på det skydd som erbjuds samt om förfarandena som gäller det.

I artikel 27.1 i det kompletterande avtalet ges finska myndigheter inga särskilda befogenheter, utan de ska agera enligt gällande nationell lagstiftning. Lagstiftningen om myndigheternas befogenheter beskrivs i motiveringarna till artikel 26 i det kompletterande avtalet.

I punkt 2 i artikeln föreskrivs om samarbete mellan myndigheter i fråga om skydd för styrkorna och säkerhetshot. Enligt punkt 2 i artikeln ska finska myndigheter och ett högkvarter i alliansen ha ett nära samarbete när det gäller verksamhet enligt denna artikel. Finland och ett högkvarter i alliansen ska utbyta information om skydd för styrkorna och information om säkerhetshot.

Enligt 5 a kap. 57 § 4 mom. i polislagen (872/2011) får skyddspolisen vid internationellt samarbete, trots sekretessbestämmelserna, lämna ut annan information än personuppgifter, om utlämnandet av informationen behövs för att skydda den nationella säkerheten och utlämnandet inte strider mot ett nationellt intresse. Enligt 20 § 1 mom. i lagen om militär underrättelseverksamhet (590/2019) kan militärunderrättelsemyndigheterna i enlighet med Finlands nationella intressen i anknytning till sina uppgifter eller för att skydda den nationella säkerheten trots sekretessbestämmelserna utbyta andra underrättelseuppgifter än personuppgifter bland annat med Nordatlantiska fördragsorganisationen, om det behövs.

Polislagen och lagen om militär underrättelseverksamhet tillåter redan i nuläget utbyte av information enligt punkt 2 i artikeln. Dessutom får finska myndigheter fritt utbyta information som klassificeras som offentlig med ett högkvarter i alliansen. Informationsutbytet är i praktiken fortlöpande, och sker i stor utsträckning på lokal nivå.

Enligt punkt 2 i artikeln kommer samarbetet mellan finska myndigheter och högkvarteren i alliansen i praktiken att preciseras i tekniska protokoll om tekniska arrangemang mellan högkvarteren i alliansen och Finland. Ansvars- och arbetsfördelningen mellan finska myndigheter, i praktiken i synnerhet polisen och Försvarsmakten, kan likaså preciseras när de praktiska arrangemangen klarnar.

Enligt punkt 3 i artikeln ska en sändande stat och Finland genom separata bilaterala avtal komma överens om eventuella krav på säkerhetsarrangemang som den sändande staten har när det gäller exempelvis personskydd för medlemmar av dess personal.

Enligt de uppgifter som fåtts under förhandlingarna ordnas skyddet för flaggofficerare och officerare med generalsgrad genom arrangemang mellan Finland och den sändande staten enligt punkt 3 i artikeln. I praktiken är det fråga om personskydd.

Artikel 28. Vapen.

I artikeln ingår bestämmelser om vilken lagstiftning som ska tillämpas på tjänstevapen och vapen i privat ägo.

Enligt punkt 1 i artikeln får medlemmar utan att det påverkar tillämpningen av artikel VI i Nato Sofa inneha och bära tjänstevapen i enlighet med tillämpliga bilaterala avtal mellan den sändande staten och Finland.

Bärandet av vapen som inte baseras på artikel VI i Nato Sofa är en sak mellan den sändande och den mottagande staten, till vilken högkvarteret i alliansen inte tar ställning. De internationella avtal som nämns i artikeln kan förutsätta riksdagens godkännande. Genom artikeln begränsas inte och påverkas inte heller annars tolkningen av Nato Sofa.

Enligt artikel VI i Nato Sofa får medlemmar av en styrka inneha och bära vapen under förutsättning att de enligt sina order har tillstånd till detta. Av artikel 2 i Parisprotokollet följer att medlemmarna av en styrka som är anställda vid ett högkvarter i alliansen har samma rätt. Genom punkt 1 i artikeln utvidgas inte den personkrets som enligt Nato Sofa och Parisprotokollet har rätt att inneha och bära tjänstevapen i Finland, och sättandet i kraft av den innebär liksom Nato Sofa och protokollet inget behov av ändringar i skjutvapenlagen (1/1998).

Enligt punkt 2 i artikeln ska finsk lagstiftning tillämpas på alla frågor som gäller vapen och ammunition i privat ägo. I bestämmelsen konstateras det gällande rättsläget.

Artikel 29. Trafikregler och motorfordon.

Enligt punkt 1 i artikeln ska finska trafikregler tillämpas på användningen av motorfordon och släpvagnar som ett högkvarter i alliansen har för tjänstebruk och på personligt bruk av dess medlemmars och deras anhörigas privata motorfordon, släpvagnar och farkoster, oberoende av typ, med undantag för de befrielser som föreskrivs i det kompletterande avtalet.

I punkt 1 i artikeln ingår huvudregeln, enligt vilken användningen av alla fordon, släpvagnar och farkoster som avses i det kompletterande avtalet bör ske enligt finska trafikregler, om inte något annat föreskrivs i det kompletterande avtalet.

Enligt punkt 2 i artikeln ska motorfordon och släpvagnar som ett högkvarter i alliansen har för tjänstebruk, oberoende av typ, beviljas samma befrielser från finska trafikregler som Finlands försvarsmakt har.

Trafikreglerna gäller alltså för de fordon avtalet omfattar enligt punkt 1, men för högkvarterets officiella fordon ska de befrielser från dem som beviljats Försvarsmakten tillämpas. Enligt 89 § 2 mom. i vägtrafiklagen (729/2018) får försvarsministeriet utfärda en förordning om nödvändiga undantag som gäller användningen av Försvarsmaktens fordon, internationella militärfordon och fordonskombinationer där sådana fordon ingår. I försvarsministeriets förordning om användning av militärfordon på väg (70/2022) som utfärdats med stöd av 89 § 2 mom. i vägtrafiklagen ingår de undantag som i nuläget föreskrivs i fråga om användningen av Försvarsmaktens fordon.

I punkt 3 i artikeln föreskrivs att om ett högkvarter i alliansen anser att det behövs, ska Finland när det gäller motorfordon och släpvagnar som högkvarteret i alliansen har för tjänstebruk, oberoende av typ, bevilja befrielser från finska bestämmelser om krav som gäller konstruktionen och formgivningen av och utrustningen på sådana motorfordon och släpvagnar. Det ska då på behörigt sätt fästas vikt vid allmän säkerhet och ordning samt vid skyddet av miljön. En befrielse

enligt punkt 3 i artikeln från sådana nationella bestämmelser som innehåller krav på fordons konstruktion, planering och utrustning berör officiella fordon avsedda för vissa uppgifter.

Punkt 3 i artikeln gäller fordonens fysiska egenskaper, medan punkt 1 och 2 gäller iakttagandet av trafikregler.

Det föreslås att till fordonslagen fogas en ny 83 b §, som också tillåter att fordon som avviker från kraven enligt 7 och 7 a § i fordonslagen godkänns vid en registreringsbesiktning. Den föreslagna ändringen bedöms göra det möjligt att verkställa avtalsbestämmelsen i fråga om civila fordon som införs i registret.

I 40 § i militärfordonslagen föreskrivs om internationella militärfordon i Finland. Enligt 1 mom. i den paragrafen tillämpas i fråga om internationella militärfordon som används i Finland och på övervakningen av deras trafikduglighet samt på användningen av dem de bestämmelser och föreskrifter som gäller militärfordon, om inte något annat föreskrivs någon annanstans eller något annat följer av internationella förpliktelser som binder Finland. Det kompletterande avtalet utgör en sådan internationell förpliktelse som binder Finland som avses i 40 § i militärfordonslagen, som också tillåter avsteg från militärfordonslagen på det sätt som avses i artikel 29.3 i det kompletterande avtalet.

Enligt punkt 4 i artikeln ska privatägda motorfordon, oberoende av typ, och släpvagnar som förs in tillfälligt i enlighet med artikel XI.6 i avtalet och artikel 8.3 i protokollet under tiden för införseln omfattas endast av de minimibestämmelser som i Finland tillämpas på konstruktionen och formgivningen av och utrustningen på motorfordon och släpvagnar som används på vägar. Samtidigt ska allmän ordning och säkerhet beaktas på behörigt sätt.

I punkt 4 i artikeln behandlas tillfälligt bruk av privata fordon genom en hänvisning till artikel XI.6 i Nato Sofa och artikel 8.3 i Parisprotokollet, där tillfälligt bruk det vill säga införsel av fordon som är registrerade i en annan medlemsstat behandlas. I punkten ställs en minimi- och maximinivå upp för de bestämmelse som tillämpas på privata motorfordon och släpvagnar. Å ena sidan får på dem endast tillämpas de minimibestämmelser som i Finland tillämpas på konstruktionen och formgivningen av och utrustningen på motorfordon och släpvagnar som används på vägar, men å andra sidan ska allmän säkerhet och ordning beaktas på behörigt sätt.

De punkter i Nato Sofa och parisprotokollet som nämns ovan har verkställts genom en ändring av fordonslagen (495/2024), genom vilken en ny 127 § stiftades om temporär användning av fordon som avses i ett för Finland bindande avtal om status för styrkor eller internationella militära högkvarter eller i avtalet om försvarssamarbete. I paragrafen föreskrivs om de minimikrav som ska uppfyllas vid tillfällig användning i Finland av ett fordon som är registrerat i en annan avtalsslutande stat. Till dem hör bland annat krav på trafikförsäkring, registreringsskylt och nationalitetsbeteckning. Eftersom formuleringen " i ett för Finland bindande avtal om status för styrkor eller internationella militära högkvarter" som används i paragrafen redan omfattar Parisprotokollet, som kompletteras av det kompletterande avtalet, bedöms den gällande 127 § i fordonslagen också omfatta bestämmelsen i det kompletterande avtalet. Därför är bedömningen att ingen ändring av bestämmelsen behövs.

Artikel 30. Körtilstånd.

Enligt punkt 1 i artikeln ska bestämmelserna i artikel IV i Nato Sofa tillämpas på alla medlemmar och ska även omfatta deras anhöriga, om den anhörige uppfyller de finska kraven för beviljande av körtilstånd. Om de finska bestämmelserna så kräver, ska Finland utfärda ett finskt körtilstånd utan ytterligare prov eller avgifter eller krav på överlämnande eller

deponering av det ursprungliga körtillståndet. På begäran av Finland ska högkvarteret i alliansen lämna en bekräftelse på att personen är medlem eller anhörig till en medlem.

Genom punkt 1 i artikeln utvidgas tillämpningsområdet för artikel IV i Nato Sofa till att omfatta alla medlemmar och också deras anhöriga, om de anhöriga uppfyller Finlands krav för beviljande av körtillstånd. Enligt artikel IV i Nato Sofa ska den mottagande staten antingen utan förarprov eller avgift erkänna såsom giltigt ett körtillstånd, körkort eller militärt körtillstånd som den sändande staten eller ett av dess subnationella förvaltningsområden har utfärdat till en medlem av en styrka eller en civil komponent, eller utförda körtillstånd eller körkort till varje medlem av en styrka eller en civil komponent som innehar en sådan handling utan förarprov. I Finland ger de tillstånd som nämns ovan rätt att framföra motordrivna fordon enligt 58 a § i körkortslagen (386/2011), och inga särskilda nationella körkort eller körtillstånd beviljas. Punkt 1 i artikeln tillämpas med stöd av artikel 13.3 d också på avtalsentreprenörers anställda och deras anhöriga.

Det kompletterande avtalet innebär att Finland ska godkänna alla medlemmars och deras anhörigas samt alla avtalsentreprenörers anställdas och deras anhörigas körtillstånd enligt vad som beskrivs ovan. Med de finska kraven för beviljande av körtillstånd avses bland annat krav på ålder och hälsotillstånd enligt körkortslagen. Formuleringen "*ett för Finland bindande avtal om status för styrkor eller militära internationella högkvarter*" i 58 a § i körkortslagen bedöms också omfatta det kompletterande avtalet. Därför behöver bestämmelsen inte ändras.

Bestämmelsen i punkt 1 i artikeln gäller personer som sedan tidigare har ett körtillstånd som beviljats av den sändande staten eller ett av dess subnationella förvaltningsområden. Högkvarteret i alliansen eller Försvarsmakten kan bekräfta personens status som medlem eller anhörig direkt med stöd av punkt 1 i artikeln eller artikel 19.3. Avtalsentreprenörers anställdas och deras anhörigas ställning kan fastställas med stöd av artikel 13.6 i det kompletterande avtalet.

Enligt punkt 2 i artikeln ska medlemmar och deras anhöriga som uppfyller de finska kraven för beviljande av körtillstånd under sin vistelse i Finland tillåtas att skaffa ett finskt körtillstånd när de uppfyller kraven i de tillämpliga finska bestämmelserna.

Punkt 2 i artikeln gäller personer som inte sedan tidigare har ett i artikel IV i Nato Sofa avsett körtillstånd som beviljats av den sändande staten eller ett av dess subnationella förvaltningsområden. Det är fråga om en utvidgning i förhållande till Nato Sofa och Parisprotokollet, och genom den säkerställs det att Finland inte ställer upp några hinder medlemmar och deras anhöriga att skaffa körtillstånd.

Transport- och kommunikationsverket beviljar finskt körkort enligt den normala ansökningsprocess om vilken det föreskrivs i körkortslagen. För de personer som avses i avtalet är det dock sannolikt inte möjligt att sköta ärendet elektroniskt, utan körkortsansökan bör göras vid ett kontor hos verkets serviceleverantör. Transport- och kommunikationsverket ger sin tjänsteleverantör anvisningar för tolkning av avtalet.

Artikel 31. Registreringsskyltar.

Enligt punkt 1 i artikeln ska Finland registrera, tills vidare eller interimistiskt, samt avregistrera motorfordon och släpvagnar som ett högkvarter i alliansen har för tjänstebruk och dess medlemmars och deras anhörigas privata motorfordon och släpvagnar, oberoende av typ, och utfärda registreringsskyltar och registreringsintyg eller tillfälliga registreringsintyg samt de

märkningar som krävs, i enlighet med de villkor som föreskrivs i detta kompletterande avtal och i enlighet med separata arrangemang med Finland.

Finland beviljar registreringsskyltarna och registreringsintygen såväl för tjänstefordon som för privatägda fordon för styrkornas medlemmar och deras anhöriga i enlighet med det kompletterande avtalet. I artikeln föreskrivs att det kan avtalas om mer detaljerade arrangemang senare. Registreringsskyltar och registreringsintyg för privata fordon kan lämnas ut efter registreringen.

I Nato Sofa eller Parisprotokollet avtalas inte om förfarandena för registrering av privata fordon eller om utfärdandet av registreringsskyltar för dem. Genom punkt 1 i artikeln utvidgas tillämpningsområdet för Nato Sofa och Parisprotokollet i fråga om registrering av fordon och utfärdandet av registreringsskyltar, men punkten innehåller inga undantag gällande tekniskt godkännande av fordon. Vid registreringen av fordon ska dessutom punkt 4 i artikeln beaktas, i vilken det föreskrivs om avgifter för registreringsskyltar.

Tjänstefordon hos ett högkvarter i alliansen kan antingen vara civila fordon som registreras i trafik- och transportregistret eller militärfordon enligt militärfordonslagen. Fordonet registreras antingen i det register som avses i militärfordonslagen eller i trafik- och transportregistret, beroende på fordonets faktiska egenskaper eller användningsändamål.

Bestämmelser om godkännande av fordon och registrering av dem i trafik- och transportregistret finns i fordonslagen (82/2021). Enligt 133 § i fordonslagen ska Innan ett motordrivet fordon och ett fordon som kopplats till detta eller till dess släpvagn innan de registreras första gången ska ha godkänts vid en registreringsbesiktning. Om godkännandet av fordonet är i kraft vid tidpunkten för den första registreringen och fordonets konstruktion eller system, komponenter, separata tekniska enheter, delar eller utrustning inte har ändrats till de delar som granskats vid godkännandet behöver för registreringsbesiktning dock inte visas upp ett i enlighet med 91 § förhandsanmält fordon som har typgodkänts som färdigbyggt eller etappvis färdigbyggt fordon, eller ett fordon som har beviljats enskilt godkännande i Finland och som första gången ska tas i bruk.

Det bör föreskrivas i fordonslagen om förfarandet för registrering av fordon och utfärdandet av registreringsskyltar, delvis på motsvarande sätt som det föreskrivs i fråga om DCA med Förenta staterna. I praktiken registreras civila fordon i registret för civila fordon och militärfordon i militärfordonsregistret.

Transport- och kommunikationsverket sköter registreringen av privata fordon och utfärdandet av registreringsskyltar för dem utan avgift på motsvarande sätt som för fordon som registreras med stöd av avtalet om försvarssamarbete med Förenta staterna, om vilket det föreskrivs i 83 a § i fordonslagen. Det föreslås att fordonslagen ändras så att ett ändamålsenligt förfarande beaktas för registrering i trafik- och transportregistret av privata fordon som avses i det kompletterande avtalet. Det föreslås att i fordonslagen föreskrivs om tillräckliga befogenheter för Transport- och kommunikationsverket för registrering av fordon och personuppgifter som avses i avtalet samt för utfärdande av registreringsskyltar och registreringsintyg också för fordon som avses i det kompletterande avtalet.

I princip ska ett fordon som registreras i Finland uppfylla de krav som gäller vid den första ibruktagandetidpunkten för fordonet i Finland eller senare. Det föreslås att i den nya 83 b § i körkortslagen föreskrivs om befogenhet att godkänna ett fordon vid registreringsbesiktning eller enskilt godkännande, trots att det inte till alla delar uppfyller de krav som gäller i Finland när fordonet tas i bruk eller senare. Dessutom är det ändamålsenligt att utvidga det förfarande som

det kompletterande avtalet förutsätter till att omfatta alla fordon som avses i avtal som binder Finland och som gäller ställningen för styrkor eller internationella militärstrategiska högkvarter, vilket innebär att det också omfattar de fordon som avses i Nato Sofa och Parisprotokollet.

Fordon avsedda för tjänstebruk kan också vara militärfordon enligt militärfordonslagen. Därför föreslås det att till militärfordonslagen fogas en ny 23 b §, i vilken det föreskrivs om utfärdande av militära registreringsskyltar för Nordatlantiska fördragsorganisationens officiella fordon. Enligt förslaget ska Huvudstabens tekniska granskningsavdelning avgiftsfritt utfärda Försvarmaktens registreringstecken, registreringsskyltar och registreringsintyg för sådana militärfordon för tjänstebruk som avses i artikel 31.1 i det kompletterande avtalet. För detta ändamål kan Huvudstabens tekniska granskningsavdelning i det register som avses i denna lag föra in de uppgifter som behövs för identifiering av fordonet.

I punkt 2 i artikeln föreskrivs det att ett högkvarter i alliansen, utan att det påverkar tillämpningen av punkt 1 i denna artikel eller artikel XI i Nato Sofa, i enlighet med separata arrangemang med Finland får sköta registreringen av de motorfordon och släpvagnar som högkvarteret har för tjänstebruk, oberoende av typ.

Enligt vad som konstateras i punkt 1 kan fordon avsedda för tjänstebruk vara antingen civila fordon som registreras i trafik- och transportregistret eller militärfordon som registreras i militärfordonsregistret.

Beroende på situationen kan bestämmelsen antingen innebära att högkvarteret i alliansen har rätt att självt sköta ärendet med registreringsmyndigheten eller en direkt rätt att anmäla fordon till registret. I närmare arrangemang med högkvarteret i alliansen bör det kommas överens om hur bestämmelsen i punkt 2 kan verkställas på det mest ändamålsenliga sättet. I praktiken kräver en direkt rätt att anmäla fordon till registret att ett lämpligt användargränsnitt byggs.

I punkt 3 i artikeln föreskrivs att om ett militärstrategiskt högkvarter anser att det är nödvändigt med anledning av säkerheten och för att skydda styrkorna, och om ett högkvarter i alliansen begär det, ska åtkomsten till registeruppgifter om motorfordon och släpvagnar för tjänstebruk och privatägda motorfordon och släpvagnar begränsas till aktörer som enligt finsk lagstiftning har obegränsad åtkomst till dessa uppgifter. Detta ska inte betraktas som ett frivilligt avstående från de rättigheter och den immunitet som föreskrivs i artiklarna 7 och 16–19 i detta kompletterande avtal.

Enligt punkt 4 i artikeln ska inga avgifter tas ut för registrering av och registreringsskyltar för motorfordon och släpvagnar för tjänstebruk, medan endast en avgift för de faktiska kostnaderna ska tas ut för registrering av och utfärdande av registreringsskyltar för privatägda motorfordon och släpvagnar och för utfärdande av täckande registreringsskyltar i Finland.

Enligt punkt 4 i artikeln utfärdas registreringsskyltar för tjänstefordon utan avgift. Enligt punkten får ett pris som motsvarar självkostnaden tas ut för registrering av och registreringsskyltar för fordon för medlemmar och deras anhöriga.

Priset för registreringsskyltar för fordon som registreras i trafik- och transportregistret och priset för handläggning av registeranmälningar bestäms enligt det självkostnadsvärde om vilket det föreskrivs i 6 § i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992). Bestämmelser om priserna för registreringsprestationer finns i kommunikationsministeriets förordning om Transport- och kommunikationsverkets avgiftsbelagda prestationer som gäller transport (1168/2023). Med beaktande av att antalet privata fordon som avses i det kompletterande avtalet an tas vara litet och de eventuella uppgifterna för skydd av uppgifter enligt punkt 3 behöver

dock de registreringsskyltar som utfärdas med stöd av det kompletterande avtalet behandlas på ett sätt som avviker från det vanliga.

Registeranmälan görs till den som utför registreringar som definieras i 2 § 37 punkten i fordonslagen, vilket avser Transport- och kommunikationsverket och den tjänsteleverantör som bistår vid registreringsuppgifter enligt 25 kap. i lagen om transportservice. Den bistående tjänsteleverantören kan dock inte utföra registreringar som avses i det kompletterande avtalet, eftersom registreringarna anses förutsätta särskild prövning som inte kan åläggas den biträdande tjänsteleverantören.

Utifrån en helhetsbedömning är det motiverat att ingen avgift tas ut för registreringen eller registreringsskyltarna, men att den registreringsbesiktning eller ett annat motsvarande tekniskt godkännande som krävs för fordonet är avgiftsbelagd på normalt sätt.

Registreringen av privata fordon och utfärdandet av registreringsskyltar sker utan avgift på motsvarande sätt som för fordon som registreras med stöd av avtalet om försvarssamarbete med Förenta staterna.

Med stöd av den föreslagna 23 b § i militärfordonslagen utfärdar Huvudstabens tekniska granskningsavdelning avgiftsfritt Försvarsmaktens registreringstecken, registreringsskyltar och registreringsintyg enligt militärfordonslagen.

Enligt punkt 5 i artikeln ska ingen bestämmelse i artikel 31 anses strida mot eller utgöra ett hinder för de rättigheter som högkvarter i alliansen i enlighet med artiklarna 4, 8 och 13 i Parisprotokollet och som sändande stater i enlighet med artikel XI i Nato Sofa har att tillfälligt föra in och återutföra tjänstefordon på de villkor och med de handlingar som föreskrivs i avtalet.

Bestämmelsen i punkt 5 i artikeln är informativ och innebär ett konstaterande av gällande rättsläge, och verkställigheten av den bedöms därför inte förutsätta några ändringar i nationell lagstiftning eller i myndigheternas praxis.

Enligt punkt 6 i artikeln ska privatägda motorfordon och släpvagnar som är registrerade i Finland genomgå periodiska tekniska besiktningar i enlighet med tillämplig finsk lagstiftning.

Med tillämplig finsk lagstiftning avses de bestämmelser som är tillämpliga i varje enskild situation, varvid också de internationella avtal som binder Finland bör beaktas. Det innebär att de undantag som med stöd av den föreslagna 83 b § i fordonslagen beviljats fordon vid registreringsbesiktningen också ska beaktas vid periodisk besiktning.

Det föreskrivs om periodisk besiktning av fordon i fordonslagen, genom vilken EU:s besiktningsdirektiv 2014/45/EU delvis har genomförts. Besiktningsdirektivets tillämpningsområde omfattar inte stridskrafternas fordon, och för dem får undantag göras från besiktningskyldigheten så med andra ord är nationella bestämmelser tillåtna.

Enligt artikel 9.5 i DCA-avtalet ansvarar medlemmar i USA:s styrkor, USA:s avtalsentreprenörer och deras anhöriga själva för trafiksäkerhetsnivån hos sina privatägda fordon. I regeringens proposition om sättande i kraft av avtalet om försvarssamarbete med Förenta staterna (RP 58/2024 rd) omfattades en vidsträckt tolkning, enligt vilken också fordon som förs in och registreras för privat bruk anses omfattas av undantaget i EU:s besiktningsdirektiv. Kraven på besiktning enligt 6 kap. i fordonslagen tillämpas alltså inte på fordon som avses i avtalet om försvarssamarbete, som har registrerats i Finland enligt 83 a § i fordonslagen.

I det kompletterande avtalet överenskomms det att privata fordon som avses i det kompletterande avtalet ska besiktas i enlighet med finska besiktningsregler. Bestämmelserna i avtalen avviker sinsemellan, eftersom verkställighetsåtgärderna för högkvarter i alliansen för säkerställande av fordons säkerhet är begränsade jämfört med vad som gäller för Förenta staterna. Avvikelse från de normala besiktningsreglerna och också tillämpning av dem är möjlig, eftersom det är möjligt att genom en motsvarande vidsträckt tolkning anse att fordonen hör till stridskrafternas fordon och därmed omfattas av undantaget i EU:s besiktningsdirektiv och av nationella beslutanderätt.

Till skillnad från verkställigheten av DCA-avtalet tillämpas enligt det kompletterande avtalet nationell lagstiftning på besiktning av privata motorfordon och släpvagnar. Trots det hör verksamheten inte till området för EU-rätten.

Enligt 152 § 2 mom. 1 punkten i den gällande fordonslagen utfärdar Transport- och kommunikationsverket närmare föreskrifter om periodisk besiktning av motorfordon och släpvagnar till dem, och det bedöms inte finnas något behov av att ändra den bestämmelsen. Vid besiktningen kontrolleras att fordonet uppfyller de krav som gäller det. Om fordonet har beviljats undantag från något krav, beaktas det vid besiktningen om det antecknats i fordonets registeruppgifter.

Artikel 32. Soldatklubbar, rabatter för färdbiljetter samt idrottstjänster.

Enligt artikeln ska Finland i enlighet med separata lokala arrangemang, och utan att det påverkar tillämpningen av artikel IX.6 i avtalet, ge medlemmar och deras anhöriga tillgång till befintliga idrottstjänster och andra tjänster och klubbar för soldater och bevilja dem förmåner och rabatter för färdbiljetter på samma villkor, inbegripet avgifter och taxor, som tillämpas på medlemmar av Finlands försvarsmakt och deras anhöriga.

Bestämmelserna i artikel IX.6 i Nato Sofa gäller underlättande av resor för medlemmar av en styrka eller en civil komponent. Enligt den ska den mottagande staten välvilligt behandla en begäran att till medlemmarna av en styrka eller en civil komponent ge tillgång till transportmedel och bevilja rabatter för färdbiljetter. I regeringens proposition om Nato Sofa konstateras att rabatterna förutsätter särskilda överenskommelser mellan de berörda regeringarna (RP 90/2023 rd, s. 95).

I praktiken innebär artikel 32 i det kompletterande avtalet till exempel rätt att använda idrottsutrymmen och idrottstjänster hos förvaltningsenheter inom Försvarsmakten på samma villkor och till samma kostnad som erbjuds Försvarsmaktens personal som är anställd vid den förvaltningsenheten. Personalgrupper ska jämföras med motsvarande personalgrupper, vilket innebär att till exempel anhöriga som avses i artikel 1.13 i det kompletterande avtalet ska beviljas samma förmåner som anhöriga till Försvarsmaktens personal.

De soldatklubbar samt idrottstjänster och andra tjänster som nämns i artikeln är soldathemsföreningens lokala verksamhetsställen samt garnisonernas idrottsplatser. De tjänsterna kan enligt nuvarande praxis användas av Försvarsmaktens anställda och deras familjemedlemmar. Artikeln innebär också att den nuvarande definitionen utvidgas till att också omfatta personer i Natouppgifter, inklusive deras familjemedlemmar.

I de närmare arrangemangen bör det tas ställning till hur kostnaderna ska fördelas mellan högkvarteret i alliansen och Försvarsmakten för de avgiftsbelagda och ekonomiskt subventionerade rekreations- och idrottsevenemang som hör till upprätthållandet av Försvarsmaktens personals välmående i arbetet. Till dem hör till exempel de avtal om rabatterade priser för lokala rekreationstjänster som de lokala arbetshälsokommittéerna ingår.

Sådana rabatter kompenseras med Försvarsmaktens finansiering inom ramen för anslagen för välmående i arbetet. Den personal som omfattas av avtalet kan delta i evenemang eller utnyttja rekreations- och idrottstjänster enligt vad som överenskoms i de närmare arrangemangen.

Många av de tjänster som avses i artikeln produceras av privata aktörer, vilket bör beaktas när det överenskoms om de närmare arrangemangen. Bestämmelsen i artikeln skapar ingen skyldighet att inrätta nya förmåner.

Artikel 33. Fostran och utbildning.

Enligt punkt 1 i artikeln ska medlemmar och deras anhöriga ges tillgång till undervisning och dagvård, inbegripet undervisning i finska och svenska, som tillhandahålls av finska myndigheter (inbegripet regionala, kommunala och motsvarande myndigheter) på samma villkor och enligt samma avgifter som tillämpas på finska medborgare.

Medlemmar och deras anhöriga har rätt till undervisning och småbarnspedagogik samt undervisning på finska och svenska på samma villkor som finländare. Bestämmelsen stämmer helt överens med den finländska lagen om grundläggande utbildning. Enligt finsk lagstiftning har ett barn som är bosatt i Finland rätt att få småbarnspedagogik och grundläggande utbildning som kommunen ordnar.

Bestämmelser om gymnasieutbildning finns i gymnasielagen (714/2018), i vars 4 kap. det föreskrivs om att söka sig till en läroanstalt och om antagning som studerande. Bestämmelser om yrkesläroanstalter finns i lagen om yrkesutbildning (531/2017), i vars 4 kap. det föreskrivs om att söka sig till utbildning samt antagning som studerande. Den gällande lagstiftningen bedöms göra det möjligt att verkställa artikel 33 i det kompletterande avtalet.

Definitionen av en sådan myndighet som avses i punkt 1 i artikeln är inte helt entydig, eftersom det i Finland också finns utbildning som inte ordnas av myndigheter och bland annat högskoleutbildning också ordnas av yrkeshögskolor i aktiebolagsform och universitet i stiftelseform, som inte kan räknas som myndigheter. Med tanke på tolkningen av avtalet har det ingen betydelse vilket slags juridisk person universitet och högskolor är, liksom inte heller hänvisningen till myndigheter, eftersom vår lagstiftning behandlar alla som söker till utbildningar jämbördigt.

Punkt 1 i artikeln hindrar dock inte tillämpning av samma krav på medborgarskap för att söka sig till utbildning om vilka det föreskrivs till exempel i 16 § i lagen om Försvarshögskolan (1121/2008) och i 24 § i lagen om Polisyrkeshögskolan (1164/2013). I vissa situationer kan medborgarskapet ha betydelse också för hur terminsavgifterna bestäms, om det inte i samråd med högkvarteren i alliansen konstateras att de är att likställa med kursavgifter.

Medlemmar och anhöriga ska också till övriga delar uppfylla villkoren för ansökan till respektive utbildningsprogram, vilket till exempel kan innebära deltagande i urvalsprov. Enligt 36 § 3 mom. i universitetslagen beslutar universiteten om grunderna för antagande av studerande. De sökande får på grundval av olika utbildningsbakgrund delas in i grupper vid antagningen. Som ovan konstaterats, ska dock likvärdiga antagningsgrunder tillämpas på alla sökande i samma grupp.

De anhöriga är i praktiken inte läropliktiga i Finland, eftersom barn som har sin vanliga vistelseort i Finland är läropliktiga enligt 2 § 1 mom. i läropliktslagen (1214/2020). Vid tillämpningen av den lagen anses ett barn ha sin vanliga vistelseort i Finland om barnet har en hemkommun i Finland enligt hemkommunlagen. Med stöd av artikel 9.4 i det kompletterande

avtalet är anhängiga också befriade från skyldigheten att registrera en hemkommun, och därför har de i regel ingen hemkommun i Finland.

I punkt 2 i artikeln föreskrivs att finska myndigheter ska ge handledning vid inrättandet av en internationell skola som placeras i närheten av ett högkvarter i alliansen men verkar inom ett annat utbildningssystem än det finska (IB-skola eller en annan nationell skola) och ska säkerställa att på en sådan skola tillämpas samma villkor som på privata skolor i Finland. Läroplanen för en sådan internationell skola ska också uppfylla minimikraven i den finska läroplanen. Skolan svarar dock för alla avgifter i anslutning till ackrediteringsförfarandet.

Finska myndigheter kan ge råd i frågor som rör inrättandet av en internationell skola (IB-skola eller en icke-finländsk skola). Skolan likställs med privata skolor som verkar i Finland. Skolans verksamhet ska motsvara finsk lagstiftning om undervisning och utbildning, och läroplansgrunderna ska motsvara minimikraven enligt den finländska läroplanen för att tillstånd för ordnande av undervisning ska kunna beviljas. Enligt punkt 2 i artikeln ska den internationella skola som inrättas svara för kostnaderna för inrättandet.

I punkt 3 i artikeln förskrivs att om ett högkvarter i alliansen i Finland behöver inrätta och administrera också andra internationella skolor, ska alla närmare bestämmelser om dessa skolor, inbegripet om villkor och förfaranden, anges i ett separat avtal.

I punkt 3 sägs om inrättandet av eventuella andra internationella skolor att det vid behov ska överenskommas om dem i ett separat avtal. Inrättandet av sådana skolor förutsätter ett separat avtal eftersom finsk lagstiftning inte känner till sådana skolor. Enligt lagen om grundläggande utbildning verkar skolor antingen direkt med stöd av lag eller med stöd av ett upprätthållartillstånd som statsrådet beviljar. I bägge fallen får skolorna statsandelar för sin verksamhet.

Enligt punkt 4 i artikeln ska finska myndigheter i enlighet med tillämplig finsk lagstiftning erkänna betyg utfärdade av skolor som avses i punkt 2, under förutsättning att skolorna har de befogenheter som krävs enligt tillämplig finsk lagstiftning. Finska myndigheter ska tillåta övergångar till alla läroanstalter och utbildningsstadier inom det finska utbildningssystemet, från grundläggande utbildning till gymnasium och högskola/universitet.

Medlemmar och deras anhängiga som har gått i finländsk skola eller i en internationell skola som inrättats enligt det finländska systemet eller i en skola som inrättats senare genom ett särskilt avtal och fått avgångsbetyg från en sådan skola kan gå vidare till utbildning på andra och tredje stadiet på samma villkor som elever som fått avgångsbetyg från finländsk grundläggande utbildning eller gymnasieutbildning.

Artikel 34. Verksamhet som syftar till att höja moralen och öka välbefinnandet.

Enligt artikeln får stöd till program som syftar till att höja moralen och öka välbefinnandet och som ett högkvarter i alliansen har startat i enlighet med Natos bestämmelser, om det är fråga om ett NCS-högkvarter i alliansen, eller som sändande staters nationella stödenheter har startat involvera högkvarterets medlemmar och deras anhängiga, under förutsättning att de får ersättning för sina kostnader för deltagandet och att de får ett arvode. Sådant deltagande ska inte betraktas som eller anses motsvara en anställning, och på deltagandet tillämpas, oberoende av deltagarnas medborgarskap, inte finsk lagstiftning om arbete, anställningsförhållanden, socialförsäkringsavgifter osv., och ersättningarna och/eller arvoden är befriade från beskattning i Finland.

Artikels syfte är att göra det möjligt att ordna verksamhet som syftar till att höja moralen och öka välbefinnandet för Natos egen gemenskap och att säkerställa möjligheten att värva deltagare i den frivilliga verksamheten utan att det utgör ett arbetsförhållande enligt finsk lagstiftning. Verksamhet som syftar till att höja moralen och öka välbefinnandet är tillgänglig för högkvarterets medlemmar och deras anhöriga, och Nato förlitar sig på medlemmar och anhöriga för att bedriva verksamheten. I praktiken kan verksamheten till exempel bestå av bokcirklar eller språkkonversationsklubbar. Medlemmarna och deras anhöriga ersätts för kostnader för ordnande av verksamheten, såsom till exempel resekostnader.

Uttrycket "under förutsättning att" i artikeln ska tolkas så att högkvarteret har rätt att betala kostnadsersättningar för verksamheten. Det är alltså inte fråga om att betalning av kostnadsersättningar är en förutsättning för att verksamheten ska kunna ordnas.

Nationella stödenheter kan till exempel beroende på storlek ha egna program för att höja moralen och öka välbefinnandet. Nationella stödenheter kan också samarbeta med Nato för att ordna program för att höja moralen och öka välbefinnandet. Därför nämns nationella stödenheter särskilt i artikeln.

Enligt artikeln ska deltagande i sådan verksamhet enligt artikeln som syftar till att höja moralen och öka välbefinnandet inte betraktas som eller anses motsvara en anställning, och på deltagandet tillämpas, oberoende av deltagarnas medborgarskap, inte finsk lagstiftning om arbete, anställningsförhållanden, socialförsäkringsavgifter osv., och ersättningarna och/eller arvoden är befriade från beskattning i Finland. Bestämmelserna i punkten avviker från inkomstskattelagen på motsvarande sätt som artikel 12.1 b. Sådan verksamhet ska inte betraktas som näringsverksamhet enligt näringsverksamhetslagen. Det föreskrivs om befrielser från skatt, tull och avgifter för verksamhet som syftar till att höja moralen och öka välbefinnandet i artikel 16.

En preciserande bestämmelse om finska arbetarskyddsmyndigheters befogenheter i fråga om sådan personal som deltar i verksamhet som syftar till att höja moralen och öka välbefinnandet enligt artikel 34 ingår i artikel 5.3 i det kompletterande avtalet.

Artikel 35. Verkställighet och tvistlösning.

Enligt punkt 1 i artikeln ska parterna vidta de åtgärder som behövs för att underlätta tillämpningen och genomförandet av det kompletterande avtalet. Detta inbegriper ingående av lokala tillämpningsarrangemang och vid behov arrangemang för att underlätta utbyte eller överföring av personuppgifter.

I punkt 2 i artikeln föreskrivs att Natos officiella språk ska användas i all kommunikation och alla arrangemang som grundar sig på det kompletterande avtalet. De officiella språken i Nato är engelska och franska.

I punkt 3 i artikeln föreskrivs om tvistlösning. Alla tvister och frågor mellan ett högkvarter i alliansen och Finland som gäller genomförandet av avtalet ska lösas genom förhandlingar och utan stöd av rättsliga eller administrativa förfaranden. Tvister som inte kan lösas genom förhandlingar ska lösas i enlighet med artikel 15 i Parisprotokollet och utan stöd av utomstående rättsliga eller administrativa förfaranden eller utomstående jurisdiktion.

I artikel 15 i Parisprotokollet föreskrivs likaså att alla tvister mellan parterna i protokollet eller mellan sådana parter och högkvarter i alliansen avseende tolkningen eller tillämpningen av protokollet ska lösas genom förhandlingar mellan de tvistande parterna utan stöd av

utomstående jurisdiktion. Vidare föreskrivs det i artikeln att utom i de fall där det finns uttryckliga bestämmelser med motsatt innebörd i Parisprotokollet eller i Nato Sofa ska tvister som inte kan lösas genom direkta förhandlingar hänskjutas till Nordatlantiska rådet. I Parisprotokollet och Nato Sofa ingår några uttryckligen avvikande bestämmelser som gäller skadestånd. Övriga tvister, som inte kan lösas genom förhandlingar, löses således i sista hand av Nordatlantiska rådet.

Artikel 36. Ändringar.

Enligt artikeln kan avtalet ändras på parternas begäran genom ömsesidigt skriftligt samtycke av parterna, och ändringarna ska träda i kraft i enlighet med de villkor som föreskrivs i artikel 37.

Artikel 37. Ikraftträdande, giltighet och upphörande.

Artikeln innehåller typiska slutbestämmelser för statsfördrag.

Enligt punkt 1 i artikeln träder avtalet i kraft 14 dagar efter den dag då Finland skriftligen har meddelat att de nationella förfaranden som ikraftträdandet kräver har slutförts.

Enligt punkt 2 i artikeln gäller avtalet tills vidare och oberoende av om ett högkvarter i alliansen är permanent närvarande i Finland, så länge Finland är part i Parisprotokollet.

Enligt punkt 3 i artikeln får eventuella kommande militärstrategiska högkvarter, i enlighet med definitionen i artikel 1.5, utan separat inbjudan ansluta sig till avtalet. Anslutningen sker genom att de lämnar ett anslutningsinstrument till Finlands regering och en kopia till de övriga parterna.

Enligt punkt 4 i artikeln kan avtalet när som helst, dock tidigast två år efter ikraftträdandet, sägas upp genom att de övriga parterna underrättas skriftligen.

Enligt punkt 5 i artikeln är uppsägningstiden ett år från mottagandet av underrättelsen. Parterna kan emellertid genom ömsesidigt samtycke om särskilda omständigheter så kräver enas om att förlänga giltigheten för avtalet med ytterligare ett år.

Enligt punkt 6 i artikeln ska avtalet, om inte något annat följer av punkt 7, förbli i kraft om sådana fientligheter utbryter som omfattas av nordatlantiska fördraget, utan att detta påverkar tillämpningen av artikel XV i Nato Sofa och artikel 16 i Parisprotokollet. Om sådana fientligheter utbryter, ska emellertid det berörda militärstrategiska högkvarteret och Finland omedelbart se över de bestämmelser som gäller orten för och personalstyrkan vid ett högkvarter i alliansen så att tillämpningen av avtalet vid behov kan ändras.

Enligt punkt 7 i artikeln har varje part, om sådana fientligheter utbryter, rätt att, efter att 60 dagar på förhand ha underrättat de övriga parterna, avbryta tillämpningen av vilken bestämmelse som helst i avtalet i den omfattning det behövs, med undantag för artikel 35 i vilken det föreskrivs om verkställighet av avtalet och tvistlösning. Om denna rättighet utövas, ska parterna utan dröjsmål samråda i syfte att komma överens om arrangemang för att ersätta de bestämmelser vars tillämpning har avbrutits med ändamålsenliga bestämmelser.

Bilaga

I bilagan till avtalet preciseras de bestämmelser som gäller privilegier.

I artikel 18 i det kompletterande avtalet ingår en allmän bestämmelse om tull- och skattefrihet för berättigade medlemmar. Enligt den artikeln har berättigade medlemmar och deras anhöriga rätt till införsel och köp av personliga ägodelar och privata motorfordon tull- och skattefritt i enlighet med vad som bestäms närmare i bilagan till det kompletterande avtalet. I artikel 17 i det kompletterande avtalet ingår en allmän bestämmelse om tillämpningen av tull- och skattefrihet för kantiner, kafeterior och mässar och i artikel 19 en allmän bestämmelse om tull- och skattefrihet. Också för bilagans del förklaras befrielseerna från tull och skatt samt förfarandena för dem i motiveringarna till artiklarna 17, 18 och 19.

8 Specialmotivering till lagförslagen

8.1 Lagen om avtalet mellan Republiken Finlands regering samt Alliansens militärstrategiska högkvarter i Europa och Alliansens militärstrategiska högkvarter för transformation om komplettering av Parisprotokollet

1 §. *Bestämmelser som hör till området för lagstiftningen.* Paragrafen innehåller en bestämmelse om att de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i avtalet ska gälla som lag, sådana som Finland har förbundit sig till dem. De bestämmelser som hör till området för lagstiftningen specificeras i detaljmotiveringen till avtalet och i avsnittet om behovet av riksdagens samtycke.

2 §. *Tecken för högkvarter i alliansen.* I paragrafen föreslås bestämmelser om skydd för tecken för högkvarter i alliansen. Regleringen motsvarar bestämmelserna om Försvarsmaktens emblem i 35 och 49 § i lagen om försvarsmakten. Utifrån förhandlingarna om det kompletterande avtalet har Finland ett visst handlingsutrymme vid genomförandet av avtalsbestämmelsen, men det skydd som gäller för Försvarsmaktens emblem kan ses som en bra utgångspunkt för den omfattning av skydd som behövs.

Enligt det föreslagna *1 mom.* får tecken för ett högkvarter i alliansen inte användas utan tillstånd av högkvarteret. Genom bestämmelsen genomförs den bestämmelse i artikel 2.6 i det kompletterande avtalet enligt vilken Finland ska säkerställa att tecknen för ett högkvarter i alliansen är behörigen skyddade genom finsk lagstiftning. Vid beredningen av propositionen har det bedömts att exempelvis reglering som kan jämföras med varumärkesskydd i praktiken inte skulle göra det möjligt att genomföra avtalsbestämmelsen i alla situationer där tecken för ett högkvarter i alliansen används obehörigen.

Det föreslagna *2 mom.* innehåller en straffbestämmelse enligt vilken den som uppsåtligt utan eller i strid med ett tillstånd av högkvarteret i alliansen obehörigen använder ett tecken för högkvarteret, antingen som sådant eller ett märke som är förvillande likt högkvarterets tecken, ska dömas till böter för olovlig användning av tecken för högkvarter i alliansen.

Enligt det föreslagna *3 mom.* utfärdas bestämmelser om tecken för högkvarter i alliansen genom förordning av statsrådet.

I praktiken ska de tecken för högkvarter i alliansen som avses i artikel 2.6 i det kompletterande avtalet föreskrivas och därmed offentliggöras genom förordning. Genom bemyndigandet att utfärda förordning säkerställs det att de tecken som inte får användas är tillräckligt entydigt definierade. Det finns ändå inget prövningsutrymme när det kommer till att utfärda en förordning, och alla tecken enligt artikel 2.6 ska framgå av förordningen.

Bemyndigandet att utfärda förordning gäller enligt förslaget statsrådet, inte republikens president som i bestämmelserna om Försvarsmaktens emblem i 35 § i lagen om

försvarsmakten. Offentliggörandet av de tecken för högkvarter i alliansen som ska skyddas bedöms inte vara en uppgift som hör till republikens president i egenskap av överbefälhavare i enlighet med 128 § i grundlagen och inte heller ledande av utrikespolitiken i enlighet med 93 § 1 mom. i grundlagen.

3 §. Behörighet att ställa områden till förfogande för högkvarter i alliansen. I paragrafen föreslås bestämmelser om Försvarsmaktens och Gränsbevakningsväsendets behörighet att på ett område som myndigheten förfogar över ställa sådana lokaler och områden som avses i artikel 26.1 i det kompletterande avtalet till förfogande för ett högkvarter i alliansen.

Regleringen motsvarar i praktiken den i 13 § i lagen om sättande i kraft av Nato Sofa. En separat bestämmelse behövs ändå, eftersom lagen om sättande i kraft av Nato Sofa direkt gäller bara tillämpningen av Nato Sofa och därmed platser som avses i artikel VII.10 a i Nato Sofa och ställande av sådana platser till den sändande statens förfogande. Genom den nu föreslagna bestämmelsen säkerställs det att Försvarsmakten och Gränsbevakningsväsendet har en entydig lagstadgad rätt att ställa de områden och lokaler som högkvarter i alliansen behöver till deras förfogande.

Närmare bestämmelser om användningen av försvarsmaktens fastigheter och om begränsningar som gäller fastigheterna samt om befogenheter i anslutning till dem finns i lagen om försvarsmakten (551/2007). De lokaler och områden som avses i paragrafen avser områden, platser och objekt som Försvarsmakten stadigvarande förfogar över, såsom kasern- och övningsområden, samt områden som Försvarsmakten tillfälligt förfogar över, som det föreskrivs om i 14 § i lagen om försvarsmakten och i 113 § i beredskapslagen.

När lokaler och områden ställs till ett högkvarters förfogande medföljer också en rätt för säkerhetspersonalen vid högkvarteret att vidta alla nödvändiga och proportionerliga åtgärder för att säkerställa upprätthållandet av ordning, disciplin och säkerhet inom lokalerna och områdena.

4 §. Begäranden om hävande av immunitet mot rättsliga förfaranden. Enligt den föreslagna paragrafen ska sådana begäranden om hävande av immunitet för högt uppsatt personal som avses i artikel 7.8 i det kompletterande avtalet göras av riksåklagaren.

5 §. Utfärdande av identitetshandlingar. Enligt det föreslagna 1 mom. utfärdas identitetshandlingar som avses i artikel 9.3 i avtalet av Huvudstaben. Vidare enligt 1 mom. utgör identitetshandlingarna ett intyg på sådan uppehållsrätt i Finland som baserar sig på 40 § 1 mom. 10 punkten i utlänningslagen.

Hänvisningen till 40 § 1 mom. 10 punkten i utlänningslagen gör det möjligt att registrera i identitetshandlingen att personen lagligen vistas i landet, vilket i sin tur gör det möjligt för innehavaren att röra sig över EU:s inre gränser.

I 2 mom. föreslås ett bemyndigande för statsrådet att utfärda förordning om innehållet i och utformningen av identitetshandlingar. Genom bemyndigandet att utfärda förordning säkerställs det att identitetshandlingen kan anmälas till kommissionen i enlighet med Schengenregelverket.

6 §. Kontaktpunkt i skadeståndsärenden. I paragrafen föreskrivs det om den kontaktpunkt som avses i artikel 11.4 i det kompletterande avtalet, som gäller skadestånd. Till den del behandlingen av ett inkommet skadeståndsärende inte omfattas av Försvarsmaktens

behörighet ska Huvudstaben överföra skadeståndsärendet till den behöriga myndigheten. Genom paragrafen ändras inte myndigheternas behörighetsfördelning i skadeståndsärenden.

7 §. Behörighet att underrätta om anhållande och annat frihetsberövande. I paragrafen föreskrivs det om underrättelser enligt artikel 26.3 i det kompletterande avtalet.

Enligt det föreslagna *1 mom.* ska riksåklagaren underrätta chefen för ett högkvarter i alliansen eller den förordnade företrädaren om anhållande eller annat till behandlingen av ett brottmål hänförligt frihetsberövande av en medlem eller anhörig.

Regleringen i *1 mom.* motsvarar 6 § i lagen om sättande i kraft av Nato Sofa, där det föreskrivs om lämnande till den sändande statens myndigheter av underrättelser enligt artikel VII.5 b i Nato Sofa om anhållande. Den nya bestämmelsen behövs eftersom 6 § i lagen om sättande i kraft av Nato Sofa uttryckligen gäller lämnande av underrättelser till den sändande statens myndigheter, och trots att högkvarter i alliansen i enlighet med artikel 4 i Parisprotokollet har samma rättigheter som den sändande staten, är det med tanke på den noggranna avgränsningen av regleringen ändamålsenligt att föreskriva om lämnande av underrättelser uttryckligen till chefen för högkvarteret i alliansen eller den förordnade företrädaren.

Enligt det föreslagna *2 mom.* ska underrättelser om annat frihetsberövande än sådant som avses i *1 mom.* lämnas av polisen.

Åtminstone polisen, Försvarsmakten och Gränsbevakningsväsendet har befogenhet att gripa personer också i andra situationer än sådana som hänför sig till behandlingen av ett brottmål. Vid beredningen av propositionen har man ändå inte identifierat några situationer där en medlem eller en anhörig skulle kunna bli gripen i en annan situation än en sådan som hänför sig till ett brottmål utan att polisen enligt lag ska underrättas om saken eller där den gripne inte ska överlämnas till polisen. Polisen kan bedömas ha de bästa förutsättningarna att lämna underrättelser om sådana gripanden, eftersom polisen har den bästa helhetsbilden av omständigheterna kring gripandet både före och efter det att den gripne har överlämnats eller polisen har underrättats om det.

I fråga om militärpersoner som omfattas av 45 kap. i strafflagen kan det bli aktuellt med en situation där den gripne inte överlämnas till polisen utan dröjsmål. I praktiken är det då ändå alltid fråga om åtminstone misstänkt tjänstgöringsbrott, varvid det är riksåklagaren som underrättar om gripandet.

Polisen ska dessutom alltid lämna en underrättelse i situationer där någon annan än en myndighet har gripit en medlem eller en anhörig och överlämnat den gripne till polisen. Polisen ska på motsvarande sätt lämna en underrättelse också i situationer där den som gripits av någon annan än en myndighet inte har överlämnats till polisen, men polisen ändå har underrättats om gripandet.

8 §. Underrättelser om personalen vid högkvarter i alliansen. I paragrafen föreskrivs det att Huvudstaben från högkvarter i alliansen ska ta emot sådana underrättelser om personalen som avses i artiklarna 1.13, 1.19, 7.7, 8.1, 13.6, 19.3 och 30.1 i det kompletterande avtalet.

Underrättelser enligt artikel 1.13 gäller anhöriga, underrättelser enligt artikel 1.19 gäller anhöriga till anställda hos en avtalsleverantör, underrättelser enligt artikel 7.7 gäller högt uppsatt personal, underrättelser enligt artikel 8 gäller förordnande av medlemmar och deras anhöriga, artikel 13.6 gäller avtalsentreprenörer, anställda hos avtalsentreprenörer och

anhöriga till dem, artikel 19.3 gäller personer som har rättigheter i enlighet med det kompletterande avtalet och artikel 30 gäller körtillstånd.

Det behöver föreskrivas på lagnivå om mottagande av underrättelserna, eftersom det i praktiken är fråga om mottagande av personuppgifter.

Det är ändamålsenligt att mottagandet av underrättelser koncentreras till Huvudstaben, som med stöd av den föreslagna ändringen av lagen om behandling av personuppgifter inom Försvarmakten ska kunna behandla och lämna ut dessa personuppgifter till andra myndigheter. Den föreslagna modellen är den allra enklaste för högkvarter i alliansen, och till skillnad från en modell där underrättelser tas emot av flera aktörer gör den det möjligt att upprätthålla en heltäckande lägesbild över de personer som befinner sig i Finland med stöd av avtalet.

Det är ändamålsenligt att informationen koncentreras också med tanke på skyddet för styrkorna. Endast Försvarmakten kommer att ha en bredare bild av de enskilda personer som befinner sig i Finland, och andra myndigheter kan vid behov be Försvarmakten om information för att sköta sina lagstadgade uppgifter. Således är den personkrets i Finland som har information om i synnerhet de medlemmar som finns i Finland och deras familjer så begränsad som möjligt.

I fråga om medlemmar av högkvarter i alliansen föreslås bestämmelser om behandlingen av personuppgifter i lagen om ändring av lagen om behandling av personuppgifter inom Försvarmakten.

Inte alla de situationer och behov där personuppgifter behandlas i anslutning till Nato och relaterade internationella avtal hänför sig ändå enbart till militära behov, utan de gäller också till exempel anhörigas rättigheter och status. Behandlingen sker då inte för skötseln av de uppgifter som anges i 2 § 1 mom. 1 punkten, 2 punkten underpunkt a eller b, 3 punkten underpunkt a eller 4 eller 5 punkten i lagen om försvarmakten. Därför tillämpas då inte lagen om behandling av personuppgifter inom Försvarmakten (332/2019) på behandlingen. Behandlingen av anhörigas personuppgifter baserar sig alltså åtminstone inte i alla situationer på att de hör till väpnade styrkor och således deltar i tillfälliga eller permanenta arrangemang inom Nordatlantiska fördragsorganisationens kollektiva försvar eller i övningar inför dem inom finskt territorium.

Beroende på personens status och avtalet kan det alltså handla om situationer där personuppgifter behandlas antingen i enlighet med lagen om behandling av personuppgifter inom Försvarmakten eller i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning), nedan *dataskyddsförordningen*, och dataskyddslagen (1050/2018).

Behandlingen av anhörigas personuppgifter behandlas också i regeringens proposition till riksdagen om godkännande och sättande i kraft av överenskommelsen mellan Republiken Finlands regering och Amerikas förenta staters regering om förvärvsarbete för anhöriga till offentligt anställda samt med förslag till lag om ändring av 81 a och 81 b § i utlänningslagen (RP 155/2025 rd). Därför kommer Försvarmakten i fortsättningen att behandla personuppgifter på olika rättsliga grunder.

I fråga om anhöriga samt anställda hos en avtalsentreprenör och deras anhöriga ska dataskyddsförordningen tillämpas. Den behandling av uppgifter som omfattas av

dataskyddsförordningen bedöms inte vara av sådan omfattning eller art att det nationella handlingsutrymme som dataskyddsförordningen tillåter behöver utnyttjas.

I praktiken omfattar de nödvändiga uppgifter som ska föras in i registret utöver uppgifter för identifiering av personer (namn, nationell personbeteckning eller, om sådan saknas, födelsetid, fotografi, signalement och andra identifikationsuppgifter, dock inte biometriska identifikationsuppgifter) också kontaktuppgifter, hemvist och medborgarskap, uppgifter om medlemmen eller den anställda hos en avtalsentreprenör när det är fråga om deras anhöriga, uppgifterna i resedokumentet och identitetshandlingarna, grunden för personens vistelse i landet samt uppgifter om personens körkort. Uppgifterna ska behandlas för att fullgöra skyldigheter som följer av fördrag, och de får lämnas ut till andra myndigheter i enlighet med vad som i den nationella lagstiftningen föreskrivs om rätten att få eller lämna ut uppgifter. Exempelvis ska Skatteförvaltningen kunna begära registeruppgifter med stöd av 20 § i lagen om beskattningsförfarande (1558/1995).

9 §. Bestämmelser som inte hör till området för lagstiftningen. Paragrafen innehåller en för blandade ikraftträdandelagar sedvanlig bestämmelse som gäller sättande i kraft av de bestämmelser i avtalet som inte hör till området för lagstiftningen genom förordning av statsrådet. De bestämmelser i avtalet som hör till området för lagstiftningen behandlas närmare i avsnittet om behovet av riksdagens samtycke.

10 §. Ikraftträdande. Paragrafen innehåller en sedvanlig ikraftträdandebestämmelse enligt vilken bestämmelser om ikraftträdandet av lagen utfärdas genom förordning av statsrådet.

8.2 Utlänningslagen

40 §. Uppehållsrätt. I 1 mom. 9 punkten föreslås en teknisk ändring som följer av att 9 punkten i och med den nya 10 punkten inte längre är sist i momentet. Till punkten fogas dessutom för enhetlighetens skull fördragsserienumret för avtalet om försvarssamarbete på motsvarande sätt som i den gällande 8 punkten och också i den föreslagna 10 punkten.

Till 1 mom. fogas en ny 10 punkt. Laglig vistelse är enligt den föreslagna punkten vistelse av en i avtalet mellan Republiken Finlands regering samt Alliansens militärstrategiska högkvarter i Europa och Alliansens militärstrategiska högkvarter för transformation om komplettering av Parisprotokollet avsedd medlem, anställd hos en avtalsentreprenör och anhörig till dessa. I formuleringen syftar anhörig på både anhöriga till medlemmar och anhöriga till anställda hos en avtalsentreprenör, eftersom båda är befriade från kraven på uppehållstillstånd. Därigenom säkerställs det att de som enligt det kompletterande avtalet ska kunna vistas lagligen i Finland utan uppehållstillstånd också kan göra det i praktiken.

Medlemmarna, anställda hos en avtalsentreprenör och deras anhöriga definieras inte i utlänningslagen eller någon annanstans i den nationella lagstiftningen, utan här hänvisas det till de personer som avses i avtalet. Detta innebär i praktiken att definitionen av persongrupperna och exempelvis hurdana handlingar och andra eventuella formella omständigheter statusen och styrkandet av den i Finland kräver tolkas direkt med stöd av avtalet.

81 b §. Rätt att arbeta och rätt att utöva näring utan uppehållstillstånd. Det föreslås att ett nytt 5 mom. fogas till paragrafen. I momentet föreskrivs det direkt med stöd av lag att en sådan anhörig till en medlem och en sådan anställd hos en avtalsentreprenör som avses i 40 § 1 mom. 10 punkten har rätt att förvärvsarbeta utan att separat ansöka om uppehållstillstånd som berättigar till arbete. Ändringsbehovet beror på att artiklarna 9.1 och 13.3 b befriar anhöriga till

en medlem och anställda hos en avtalsentreprenör från skyldigheten att ansöka om uppehållstillstånd som berättigar till arbete.

Som det konstateras i specialmotiveringen till 40 § ska anhöriga till en medlem och anställda hos en avtalsentreprenör inte definieras i den nationella lagstiftningen, utan i det föreslagna nya momentet används samma begrepp som i det kompletterande avtalet.

81 c §. *Rätt att inleda arbete samt rättens varaktighet.* Det föreslås att det till paragrafen fogas ett nytt 9 mom. där det konstateras att rätten att arbeta gäller lika länge som den lagliga vistelsen i fråga om anhöriga till en medlem och anställda hos en avtalsentreprenör.

8.3 Lagen om statliga affärsverk

2 §. *Ställning och uppgifter.* Till 2 mom. fogas enligt förslaget en ny punkt som gör det möjligt för Senatkoncernens affärsverk att tillhandahålla tjänster också för andra sammanslutningar än de som avses i 1 mom. och 2 mom. 1–3 punkten, när tjänsteproduktionen direkt anknyter till genomförandet av en internationell förpliktelse som är bindande för Finland och det är fråga om utövande av annan än ekonomisk verksamhet.

I enlighet med 2 § i den gällande affärsverkslagen har affärsverken i Senatkoncernen i uppgift att för statens behov på basis av serviceavtal tillhandahålla bland annat fastighets- och lokaltjänster för de kunder som avses i 2 § i affärsverkslagen. De kunder som avses här är i huvudsak statliga ämbetsverk och inrättningar samt andra statliga organisationer.

Försvarsmakten har med affärsverken ingått samarbets-, ram- och serviceavtal samt projektspecifika avtal i fråga om byggprojekt. I enlighet med artikel 4.2 i det kompletterande avtalet ska högkvarter i alliansen få teckna kontrakt av denna typ med affärsverk. Försvarsfastigheter tillhandahåller de tjänster som Försvarsmakten och av Försvarsmakten angivna partner behöver. Enligt regeringens proposition om lagen om Senatfastigheter och Försvarsfastigheter (RP 31/2020 rd) avses med partner som Försvarsmakten har angett sådana avtalsparter till Försvarsmakten som har verksamhetslokaler på Försvarsmaktens militära områden. Sådana är till exempel Leijona Catering Oy, Millog Oy och Suomen Erillisverkot Oy. Enligt 2 § 3 mom. i lagen om Senatfastigheter och Försvarsfastigheter prissätts tjänster till dessa organisationer enligt självkostnadsprincipen. Tjänster till andra kunder tillhandahålls på marknadsmässiga villkor.

För att man på de tjänster som tillhandahålls för högkvarter i alliansen ska kunna tillämpa villkor som inte är mindre förmånliga än de villkor som tillämpas på Försvarsmakten i Finland, behöver 2 § i affärsverkslagen ändras så att affärsverken kan tillhandahålla tjänster också för andra än de sammanslutningar som nämns i 1 mom. i den gällande paragrafen, när tjänsteproduktionen direkt anknyter till genomförandet av en internationell förpliktelse som är bindande för Finland och det är fråga om utövande av annan än ekonomisk verksamhet.

Efter Finlands anslutning till alliansen ska det militära försvaret av Finland, som ingår i Försvarsmaktens uppgifter, förstås i vid bemärkelse som försvar av hela alliansen. Försvarsfastigheters lagstadgade uppgift att tillhandahålla de fastighets- och lokaltjänster som Försvarsmakten behöver bör då på motsvarande sätt anses omfatta också alliansens motsvarande behov. Exempelvis kan Natos marktaktiska ledning MCLCC i S:t Michel då vara kund hos Senatkoncernens affärsverk.

Som icke-ekonomisk verksamhet som fullgör en förbindelse som finska staten har ingått betraktas också verksamhet som bedrivs av partner vid fullgörandet av ett fördrag eller något

annat motsvarande arrangemang som är bindande för staten, när de tjänster som partnerna producerar direkt hänför sig till fullgörandet av finska statens förbindelser inom ramen för statens finansieringsansvar. Exempel på detta är arrangemang som tryggar tillgången till energi och bränslen i enlighet med fördrag som gäller Natomedlemskapet och som finansieras till fullt belopp med stöd av finansiering från staten eller Nato.

8.4 Fordonslagen

7 §. *Tekniska krav för fordon.* Till paragrafens 5 mom. fogas enligt förslaget en ny mening där det föreskrivs om Huvudstabens rätt att meddela närmare föreskrifter om de tekniska kraven och de undantag som gäller dem i fråga om Försvarmaktens fordon som registrerats i trafik- och transportregistret.

Den föreslagna ändringen i 5 mom. behövs, även om den inte har ett samband med genomförandet av det kompletterande avtalet. I den gällande bestämmelsen föreskrivs det om ett motsvarande bemyndigande för Transport- och kommunikationsverket att meddela föreskrifter, vilket också omfattar Försvarmaktens fordon som avses i förslaget. Det är dock ändamålsenligt att bemyndiga Huvudstaben att meddela föreskrifter, eftersom Huvudstaben har bäst kännedom om Försvarmaktens praktiska behov. Genom ändringen blir det möjligt för Försvarmakten att skaffa sådana fordon som inte till alla delar uppfyller kraven i 7 § i fordonslagen.

De undantag som görs från fordon som är avsedda för civilt bruk kan till exempel bero på Försvarmaktens uppgifter eller fordonets specifika användningsändamål. Med Försvarmaktens fordon avses fordon som ägs eller varaktigt innehas av Försvarmakten. Det föreslagna bemyndigandet att meddela föreskrifter gäller Försvarmaktens fordon som registreras i trafik- och transportregistret. Bestämmelser om militärfordon som har registrerats i militärfordonsregistret i enlighet med de särskilda bestämmelserna om militärfordon föreslås i militärfordonslagen.

De smärre tekniska undantag som avses i momentet kan till exempel handla om avsaknad av en funktion som normalt finns i fordonen, såsom positionering, eller sådan bepansring som har ringa konsekvenser för trafiksäkerheten, men som behövs på grund av Försvarmaktens uppgifter eller fordonets specifika användningsändamål. Smärre undantag kan också hänföra sig till avsaknad av färdskrivare eller smärre tekniska undantag i färdskrivaren.

De risker för säkerheten, hälsan eller miljön som undantagen medför får inte öka mer än i ringa omfattning. Det gällande 7 a § 7 mom. i fordonslagen gör det möjligt för Försvarmakten att ändra de fordon som finns i trafik- och transportregistret, och genom den ändring som nu föreslås blir också anskaffning och första registrering av motsvarande fordon möjliga.

83 b §. *Anmälan och registrering av fordons registeruppgifter med stöd av för Finland bindande avtal om status för styrkor eller internationella militära högkvarter.* Till fordonslagen fogas en ny 83 b § där det föreskrivs om anmälan och registrering av fordons registeruppgifter med stöd av för Finland bindande avtal om status för styrkor eller internationella militära högkvarter.

Termen ett för Finland bindande avtal om status för styrkor eller internationella militära högkvarter, som används i den gällande fordonslagen, hänvisar till Nato Sofa, PfP Sofa samt Parisprotokollet och dess andra tilläggsprotokoll, och i fortsättningen ska termen också omfatta det kompletterande avtalet. På anmälan och registrering av fordons registeruppgifter med stöd av avtalet med Förenta staterna om försvarssamarbete ska fortsättningsvis 83 a § i den gällande lagen tillämpas.

Den nya 83 b § ska inte tillämpas på militärfordon som avses i militärfordonslagen, utan bestämmelser om dem ska finnas i den nya 23 b § som föreslås i den lagen.

Artikel 31 i det kompletterande avtalet innehåller en bestämmelse om fordons registreringstecken och registreringsskyltar, som det inte föreskrivs om i tidigare avtal. Den nya 83 b § utvidgar registreringsmöjligheten till alla fordon som avses i för Finland bindande avtal om status för styrkor eller internationella militära högkvarter. Registreringsmöjligheten är alltså inte begränsad till fordon som avses i det kompletterande avtalet. Till följd av detta kan också personer som avses i Nato Sofa, Pfp Sofa samt dess andra tilläggsprotokoll och Parisprotokollet och som vistas i Finland med stöd av dessa fördrag få sina fordon godkända vid en registreringsbesiktning och registrera dem i trafik- och transportregistret i enlighet med den nya 83 b §. Det har bedömts att denna utvidgning i praktiken behövs, syftet med den är att göra det smidigare för medlemmarna av personalen och deras anhöriga att flytta till och vistas i Finland. Ändringen bedöms inte ha några nämnvärda negativa konsekvenser för trafiksäkerheten.

Förfarandet i fråga om utlämnande av registreringsskyltar och registrering av bland annat ägaruppgifter motsvarar det som redan föreskrivs i 83 a § i fordonslagen för sättande i kraft av bestämmelserna i DCA-avtalet med Förenta staterna. Skillnaden är närmast att de bilar som avses i för Finland bindande avtal om status för styrkor eller internationella militära högkvarter ska genomgå registreringsbesiktning. Vid registreringsbesiktningen ska sedvanliga tekniska uppgifter föras in i trafik- och transportregistret.

Fordon ska också genomgå periodisk besiktning i enlighet med 6 kap. i fordonslagen, och det behöver inte föreskrivas om undantag från periodisk besiktning i fråga om dessa fordon. Eftersom det krävs prövning för att avgöra om ett fordon omfattas av något av de nämnda fördragen, kommer Trafiksäkerhetsverket och den som utför registreringsbesiktning av fordonet att behöva samarbeta i dessa situationer.

Enligt det föreslagna 1 mom. kan fordon som avses i för Finland bindande avtal om status för styrkor eller internationella militära högkvarter godkännas vid en registreringsbesiktning, även om de inte överensstämmer med kraven i 7 och 7 a §. Det är ändamålsenligt att föreskriva om undantag, så att bestämmelserna i artikel 31 i det kompletterande avtalet kan genomföras på ett effektivt sätt. Undantagen ska antecknas i trafik- och transportregistret så att de kan beaktas till exempel vid periodisk besiktning.

I praktiken ska det föreslagna 1 mom. tillämpas på fordon som kommer från EU-länder eller från länder utanför EU, vilka kan sakna EU-typgodkännande eller motsvarande. Om fordonet är ett nytt fordon i fråga om vilket det inte behövs några undantag för godkännandet, kan man i stället för registreringsbesiktning om möjligt tillämpa sedvanliga förfaranden, såsom förhandsanmälan från bilaffären eller enskilt godkännande. Ett fordon som godkänns med undantag vid registreringsbesiktning ska dock uppfylla åtminstone de nationella minimikraven, såsom kraven i 3 och 13 § i fordonslagen.

Bestämmelserna i momentet överensstämmer med bestämmelsen i artikel 29.4 i det kompletterande avtalet, som gäller tillfällig införsel av fordon och släpvagnar. Enligt den artikeln ska privatägda motorfordon, oberoende av typ, och släpvagnar som förs in tillfälligt under tiden för införseln omfattas endast av de minimibestämmelser som i Finland tillämpas på konstruktionen och formgivningen av och utrustningen på motorfordon och släpvagnar som används på vägar, med beaktande av allmän ordning och säkerhet.

Enligt det föreslagna 2 mom. utfärdar Transport- och kommunikationsverket avgiftsfritt registreringstecken, registreringsskyltar och registreringsintyg för fordon som avses i för

Finland bindande avtal om status för styrkor eller internationella militära högkvarter. För detta ändamål ska verket i registret kunna anteckna de uppgifter som föreskrivs i 219 och 221 § i lagen om transportservice.

Bestämmelsen behövs eftersom det krävs prövning vid registreringen. Prövning behövs i praktiken för att säkerställa rätten till ett exceptionellt registreringsförfarande, det vill säga att fordonet är ett fordon som avses i ett för Finland bindande avtal om status för styrkor eller internationella militära högkvarter. Denna prövning är starkt kopplad till fordonsägarens eller fordonsinnehavarens status som sådan medlem som avses i avtalet. Uppgiften kan således inte anförtros de avtalsregistrerare som vanligen utför fordonsregistreringar, eftersom de endast får utföra assisterande myndighetsuppgifter. Eftersom antalet fordon antagligen kommer att vara litet eller begränsat är det dessutom motiverat att Transport- och kommunikationsverket inte tar ut någon avgift för registreringsåtgärder eller registrerings skyltar.

I det föreslagna 3 mom. föreskrivs det om ett förfarande där registrering som gjorts med stöd av ett avtal om status för styrkor eller internationella militära högkvarter kräver att avtalsparten lämnar en begäran till Transport- och kommunikationsverket.

Förfarandet behöver preciseras endast på ett allmänt plan, så att registreringen alltid görs på initiativ av avtalsparten. Det behöver inte i lag föreskrivas närmare om innehållet i begäran, eftersom det kan finnas skillnader mellan olika avtal. Verket ska vid behov kunna begära ytterligare utredningar till stöd för sin prövning. Avsikten är inte att i momentet föreskriva om trafikförsäkringsplikt för fordonen, utan att en verifikation av trafikförsäkringen ska lämnas till Transport- och kommunikationsverket. Om det är fråga om ett fordon som så att säga omfattas av statens självförsäkring, kan som verifikation godkännas till exempel uppgift om att staten eller högkvarteret svarar för skador baserat på självförsäkringen. De militärstrategiska högkvarteren har enligt artikel 11.2 i det kompletterande avtalet rätt till självförsäkring.

I paragrafens 4 mom. begränsas överlåtelse av fordon på ett sätt som överensstämmer med bestämmelserna i artikel 18 i det kompletterande avtalet. Begränsningen behövs i fråga om alla fordon som avses i för Finland bindande avtal om status för styrkor eller internationella militära högkvarter. Det ska i regel vara möjligt att överlåta eller sälja ett fordon endast till någon annan som omfattas av samma rättigheter. Transport- och kommunikationsverket ska dock i enskilda fall kunna godkänna att ett fordon överläts eller säljs.

8.5 Militärfordonslagen

23 b §. *Utfärdande av militära registrerings skyltar för Nordatlantiska fördragsorganisationens officiella fordon.* Till militärfordonslagen fogas en ny 23 b § där det föreskrivs om utfärdande av registrerings skyltar för Nordatlantiska fördragsorganisationens officiella fordon.

Enligt paragrafen ska Huvudstabens tekniska granskningsavdelning avgiftsfritt utfärda Försvarmaktens registreringstecken, registrerings skyltar och registreringsintyg för sådana officiella militärfordon som avses i artikel 31.1 i det kompletterande avtalet. Huvudstaben ska för detta ändamål kunna föra in de uppgifter som behövs för identifiering av fordonet i det register som avses i militärfordonslagen.

Vid utfärdande av registreringstecken, registrerings skyltar och registreringsintyg ska bestämmelserna i artikel 31 i det kompletterande avtalet iakttas.

Försvarmaktens registrerings skyltar ska utfärdas endast för de officiella fordon som klassificeras som sådana militärfordon som avses i militärfordonslagen. Huvudstabens tekniska

inspektionsavdelnings ställning som en myndighet inom försvarsförvaltningen fastställs i 9 §, vilket undantagsvis gör det möjligt att föreskriva uppgiften direkt för en enskild avdelning vid Huvudstaben.

8.6 Lagen om behandling av personuppgifter inom Försvarsmakten

4 §. *Försvarsmaktens permanenta personregister och personuppgiftsansvarig.* Till paragrafens 1 mom. fogas en ny 8 punkt där det föreskrivs om ett nytt permanent register vid Försvarsmakten, nämligen registret för Finlands och Nordatlantiska fördragsorganisationens kollektiva försvar. Alla bestämmelser om ändamålet med och datainnehållet i det nya permanenta registret samlas i 2 kap. i lagen om behandling av personuppgifter inom Försvarsmakten genom att det görs registerspecifika kompletteringar. Den föreslagna regleringen motsvarar regleringen om de befintliga registren. Bestämmelser om ändamålet med registret finns i den föreslagna nya 16 d § och bestämmelser om datainnehållet i registret i den nya 16 e § i 2 kap.

I lagen om behandling av personuppgifter i brottmål och vid upprätthållandet av den nationella säkerheten (1054/2018) avses med personuppgiftsansvarig i enlighet med 3 § 1 mom. 6 punkten i den lagen en behörig myndighet som ensam eller tillsammans med andra bestämmer ändamålen och medlen för behandlingen av personuppgifter eller som enligt lag har till uppgift att föra ett register. Begreppet härstammar från dataskyddsdirektivet för brottsbekämpning och dess ordalydelse avviker från den definition av personuppgiftsansvarig som används i dataskyddsförordningen.

Enligt artikel 4.7 i dataskyddsförordningen avses med personuppgiftsansvarig en fysisk eller juridisk person, offentlig myndighet, institution eller ett annat organ som ensamt eller tillsammans med andra bestämmer ändamålen och medlen för behandlingen av personuppgifter.

I 4 § 3 mom. i den gällande lagen om behandling av personuppgifter inom Försvarsmakten föreskrivs det att huvudstaben är personuppgiftsansvarig i fråga om de register som nämns i 1 mom. Således blir Huvudstaben personuppgiftsansvarig även i fråga om det föreslagna nya registret.

Dataskyddsförordningen förutsätter inte att den personuppgiftsansvarige anges i lagen. Det är ändå möjligt att föreskriva om personuppgiftsansvariga med stöd av dataskyddsförordningen. Enligt artikel 4.7 i dataskyddsförordningen, där termen personuppgiftsansvarig också definieras, kan den personuppgiftsansvarige eller de särskilda kriterierna för hur denne ska utses föreskrivas i unionsrätten eller i medlemsstaternas nationella rätt, om ändamålen och medlen för behandlingen av personuppgifter bestäms av unionsrätten eller medlemsstaternas nationella rätt. Den personuppgiftsansvarige ska i enlighet med bestämmelserna i båda de allmänna rättsakterna om dataskydd särskilt säkerställa att behandlingen av personuppgifter är ändamålsenlig och effektiv. Den personuppgiftsansvarige ska kunna visa att behandlingen är förenlig med dataskyddsförordningen eller lagen om behandling av personuppgifter i brottmål och vid upprätthållandet av den nationella säkerheten. Den personuppgiftsansvarige ska i all behandling av personuppgifter beakta behandlingens art, omfattning, sammanhang och ändamål samt riskerna för fysiska personers rättigheter och friheter.

16 d §. *Ändamålet med registret för Finlands och Nordatlantiska fördragsorganisationens kollektiva försvar.* Till lagen fogas i 2 kap. en ny 16 d § där det föreskrivs om ändamålet med registret för Finlands och Nordatlantiska fördragsorganisationens kollektiva försvar.

Enligt paragrafen ska registret för Finlands och Nordatlantiska fördragsorganisationens kollektiva försvar användas för skötsel av uppgifter som föreskrivs i 2 § 1 mom. 2 punkten underpunkterna a och b i lagen om försvarsmakten, när Nordatlantiska fördragsorganisationens militära högkvarter inom alliansen eller medlemsstaters styrkor verkar inom Finlands territorium.

Enligt 2 § 1 mom. 2 punkten i lagen om försvarsmakten omfattar Försvarsmaktens uppgifter Nordatlantiska fördragsorganisationens kollektiva försvar, vilket innefattar a) försvar av Finland och de övriga medlemsstaterna i Nordatlantiska fördragsorganisationen mot väpnade angrepp, i samarbete med dessa medlemsstaters väpnade styrkor, b) upprätthållande och utvecklande av Finlands och Nordatlantiska fördragsorganisationens kollektiva försvar och försvarsförmåga.

Ändamålet med registret omfattar behandling för ändamål där det inom Finlands territorium finns styrkor från Nordatlantiska fördragsorganisationens medlemsstater, militärstrategiska Natohögkvarter eller internationella militära Natohögkvarter. De situationer där uppgifter behöver behandlas omfattar situationer där styrkorna är verksamma inom Finlands territorium för planering och genomförande av Natos arrangemang för kollektivt försvar samt för övningar inför dem. Det nya personuppgiftsregistret ska uttryckligen omfatta försvarsrelaterade åtgärder.

16 e §. *Datainnehållet i registret för Finlands och Nordatlantiska fördragsorganisationens kollektiva försvar.* Till lagen fogas i 2 kap. en ny 16 e § där det föreskrivs om datainnehållet i registret för Finlands och Nordatlantiska fördragsorganisationens kollektiva försvar.

Enligt det föreslagna *1 mom.* får det i registret för Finlands och Nordatlantiska fördragsorganisationens kollektiva försvar föras in uppgifter om sådana militärpersoner och civilpersoner inom Nordatlantiska fördragsorganisationens och dess medlemsstaters väpnade styrkor som deltar i tillfälliga eller permanenta arrangemang inom Nordatlantiska fördragsorganisationens kollektiva försvar eller i övningar inför dem inom finskt territorium.

I *2 mom.* föreslås en uttömmande förteckning över de kategorier av personuppgifter som får behandlas i registret. Enligt momentet ska det i registret för Finlands och Nordatlantiska fördragsorganisationens kollektiva försvar i fråga om de personer som avses i 1 mom. få föras in följande personuppgifter: 1) namn samt nationell personbeteckning eller, om personbeteckning saknas, födelsetid, 2) fotografi, signalement och andra identifikationsuppgifter, dock inte biometriska identifikationsuppgifter, 3) kontaktuppgifter, 4) uppgifter om hemvist och medborgarskap, 5) familjerättslig ställning samt anhörigas namn och kontaktuppgifter, 6) uppgifterna i personens resedokument och identitetshandlingar, 7) grunden för personens vistelse i landet, samt 8) uppgifter om personens körkort. Innehållet i de personuppgifter som förs in i registret motsvarar således i praktiken datainnehållet i de övriga register som det föreskrivs om i lagen.

Enligt 1 punkten får i registret föras in personers namn och nationella personbeteckning. Med personbeteckning avses den individuella personbeteckning som avses i 11 § i lagen om befolkningsdatasystemet och de certifikattjänster som tillhandahålls av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata (661/2009). Om en person inte har en sådan personbeteckning, kan i stället endast födelsetiden registreras.

I 2 punkten föreskrivs det om fotografi, signalement och andra identifikationsuppgifter, vilka behövs för att personerna ska kunna identifieras på ett tillförlitligt sätt. I registret får det dock inte föras in biometriska identifikationsuppgifter, såsom fingeravtryck.

Enligt 3 punkten får personernas kontaktuppgifter och enligt 4 punkten uppgifter om personernas hemvist och medborgarskap föras in i registret. Uppgifterna behövs för att personerna ska kunna nås och för att det ska kunna utredas om personerna till exempel är medborgare i ett EU-land, eftersom det innebär att de har rättigheter enligt EU-rätten till exempel i anslutning till hälso- och sjukvård, och vilket fördrag som eventuellt ska tillämpas på personerna när de vistas i Finland. Enligt 6 punkten kan dessutom uppgifterna i personernas resedokument och identitetshandlingar föras in i registret. Ett sådant resedokument kan vara till exempel ett pass eller ett reseförordnande. Uppgifterna behövs till exempel för identifiering av personerna. Identitetshandlingarna omfattar också de identitetshandlingar som avses i artikel 9.3 i det kompletterande avtalet.

Enligt 5 punkten får uppgifter om personernas familjerättsliga ställning föras in i registret. Med detta avses i praktiken uppgifter om civilstånd och om en eventuell make, som behövs till exempel vid tillämpning av fördrag enligt vilka maken inte räknas som en anhörig. På motsvarande sätt kan namn och kontaktuppgifter för makar och barn som räknas som anhöriga föras in i registret, som är förenligt med dataskyddsförordningen. Uppgifterna behöver samlas in för identifikationen av personer som vistas i Finland och för fullgörandet av skyldigheter i fördrag. I fråga om anhöriga kan det till exempel bli aktuellt att utreda vilket fördrag som ska tillämpas på personen och om personen har rätt att arbeta i Finland med stöd av fördraget.

Enligt 7 punkten kan grunden för personers vistelse i landet föras in i registret. En sådan grund kan vara till exempel ett fördrag, såsom DCA-avtalet med Förenta staterna.

Enligt 8 punkten får uppgifter om personernas körkort föras in i registret. Uppgifterna behövs i situationer där en person med stöd av artikel 30 i det kompletterande avtalet ska beviljas körtillstånd för Försvarsmaktens fordon. Uppgifter om körkort behöver också behandlas för att bekräfta personers befintliga kör rätt i situationer där de kör med Försvarsmaktens fordon.

29 §. Rätt att lämna ut personuppgifter för fullgörande av lagstadgade uppgifter. Till 29 § fogas ett nytt 2 mom., i vilket det föreskrivs att Försvarsmakten får lämna ut nödvändiga personuppgifter till Gränsbevakningsväsendet, Polisen, Tullen, utrikesministeriet, Migrationsverket, Transport- och kommunikationsverket, Statskontoret och Skatteförvaltningen när det är fråga om fullgörande av skyldigheter som följer av fördrag om status för styrkor eller militära högkvarter.

Uppgifterna ska få lämnas ut för fullgörande och iakttagande av de skyldigheter som följer av det kompletterande avtalet eller av till exempel Nato Sofa, Parisprotokollet eller DCA-avtalet. Till exempel kan verkställigheten av bestämmelserna om beskattning i artiklarna 16–19 i det kompletterande avtalet förutsätta att uppgifter lämnas till Skatteförvaltningen. Uppgifter om grunden för en persons vistelse i landet behöver lämnas ut för att man ska kunna trygga tillgodoseendet av personens rättigheter och skyldigheter. Gränsbevakningsväsendet kan behöva uppgifter till exempel i situationer där ett högkvarter i alliansen eller en styrka finns inom Gränsbevakningsväsendets område, polisen till exempel för att trygga immunitet och privilegier för högt uppsatt personal, Tullen i samband med införsel, utrikesministeriet för fullgörande av skyldigheter i internationella förpliktelser som gäller informationssäkerhet och i Natos säkerhetsbestämmelser, Migrationsverket för identifiering av anhöriga till medlemmar av styrkorna, Transport- och kommunikationsverket för registrering av fordon samt Statskontoret vid behandling av skadestandsärenden. Förteckningen är inte uttömmande, men uppgifter ska få lämnas ut endast i situationer där de är nödvändiga för fullgörande av skyldigheter som följer av fördrag om status för styrkor eller militära högkvarter.

Enligt den gällande 29 § i lagen om behandling av personuppgifter inom Försvarsmakten får Försvarsmakten trots sekretessbestämmelserna genom en teknisk anslutning eller som en datamängd till en annan myndighet och till en sammanslutning som tillsatts för att sköta ett offentligt uppdrag lämna ut personuppgifter som behövs för fullgörande av dess lagstadgade uppgifter. I paragrafen specificeras det till vilka myndigheter och för vilka ändamål uppgifter får lämnas ut. På motsvarande sätt ska Försvarsmakten i de situationer som avses i det föreslagna nya 2 mom. kunna lämna ut uppgifter till Gränsbevakningsväsendet, Polisen, Tullen, Migrationsverket, Transport- och kommunikationsverket och Skatteförvaltningen.

I regeringens proposition om lagen om behandling av personuppgifter inom Försvarsmakten (RP 13/2018 rd) konstateras det att det i paragrafen inte föreskrivs särskilt om ur vilket av Försvarsmaktens register uppgifter får lämnas ut eller till vilka register det är möjligt att ge en teknisk anslutning. Detta ska därmed bedömas från fall till fall utifrån den mottagande partens behov av upplysningar. Motsvarande praxis är tänkt att gälla också det föreslagna nya 29 § 2 mom.

Vid utlämnandet av uppgifter ska ändå 28 § i lagen om behandling av personuppgifter inom Försvarsmakten beaktas. Enligt 1 mom. i den paragrafen ska vid behandlingen av personuppgifter som erhållits från en annan stat eller en internationell organisation de villkor i fråga om sekretess, tystnadsplikt, begränsningar i användningen av uppgifter, vidareutlämning av uppgifter eller återsändande av utlämnat material iakttas som har ställts av den som lämnat ut uppgifterna. Enligt 2 mom. i den paragrafen ska dessutom vid behandlingen av personuppgifter som erhållits från en annan stat eller en internationell organisation iakttas vad som bestäms i internationella fördrag och andra förpliktelser som binder Finland.

Till 29 § 2 mom., som i och med det föreslagna nya 2 mom. blir 3 mom., fogas en hänvisning till det nya 2 mom. Enligt det nya 3 mom. får uppgifter som hör till de särskilda personuppgiftskategorierna lämnas ut endast om det är nödvändigt för att ett uppdrag som avses i 1 eller 2 mom. ska kunna utföras. Bestämmelsen motsvarar således den gällande regleringen.

44 b §. *Utplåning av personuppgifter ur registret för Finlands och Nordatlantiska fördragsorganisationens kollektiva försvar.* Till lagen fogas i 5 kap. en ny 44 b §, där det föreskrivs att de personuppgifter som gäller en registrerad utplånas ur registret senast fem år från det att grunden för personens vistelse i landet upphörde.

Bevaringstiden för uppgifterna baserar sig på när personens rättigheter och skyldigheter upphör. Till exempel ska begäran om omprövning enligt den föreslagna nya 129 g § i mervärdesskattelagen och 61 § i lagen om beskattningsförfarandet beträffande skatter som betalas på eget initiativ (768/2016) framställas inom tre år från utgången av det kalenderår som omfattar den period som berörs av beslutet. I bevaringstiden har dessutom tiden för myndigheternas behandling beaktats.

8.7 Lagen om försvarsmakten

12 c §. *Överenskommelser som gäller styrkors status.* I paragrafens 1 mom. föreskrivs det om tillämpningen av vissa internationella överenskommelser om styrkors status, som Finland har förbundit sig till, på mottagande och lämnande av internationellt bistånd, samverkan och annan internationell verksamhet. I de fall då det inte är fråga om en stat som har förbundit sig till dessa överenskommelser kan det särskilt avtalas att styrkornas status bestäms i enlighet med dessa avtal.

Enligt bestämmelsen får det genom förordning av statsrådet för sättande i kraft av internationella förpliktelser föreskrivas om tillämpningen av dessa överenskommelser på mottagande och lämnande av internationellt bistånd, samverkan och annan internationell verksamhet. Bland de överenskommelser som nämns finns avtalet mellan de stater som är parter i Nordatlantiska fördraget och andra stater som deltar i Partnerskap för fred om status för deras styrkor och tilläggsprotokollet till det avtalet (FördrS 64 och 65/1997) och ett andra tilläggsprotokoll (FördrS 72–74/2005).

I och med Finlands anslutning till Nato Sofa och Parisprotokollet och ingåendet av det kompletterande avtalet föreslås det att dessa överenskommelser fogas till 12 c § 1 mom. som nya 1–3 punkter. Den gällande 1–3 punkten blir i och med detta 4–6 punkt. Det inledande stycket i momentet ändras samtidigt så att det blir möjligt att utöver en hel överenskommelse också tillämpa bara vissa bestämmelser i en överenskommelse i de situationer som avses i paragrafen.

De föreslagna ändringarna i paragrafen beror inte direkt på det kompletterande avtalet.

34 a §. Rättslig företrädare för högkvarter i alliansen. Till lagen om försvarsmakten fogas enligt förslaget en ny 34 a §, där det föreskrivs om bevakning av Nordatlantiska fördragsorganisationens intresse i frågor som gäller högkvarter i alliansen. Ändringen hänförs till artikel 10.3 i det kompletterande avtalet, enligt vilken Finland på begäran av ett militärstrategiskt högkvarter ska handla på högkvarterets vägnar i rättsliga frågor där ett högkvarter i alliansen är part. Det är ändamålsenligt att föreskriva att uppgiften som företrädare ska skötas av en finsk myndighet, eftersom Finland i praktiken annars skulle behöva anlita privata advokatbyråer för att fullgöra avtalsförpliktelsen.

I enlighet med det föreslagna *1 mom.* ska Försvarsmakten kunna företräda Nordatlantiska fördragsorganisationen i frågor som gäller högkvarter i alliansen, om ett militärstrategiskt Natohögkvarter ber Finland om hjälp.

I *2 mom.* föreskrivs det om rätten för personer som står i arbetsavtals- eller tjänsteförhållande till Försvarsmakten att vara rättegångsombud eller rättegångsbiträde för högkvarter i alliansen. Behörighetsvillkoren för personer som är rättegångsombud eller rättegångsbiträde motsvarar de villkor som anges i 15 kap. 2 § 2 mom. i rättegångsbalken.

I *3 mom.* bemyndigas statsrådet att genom förordning utfärda närmare bestämmelser om bevakningen av Nordatlantiska fördragsorganisationens intresse. Genom förordning kan det exempelvis utfärdas närmare bestämmelser om vilken del av Försvarsmakten som ska behandla de militärstrategiska högkvarterens begäranden.

8.8 Lagen om markstationer och vissa radaranläggningar

3 §. Myndigheternas markstations- och radarverksamhet. I enlighet med det föreslagna tillägget till *1 mom.* ska sådan markstations- eller radarverksamhet enligt lagen om Nordatlantiska fördragsorganisationens (avtalet om status för Nordatlantiska fördragsorganisationen, nationella representanter och organisationens internationella personal, *Ottawaavtalet*, FördrS 42 och 43/2023) och dess medlemsstaters styrkor (avtalet mellan parterna i nordatlantiska fördraget om status för deras styrkor, *Nato Sofa*, FördrS 23 och 24/2024) i Finland, amerikanska styrkor som avses i avtalet om försvarssamarbete (avtalet mellan Republiken Finlands regering och Amerikas förenta staters regering om försvarssamarbete, *DCA-avtalet*, FördrS 69 och 70/2024) eller internationella militära högkvarter som inrättats i enlighet med nordatlantiska fördraget (protokollet om status för

internationella militära högkvarter som inrättats i enlighet med nordatlantiska fördraget, *Parisprotokollet*, FördrS 25 och 26/2024) bedriver behandlas på motsvarande sätt som motsvarande verksamhet vid de andra myndigheter som nämns i paragrafen.

I paragrafen nämns 4 § som gäller tillståndsplikt för verksamhet, 5 § som gäller verksamhetsutövares tillförlitlighet, 7 § som gäller överföring av tillstånd som gäller markstations- eller radarverksamhet, 8 § som gäller ändring och återkallande av tillstånd, 10 § som gäller uppgiftsskyldighet, 13 § som gäller Transport- och kommunikationsverkets inspektionsrätt, 17 § som gäller interimistiska beslut och 18 § som gäller avgifter till myndigheter.

Dessutom konstateras det att lagens 13 § inte tillämpas på Nordatlantiska fördragsorganisationens och dess medlemsstaters styrkor i Finland, amerikanska styrkor som avses i avtalet om försvarssamarbete eller ovannämnda internationella militära högkvarter, på motsvarande sätt som paragrafen inte heller tillämpas på Finlands försvarsmakt. Bestämmelsen ska tillämpas på alla högkvarter i alliansen, som omfattas av Parisprotokollet.

I praktiken ändras paragrafen så att markstations- och radarverksamhet som bedrivs av Nordatlantiska fördragsorganisationens och dess medlemsstaters styrkor i Finland, amerikanska styrkor som avses i avtalet om försvarssamarbete eller internationella militära högkvarter som inrättats i enlighet med nordatlantiska fördraget omfattas av samma undantag som Försvarsmakten.

Till paragrafens 2 mom. fogas ett omnämnande av att myndigheternas skyldighet att informera Transport- och kommunikationsverket om sin markstations- eller radarverksamhet som omfattas av lagens tillämpningsområde inte gäller Nordatlantiska fördragsorganisationens och dess medlemsstaters styrkor, amerikanska styrkor som avses i avtalet om försvarssamarbete eller ovannämnda internationella militära högkvarter, på motsvarande sätt som den inte heller gäller Finlands försvarsmakt. Tilläggen i både 1 och 2 mom. motsvarar de principer som Finland har förbundit sig till när de ovannämnda överenskommelserna undertecknades.

13 §. Inspektionsrätt. Till paragrafens 1 mom. fogas på motsvarande sätt som i 3 § ett omnämnande av Nordatlantiska fördragsorganisationens och dess medlemsstaters i Finland placerade styrkor, i avtalet om försvarssamarbete avsedda amerikanska styrkor och internationella militära högkvarter som de aktörer vid sidan av Finlands försvarsmakt för vilkas räkning Transport- och kommunikationsverket inte har rätt att låta en oberoende sakkunnig förrätta inspektioner av markstations- eller radarverksamhet eller verksamhetsutövare.

Tillägget motsvarar de principer som Finland har förbundit sig till när de ovannämnda överenskommelserna undertecknades.

8.9 Lagen om militär krishantering

4 §. Avtal om deltagande. Paragrafen innehåller ett bemyndigande att genom förordning utfärda bestämmelser om tillämpningen av vissa avtal på militära krishanteringssuppdrag eller därtill hörande utbildnings- eller övningsverksamhet. Syftet med bestämmelsen är att Finland tillräckligt flexibelt ska kunna förbinda sig till sådana avtal om genomförande av internationella krishanteringsoperationer som tillämpas på det område där operationen eller en krishanteringsövning genomförs. Avtalen behöver också tillämpas med särskilda förbindelser till exempel på tredjeländer som deltar i operationerna.

I paragrafens gällande *1 mom.* nämns endast avtalet mellan de stater som är parter i Nordatlantiska fördraget och andra stater som deltar i Partnerskap för fred om status för deras styrkor och tilläggsprotokollen till avtalet (FördrS 65/1997). I och med Finlands anslutning till Nato Sofa, Parisprotokollet och det kompletterande avtalet föreslås det att dessa överenskommelser fogas till 4 § 1 mom.

Samtidigt ändras paragrafens 1 mom. lagtekniskt så att det får en mer lättläst form genom att vart och ett av avtalen nämns i en separat punkt i momentet. De föreslagna ändringarna i lagen beror inte direkt på det kompletterande avtalet.

8.10 Mervärdesskattelagen

94 §. I paragrafen föreskrivs det om skattefrihet för varor som importeras. Det föreslås att det till *1 mom.* fogas en ny 28 punkt som gäller skattefrihet för varor som internationella militära högkvarter, militära organisationer och andra organ som inrättats i enlighet med nordatlantiska fördraget eller medlemmar av deras personal och sådana medlemmars anhöriga importerar.

Paragrafens gällande 1 mom. 23 punkt gäller varor som importeras av sådana internationella organisationer som avses i 129 b § samt av deras personal. Enligt bestämmelsen är import av varor som importeras av internationella organisationer samt av deras personal skattefria, under de förutsättningar och med de begränsningar som har fastställts i avtalet om grundande av organisationen eller i värdlandsöverenskommelsen och under förutsättning att grunden för den skatt som ska betalas på importen ökad med mervärdesskattens andel är minst 170 euro eller ett annat belopp som har fastställts i avtalet om grundande av organisationen eller i värdlandsöverenskommelsen. Enligt punkten fastställer utrikesministeriet om sökanden har rätt till skattefrihet på grundval av avtalet om grundande av organisationen eller värdlandsöverenskommelsen, sökandens ställning eller varans användningsändamål. Fastställandet sker för närvarande genom ett elektroniskt förfarande.

Enligt den föreslagna nya 28 punkten är import av varor som i den föreslagna nya 129 e § avsedda internationella militära högkvarter, militära organisationer och andra organ som inrättats i enlighet med nordatlantiska fördraget importerar för officiellt bruk eller som medlemmar av deras personal och sådana medlemmars anhöriga importerar för privat bruk skattefria, under de förutsättningar och med de begränsningar som har fastställts i avtalet om grundande av organisationen eller i värdlandsöverenskommelsen och under förutsättning att grunden för den skatt som ska betalas på importen ökad med mervärdesskattens andel är minst 170 euro eller ett annat belopp som har fastställts i avtalet om grundande av organisationen eller i värdlandsöverenskommelsen. Enligt punkten fastställer Skatteförvaltningen om sökanden har rätt till skattefrihet på grundval av avtalet om grundande av organisationen eller värdlandsöverenskommelsen, sökandens ställning eller varans användningsändamål. Försvarsmakten ska på begäran av Skatteförvaltningen lämna sådana uppgifter som behövs för fastställandet.

Enligt 160 § 1 mom. i mervärdesskattelagen svarar Tullen för beskattningen av och tillsynen över import av varor, om den som är skattskyldig för importen inte är införd i registret över mervärdesskattskyldiga vid den tidpunkt då skyldigheten att betala skatt uppkommer. Tullen är skattemyndighet också när den skattskyldige är en fysisk person och importen inte anknyter till den skattskyldiges affärsverksamhet. I fråga om de internationella militära högkvarter, militära organisationer och andra organ och medlemmar av deras personal som avses i den nya 28 punkten hör beskattningen av import således till Tullens behörighet.

Nato är en internationell organisation och också dess högkvarter ska i den nationella lagstiftningen behandlas som organ i en internationell organisation. Avsikten är att den nya 28 punkten i så stor utsträckning som möjligt ska basera sig på den nuvarande 23 punkten om internationella organisationer. Bestämmelserna skiljer sig åt i fråga om förfarandena. Enligt 23 punkten fastställer utrikesministeriet om sökanden har rätt till skattefrihet på grundval av avtalet om grundande av organisationen eller värdlandsöverenskommelsen, sökandens ställning eller varans eller tjänstens användningsändamål. Enligt den nya 28 punkten ska Skatteförvaltningen fastställa om sökanden har rätt till återbäring på grundval av avtalet om grundande av organisationen eller värdlandsöverenskommelsen, sökandens ställning och varans användningsändamål. På motsvarande sätt som i den föreslagna nya 129 e § ska Försvarsmakten på begäran av Skatteförvaltningen lämna sådana uppgifter som behövs för fastställande av om sökanden har rätt till återbäring på grundval av avtalet om grundande av organisationen eller värdlandsöverenskommelsen, sökandens ställning och varans användningsändamål. Skatteförvaltningen begär uppgifterna enligt egen prövning. Uppgifter kan begäras till exempel när skattefrihet söks första gången eller när det på grund av situationen eller omständigheterna annars anses att de behövs.

Av administrativa skäl är en förutsättning för skattefrihet att grunden för den skatt som ska betalas på importen ökad med mervärdesskattens andel är minst 170 euro eller ett annat belopp som har fastställts i avtalet om grundande av organisationen eller i värdlandsöverenskommelsen. Denna förutsättning är i enlighet med den nya 129 e §. Förutsättningen är också i enlighet med de nuvarande förutsättningar som gäller internationella organisationer samt EU:s och Natos försvarsverksamhet.

Natos nordliga marktaktiska ledning MCLCC inledde sin verksamhet i St Michel den 1 september 2025. De föreslagna lagar som ingår i propositionen avses dock träda i kraft först samtidigt som det kompletterande avtalet träder i kraft för Finlands del, vid en tidpunkt som föreskrivs genom förordning av statsrådet.

Mervärdesskattelagen, Nato Sofa och Parisprotokollet innehåller för närvarande inga bestämmelser enligt vilka varor som medlemmar av personalen och deras anhöriga importerar eller förvärvar i Finland kan befrias från tullar eller skatter, med undantag för import av personliga ägodelar och möbler. Enligt artikel 18 i det kompletterande avtalet skulle berättigade medlemmar och deras anhöriga dock, på de villkor och med de begränsningar som överenskommit i avtalet, ha haft rätt att tullfritt och skattefritt importera och köpa personliga ägodelar och möbler samt motorfordon för personligt bruk redan från och med den 1 september 2025, om det kompletterande avtalet hade varit i kraft när den nordliga marktaktiska ledningen inledde sin verksamhet. Det att bestämmelsen tillämpas retroaktivt motsvarar också Natos princip att värdlandet inte får ha inkomster från verksamheten hos högkvarter i alliansen.

Med stöd av vad som anförts ovan föreslås det att den nya 94 § 1 mom. 28 punkten ska tillämpas på varor som medlemmar av personalen vid internationella militära högkvarter, militära organisationer och andra organ som inrättats i enlighet med nordatlantiska fördraget och sådana medlemmars anhöriga importerat redan den 1 september 2025 eller senare.

129 c §. I paragrafen föreskrivs det om skattefrihet för sådana förvärv av varor och tjänster som försvarsmakten i en annan EU-medlemsstat eller i en annan stat som är part i nordatlantiska fördraget gjort i Finland. Enligt 4 mom. återbetalas skatten kvartalsvis på basis av en ansökan som gjorts till Skatteförvaltningen. Ansökan ska göras inom ett år efter betalningsdagen för fakturan. Skatteförvaltningen kontrollerar förutsättningarna för återbäring och återbetalar skatten.

Det nuvarande 4 mom. ändras med tanke på enhetligheten i bestämmelserna och tydligheten i förfarandena så att det på motsvarande sätt som i den föreslagna 94 § 1 mom. 28 punkten och den föreslagna 129 e § konstateras att Skatteförvaltningen ska fastställa om sökanden har rätt till återbäring på grundval av avtalet om grundande av organisationen eller värdlandsöverenskommelsen, sökandens ställning och varans eller tjänstens användningsändamål. För tydlighetens skull hänvisas det i bestämmelsen också till avtal om status för styrkor. Det föreslås också att Försvarsmakten på begäran av Skatteförvaltningen ska lämna sådana uppgifter som behövs för fastställandet. Detta motsvarar nuvarande praxis och det som konstateras i regeringens proposition om gemensamma försvarsinsatser inom unionen (RP 66/2022 rd). Dessutom förenhetligas ordalydelsen i den sista meningen i bestämmelsen med ordalydelsen i den gällande 129 b § och den föreslagna 129 e §. Bestämmelsens faktiska tillämpningsområde ändras inte.

129 e §. Den nuvarande paragrafen gäller avdrag av skatt som har återburits till för stort belopp till sådana internationella aktörer som avses i 129–129 d § i mervärdesskattelagen. Det föreslås att bestämmelsen i paragrafen ersätts med bestämmelser om återbetalning av skatt som ingår i förvärv av varor och tjänster som köpts för officiellt bruk av sådana internationella militära högkvarter, militära organisationer och andra organ i Finland som inrättats i enlighet med nordatlantiska fördraget eller av medlemmar av deras personal eller deras anhöriga. Bestämmelsen i den nuvarande paragrafen flyttas enligt förslaget till 129 f §.

Den nuvarande 129 b § i mervärdesskattelagen gäller skatteåterbäring till internationella organisationer i Finland. Enligt 129 b § 1 mom. återbetalas till internationella organisationer som är belägna i Finland och som har erkänts av Finland samt till deras personal den skatt som ingår i förvärvet av varor och tjänster som köpts i Finland, om detta har fastställts i avtalet om grundande av organisationen eller i värdlandsöverenskommelsen. Enligt paragrafens 2 mom. är förutsättningen för återbäring att varans eller tjänstens skattebelagda inköpspris är minst 170 euro eller ett annat belopp som har fastställts i avtalet om grundande av organisationen eller i värdlandsöverenskommelsen. På återbäring tillämpas även i övrigt de begränsningar och villkor som har fastställts i avtalet om grundande av organisationen eller i värdlandsöverenskommelsen. Enligt 3 mom. görs ansökan kvartalsvis till utrikesministeriet. Ansökan ska göras inom ett år efter betalningsdagen för fakturan. Utrikesministeriet fastställer om sökanden på basis av avtalet om grundande av organisationen eller värdlandsöverenskommelsen, sökandens ställning och varans eller tjänstens användningsändamål har rätt till återbäring. Skatteförvaltningen kontrollerar de övriga förutsättningarna för återbäring och återbetalar skatten.

Nato är en internationell organisation och också dess högkvarter ska i den nationella lagstiftningen behandlas som organ i en internationell organisation. Avsikten är att den föreslagna 129 e § i så stor utsträckning som möjligt ska basera sig på den nuvarande 129 b § om internationella organisationer. Bestämmelserna skiljer sig åt i fråga om förfarandena för återbetalning. Enligt den nuvarande 129 b § görs ansökan till utrikesministeriet, och utrikesministeriet fastställer om sökanden har rätt till återbäring på grundval av avtalet om grundande av organisationen eller värdlandsöverenskommelsen, sökandens ställning eller varans eller tjänstens användningsändamål. Enligt den nya 129 e § ska ansökan göras till Skatteförvaltningen. Skatteförvaltningen fastställer om sökanden har rätt till återbäring på grundval av avtalet om grundande av organisationen eller värdlandsöverenskommelsen, sökandens ställning och varans eller tjänstens användningsändamål. Försvarsmakten ska på begäran av Skatteförvaltningen lämna sådana uppgifter som behövs för fastställandet.

Enligt det föreslagna 1 mom. återbetalas till sådana internationella militära högkvarter, militära organisationer och andra organ i Finland som inrättats i enlighet med nordatlantiska fördraget

den skatt som ingår i förvärvet av varor och tjänster som köpts i Finland för officiellt bruk, om detta har fastställts i avtalet om grundande av organisationen eller i värdlandsöverenskommelsen. Enligt det föreslagna 2 mom. återbetalas till sådana medlemmar av personalen vid i 1 mom. avsedda militära högkvarter, militära organisationer och andra organ som är verksamma i Finland den skatt som ingår i förvärvet av varor och tjänster som medlemmarna och deras anhöriga köpt i Finland för privat bruk, om detta har fastställts i avtalet om grundande av organisationen eller i värdlandsöverenskommelsen.

Av administrativa orsaker är förutsättningen för återbäring i enlighet med det föreslagna 3 mom. att varans eller tjänstens skattebelagda inköpspris är minst 170 euro eller ett annat belopp som har fastställts i avtalet om grundande av organisationen eller i värdlandsöverenskommelsen. Denna förutsättning motsvarar den föreslagna nya 94 § 1 mom. 28 punkten. Förutsättningen är också i enlighet med de nuvarande förutsättningar som gäller EU:s och Natos försvarsverksamhet, diplomatiska beskickningar och internationella organisationer. Enligt bestämmelsen tillämpas på återbäring även i övrigt de begränsningar och villkor som har fastställts i avtalet om grundande av organisationen eller i värdlandsöverenskommelsen.

Enligt det föreslagna 4 mom. återbetalas skatten kvartalsvis på basis av en ansökan som gjorts till Skatteförvaltningen. Denna period överensstämmer med de perioder som gäller i fråga om andra internationella aktörers ansökan om återbetalning av skatt. Av administrativa skäl ska ansökan göras inom ett år efter betalningsdagen för fakturan. Tidsfristen överensstämmer på motsvarande sätt med tidsfristen för andra internationella aktörer.

Återbetalning av skatt hör till Skatteförvaltningens behörighet. Enligt paragrafens 4 mom. ska Skatteförvaltningen fastställa om sökanden har rätt till återbäring på grundval av avtalet om grundande av organisationen eller värdlandsöverenskommelsen, sökandens ställning och varans eller tjänstens användningsändamål. Försvarsmakten ska på begäran av Skatteförvaltningen lämna sådana uppgifter som behövs för fastställandet. Skatteförvaltningen begär uppgifterna enligt egen prövning. Uppgifter kan begäras till exempel när skattefrihet söks första gången eller när det på grund av situationen eller omständigheterna annars anses att de behövs. Skatteförvaltningen ska kontrollera de övriga förutsättningarna för återbäring och återbetala skatten.

Enligt det föreslagna 5 mom. ska Skatteförvaltningen bestämma närmare vilka uppgifter som ska ingå i ansökan och vilka handlingar som ska fogas till ansökan. Till ansökan ska i regel fogas ett adekvat intyg om att sökanden med stöd av sin ställning eller ändamålet med varan eller tjänsten har rätt till återbäring. I fråga om förvärv som görs för medlemmarnas personliga bruk kan som intyg användas exempelvis identitetskort eller något annat motsvarande intyg som kan anses tillförlitligt. I fråga om officiella förvärv kan till ansökan fogas exempelvis ett intyg eller någon annan handling som fastställts av det internationella militära högkvarteret, den militära organisationen eller något annat organ och som visar att varorna eller tjänsterna är avsedda för användning i enlighet med avtalet om grundande av organisationen eller värdlandsöverenskommelsen.

Avsikten är att det till 3 § i statsrådets förordning om mervärdesskatten ska fogas en ny bestämmelse enligt vilken Skatteförvaltningen på begäran av ett internationellt militärt högkvarter, en militära organisation eller ett annat organ i Finland som inrättats i enlighet med nordatlantiska fördraget eller av en medlem av deras personal eller en anhörig till en sådan medlem, då dessa har för avsikt att förvärva varor och tjänster i en annan medlemsstat, ska bekräfta att de är berättigade till återbäring av den skatt som ingår i förvärvet när försäljningen sker i Finland.

I enlighet med vad som sägs ovan i motiveringen till 94 § ska den nya 129 e § tillämpas på varor som medlemmar av personalen vid internationella militära högkvarter, militära organisationer och andra organ som inrättats i enlighet med nordatlantiska fördraget och sådana medlemmars anhöriga förvärvat i Finland redan den 1 september 2025 eller senare.

129 f §. Till paragrafen flyttas bestämmelsen i den nuvarande 129 e §, som gäller avdrag av skatt som har återburits till för stort belopp till sådana internationella aktörer som avses i 129–129 d §. Till bestämmelsen fogas en hänvisning till 129 e §, som i enlighet med förslaget gäller förfarandet för återbäring till internationella militära högkvarter, militära organisationer och andra organ samt till medlemmar av deras personal. Paragrafens nuvarande bestämmelser om rätt för internationella aktörer som avses i 129–129 d § att söka ändring och om beräkning av tidsfristen för begäran om omprövning flyttas till den föreslagna nya 129 g §.

129 g §. Till lagen fogas en ny 129 g §, till vilken flyttas de bestämmelser i nuvarande 129 f § som gäller rätten för internationella aktörer som avses i 129–129 d § att söka ändring samt beräkning av tidsfristen för begäran om omprövning. Till bestämmelsen fogas en hänvisning till 129 e §, som i enlighet med förslaget gäller förfarandet för återbäring till internationella militära högkvarter, militära organisationer och andra organ samt till medlemmar av deras personal.

209 r §. I paragrafen föreskrivs det om förvaringen av fakturor som ligger till grund för ansökningar om skatteåterbäring från internationella aktörer som avses i 128–129 d §. Till bestämmelsen fogas en hänvisning till 129 e §, som i enlighet med förslaget gäller förfarandet för återbäring till internationella militära högkvarter, militära organisationer och andra organ samt till medlemmar av deras personal.

8.11 Punktskattelagen

18 §. Befrielse från punktskatt. I paragrafen föreskrivs det om befrielse från punktskatt. Enligt den gällande 1 mom. 3 punkten är produkter som är avsedda att användas i Finland av de väpnade styrkorna för andra medlemsländer som är parter i Nordatlantiska fördraget för styrkornas eget bruk, för den civilpersonal som medföljer dem eller för försörjningen av deras mässar och marketenterier skattefria. Det föreslås att det till punkten fogas att också produkter som är avsedda att användas av internationella militära högkvarter, militära organisationer och andra organ som inrättats i enlighet med nordatlantiska fördraget för deras eget bruk, för medlemmar av deras personal eller för sådana medlemmars anhöriga är befriade från punktskatt.

Nato är en internationell organisation och också dess högkvarter ska i den nationella lagstiftningen behandlas som organ i en internationell organisation. Med stöd av 5 mom. utfärdar utrikesministeriet intyg om undantag från skatteplikt i fråga om internationella organisationer. Med stöd av det föreslagna nya 7 mom. ska dock Skatteförvaltningen i fortsättningen fastställa om Nato eller Natos högkvarter har rätt till direkt skattefritt förvärv från ett skatteupplag eller rätt till återbetalning på grundval av avtalet om grundande av organisationen, värdlandsöverenskommelsen eller ett avtal om status för styrkor. Försvarsmakten ska på begäran av Skatteförvaltningen lämna sådana uppgifter som behövs för fastställandet. Skatteförvaltningen begär uppgifterna enligt egen prövning. Uppgifter kan begäras till exempel när skattefrihet söks första gången eller när det på grund av situationen eller omständigheterna annars anses att de behövs.

Natos nordliga marktaktiska ledning MCLCC inledde sin verksamhet i S:t Michel den 1 september 2025. De föreslagna lagar som ingår i propositionen avses dock träda i kraft först samtidigt som det kompletterande avtalet träder i kraft för Finlands del, vid en tidpunkt som föreskrivs genom förordning av statsrådet. Enligt artikel 18 i det kompletterande avtalet skulle

berättigade medlemmar och deras anhöriga dock, på de villkor och med de begränsningar som överenskommit i avtalet, ha haft rätt att tullfritt och skattefritt importera och köpa personliga ägodelar och möbler samt motorfordon för personligt bruk redan från och med den 1 september 2025, om det kompletterande avtalet hade varit i kraft när den nordliga marktaktiska ledningen inledde sin verksamhet. Det att bestämmelsen tillämpas retroaktivt motsvarar också Natos princip att värdlandet inte får ha inkomster från verksamheten hos högkvarter i alliansen. Med stöd av vad som anförts ovan föreslås det att den ändrade 18 § 1 mom. 3 punkten ska tillämpas på förvärv som gjorts den 1 september 2025 eller senare.

8.12 Bilskattelagen

41 §. Övrig skattefri användning. I paragrafen föreskrivs det om skattefri användning av fordon. Bestämmelser om skyldigheten att göra en anmälan om skattefri användning finns i 57 § i bilskattelagen.

Enligt den gällande 41 § 1 mom. 9 punkten är användningen av ett fordon skattefri, om det har avtalats om frihet från bilskatt eller bil- och motorcykelskatt i ett sådant avtal med en annan stat som är förpliktande för Finland. Bestämmelsen i fråga är närmast informativ, eftersom skattefri användning kan genomföras direkt med stöd av internationella avtal, om de har satts i kraft i Finland genom lag.

Enligt huvudregeln ska en anmälan om skattefri användning av ett fordon lämnas till Skatteförvaltningen. Enligt 57 § 4 mom. i bilskattelagen lämnas dock ingen anmälan om användning som avses i 41 § 1 mom. 9 punkten.

Det föreslås att 41 § 1 mom. 9 punkten ändras så att användningen av ett fordon i fortsättningen är skattefri, om det har avtalats om skattefri användning i ett internationellt avtal som är förpliktande för Finland. Ändringen möjliggör verkställigheten av det kompletterande avtalet. Den gällande bestämmelsen är inte tillämplig på det kompletterande avtalet, eftersom det inte är fråga om ett avtal med en annan stat.

8.13 Tullagen

44 §. Tullfrihet som grundar sig på vissa internationella överenskommelser. I den gällande 1 mom. 3 punkten föreskrivs det om utrikesministeriets uppgift att fastställa att förutsättningarna för tullfrihet enligt en värdlandsöverenskommelse eller överenskommelse om en organisations rättsställning mellan Finlands regering och en internationell organisation uppfylls. Till paragrafen fogas enligt förslaget ett nytt 2 mom. där det föreskrivs om Skatteförvaltningens uppgift att fastställa att förutsättningarna för tullfrihet uppfylls i fråga om internationella militära högkvarter, militära organisationer och andra organ i Finland som inrättats i enlighet med nordatlantiska fördraget och i fråga om berättigade medlemmar av deras personal och sådana medlemmars anhöriga. Försvarsmakten ska på begäran av Skatteförvaltningen lämna sådana uppgifter som behövs för fastställandet.

Det är ändamålsenligt att föreskriva att Skatteförvaltningen ska sköta uppgiften, så att alla skatte- och tullförfaranden som hänför sig till Nato är så enhetliga som möjligt. Skatteförvaltningen ska för Tullen fastställa om en aktör som avses i 2 mom. på grundval av avtalet om grundande av organisationen eller värdlandsöverenskommelsen har rätt till tullfrihet.

Dessutom ändras utrikesministeriets finskspråkiga namn ulkoasiainministeriö i de nuvarande 1 och 2 mom. så att det motsvarar ministeriets nuvarande finskspråkiga namn ulkoministeriö.

Denna ändring berör inte svenskan. Till de hänvisningar till fördragsserien som ingår i 1 mom. fogas vidare hänvisningar till lagarna om sättande i kraft av konventionerna.

Natos nordliga marktaktiska ledning MCLCC inledde sin verksamhet i S:t Michel den 1 september 2025. Den föreslagna lagen avses träda i kraft samtidigt som det kompletterande avtalet träder i kraft för Finlands del, vid en tidpunkt som föreskrivs genom förordning av statsrådet. Enligt artikel 18 i det kompletterande avtalet skulle berättigade medlemmar och deras anhöriga ha haft rätt att med stöd av avtalet redan från och med den 1 september 2025 tullfritt och skattefritt införa personliga ägodelar, möbler samt motorfordon för personligt bruk, om avtalet hade varit i kraft då. Avtalet behöver därför tillämpas retroaktivt för att de förmåner som avses i artikeln ska beviljas. Lösningen motsvarar också Natos princip att värdlandet inte får ha inkomster från verksamheten hos högkvarter i alliansen.

9 Bestämmelser på lägre nivå än lag

I propositionen föreslås bestämmelser om bemyndigande att utfärda förordning i 2 och 5 § i ikraftträdandelagen, 12 c och 34 a § i lagen om försvarsmakten samt 4 § i lagen om militär krishantering. Bemyndigandena att utfärda förordningar avses bli tilldelade statsrådet på grund av sin tväradministrativa betydelse.

Dessutom innehåller den föreslagna ändringen av 7 § 5 mom. i fordonslagen ett bemyndigande för Huvudstabens tekniska granskningsavdelning att meddela närmare föreskrifter om de tekniska krav som avses i paragrafen och de undantag som gäller dem.

10 Ikraftträdande

Det föreslås att de lagar som ingår i propositionen ska träda i kraft samtidigt som avtalet träder i kraft för Finlands del, vid en tidpunkt som föreskrivs genom förordning av statsrådet.

11 Bifall av Ålands lagting

Ålands internationella rättsliga ställning i förhållande till Finlands anslutning till nordatlantiska fördraget har behandlats i regeringens proposition RP 315/2022 rd. Dessutom behandlas tillämpningen av Nato Sofa och Parisprotokollet på Åland i regeringens proposition RP 90/2023 rd. På de grunder som anges i propositionerna omfattas Åland också av det kompletterande avtalets tillämpningsområde. Godkännandet av det kompletterande avtalet påverkar inte Ålands internationella rättsliga ställning, men vid tillämpningen av avtalet ska Ålands internationella särställning dock beaktas.

Det kompletterande avtalet innehåller inga bestämmelser som med stöd av självstyrelselagen för Åland (1144/1991) hör till landskapet Ålands behörighet. Riket har enligt 27 § 34 punkten i självstyrelselagen för Åland lagstiftningsbehörighet i fråga om försvarsväsendet och gränsbevakningen med beaktande av vad som föreskrivs i 12 § i den lagen, ordningsmaktens verksamhet för tryggnad av statens säkerhet, försvarstillstånd och beredskap inför undantagsförhållanden. Dessutom har riket lagstiftningsbehörighet enligt 27 § 42 punkten i självstyrelselagen i övriga angelägenheter som enligt grundsatserna i självstyrelselagen ska hänföras till rikets lagstiftningsbehörighet. Därför är det inte nödvändigt att enligt 59 § 1 mom. i självstyrelselagen begära godkännande av Ålands lagting. På grundval av den tidigare praxisen för att få godkännande av internationella avtal är det dock möjligt att i ett senare skede begära lagtingets godkännande av det kompletterande avtalet, om det visar sig vara nödvändigt (GrUU 80/2022 rd).

12 Verkställighet och uppföljning

Det kompletterande avtalet innehåller bestämmelser om ingående av tillämpningsarrangemang. Dessa har konstaterats omfatta åtminstone Garrison Support Arrangement, som gäller värdlandsstöd för orten för högkvarter i alliansen. En effektiv verkställighet av avtalet kan dessutom kräva att anvisningar på olika nivå utarbetas för både högkvarteren och deras personal.

Regeringen kommer att följa hur den nationella lagstiftningen fungerar och huruvida de nu föreslagna lagarna räcker till för verksamheten vid högkvarteren i alliansen.

13 Förhållande till andra propositioner

Propositionen har samband med arbets- och näringsministeriets projekt TEM041:00/2025, som gäller beredningen av regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om rymdverksamhet och lagen om markstationer och vissa radaranläggningar. Avsikten är att propositionen ska överlämnas till riksdagen vecka 16.

Propositionen har också samband med regeringens proposition RP 182/2025 rd, som gäller ändring av 29 § 1 mom. i lagen om personuppgifter inom Försvarsmakten. Det föreslås att i det inledande stycket i paragrafen stryks bestämmelsen om att information lämnas ut genom en teknisk anslutning eller som en datamängd.

14 Behovet av riksdagens samtycke samt behandlingsordning

14.1 Behovet av riksdagens samtycke

Enligt 94 § 1 mom. i grundlagen godkänner riksdagen bland annat sådana fördrag och andra internationella förpliktelser som innehåller sådana bestämmelser som hör till området för lagstiftningen. Enligt utskottet täcker riksdagens befogenhet enligt grundlagen att godkänna internationella förpliktelser alla bestämmelser som är av materiell natur om internationella förpliktelser som hör till området för lagstiftningen. En bestämmelse i avtalet ska således anses höra till området för lagstiftningen, 1) om den gäller utövande eller begränsning av någon grundläggande fri- eller rättighet som är skyddad i grundlagen, 2) om den i övrigt gäller grunderna för individens rättigheter och skyldigheter, 3) om den sak som bestämmelsen gäller enligt grundlagen ska föreskrivas i lag eller 4) om det finns lagbestämmelser om den sak som lagen gäller eller 5) det enligt rådande uppfattning i Finland ska lagstiftas om saken. Frågan påverkas inte av huruvida en bestämmelse strider mot eller överensstämmer med en lagbestämmelse i finsk lag (GrUU 11, 12 och 45/2000 rd).

Grundlagsutskottet ansåg i sitt utlåtande (GrUU 80/2022 rd) om Finlands anslutning till nordatlantiska fördraget att nordatlantiska fördraget i sin helhet ska anses omfattas av lagstiftningen. Utskottet konstaterade, att nordatlantiska fördraget utgör en enhetlig helhet, där artiklarna i fördraget hör samman. Regeringen bedömer att nordatlantiska fördraget, som är Natos grundfördrag, är unikt. Bestämmelserna i det omfattar organisationens verksamhet i stor utsträckning och artiklarna kompletterar varandra. Liksom i regeringens proposition RP 90/2023 rd anser regeringen att bestämmelserna i det kompletterande avtalet inte heller har ett nära inbördes samband på det sätt som anges i utlåtandet från grundlagsutskottet GrUU 80/2022 rd, utan de gäller olika delområden i lagstiftningen, i enlighet med avsnitt 7 i de artikelspecifika motiveringarna till avtalet. Regeringen anser emellertid att alla bestämmelser i avtalet, med undantag för slutbestämmelserna, omfattas av lagstiftningen.

Artikel 1 om definitioner i det kompletterande avtalet hör till lagstiftningens område. Om de begrepp som definieras i avtalet eller bestämmelserna om avtalets tillämpningsområde gäller frågor som hör till området för lagstiftningen påverkas innehållet i och tillämpningen av dessa materiella bestämmelser som hör till området för lagstiftningen indirekt av definitionerna och hör därför också själva till området för lagstiftningen.

Artiklarna 2–34 i det kompletterande avtalet hör huvudsakligen till lagstiftningens område. Förhållandet mellan avtalets bestämmelser och den nationella lagstiftningen har klargjorts i de artikelspecifika motiveringarna i avsnitt 7 i propositionen.

Bilagan till avtalet bedöms inte innehålla bestämmelser som hör till lagstiftningens område.

14.2 Behandlingsordning

14.2.1 Utgångspunkter för bedömning av behandlingsordningen

Enligt propositionen föreslås det att riksdagen ska ge sitt samtycke till godkännandet av det kompletterande avtalet och godkänna lagen om avtalets ikraftträdande.

Det kompletterande avtalet kompletterar Parisprotokollet, som i sin tur får en stor del av sitt innehåll från Nato Sofa. Eftersom avtalet kompletterar Parisprotokollet ska bestämmelserna i avtalet bedömas särskilt i förhållande till grundlagsutskottets utlåtande om godkännandet av Nato SOFA och Parisprotokollet (GrUU 2/2024 rd) och motiveringarna till lagstiftningsordningen enligt regeringens proposition om godkännande av dem (RP 90/2023 rd).

Nato Sofa har utarbetats för att fastställa den rättsliga ställningen för de avtalsslutande parternas styrkor när de befinner sig på en annan avtalsslutande parts territorium och innehåller bestämmelser om bland annat inreseformaliteter, rätt att bära vapen, utövande av jurisdiktion, rätt till skadestånd och avstående från detta samt styrkornas privilegier och immunitet. Genom Parisprotokollet utvidgas bestämmelserna i avtalet även till Natos högkvarter och deras militära och civila personal med de anpassningar som föreskrivs i protokollet. Parisprotokollet innehåller dessutom kompletterande bestämmelser om högkvarter och personalen vid högkvarter. Bestämmelserna får till stor del sitt materiella innehåll från Nato Sofa, som det hänvisas till i Parisprotokollet. Enligt grundlagsutskottets uppfattning är de konstitutionellt mest betydelsefulla bestämmelserna i Parisprotokollet i sak bestämmelser i Nato Sofa som det hänvisas till i Parisprotokollet och samtidigt preciseras det vem som har vissa befogenheter enligt Nato Sofa i situationer som omfattas av tillämpningsområdet för Parisprotokollet (GrUU 2/2024 rd, s. 3).

Enligt 94 § 2 mom. i grundlagen fattas beslut om godkännande av en internationell förpliktelse med enkel majoritet. Om ett förslag om godkännande av en förpliktelse gäller grundlagen eller ändring av rikets territorium eller med hänsyn till Finlands suveränitet betydande överföring av behörighet till Europeiska unionen eller till en internationell organisation eller institution, ska beslutet dock fattas med minst två tredjedelar av de avgivna rösterna.

På motsvarande sätt ska riksdagen enligt 95 § 2 mom. i grundlagen, om förslaget dock gäller grundlagen eller ändring av rikets territorium eller med hänsyn till Finlands suveränitet betydande överföring av behörighet till Europeiska unionen eller till en internationell organisation eller institution, utan att förslaget lämnas vilande, godkänna det med ett beslut som har fattats med minst två tredjedelar av de avgivna rösterna, dvs. i en så kallad inskränkt grundlagsordning.

I reformen av grundlagen som trädde i kraft 2012 fogades det till 94 § 2 mom. och 95 § 2 mom. i grundlagen bestämmelser om bedömning av ordningen för behandlingen av internationella förpliktelser i situationer där det är nödvändigt att bedöma om en internationell förpliktelse innebär en betydande överföring av behörighet till Europeiska unionen eller till en internationell organisation eller institution med tanke på suveräniteten. (RP 90/2023 rd, s. 78).

Enligt 95 § 2 mom. i grundlagen behandlas ett lagförslag om sättande i kraft av en internationell förpliktelse som gäller grundlagen i en så kallad inskränkt grundlagsordning. Sådana ikraftträdandelagar är undantagslagar till sin konstitutionella natur (RP 1/1998 rd, s. 152, GrUU 10/1998 rd, s. 28, GrUU 13/2008 rd, s. 9, GrUU 36/2006 rd, s. 11).

I förarbetena till grundlagen konstateras att ”Vid bedömningen av överföringens betydelse för suveräniteten ska man enligt nuvarande tolkningspraxis fästa uppmärksamhet vid om överföringen av behörighet är begränsad i materiellt hänseende och i fråga om tillämpningsområde (till exempel GrUU 38/2001 rd, s. 7 och GrUU 51/2001 rd) samt exempelvis vid fördragsbestämmelsernas art, syfte och materiella betydelse mer allmänt (till exempel GrUU 61/2002 rd, GrUU 7/2003 rd, GrUU 6/2004 rd och GrUU 19/2010 rd). Utgångspunkt för tolkningen ska fortfarande vara att internationella förpliktelser som är sedvanliga i dagens internationella mellanstatliga samarbete och som endast i ringa mån påverkar statens suveränitet inte som sådana är betydelsefulla i förhållande till 1 § 1 mom. i grundlagen. Också den aktuella behörighetsöverföringens förhållande till Finlands tidigare internationella förpliktelser och medlemskap ska tillmätas betydelse liksom även den internationella förpliktelsens förhållande till grundlagen som helhet och i synnerhet till bestämmelsen i 1 § 3 mom. om syftena med Finlands medverkan i internationellt samarbete (GrUU 11/2000 rd)” (RP 60/2010 rd, s. 45/II) (RP 315/2022 rd, s. 74).

Enligt 1 § 3 mom. i grundlagen deltar Finland i internationellt samarbete i syfte att säkerställa fred och mänskliga rättigheter samt i syfte att utveckla samhället. Enligt bestämmelsen och förarbetena har 3 mom. också tolkningsmässig betydelse vid bedömningen av när en internationell förpliktelse står i konflikt med bestämmelserna om suveränitet i grundlagen. Utgångspunkten är att sådana internationella förpliktelser som är sedvanliga i modernt internationellt samarbete och som endast i ringa utsträckning påverkar statens suveränitet inte direkt kan anses strida mot grundlagens bestämmelser om suveränitet (RP 1/1998 rd, s. 74/II).

Det kompletterande avtalet utgör på det sätt som beskrivs i avsnitt 1.2 ett för Nato typiskt sätt att ordna ställningen för högkvarter i alliansen i den mottagande staten. Avtalsarrangemanget bedöms därmed, liksom Nato Sofa och Parisprotokollet, utgöra en integrerad del av Natos avtalssystem, vars syfte är att skapa faktiska förutsättningar för militärt samarbete inom Nato (GrUU 2/2024 rd, s. 3). Till skillnad från Nato Sofa och Parisprotokollet är bestämmelserna inte helt ömsesidiga, men Natos utgångspunkt är en strävan att utarbeta kompletterande avtal med de stater som står värd för högkvarter i alliansen. Det kompletterande avtalet bedöms därmed utgöra en sådan i förarbetena till grundlagen avsedd sedvanlig förpliktelse i modernt internationellt samarbete, vars innehåll är av samma art som i redan befintliga förbindelser.

Nato Sofa och Parisprotokollet samt de ikraftträdandelagar som gäller dem godkändes i riksdagen på det sätt som föreskrivs i 94 § 2 mom. och 95 § 2 mom. med ett beslut som har fattats med minst två tredjedelar av de avgivna rösterna. Nato Sofa och Parisprotokollet som får sitt innehåll från den gäller således som undantagslagar. Eftersom det kompletterande avtalet kompletterar Parisprotokollet måste avtalsbestämmelserna även bedömas utifrån den så kallade konstitutionella luckteorin.

Undantagslagen kan ändras enligt den vanliga lagstiftningsordningen, om inte ändringen utvidgar det ursprungliga undantaget. Enligt grundlagsutskottets vedertagna praxis har det dessutom ansetts att också från helhetens synpunkt oväsentliga tillägg och ändringar, vilka i och för sig innebär smärre utvidgning av ett undantag i en grundlag, kan genomföras i vanlig lagstiftningsordning, under förutsättning att karaktären av det ursprungligen som ett undantag från grundlagen genomförda helhetsarrangemanget inte därigenom undergår någon förändring (RP 1/1998 rd, s. 125, se till exempel GrUU 8/2006 rd, s. 4).

14.2.2 Alliansens högkvarters rätt att utöva myndighetsbefogenheter på finskt territorium

I artikel 26.1 i det kompletterande avtalet föreskrivs att ett högkvarter i alliansen i enlighet med artikel VII.10 a i Nato Sofa och artikel 3.2 i Parisprotokollet har rätt att övervaka de lokaler och områden som högkvarteret disponerar. Säkerhetspersonalen vid ett högkvarter i alliansen får vidta alla nödvändiga och proportionerliga åtgärder för att säkerställa upprätthållandet av ordning, disciplin och säkerhet inom sådana lokaler och områden. Denna behörighet ska utövas på det sätt som anges i Natos policy och i enlighet med senare arrangemang med Finland. De behöriga finska myndigheterna ska på begäran bistå chefen för ett högkvarter i alliansen eller den förordnade företrädaren.

I artikel 26.1 i det kompletterande avtalet hänvisas till artikel VII i Nato Sofa och till artikel 3.2 i Parisprotokollet. De bestämmelserna ansågs gälla grundlagen på grund av att den personkrets som är föremål för åtgärder i enlighet med befogenheten är inte begränsad, åtgärderna inte är bundna till de finska myndigheternas medverkan och rätten att använda metoderna inte har begränsats annat än genom kravet på att åtgärderna ska vara ändamålsenliga (GrUU 2/2024 rd, s. 2 samt RP 90/2023 rd, s. 146–147 och 154).

I detta avseende bör det bedömas om artikel 26.1 i det kompletterande avtalet väsentligt utvidgar undantaget från grundlagen som gäller lagarna om sättande i kraft av Nato Sofa och Parisprotokollet. Som konstaterats ovan ansågs artikel VII.10 a i Nato Sofa och artikel 3.2 i Parisprotokollet gälla grundlagen på grund av den öppna och ofullständiga karaktären av begreppet lämpliga åtgärder som används i dem (RP 90/2023 rd, s. 155 och GrUU 2/2024 rd, s. 9).

Artikel 26.1 i det kompletterande avtalet avviker från artikel VII.10 a i Nato Sofa och artikel 3.2 i Parisprotokollet i fråga om personellt tillämpningsområde, befogenheternas art och exakthet samt befogenheternas exklusivitet.

Säkerhetspersonalen vid ett högkvarter i alliansen definieras i artikel 1.15 i det kompletterande avtalet och med den avses medlemmar av militärpolisen enligt artikel VII.10 i Nato Sofa och medlemmar med tillräcklig utbildning som chefen för ett högkvarter i alliansen eller den förordnade företrädaren har förordnat att trygga ordningen, disciplinen och säkerheten i de lokaler och på de områden som högkvarteret disponerar. Den personal som hör till säkerhetspersonalen ska fastställas i högkvarterets interna säkerhetsplan i enlighet med Natos policy. Definitionen avser medlemmar av högkvarter i alliansen som i sin tur definieras i artikel 1 punkt 12 i tilläggskonventionen och omfattar förutom militär personal även civil personal enligt definitionen i punkt 12 b och personer enligt definitionen i c som har föreskrivits att tjäna i högkvarter i alliansen av en internationell organisation, en medborgarorganisation eller en internationell domstol på grundval av ett beslut av Nordatlantiska rådet. om de inte redan har en ställning som grundar sig på sådana separata avtal som Finland är part i.

Med beaktande av det ovannämnda utvidgar artikel 26.1 i det kompletterande avtalet personkretsen enligt artikel VII.10 a i Nato Sofa, som godkänts i inskränkt grundlagsordning

till att även omfatta andra medlemmar vid ett högkvarter i alliansen än den egentliga militärpolis. Definitionen omfattar dock inte personal utanför högkvarter i alliansen eller kommersiella aktörer, såsom bevakningsföretag. I praktiken består personkretsen endast av personal från en internationell organisation.

I Nato Sofa definieras inte vad som avses medan militärpolis. Varje stat och dess stridskrafter beslutar själva på vilket sätt de organiserar upprätthållandet av ordning och disciplin inom sina styrkor. Begreppet militärpolis bör med beaktande av statspraxis anses omfatta också de militära förmännen, som svarar för upprätthållandet av militär disciplin och ordning, och de militärpersoner som lyder under dem samt till exempel de militärpersoner som kommenderats till vaktjänst, även om dessa inte verkar under benämningen militärpolis (RP 90/2023 rd, s. 78). Definitionen av militärpolis kan således bedömas omfatta i princip den militära personal som fungerar som säkerhetspersonal vid högkvarter i alliansen och utvidgningen av personkretsen enligt artikel 26.1 i det kompletterande avtalet gäller egentligen endast civil personal vid högkvarter i alliansen.

Jämfört med termen militärpolis i artikel VII.10 a i Nato Sofa krävs det tillräcklig utbildning för att tillhöra säkerhetspersonalen enligt det kompletterande avtalet, och ska den personal som hör till säkerhetspersonalen fastställas i högkvarterets interna säkerhetsplan i enlighet med Natos policy. Med beaktande av ovanstående bedöms det subjektiva tillämpningsområdet för artikel 26.1 i det kompletterande avtalet vara exakt och noga avgränsat jämfört med artikel VII.10 a i Nato Sofa och artikel 3.2 i Parisprotokollet. Som helhet kan utvidgningen också anses vara av ringa betydelse.

Användningsändamålen för säkerhetspersonalens befogenheter omfattar utöver den ordning och säkerhet som nämns i artikel VII.10 a i Nato Sofa även genom ett uttryckligt omnämnande upprätthållande av disciplin i lokaler och områden som högkvarter i alliansen besitter. Eftersom upprätthållande av disciplin dock redan anses ingå i definitionen av säkerhet och ordning utvidgas inte egentligen användningsändamålen för befogenheterna, utan de preciseras.

Utnyttjandet av befogenheterna i artikel VII.10 a i Nato Sofa är bundet till kravet på ändamålsenlighet, vilket på grund av förpliktelsens öppna och ofullständiga karaktär ansågs vara en bestämmelse som gäller grundlagen i regeringens proposition om dess godkännande (RP 90/2023 rd, s. 155 och GrUU 2/2024 rd, s. 9). Säkerhetspersonalens befogenheter är i artikel 26.1 i det kompletterande avtalet bundna till kraven på nödvändighet och proportionalitet, vilket bättre motsvarar den nutida mer exakta och avgränsade regleringstekniken. Säkerhetspersonalen omfattar på det sätt som nämns ovan även den militärpolis som avses i artikel VII.10 i Nato Sofa, varför avtalsbestämmelsen i praktiken även begränsar och moderniserar tolkningen av Nato Sofa och Parisprotokollet när det gäller verksamhet som omfattas av tillämpningsområdet för det kompletterande avtalet. Bestämmelsen bedöms inte innebära någon utvidgning av det tidigare undantaget från grundlagen.

Ordalydelsen i artikel VII.10 a i Nato Sofa begränsar inte den sändande statens behörighet inom de områden som upplåtits för den till att enbart omfatta dess egna styrkor, utan åtgärderna kan i vissa situationer också riktas till andra som vistas inom området. Syftet med artikel VII.10 i Nato Sofa har inte heller ansetts vara att begränsa den mottagande statens myndigheters behörighet att agera inom sitt territorium (RP 90/2023 rd, s. 78). I Parisprotokollet ingår ingen uttrycklig bestämmelse om okränkbarhet för lokaler och områden som de besitter. Den behörighet gällande upprätthållande av säkerhet och ordning som följer av artikel 3.2 i Parisprotokollet, som godkänts tidigare, är därmed inte exklusiv i förhållande till finska myndigheter, och dessutom kan högkvarterets militärpolis befogenheter också gälla andra som vistas inom området.

De lokaler och områden som utgör permanent ort för ett högkvarter i alliansen är okränkbara med stöd av artikel 5.1 i det kompletterande avtalet. Finska myndigheters tillträde till sådana lokaler och områden för utförandet av deras officiella uppgifter förutsätter godkännande av chefen för ett högkvarter i alliansen eller av den förordnade företrädaren. Dessutom ska Finland enligt artikel 27.1 a i det kompletterande avtalet ordna skydd av de yttre gränserna för ett högkvarter i alliansen för att för sin del säkerställa okränkbarheten för lokalerna vid högkvarter i alliansen. I de lokaler och områden som högkvarter i alliansen besitter rör sig således inga personer som inte har fått godkännande av chefen för ett högkvarter i alliansen eller av den förordnade företrädaren. Med beaktande av det som sägs ovan kan säkerhetspersonalens befogenheter i princip inte riktas till en teoretiskt sett obegränsad personkrets, till skillnad från vad som är fallet enligt artikel VII.10 a i Nato Sofa och artikel 3.2 i Parisprotokollet. Bestämmelsen bedöms inte till denna del innebära någon utvidgning av det tidigare undantaget från grundlagen.

På samma sätt som i fråga om artikel VII.10 a i Nato Sofa förutsätter rätten att utöva behörigheten enligt artikel 26.1 i det kompletterande avtalet att ett område har anvisats för ett högkvarter i alliansen i enlighet med samma punkt. Beslutet att upplåta en lokal eller ett område för ett högkvarter i alliansen bör samtidigt också anses innehålla rätten att utöva befogenheter inom det området. Således är den centrala frågan som rör rätten att utöva behörigheten, vilket i slutändan även kan innebära användning av maktmedel, hur det område som omfattas av rätten att utöva behörigheten kan anvisas. Vid anvisandet av ett område kan det anses vara fråga om sådant utövande av offentlig makt som avses i 2 § 3 mom. i grundlagen. Därför ansågs det motiverat i propositionen att det i 3 § i ikraftträdandelagen ska föreskrivas om denna behörighet att anvisa ett område på motsvarande sätt som i 13 § i lagen om sättande i kraft av Nato Sofa.

I sitt utlåtande om EU Sofa har grundlagsutskottet lagt vikt vid att befogenheterna enligt artikel 12.1 om säkerhet i EU Sofa på finskt territorium endast används i anläggningar, som läger, inrättningar och högkvarter, som uteslutande används av dem. Dessutom ansåg grundlagsutskottet att det var viktigt att den sändande statens polisiära rättigheter avtalas separat mellan den sändande och den mottagande staten i enlighet med avtalsbestämmelserna i EU Sofa. Grundlagsutskottet ansåg inte att bestämmelsen var problematisk med tanke på grundlagens bestämmelser om suveränitet (GrUU 16/2005 rd, s. 6).

Artikel 26.1 i det kompletterande avtalet motsvarar inte helt bestämmelserna i artikel 12 i EU Sofa, men kan samtidigt bedömas innehålla samma element som stöder Finlands suveränitet. Till skillnad från EU Sofa är behörigheten enligt artikel 26.1 som gäller säkerhet i det kompletterande avtalet inte bunden till att de lokaler och områden som alliansen besitter uteslutande används av högkvarter i alliansen. Bestämmelsen i artikel 5.1 i det kompletterande avtalet garanterar emellertid att kretsen av personer som rör sig i lokaler och områden i praktiken är noggrant avgränsad. Dessutom ställs det i artikel 26.1 upp som villkor för utövandet för befogenheterna att man kommer överens om användningen av dem genom arrangemang med Finland, som också kan bidra till att säkerställa att befogenheterna hålls inom de överenskomna gränserna. Med beaktande av det som nämns ovan bedöms befogenheternas exklusivitet med tanke på helheten utgöra en ändring av ringa betydelse i det tidigare undantaget från grundlagen.

Genom artikel 26.1 i det kompletterande avtalet utvidgas på de grunder som anges ovan bestämmelserna i artikel VII.10 a i Nato Sofa och artikel 3.2 i Parisprotokollet. Utvidgningarna och ändringarna bedöms dock inte vara väsentliga med tanke på helheten, och de förändrar inte heller karaktären av ett helhetsarrangemang som föreskrivs som undantag från grundlagen.

14.2.3 Immunitet mot rättsliga förfaranden för högt uppsatt personal

Enligt artikel 7 i det kompletterande avtalet beviljas officerare med generalsgrad och flaggofficerare (Natograd OF-6 och högre) samt civila tjänstemän med motsvarande grad vissa privilegier och immuniteter under tiden för sitt Nato-uppdrag, inklusive immunitet mot alla rättsliga förfaranden i fråga om tal, skrift och alla handlingar i tjänsten inom Nato, om personerna tjänstgör i en internationell uppgift. Dessa privilegier och denna immunitet gäller enligt artikel 4.4 även finska medborgare och personer som vistas här permanent när det gäller deras officiella uppgifter eller handlingar i anslutning till Nato, om Finland har förordnat att de ska tjäna vid ett högkvarter i alliansen. I specialmotiveringen till artikel 7 redogörs närmare för artikelns förhållande till bestämmelserna i Parisprotokollet och Nato Sofa.

Sådan immunitet mot rättsliga förfaranden motsvarar bestämmelserna i andra avtal om privilegier och immunitet samt värdlandsavtal som gäller internationella organisationer. En sådan immunitet mot rättsliga förfaranden har inte som syfte att skydda den person som har rätt till den, utan att trygga den internationella organisationens oberoende verksamhet, och en sådan motsvarande bestämmelse ingår i regel i alla avtal om privilegier och immunitet. Principen har också fastställts i artikel 7.8. Grundlagsutskottet har för sin del fastställt att dessa privilegier och immuniteter hör till lagstiftningens område och att de kan godkännas med röstmajoritet (GrUU 38/2000 rd, GrUU 49/2001 rd).

Enligt artikel 7.8 kan immunitet mot rättsliga förfaranden hävas under vissa förutsättningar. Då tillämpas bestämmelserna om fördelning av jurisdiktion i Nato Sofa och Parisprotokollet. Det kompletterande avtalet innehåller inga bestämmelser om fördelning av jurisdiktion som kompletterar eller avviker från Nato Sofa eller Parisprotokollet.

14.2.4 Skydd för privatlivet

Regeringspropositionen är viktig ur konstitutionell synpunkt med tanke på det i 10 § i grundlagen tryggade skyddet av personuppgifter. Enligt 10 § 1 mom. i grundlagen ska bestämmelser om skydd för personuppgifter utfärdas genom lag. Grundlagsutskottets praxis har varit att lagstiftarens handlingsutrymme begränsas både av den här bestämmelsen och av att skyddet för personuppgifter delvis ingår i samma moment som skyddet för privatlivet (till exempel GrUU 71/2014 rd, s. 2). Grundlagsutskottet har fastställt att lagstiftaren ska skydda personuppgifter på ett sätt som kan anses godtagbart i hela systemet för de grundläggande fri- och rättigheterna (till exempel GrUU 18/2012 rd, s. 2 och GrUU 71/2012, s. 2). Grundlagsutskottet har fastställt att särskilt med avseende på syftet med registreringen, innehållet i de personuppgifter som ska registreras, de tillåtna användningsändamålen för personuppgifter, om utlämnande av personuppgifter och särskilt om utlämnande med teknisk åtkomst, förvaringstider för personuppgifter samt den registrerades rättsskydd ska regleras heltäckande och detaljerat på lagnivå (till exempel GrUU 12/2002 rd, s. 5, 19/2012 rd, s 2 och GrUU 71/2014 vp, s.2).

I 4, 16 d, 16 e och 44 b § i propositionens 6:e lagförslag föreskrivs det om Försvarsmaktens nya permanenta personregister, registrets användningsändamål, informationsinnehåll och utplåning av uppgifter från registret. Regleringen motsvarar i detta avseende regleringssättet i den gällande lagen om behandling av personuppgifter inom Försvarsmakten och regleringen kan därmed anses vara tillräckligt heltäckande och detaljerad.

Grundlagsutskottet har analyserat bestämmelserna om myndigheternas rätt att trots tystnadsplikten få och lämna ut information med avseende på skyddet för privatlivet och för personuppgifter i 10 § 1 mom. i grundlagen, och då fäst vikt bland annat vid vad och vem rätten

att få information gäller och hur rätten är kopplad till nödvändighetskriteriet (GrUU 15/2018 rd). Myndigheters rätt att få information och möjlighet att lämna ut uppgifter har kunnat anknyta till ”nödvändiga uppgifter” med avseende på något syfte, om man har strävat efter att uttömmande räkna upp de avsedda informationsinnehållen i lagen. Om innehållet däremot inte anges i form av en förteckning, ska det i lagstiftningen ingå ett krav på att ”uppgifterna är nödvändiga” för ett visst syfte (se till exempel GrUU 17/2016 rd, s. 5). Om de föreslagna bestämmelserna om överlåtelse av uppgifter har gällt också känsliga uppgifter, har det för vanlig lagstiftningsordning krävts att bestämmelserna preciseras så att de följer grundlagsutskottets praxis för bestämmelser som rör rätten att få och att lämna ut myndighetsuppgifter trots sekretess (GrUU 38/2016 rd, s. 3). Å andra sidan har utskottet ansett att grundlagen inte tillåter en mycket vag och ospecificerad rätt att få uppgifter, låt vara att den är knuten till nödvändighetskriteriet (se till exempel GrUU 71/2014 rd, s. 3/I, GrUU 62/2010 rd, s. 4/I och GrUU 59/2010 rd, s. 4/I). (GrUU 34/2024 rd, punkt 9).

Det föreslås att 4 kap. 29 § i lagförslag 4 i propositionen ska ändras så att Försvarsmakten trots sekretessbestämmelserna genom en teknisk anslutning eller som en datamängd får lämna ut nödvändiga personuppgifter till Gränsbevakningsväsendet, Polisen, Tullen, utrikesministeriet, Migrationsverket, Transport- och kommunikationsverket, Statskontoret och Skatteförvaltningen när det är fråga om fullgörande av dessa myndigheters skyldigheter som följer av fördrag om status för styrkor eller militära högkvarter. Bestämmelsen motsvarar det gällande regleringssättet i lagen om behandling av personuppgifter inom Försvarsmakten, även om de uppgifter som ska lämnas ut inte har specificerats i det föreslagna nya 2 mom. Utlämnandet av uppgifter för att myndigheterna ska kunna iakta sina skyldigheter är dessutom bundet till ett nödvändighetskriterium i enlighet med grundlagsutskottets utlåtandep Praxis. Propositionen bedöms således inte i detta avseende stå i strid med grundlagen.

14.2.5 Rättsskydd

Bestämmelsen om tvister som gäller anställningar i artikel 12.1 a i det kompletterande avtalet är betydelsefull med tanke på bestämmelsen om rättsskydd i 21 § i grundlagen. Bestämmelsen är dessutom relevant med tanke på artikel 6 i Europeiska konventionen om de mänskliga rättigheterna (FördrS 18/1990) och artikel 14 i den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter (MP-konventionen, FördrS 7/1976).

Enligt 21 § i grundlagen har var och en rätt att på behörigt sätt och utan ogrundat dröjsmål få sin sak behandlad av en domstol eller någon annan myndighet som är behörig enligt lag samt att få ett beslut som gäller hans eller hennes rättigheter och skyldigheter behandlat vid domstol eller något annat oavhängigt rättskipningsorgan. Enligt 2 mom. i paragrafen ska offentligheten vid handläggningen, rätten att bli hörd, rätten att få motiverade beslut och rätten att söka ändring samt andra garantier för en rättvis rättegång och god förvaltning tryggas genom lag.

Enligt förarbetena till grundlagen motsvarar paragrafens innehåll 16 § i den tidigare gällande regeringsformen (RP 1/1998 rd, s. 81–82). Enligt 16 § i den tidigare gällande regeringsformen avses med ett annat oavhängigt lagskipningsorgan ett organ och en behandlingsprocess som uppfyller rättsskyddskraven enligt artikel 6.1 i Europeiska konventionen om de mänskliga rättigheterna och artikel 14.1 i MP-konventionen och som inte nödvändigtvis behöver vara ett organ som betecknas som domstol (RP 309/1993 rd, s. 77).

Enligt förarbetena i grundlagen ska ett beslut som avses i slutet av 21 § 1 mom. kunna föras till en domstol eller något annat oavhängigt lagskipningsorgan för behandling. I uttrycket vill man innefatta inte bara rättsskyddsorganets oavhängighet i förhållande till den verkställande makten utan också kravet på det beslutsfattande organets opartiskhet i förhållande till parterna i ett

rättsärende eller annat ärende. Detta krav utesluter inte i sig att man bildar beslutsfattande organ till en del på basis av intresse, till exempel så att företrädare för arbetsmarknadsorganisationerna ingår i arbetsdomstolen, så länge man i varje enskilt fall kan försäkra sig om att beslutsfattaren är opartisk (RP 309/1993 rd, s. 78).

Enligt artikel 6.1 i Europeiska konventionen om de mänskliga rättigheterna är var och en berättigad till en rättvis och offentlig rättegång inom skälig tid och inför en oavhängig och opartisk domstol som upprättats enligt lag vid prövningen av hans eller hennes civila rättigheter och skyldigheter eller av en anklagelse mot honom eller henne för brott. Domen ska avkunnas offentligt, men pressen och allmänheten får utestängas från rättegången eller en del därav av hänsyn till den allmänna moralen, den allmänna ordningen eller den nationella säkerheten i ett demokratiskt samhälle, eller då minderårigas intressen eller skyddet för parternas privatliv så kräver eller, i den mån domstolen finner det strängt nödvändigt, under särskilda omständigheter när offentlighet skulle skada rättvisans intresse.

Enligt artikel 14.1 i MP-konventionen är alla personer lika inför domstol. Vid beslut om brottsåtal mot en person eller om dennes rättigheter eller skyldigheter i en tvist har var och en rätt till en rättvis och offentlig rättegång inför en oavhängig och opartisk domstol som är behörig och har upprättats enligt lag. Pressen och allmänheten kan uteslutas från rättegången eller en del av den på grund av moraliska överväganden, allmän ordning eller det demokratiska samhällets nationella säkerhetsområde eller om parternas privata intressen kräver det, eller i den mån domstolen anser det absolut nödvändigt under särskilda omständigheter där allmänheten skulle bryta mot rättvisans krav; men varje beslut som fattas i ett brottmål eller en tvist ska göras offentligt utom när de ungas intresse kräver annat eller när rättegången gäller äktenskapsärende eller vårdnad om barn.

Enligt artikel 12.1 i det kompletterande avtalet kan ett NCS-högkvarter i alliansen vidta direkta åtgärder för att anställa civil personal i de kategorier som anges i Nordatlantiska rådets beslut. Personalen i fråga har i praktiken ett direkt anställningsförhållande till Nato som internationell organisation.

Enligt artikel 12.1 a i det kompletterande avtalet tillämpas endast Natos tillämpliga bestämmelser och arbetsavtalet på arbets- och anställningsvillkoren i sådana fall. Tvister som gäller sådana anställningar ska handläggas endast i enlighet med de tillämpliga bestämmelser som godkänts av Nordatlantiska rådet. Sådana tvister får inte hänskjutas till finska domstolar, ämbetsverk eller liknande organ, och om sådana anställda försöker föra en tvist för avgörande vid ett nationellt förvaltningsorgan eller rättskipningsorgan, ska finska myndigheter meddela organet att det inte har behörighet.

Enligt bestämmelserna om civil personal i Nato har den personal som avses i artikel 12.1 rätt att föra ett ärende som gäller sitt anställningsförhållande för administrativ omprövning eller medling inom Nato. Om personen inte är nöjd med resultatet av den administrativa omprövningen eller medlingen har han eller hon rätt att hänskjuta ärendet till chefen för det berörda Natoorganet för prövning. Om personen inte nöjer sig med beslutet av chefen för det berörda Natoorganet har personen i sista hand rätt att själv eller med hjälp av ett biträde föra ärendet till Natos administrativa tribunal för avgörande. Bestämmelserna om den civila personalen i Nato omfattar noggranna förfaranderegler för ovannämnda situationer.

Enligt Natos bestämmelser om civil personal ska medlemmarna i Natos administrativa tribunal vara erfarna, oberoende och självständiga i sin verksamhet. Bestämmelserna omfattar bland annat bestämmelser om hörande, att hålla sammanträde och att domstolens beslut är slutgiltiga.

Europeiska domstolen för mänskliga rättigheter har i sin praxis konstaterat att internationella organisationers immunitet mot rättsliga förfaranden är en acceptabel praxis enligt artikel 6 i konventionen om mänskliga rättigheter, som säkerställer en sådan organisations felfria verksamhet, som enskilda regeringar inte ensidigt kan ingripa i (*Waite och Kennedy mot Tyskland (GC)*, § 63) En begränsning som följer av immunitet mot rättsliga förfaranden ska emellertid vara proportionerlig. Internationella organisationers personal bör, trots organisationens immunitet mot rättsliga förfaranden, ha rimliga alternativa sätt att effektivt skydda sina rättigheter enligt konventionen om mänskliga rättigheter i Europa (*Waite och Kennedy mot Tyskland (GC)* 68–74 §, *Prins Hans-Adam II av Liechtenstein mot Tyskland (GC)* 48 § och *Chapman mot Belgien (dec.)* 51–56 §)

Europarådets domstol har i sina lösningar ansett att Natos administrativa tribunal uppfyller kraven på rättvis rättegång enligt konvention om mänskliga rättigheter artikel 6.1 (*Gasparini vs. Italien och Belgien (dec.)* och *Chapman mot Belgien (dec.)* 51–45 §) Bestämmelsen i artikel 12.1 a i det kompletterande avtalet kan således anses vara förenlig med Europeiska konventionen om de mänskliga rättigheterna.

Eftersom artikel 12.1 a i det kompletterande avtalet kan bedömas vara förenlig med artikel 6.1 i Europeiska konventionen om de mänskliga rättigheterna, kan den i princip även bedömas uppfylla kraven som gäller andra rättskipningsorgan enligt 21 § 1 mom. i grundlagen. Dessutom kan Natos administrativa tribunal bedömas självständigt uppfylla kraven på ett rättsskyddsorgans opartiskhet, offentlighet vid handläggningen, rätten att bli hörd och rätten att få motiverade beslut i enlighet med 21 § 1 mom. i grundlagen.

Innan ärendet hänskjuts till Natos administrativa tribunal har den som saken gäller möjlighet att hänskjuta ärendet för administrativ omprövning eller medling samt till chefen för Natos berörda organ för avgörande. Personen har möjlighet att behandla ärendet i flera skeden, varför slutgiltigheten i domstolens beslut inte bedöms strida mot 21 § i grundlagen. Bestämmelsen i artikel 12.1 a i det kompletterande avtalet motsvarar delvis centralnämnden för uppbådsärenden enligt 115 § i värnpliktslagen, vars beslut inte heller får överklagas. Grundlagsutskottet har i sitt utlåtande ansett att centralnämnden för uppbådsärenden uppfyller kraven enligt 21 § 1 mom. i grundlagen (GrUU 9/2007 rd, s. 9–10).

14.2.6 Bemyndigande att utfärda förordning och meddela föreskrifter

Bemyndigande att utfärda förordning

I propositionen föreslås bestämmelser om bemyndigande att utfärda förordning i 2 och 5 § i ikraftträdandelagen, 12 c och 34 a § i lagen om försvarsmakten samt 4 § i lagen om militär krishantering.

Enligt 80 § 1 mom. i grundlagen kan republikens president, statsrådet och ministerierna utfärda förordningar med stöd av ett bemyndigande i grundlagen eller i någon annan lag. Genom lag ska dock utfärdas bestämmelser om grunderna för individens rättigheter och skyldigheter samt om frågor som enligt grundlagen i övrigt hör till området för lag. Om det inte finns särskilda bestämmelser om den aktör som utfärdar förordning, utfärdas förordningen av statsrådet.

Utgångspunkten för fördelningen av befogenheter mellan statsrådet och ministeriet är att statsrådet utfärdar förordningar om vittgående och principiellt viktiga ärenden samt om andra ärenden vars betydelse kräver det. Ett ministerium kan däremot bemyndigas att utfärda förordningar i ärenden av mindre samhällelig och politisk betydelse samt i ärenden av tydligt

teknisk karaktär och ärenden som gäller verkställighet. Ett ministerium kan således bemyndigas att utfärda förordningar i huvudsak i ärenden som gäller ministeriets eget verksamhetsområde, förutsatt att ärendet på grund av dess samhälleliga betydelse inte ska behandlas på statsrådets allmänna sammanträde.

I grundlagsutskottets praxis i fråga om bemyndiganden att utfärda förordning har det ställts krav på att bestämmelserna ska vara exakta och noggrant avgränsade. Grundlagsutskottet har fastställt att bestämmelserna i grundlagen i varje fall direkt begränsar tolkningen av bemyndigandebestämmelserna och innehållet i bestämmelser som utfärdas med stöd av bemyndigandena och därmed går det inte att genom förordning utfärda allmänna rättsregler om frågor som hör till området för lag (till exempel GrUU 10/2014 rd, GrUU 58/2010 rd, s. 3 och GrUU 44/2010 rd, s. 4/II).

I 2 § 3 mom. i ikraftträdandelagen ingår ett bemyndigande för statsrådet att utfärda förordning om bestämmelser om tecken för högkvarter i alliansen. Bestämmelsen har en koppling till artikel 2.6 i det kompletterande avtalet som förpliktar Finland att skydda tecken för högkvarter i alliansen från obehörig användning. Straffbestämmelsen i 2 mom. i paragrafen bedöms förutsätta att tecknen för högkvarter i alliansen har offentliggjorts och gjorts tillgängliga för allmänheten. Det föreslagna regleringssättet motsvarar 35 § i lagen om försvarsmakten, som utfärdats med medverkan av grundlagsutskottet, där det föreskrivs om Försvarsmaktens emblem med där det ingår ett bemyndigande för republikens president att utfärda förordning.

Enligt konstitutionella principer är det motiverat att bemyndiga republikens president att utfärda förordning främst när utfärdandet av förordningen har samband med presidentens särskilda befogenheter eller med presidentens ställning som statsöverhuvud.

Bemyndigandet att utfärda förordning om Försvarsmaktens emblem berör republikens presidents roll som överbefälhavare, medan bedömningen är att inget motsvarande samband till 128 § i grundlagen finns i fråga om högkvarter i alliansen. I praktiken kan det därför närmast vara fråga om ledningen av utrikespolitiken som avses i 93 § 1 mom. i grundlagen. Det bör dock beaktas att det endast är fråga om offentliggörande av emblem för högkvarter i alliansen som Finland redan godkänt. Vid godkännandet av högkvarter i alliansen beaktas redan på behörigt sätt eventuella konsekvenser för ledningen av utrikespolitiken.

Det bedöms inte vara fråga om ett ärende som har samband med ledningen av utrikespolitiken enligt 93 § 1 mom. i grundlagen eller med uppgiften som överbefälhavare enligt 128 § i grundlagen, och därför föreslås det att statsrådet bemyndigas att utfärda förordning med stöd av 2 § 3 mom. i lagen om sättande i kraft.

Enligt 5 § 2 mom. i ikraftträdandelagen utfärdar statsrådet en förordning med bestämmelser om innehållet i och utformningen av identitetshandlingar som avses i 1 mom. Bemyndigandet att utfärda förordning gäller inte identitetshandlingarnas rättsverkningar eller beviljandet av dem, utan endast deras innehåll och utformning.

I 12 c § i lagen om försvarsmakten och i 4 § i lagen om militär krishantering föreslås att förutom de avtal om truppersnas ställning som föreskrivits tidigare även Nato SOFA, Parisprotokollet och det kompletterande avtalet fogas till de avtal vars bestämmelser om tillämpning på mottagande och beviljande av internationellt bistånd, samverkan och annan internationell verksamhet kan regleras genom statsrådets förordning för att de internationella skyldigheterna ska träda i kraft. I sitt utlåtande om lagen om militär krishantering har grundlagsutskottet ansett att den föreslagna regleringen inte medför några problem (GrUU 54/2005 rd, s. 5).

Det föreslås att en ny 34 a § fogas till lagen om försvarsmakten, där det föreskrivs om en rättslig företrädare för högkvarter i alliansen. Enligt 3 mom. i paragrafen får närmare bestämmelser om bevakningen av Nordatlantiska fördragsorganisationens intresse utfärdas genom förordning av statsrådet. Det avses vara fråga om ett motsvarande bemyndigande att utfärda förordning som i 34 § i den gällande lagen, där det föreskrivs om bevakningen av statens intresse i ärenden som gäller Försvarsmakten och där man genom förordning i praktiken kan utfärda närmare bestämmelser om vem inom Försvarsmakten som kan företräda ett högkvarter i alliansen i rättsliga ärenden.

Bestämmelserna om bemyndigande att utfärda förordning som ingår i regeringens proposition har utarbetats så att de är exakta och noga avgränsade. De föreslagna bemyndigandena att utfärda förordning inte användning av någon betydande prövningsrätt och de innehåller inte befogenheter i ärenden som ska regleras i lag, till exempel grunderna för individens rättigheter och skyldigheter. Det har inte föreslagits någon behörighet för den som utfärdar förordning att delegera bemyndigandet att utfärda förordning som anges i lagen till någon annan. De föreslagna bemyndigandebestämmelserna kan således anses uppfylla kraven enligt 80 § i grundlagen.

Bemyndigande att meddela föreskrifter

Den föreslagna ändringen av 7 § 5 mom. i fordonslagen innehåller ett bemyndigande för Huvudstaben att meddela närmare föreskrifter om de tekniska krav som avses i paragrafen och de undantag som gäller dem. Bestämmelsen avses till sitt innehåll motsvara det bemyndigande att meddela föreskrifter som getts Trafik- och kommunikationsverket genom lag 493/2023.

I 80 § 2 mom. i grundlagen föreskrivs det om grunderna för delegering av lagstiftningsbehörighet. Enligt momentet kan även andra myndigheter genom lag bemyndigas att utfärda rättsnormer i bestämda frågor, om det med hänsyn till föremålet för regleringen finns särskilda skäl och regleringens betydelse i sak inte kräver att den sker genom lag eller förordning. Dessutom förutsätts det att tillämpningsområdet för ett sådant bemyndigande ska vara exakt avgränsat.

I sin utlåtandep Praxis har grundlagsutskottet konstaterat att enligt 80 § 2 mom. i grundlagen kan även andra myndigheter genom lag bemyndigas att utfärda rättsnormer i bestämda frågor, om det med hänsyn till föremålet för regleringen finns särskilda skäl och regleringens betydelse i sak inte kräver att den sker genom lag eller förordning. Grundlagsutskottet har dessutom konstaterat att jämfört med bemyndiganden att utfärda förordning omfattas sådana bemyndiganden av ett mer långtgående krav på exakt avgränsning, enligt vilket de frågor som bemyndigandet avser ska anges så exakt som möjligt i lag (se till exempel GrUU 17/2018 rd, GrUU 34/2012 rd och GrUU 46/2001 rd). Dessutom har grundlagsutskottet i sin Praxis påpekat att bestämmelserna i grundlagen direkt begränsar tolkningen av bemyndigandebestämmelserna liksom även innehållet i bestämmelser som utfärdas med stöd av bemyndigandena (se till exempel GrUU 10/2016 rd, GrUU 10/2014 rd, GrUU 58/2010 rd och GrUU 44/2010 rd).

Bemyndigandet att meddela föreskrifter som föreslås i 7 § 5 mom. i fordonslagen avser reglering som gäller tekniska och mindre detaljer och som inte förknippas med utövning av någon betydande prövningsrätt. Bemyndigandena att meddela föreskrifter avser ärenden där Huvudstaben har en särskild och etablerad expertis. De föreslagna bemyndigandebestämmelserna har utarbetats så att de är exakta och noga avgränsade. Bemyndigandet att meddela föreskrifter har tillräckligt specificerade grunder för den rättsliga ställningen på lagnivå. Det föreslagna bemyndigandet att meddela föreskrifter innehåller inga

befogenheter i ärenden som ska regleras i lag, utan i bemyndigandebestämmelsen är det fråga om att utfärda föreskrifter som preciserar lagen.

14.2.7 Skyldighet att försvara landet

Bestämmelser om skyldigheten att försvara landet finns i 127 § i grundlagen. Enligt 1 mom. i den paragrafen är varje finsk medborgare skyldig att delta i fosterlandets försvar eller att bistå försvaret på det sätt som bestäms i lag.

Bestämmelser om fullgörande av skyldigheten att försvara landet som värnpliktig i Försvarsmakten ingår i värnpliktslagen (1438/2007) och bestämmelser om civiltjänstskyldighet som grundar sig på skyldigheten att försvara landet ingår i civiltjänstlagen (1446/2007). Enligt 3 § 4 mom. i värnpliktslagen gäller dessutom vad som föreskrivs om fullgörandet av värnplikten i de internationella avtal som är förpliktande för Finland. Bestämmelser om befrielser från utförande av värnplikt och civiltjänst finns på motsvarande sätt i värnpliktslagen och civiltjänstlagen.

Enligt 2 § i värnpliktslagen är varje manlig finsk medborgare värnpliktig från ingången av det år när han fyller 18 år till utgången av det år när han fyller 65 år, om inte något annat föreskrivs i lagen. En värnpliktig som av skäl som grundar sig på övertygelse är hindrad att fullgöra sin tjänstgöring enligt värnpliktslagen befrias från tjänstgöringen och förordnas att fullgöra civiltjänst enligt bestämmelserna i civiltjänstlagen. Skyldigheten enligt artikel 12.3 i det kompletterande avtalet att under den tid då personalens arbetsavtal med ett högkvarter i alliansen är i kraft bevilja befrielse från finsk militärtjänst, civiltjänst och liknande tjänstgöring för de finska medborgare som hör till den civila personal som avses i artikel 12.1 utgör ett undantag från den allmänna värnplikt som föreskrivs i 2 § i värnpliktslagen.

I 127 § 1 mom. i grundlagen ingår ett bemyndigande att genom lag föreskriva om finska medborgares skyldighet att delta i fosterlandets försvar. I det kompletterande avtalet är det fråga om ett internationellt avtal som är förpliktande för Finland enligt 3 § 4 mom. i värnpliktslagen. Enligt 1 § i ikraftträdandelagen gäller de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen och därmed även artikel 12.3 som lag, sådana som Finland har förbundit sig till dem.

En person som med stöd av artikel 12.3 i det kompletterande avtalet befrias från militärtjänst eller civiltjänst under sin anställning är en del av alliansens försvar. Finland är medlem i alliansen, varför säkerställandet av en effektiv verksamhet vid högkvarter i alliansen också förbättrar verksamhetsförutsättningarna för Finlands nationella försvar. Bestämmelsen bedöms inte vara konstitutionellt problematisk i förhållande till 127 § i grundlagen.

14.2.8 Slutsats

Eftersom avtalet inte innehåller bestämmelser som gäller grundlagen eller med hänsyn till Finlands suveränitet betydande överföring av behörighet på det sätt som avses i 94 § 2 mom. eller 95 § 2 mom. i grundlagen, kan avtalet enligt regeringens uppfattning godkännas med enkel majoritet och förslaget till lag om sättande i kraft av avtalet godkännas i vanlig lagstiftningsordning.

Regeringen anser det dock önskvärt att man begär ett utlåtande från riksdagens grundlagsutskott om artikel 26.1 i propositionen, eftersom det är fråga om en ny typ av bedömning med tanke på grundlagens bestämmelser om suveränitet, som inte helt motsvarar bestämmelserna i EU Sofa, Nato Sofa eller Parisprotokollet.

Kläm 1

Med stöd av vad som anförts ovan och i enlighet med 94 § i grundlagen föreslås det att riksdagen godkänner det i Casteau, Belgien den 8 december 2025 och den 21 januari 2026 och i Helsingfors den 12 december 2025 och den 18 december 2025 mellan Republiken Finlands regering samt Alliansens militärstrategiska högkvarter i Europa och Alliansens militärstrategiska högkvarter för transformation ingångna avtalet om komplettering av Parisprotokollet.

Kläm 2

Med stöd av vad som anförts ovan och eftersom avtalet innehåller bestämmelser som hör till området för lagstiftningen, föreläggs riksdagen samtidigt följande lagförslag:

1.

Lag

om avtalet mellan Republiken Finlands regering samt Alliansens militärstrategiska högkvarter i Europa och Alliansens militärstrategiska högkvarter för transformation om komplettering av Parisprotokollet

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Bestämmelser som hör till området för lagstiftningen

De bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i det i Casteau, Belgien den 8 december 2025 och den 21 januari 2026 och i Helsingfors den 12 december 2025 och den 18 december 2025 mellan Republiken Finlands regering samt Alliansens militärstrategiska högkvarter i Europa och Alliansens militärstrategiska högkvarter för transformation ingångna avtalet om komplettering av Parisprotokollet ska gälla som lag, sådana som Finland har förbundit sig till dem.

2 §

Tecken för högkvarter i alliansen

Tecken för ett högkvarter i alliansen får inte användas utan tillstånd av högkvarteret. Den som uppsåtligen utan det tillstånd eller i strid med det tillstånd som avses i 1 mom. obehörigen använder ett tecken för ett högkvarter i alliansen, antingen som sådant eller ett märke som är förvillande likt högkvarterets tecken, ska för *olovlig användning av tecken för högkvarter i alliansen* dömas till böter.

Bestämmelser om tecken för högkvarter i alliansen utfärdas genom förordning av statsrådet.

3 §

Behörighet att ställa områden till förfogande för högkvarter i alliansen

Försvarsmakten och Gränsbevakningsväsendet kan på ett område som myndigheten förfogar över ställa sådana lokaler och områden som avses i artikel 26.1 i avtalet till förfogande för ett högkvarter i alliansen.

4 §

Begäranden om hävande av immunitet mot rättsliga förfaranden

Begäranden som avses i artikel 7.8 i avtalet görs av riksåklagaren.

5 §

Utfärdande av identitetshandlingar

Identitetshandlingar som avses i artikel 9.3 i avtalet utfärdas av Huvudstaben. Identitetshandlingarna utgör ett intyg på sådan uppehållsrätt i Finland som baserar sig på 40 § 1 mom. 10 punkten i utlänningslagen (301/2004).

Bestämmelser om innehållet i och utformningen av identitetshandlingar som avses i 1 mom. utfärdas genom förordning av statsrådet.

6 §

Kontaktpunkt i skadeståndsärenden

Huvudstaben är kontaktpunkt i enlighet med artikel 11.4 i avtalet.

7 §

Behörighet att underrätta om anhållande och annat frihetsberövande

Riksåklagaren ska underrätta chefen för ett högkvarter i alliansen eller den förordnade företrädaren om anhållande eller annat till behandlingen av ett brottmål hänförligt frihetsberövande i enlighet med artikel 26.3 i avtalet.

Underrättelser om annat frihetsberövande än sådant som avses i 1 mom. ska lämnas av polisen.

8 §

Underrättelser om personalen vid högkvarter i alliansen

Huvudstaben ska ta emot de underrättelser som avses i artiklarna 1.13, 1.19, 7.7, 8.1, 13.6, 19.3 och 30.1 i avtalet.

9 §

Bestämmelser som inte hör till området för lagstiftningen

Bestämmelser om sättande i kraft av de bestämmelser i avtalet som inte hör till området för lagstiftningen utfärdas genom förordning av statsrådet.

10 §

Ikraftträdande

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom förordning av statsrådet.

2.

Lag

om ändring av utlänningslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i utlänningslagen (301/2004) 40 § 1 mom. 9 punkten, sådan den lyder i lag 487/2024,
samt
fogas till 40 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lagarna 449/2012, 121/2022 och
487/2024, en ny 10 punkt, till 81 b §, sådan den lyder i lagarna 216/2023 och 1410/2025, ett
nytt 5 mom. och till 81 c §, sådan den lyder i lag 255/2025, ett nytt 9 mom. som följer:

40 §

Uppehållsrätt

Laglig vistelse enligt denna lag är

9) vistelse av en i avtalet mellan Republiken Finlands regering och Amerikas Förenta staters regering om försvarssamarbete (FördrS 69 och 70/2024) avsedd medlem av en styrka, medlem av den civila komponenten, anhörig och amerikansk avtalsentreprenör,

10) vistelse av en i avtalet mellan Republiken Finlands regering samt Alliansens militärstrategiska högkvarter i Europa och Alliansens militärstrategiska högkvarter för transformation om komplettering av Parisprotokollet (FördrS /) avsedd medlem, anställd hos en avtalsentreprenör och anhörig till dessa.

81 b §

Rätt att arbeta och rätt att utöva näring utan uppehållstillstånd

En sådan anhörig till en medlem och en sådan anställd hos en avtalsentreprenör som avses i 40 § 1 mom. 10 punkten har rätt att förvärvsarbeta och utöva näring utan uppehållstillstånd.

81 c §

Rätt att inleda arbete samt rättens varaktighet

Om rätten att arbeta grundar sig på 81 b § 5 mom., gäller rätten så länge som utlänningen lagligen vistas i landet.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom förordning av statsrådet.

3.

Lag

om ändring av 2 § i lagen om statliga affärsverk

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om statliga affärsverk (1062/2010) 2 § 2 mom. 3 punkten, sådan den lyder i lag 1019/2020, och
fogas till 2 § 2 mom., sådant det lyder i lag 1019/2020, en ny 4 punkt som följer:

2 §

Ställning och uppgifter

Ett affärsverk kan enligt serviceavtal tillhandahålla tjänster också för

3) sådana sammanslutningar och stiftelser vars verksamhet främst finansieras med anslag som tagits in i statsbudgeten och som inte är sådana kunder som avses i 1 punkten,

4) andra sammanslutningar är de som avses i 1 mom., när tjänsteproduktionen direkt anknyter till genomförandet av en internationell förpliktelse som är bindande för Finland och det är fråga om utövande av annan än ekonomisk verksamhet.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom förordning av statsrådet.

4.

Lag

om ändring av fordonslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i fordonslagen (82/2021) 7 § 5 mom., sådant det lyder i lag 493/2023, samt
fogas till lagen en ny 83 b § som följer:

7 §

Tekniska krav för fordon

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om de tekniska krav som avses i denna paragraf och de undantag som gäller dem. När det gäller Försvarmaktens fordon får närmare föreskrifter om de tekniska kraven och de undantag som gäller dem dock meddelas av Huvudstaben.

83 b §

Anmälan och registrering av fordons registeruppgifter med stöd av för Finland bindande avtal om status för styrkor eller internationella militära högkvarter

Om ett fordon som avses i ett för Finland bindande avtal om status för styrkor eller internationella militära högkvarter anmäls till registreringsbesiktning, ska det godkännas vid registreringsbesiktningen även om det inte överensstämmer med kraven i 7 och 7 a §.

Transport- och kommunikationsverket utfärdar avgiftsfritt registreringstecken, registreringsskyltar och registreringsintyg för fordon som avses i för Finland bindande avtal om status för styrkor eller internationella militära högkvarter. För detta ändamål kan verket i registret anteckna de uppgifter som föreskrivs i 219 och 221 § i lagen om transportservice.

En förutsättning för utfärdande av registreringstecken och registreringsskyltar samt för anteckning och ändring av registeruppgifter är att en med stöd av ett avtal om status för styrkor eller internationella militära högkvarter närmare överenskommen begäran lämnas till Transport- och kommunikationsverket samt att en verifikation av en gällande trafikförsäkring läggs fram.

Om inte Transport- och kommunikationsverket godkänner det, eller om inte något annat föreskrivs i ett avtal om status för styrkor eller internationella militära högkvarter, får äganderätten till ett fordon som avses i denna paragraf inte överlåtas till någon annan än en sådan person som avses i ett för Finland bindande avtal om status för styrkor eller internationella militära högkvarter och som omfattas av samma avtalsbestämmelser om överlåtelse av fordon.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom förordning av statsrådet.

5.

Lag

om ändring av militärfordonslagen

I enlighet med riksdagens beslut

fogas till militärfordonslagen (332/2023) en ny 23 b § som följer:

23 b §

Utfärdande av militära registreringskyltar för Nordatlantiska fördragsorganisationens officiella fordon

Huvudstabens tekniska granskningsavdelning ska avgiftsfritt utfärda Försvarsmaktens registreringstecken, registreringsskyltar och registreringsintyg för sådana militärfordon för tjänstebruk som avses i artikel 31.1 i avtalet mellan Republiken Finlands regering samt Alliansens militärstrategiska högkvarter i Europa och Alliansens militärstrategiska högkvarter för transformation om komplettering av Parisprotokollet (FördrS /). För detta ändamål kan Huvudstabens tekniska granskningsavdelning i det register som avses i denna lag föra in de uppgifter som behövs för identifiering av fordonet.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom förordning av statsrådet.

6.

Lag

om ändring av lagen om behandling av personuppgifter inom Försvarsmakten

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om behandling av personuppgifter inom Försvarsmakten (332/2019) 4 § 1 mom. 7 punkten och 29 § 2 mom., av dem 4 § 1 mom. 7 punkten sådan den lyder i lag 91/2025, samt

fogas till 4 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lag 91/2025, en ny 8 punkt, till lagen nya 16 d och 16 e §, till 29 § ett nytt 2 mom., varvid det ändrade 2 mom. blir 3 mom., samt till lagen en ny 44 b § som följer:

4 §

Försvarsmaktens permanenta personregister och personuppgiftsansvarig

Försvarsmakten har följande permanenta personregister:

- 7) registret för förhindrande och avslöjande av militära brott,
- 8) registret för Finlands och Nordatlantiska fördragsorganisationens kollektiva försvar.

16 d §

Ändamålet med registret för Finlands och Nordatlantiska fördragsorganisationens kollektiva försvar

Registret för Finlands och Nordatlantiska fördragsorganisationens kollektiva försvar används för skötsel av uppgifter som föreskrivs i 2 § 1 mom. 2 punkten underpunkterna a och b i lagen om försvarsmakten, när Nordatlantiska fördragsorganisationens militära högkvarter inom alliansen eller medlemsstaters styrkor verkar inom Finlands territorium.

16 e §

Datainnehållet i registret för Finlands och Nordatlantiska fördragsorganisationens kollektiva försvar

I registret för Finlands och Nordatlantiska fördragsorganisationens kollektiva försvar får det föras in uppgifter om sådana militärpersoner och civilpersoner inom Nordatlantiska fördragsorganisationens och dess medlemsstaters väpnade styrkor som deltar i tillfälliga eller permanenta arrangemang inom Nordatlantiska fördragsorganisationens kollektiva försvar eller i övningar inför dem inom finskt territorium.

I registret för Finlands och Nordatlantiska fördragsorganisationens kollektiva försvar får i fråga om de personer som avses i 1 mom. följande personuppgifter föras in:

- 1) namn samt nationell personbeteckning eller, om personbeteckning saknas, födelsetid,
- 2) fotografi, signalement och andra identifikationsuppgifter, dock inte biometriska identifikationsuppgifter,
- 3) kontaktuppgifter,
- 4) uppgifter om hemvist och medborgarskap,
- 5) familjerättslig ställning samt anhörigas namn och kontaktuppgifter,
- 6) uppgifterna i personens resedokument och identitetshandlingar,
- 7) grunden för personens vistelse i landet, samt

8) uppgifter om personens körkort.

29 §

Rätt att lämna ut personuppgifter för fullgörande av lagstadgade uppgifter

Trots sekretessbestämmelserna får Försvarsmakten dessutom lämna ut nödvändiga personuppgifter till Gränsbevakningsväsendet, Polisen, Tullen, utrikesministeriet, Migrationsverket, Transport- och kommunikationsverket, Statskontoret och Skatteförvaltningen när det är fråga om fullgörande av skyldigheter som följer av fördrag om status för styrkor eller militära högkvarter.

Uppgifter som hör till de särskilda personuppgiftskategorierna får lämnas ut endast om det är nödvändigt för att ett uppdrag som avses i 1 eller 2 mom. ska kunna utföras.

44 b §

Utplåning av personuppgifter ur registret för Finlands och Nordatlantiska fördragsorganisationens kollektiva försvar

De personuppgifter som gäller en registrerad utplånas ur registret senast fem år från det att grunden för personens vistelse i landet upphörde.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom förordning av statsrådet.

7.

Lag

om ändring av lagen om försvarsmakten

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om försvarsmakten (551/2007) 12 c §, sådan den lyder i lag 1304/2022, samt fogas till lagen en ny 34 a § som följer:

12 c §

Överenskommelser som gäller styrkors status

Genom förordning av statsrådet får det för sättande i kraft av internationella förpliktelser föreskrivas om tillämpningen av bestämmelser i följande överenskommelser på mottagande och lämnande av internationellt bistånd, samverkan och annan internationell verksamhet:

- 1) avtalet mellan parterna i nordatlantiska fördraget om status för deras styrkor (FördrS 23 och 24/2024),
- 2) protokollet om status för internationella militära högkvarter som inrättats i enlighet med nordatlantiska fördraget (FördrS 25 och 26/2024),

- 3) avtalet mellan Republiken Finlands regering samt Alliansens militärstrategiska högkvarter i Europa och Alliansens militärstrategiska högkvarter för transformation om komplettering av Parisprotokollet (FördrS /),
- 4) avtalet mellan de stater som är parter i Nordatlantiska fördraget och andra stater som deltar i Partnerskap för fred om status för deras styrkor och tilläggsprotokollet till det avtalet (FördrS 64 och 65/1997) och ett andra tilläggsprotokoll (FördrS 72–74/2005),
- 5) avtalet mellan Europeiska unionens medlemsstater om status för den militära och civila personal som utstationeras vid Europeiska unionens institutioner, för de högkvarter och de styrkor som kan komma att ställas till Europeiska unionens förfogande inom ramen för förberedande och genomförande av de insatser som avses i artikel 17.2 i Fördraget om Europeiska unionen, inbegripet övningar, samt för den militära och civila personal från medlemsstaterna som ställts till Europeiska unionens förfogande i detta sammanhang (EU SOFA) (FördrS 24/2006),
- 6) avtalet mellan Europeiska unionens medlemsstater om skadeståndskrav från en medlemsstat på en annan medlemsstat för skada på tillgångar som ägs av staten och som används eller drivs av den eller personskada eller dödsfall bland militär eller civil personal vid dess styrkor i samband med en EU-ledd krishanteringsoperation (FördrS 25/2006).

34 a §

Rättslig företrädare för högkvarter i alliansen

Försvarsmakten ska på begäran av ett militärstrategiskt högkvarter bevaka Nordatlantiska fördragsorganisationens intresse i frågor som gäller högkvarter i alliansen.

I situationer som avses i 1 mom. får det som rättegångsombud eller rättegångsbiträde för ett högkvarter i alliansen även anlitas en person som står i arbetsavtals- eller tjänsteförhållande till Försvarsmakten och som har avlagt annan högre högskoleexamen i juridik än magisterexamen i internationell och komparativ rätt, som är redbar och som annars är lämplig och skickad för uppdraget samt som inte är försatt i konkurs och vars handlingsbehörighet inte har begränsats.

Närmare bestämmelser om bevakningen av Nordatlantiska fördragsorganisationens intresse får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom förordning av statsrådet.

8.

Lag

om ändring av 3 och 13 § i lagen om markstationer och vissa radaranläggningar

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om markstationer och vissa radaranläggningar (96/2023) 3 § 1 och 2 mom. och 13 § 1 mom. som följer:

3 §

Myndigheternas markstations- och radarverksamhet

Bestämmelserna i 4, 7, 8, 10, 17 och 18 § tillämpas inte på sådan markstations- eller radarverksamhet som bedrivs av myndigheter som avses i 4 § 1 mom. 1–7 punkten i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) eller på markstations- eller radarverksamhet som Europeiska unionens institutioner eller organ, Nordatlantiska fördragsorganisationens och dess medlemsstaters styrkor i Finland, amerikanska styrkor som avses i avtalet mellan Republiken Finlands regering och Amerikas Förenta staters regering om försvarssamarbete (FördrS 69 och 70/2024), nedan *avtalet om försvarssamarbete*, eller internationella militära högkvarter som inrättats i enlighet med nordatlantiska fördraget (FördrS 17 och 18/2023) bedriver på finskt territorium, om det inte är fråga om kommersiell markstations- eller radarverksamhet som de bedriver. Bestämmelserna i 5 § i denna lag tillämpas inte på markstations- eller radarverksamhet som bedrivs av de ovan avsedda myndigheterna, Nordatlantiska fördragsorganisationens och dess medlemsstaters styrkor i Finland, amerikanska styrkor som avses i avtalet om försvarssamarbete eller ovannämnda internationella militära högkvarters styrkor. Lagens 13 § tillämpas inte på Försvarsmakten, Nordatlantiska fördragsorganisationens och dess medlemsstaters styrkor i Finland, amerikanska styrkor som avses i avtalet om försvarssamarbete eller ovannämnda internationella militära högkvarter.

En myndighet som bedriver markstations- eller radarverksamhet ska informera Transport- och kommunikationsverket om sin markstations- eller radarverksamhet samt om eventuella förändringar i den. En myndighet som bedriver markstations- eller radarverksamhet ska också informera Transport- och kommunikationsverket, om verksamheten överförs till en annan myndighet. Anmälningsskyldigheten gäller inte markstations- och radarverksamhet som bedrivs av Försvarsmakten, Nordatlantiska fördragsorganisationens och dess medlemsstaters styrkor i Finland, amerikanska styrkor som avses i avtalet om försvarssamarbete eller ovannämnda internationella militära högkvarter.

13 §

Inspektionsrätt

Transport- och kommunikationsverket har rätt att förrätta sådana inspektioner av verksamhetsutövare och markstations- och radarverksamhet som behövs för tillsynen enligt 9 §. Transport- och kommunikationsverket kan låta en annan myndighet eller, med undantag för sådan markstations- eller radarverksamhet som genomförs för Försvarsmaktens, Nordatlantiska fördragsorganisationens och dess medlemsstaters i Finland placerade styrkors, i avtalet om försvarssamarbete avsedda amerikanska styrkors eller internationella militära högkvarters räkning, en oberoende sakkunnig förrätta en inspektion. På sakkunniga tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar vid skötseln av uppdrag enligt denna paragraf. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom förordning av statsrådet.

9.

Lag

om ändring av 4 § i lagen om militär krishantering

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om militär krishantering (211/2006) 4 § 1 mom., sådant det lyder i lag 576/2015, som följer:

4 §

Avtal om deltagande

Genom förordning av statsrådet får det för sättande i kraft av internationella förpliktelser föreskrivas att bestämmelser i följande avtal ska tillämpas på ett militärt krishanteringsuppdrag eller därtill hörande utbildnings- eller övningsverksamhet:

- 1) avtalet mellan parterna i nordatlantiska fördraget om status för deras styrkor (FördrS 23 och 24/2024),
- 2) protokollet om status för internationella militära högkvarter som inrättats i enlighet med nordatlantiska fördraget (FördrS 25 och 26/2024),
- 3) avtalet mellan Republiken Finlands regering samt Alliansens militärstrategiska högkvarter i Europa och Alliansens militärstrategiska högkvarter för transformation om komplettering av Parisprotokollet (FördrS /),
- 4) avtalet mellan de stater som är parter i Nordatlantiska fördraget och andra stater som deltar i Partnerskap för fred om status för deras styrkor och tilläggsprotokollen till avtalet (FördrS 64 och 65/1997 och FördrS 72–74/2005),
- 5) avtalet om status för den militära och civila personal vid de högkvarter och de styrkor som kan komma att ställas till Europeiska unionens militära stabs och Europeiska unionens förfogande (FördrS 24/2006) och avtalet om avstående från skadeståndskrav i samband med EU-ledda krishanteringsoperationer (FördrS 25/2006).

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom förordning av statsrådet.

10.

Lag

om ändring av mervärdesskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i mervärdesskattelagen (1501/1993) 94 § 1 mom. 27 punkten, 129 c § 4 mom. samt 129 e, 129 f och 209 r §,
sådana de lyder, 94 § 1 mom. 27 punkten samt 129 e, 129 f och 209 r § i lag 489/2024 och 129 c § 4 mom. i lag 835/2023, samt
fogas till 94 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lagarna 1218/1994, 1486/1994, 763/1999, 940/1999, 1359/2009, 1392/2010, 1202/2011, 305/2016, 417/2022, 1272/2022, 835/2023, 489/2024 och 935/2024, en ny 28 punkt och till lagen en ny 129 g § som följer:

94 §

Skattefri är import av följande varor

27) varor som i artikel 19 i avtalet mellan Republiken Finlands regering och Amerikas Förenta staters regering om försvarssamarbete, nedan *avtalet om försvarssamarbete*, avsedda medlemmar av de amerikanska styrkorna, familjemedlem som hör till medlemmens hushåll och anställda hos amerikanska avtalsentreprenörer importerar för personligt bruk enligt de förutsättningar och begränsningar som fastställs i avtalet om försvarssamarbete, förutsatt att grunden för den skatt som ska betalas på importen ökad med mervärdesskattens andel är minst 170 euro eller något annat belopp som fastställs i avtalet om försvarssamarbete; den som importerar en vara ska på begäran för Tullen visa upp ett adekvat intyg om att personen med stöd av avtalet om försvarssamarbete, sin status och varans användningsändamål har rätt till skattefrihet,

28) varor som i 129 e § avsedda internationella militära högkvarter, militära organisationer och andra organ som inrättats i enlighet med nordatlantiska fördraget importerar för officiellt bruk eller som medlemmar av deras personal och sådana medlemmars anhöriga importerar för privat bruk, under de förutsättningar och med de begränsningar som har fastställts i avtalet om grundande av organisationen eller i värdlandsöverenskommelsen och under förutsättning att grunden för den skatt som ska betalas på importen ökad med mervärdesskattens andel är minst 170 euro eller ett annat belopp som har fastställts i avtalet om grundande av organisationen eller i värdlandsöverenskommelsen; Skatteförvaltningen fastställer om sökanden har rätt till skattefrihet på grundval av avtalet om grundande av organisationen eller värdlandsöverenskommelsen, sökandens ställning eller varans användningsändamål; Försvarsmakten lämnar på begäran av Skatteförvaltningen sådana uppgifter som behövs för fastställandet.

129 c §

Skatten återbetalas kvartalsvis på basis av en ansökan som gjorts till Skatteförvaltningen. Ansökan ska göras inom ett år efter betalningsdagen för fakturan. Skatteförvaltningen fastställer om sökanden har rätt till återbäring på grundval av avtalet om grundande av organisationen, värdlandsöverenskommelsen eller ett avtal om status för styrkor, sökandens ställning eller varans eller tjänstens användningsändamål. Försvarsmakten lämnar på begäran av Skatteförvaltningen sådana uppgifter som behövs för fastställandet. Skatteförvaltningen kontrollerar de övriga förutsättningarna för återbäring och återbetalar skatten.

129 e §

Till sådana internationella militära högkvarter, militära organisationer och andra organ i Finland som inrättats i enlighet med nordatlantiska fördraget återbetalas den skatt som ingår i förvärvet av varor och tjänster som köpts i Finland för officiellt bruk, om detta har fastställts i avtalet om grundande av organisationen eller i värdlandsöverenskommelsen.

Till sådana medlemmar av personalen vid i 1 mom. avsedda militära högkvarter, militära organisationer och andra organ som är verksamma i Finland återbetalas den skatt som ingår i förvärvet av varor och tjänster som medlemmarna och deras anhöriga köpt i Finland för privat bruk, om detta har fastställts i avtalet om grundande av organisationen eller i värdlandsöverenskommelsen.

Förutsättningen för återbäring enligt 1 och 2 mom. är att varans eller tjänstens skattebelagda inköpspris är minst 170 euro eller ett annat belopp som har fastställts i avtalet om grundande av organisationen eller i värdlandsöverenskommelsen. På återbäring tillämpas även i övrigt de villkor och begränsningar som har fastställts i avtalet om grundande av organisationen eller i värdlandsöverenskommelsen.

Skatten återbetalas kvartalsvis på basis av en ansökan som gjorts till Skatteförvaltningen. Ansökan ska göras inom ett år efter betalningsdagen för fakturan. Skatteförvaltningen fastställer om sökanden har rätt till återbäring på grundval av avtalet om grundande av organisationen eller värdlandsöverenskommelsen, sökandens ställning och varans eller tjänstens användningsändamål. Forsvarsmakten lämnar på begäran av Skatteförvaltningen sådana uppgifter som behövs för fastställandet. Skatteförvaltningen kontrollerar de övriga förutsättningarna för återbäring och återbetalar skatten.

Skatteförvaltningen bestämmer närmare vilka uppgifter som ska ingå i ansökan och vilka handlingar som ska fogas till ansökan.

129 f §

Om skatt har återburits till för stort belopp med stöd av 129 eller 129 a–129 e §, kan det överstora skattebelopp som återburits dras av från ett skattebelopp som återbärs senare.

129 g §

Vad som i 59 § i lagen om beskattningsförfarandet beträffande skatter som betalas på eget initiativ föreskrivs om skattskyldiga tillämpas också på den som är berättigad till återbäring enligt 129 och 129 a–129 e §.

När ändring söks i ett beslut som fattats med stöd av 129 och 129 a–129 e § räknas tidsfristen för begäran om omprövning från utgången av det kalenderår som omfattar den period som berörs av beslutet.

209 r §

En faktura som ligger till grund för en ansökan enligt 128, 129 och 129 a–129 e § ska förvaras i tre år från ingången av året efter fakturans betalningsdag. I fråga om en ansökan enligt 125 § ska de handlingar som verifierar beloppet av den skatt som ingår i förvärvet av varorna och utförelsen av dessa varor förvaras i tre år från ingången av året efter det år då varorna fördes ut.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom förordning av statsrådet.

Bestämmelserna i 94 § 1 mom. 28 punkten och 129 e § tillämpas dock på varor som medlemmar av personalen vid internationella militära högkvarter, militära organisationer och andra organ som inrättats i enlighet med nordatlantiska fördraget och sådana medlemmars anhöriga importerat och varor och tjänster som sådana medlemmar och deras anhöriga förvärvat i Finland redan den 1 september 2025 eller senare.

Lag

om ändring av 18 § i punktskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i punktskattelagen (182/2010) 18 § 1 mom. 3 punkten, sådan den lyder i lag 432/2024,
och
fogas till 18 §, sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 766/2020, 418/2022 och 432/2024, ett
nytt 7 mom. som följer:

18 §

Befrielse från punktskatt

Skattefria är produkter som

3) är avsedda att användas i Finland av de väpnade styrkorna för andra medlemsländer som är parter i Nordatlantiska fördraget för styrkornas eget bruk, för den civilpersonal som medföljer dem eller för försörjningen av deras mässar och marketenterier eller av internationella militära högkvarter, militära organisationer och andra organ som inrättats i enlighet med nordatlantiska fördraget för deras eget bruk, för medlemmar av deras personal eller för sådana medlemmars anhöriga,

Skatteförvaltningen fastställer om en aktör eller person som avses i 1 mom. 3 punkten har rätt till direkt skattefritt förvärv från ett skatteupplag eller rätt till återbetalning på grundval av avtalet om grundande av organisationen, värdlandsöverenskommelsen eller ett avtal om status för styrkor. Försvarmakten lämnar på begäran av Skatteförvaltningen sådana uppgifter som behövs för fastställandet.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom förordning av statsrådet.

Bestämmelserna om skattefrihet i 18 § 1 mom. 3 punkten tillämpas dock på förvärv som gjorts den 1 september 2025 eller senare, om de har gjorts för medlemmar av personalen vid internationella militära högkvarter, militära organisationer och andra organ som inrättats i enlighet med nordatlantiska fördraget eller för sådana medlemmars anhöriga.

12.

Lag

om ändring av 41 § i bilskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i bilskattelagen (777/2020) 41 § 1 mom. 9 punkten som följer:

41 §

Övrig skattefri användning

Användningen av ett fordon är skattefri, om

9) det har avtalats om skattefrihet i ett internationellt avtal som är förpliktande för Finland.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom förordning av statsrådet.

13.

Lag

om ändring av 44 § i tullagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i tullagen (304/2016) 44 § som följer:

44 §

Tullfrihet som grundar sig på vissa internationella överenskommelser

Utrikesministeriet fastställer att förutsättningarna för tullfrihet enligt följande internationella överenskommelser uppfylls:

- 1) Wienkonventionen om diplomatiska förbindelser (FördrS 3 och 4/1970),
- 2) Wienkonventionen om konsulara förbindelser (FördrS 49 och 50/1980),
- 3) en värdlandsöverenskommelse eller överenskommelse om en organisations rättsställning mellan Finlands regering och en internationell organisation.

Utöver vad som föreskrivs i 1 mom. fastställer Skatteförvaltningen att förutsättningarna för tullfrihet uppfylls i fråga om internationella militära högkvarter, militära organisationer och andra organ i Finland som inrättats i enlighet med nordatlantiska fördraget (FördrS 17 och 18/2023) och i fråga om berättigade medlemmar av deras personal och sådana medlemmars anhöriga. Försvarsmakten lämnar på begäran av Skatteförvaltningen sådana uppgifter som behövs för fastställandet.

Unionens eller Europeiska atomenergigemenskapens institutioner i Finland fastställer att förutsättningarna för tullfrihet uppfylls enligt protokollet om unionens immunitet och privilegier eller enligt en överenskommelse om säte mellan Finlands regering och en av unionens institutioner. I fråga om tullfrihet för en person som är anställd av en institution och vars ställning enligt avtalet om huvudkontor jämställs med ställningen för diplomatiska representanter fastställer dock utrikesministeriet att förutsättningarna för tullfrihet uppfylls.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom förordning av statsrådet.

Bestämmelserna i 44 § 2 mom. tillämpas dock på varor som berättigade medlemmar av personalen vid internationella militära högkvarter, militära organisationer och andra organ som

inrättats i enlighet med nordatlantiska fördraget och sådana medlemmars anhöriga importerat redan den 1 september 2025 eller senare.

Helsingfors den 23 april 2026

Statsminister

Petteri Orpo

Försvarsminister Antti Häkkinen

Fördragstext

**AVTAL MELLAN REPUBLIKEN
FINLANDS REGERING SAMT
ALLIANSENS MILITÄRSTRATEGISKA
HÖGKVARTER I EUROPA OCH
ALLIANSENS MILITÄRSTRATEGISKA
HÖGKVARTER FÖR
TRANSFORMATION OM
KOMPLETTERING AV
PARISPROTOKOLLET**

**AGREEMENT BETWEEN THE
GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF
FINLAND AND THE SUPREME
HEADQUARTERS ALLIED POWERS
EUROPE AND HEADQUARTERS
SUPREME ALLIED COMMANDER
TRANSFORMATION TO SUPPLEMENT
THE PARIS PROTOCOL**

INGRESS

Med beaktande av nordatlantiska fördraget, undertecknat i Washington DC den 4 april 1949,

med beaktande av avtalet mellan parterna i nordatlantiska fördraget om status för deras styrkor, undertecknat i London den 19 juni 1951 (nedan "avtalet"),

med beaktande av protokollet om status för internationella militära högkvarter som inrättats i enlighet med nordatlantiska fördraget, undertecknat i Paris den 28 augusti 1952 (nedan "protokollet"),

med beaktande av avtalet mellan de stater som är parter i Nordatlantiska fördraget och andra stater som deltar i Partnerskap för fred om status för deras styrkor, undertecknat i Bryssel den 19 juni 1995, och de tilläggsprotokoll till det avtalet som gäller inom Finlands territorium (nedan "PfP Sofa"),

med erkännande av Nordatlantiska rådets befogenhet att aktivera och deaktivera Natos militära organ med internationell status,

PREAMBLE

In view of the North Atlantic Treaty signed in Washington D. C. on 4 April 1949;
In view of the Agreement between the Parties to the North Atlantic Treaty regarding the Status of their Forces signed in London on 19 June 1951 (hereinafter referred to as the "Agreement");

In view of the Protocol on the Status of International Military Headquarters set up pursuant to the North Atlantic Treaty, signed in Paris on 28 August 1952 (hereinafter referred to as the "Protocol");

In view of the Agreement among the States Parties to the North Atlantic Treaty and the other States Participating in the Partnership for Peace regarding the Status of their Forces, signed in Brussels on 19 June 1995, and any Protocols thereto with effect in the territory of Finland (hereinafter referred to as the "PfP SOFA");

In acknowledgement of the authority of the North Atlantic Council to activate and deactivate NATO Military Bodies with international status;

Acknowledging that the decision to establish an international military Headquarters or organisation as envisaged

med insikt om att beslutet att inrätta ett internationellt militärt högkvarter eller en internationell militär organisation enligt protokollet på finskt territorium förutsätter Finlands godkännande och att det föreskrivs om villkoren för inrättande och stöd genom senare arrangemang,

med en önskan att ingå kompletterande avtal och arrangemang om inrättande av och verksamhet vid militära Natoorgan med status enligt protokollet på finskt territorium och om arbetsvillkoren för personal som är placerad eller anställd vid sådana organ,

med beaktande av att Nato kan ingå andra avtal med stater som är medlemmar av Natos partnerskaps- och samarbetsprogram för att främja möjligheten för medborgare i dessa stater att ingå som en integrerad del av Natoleda styrkor eller verka vid Natos internationella militära högkvarter,

med insikt om att Nordatlantiska rådet kan besluta att ingå avtal med Förenta nationerna, Europeiska unionen, andra internationella organisationer, icke-statliga organisationer och internationella domstolar om att dessa organisationer kan delta i eller annars stödja Natos program, uppgifter och verksamheter med status enligt protokollet och detta avtal,

och i samförstånd kring att ytterligare tillämpningsarrangemang kan behövas för genomförandet av detta avtal och för uppfyllande av stödbehoven,

har Finland samt Alliansens militärstrategiska högkvarter i Europa och Alliansens militärstrategiska högkvarter för transformation, nedan ”parterna”, i enlighet med artikel 16.2 i protokollet kommit överens om följande:

ARTIKEL 1

in the Protocol on Finnish territory remains subject to approval by Finland and the terms of establishment and support will be addressed in subsequent arrangements;

Desiring to conclude supplementary agreements and arrangements for the establishment, operation of, and conditions for personnel attached to or in the employ of NATO Military Bodies enjoying status under the Protocol within the territory of Finland;

Considering that other agreements may be reached by NATO with States which are members of NATO Partnership and Cooperation Programmes to facilitate the ability of the nationals of these States to operate or function as an integral part of NATO-led Forces or within a NATO International Military Headquarters;

Recognising that the North Atlantic Council may come to a decision to conclude agreements with the United Nations, the European Union, and other international or non-governmental organisations, and international tribunals that such organisations may participate in or otherwise support NATO facilities, functions, and activities, which enjoy status under the Protocol and this agreement;

And understanding that further implementing arrangements may be required in execution of this agreement and to accommodate support requirements;

Finland, and the Supreme Headquarters Allied Powers Europe and Headquarters, Supreme Allied Commander Transformation, in the following referred to as “the Parties”, have, pursuant to paragraph 2 of Article 16 of the Protocol, reached the following agreement:

ARTICLE 1

DEFINITIONER

I detta avtal (nedan ”detta kompletterande avtal”)

1. avses med ”SHAPE” Alliansens militärstrategiska högkvarter i Europa,
2. avses med ”SACEUR” alliansens överbefälhavare för Europa,
3. avses med ”HQ SACT” Alliansens militärstrategiska högkvarter för transformation,
4. avses med ”SACT” överbefälhavaren för Alliansens militärstrategiska ledning för transformation,
5. avses med ”militärstrategiskt högkvarter” SHAPE eller HQ SACT i enlighet med definitionen i artikel 1.b i protokollet eller ett eventuellt kommande militärstrategiskt högkvarter eller en eventuell efterträdande organisation,
6. omfattar ”högkvarter i alliansen” vid tillämpningen av detta kompletterande avtal och utöver vad som föreskrivs i artikel 1.c i protokollet vilket som helst militärt Natoorgan som, i enlighet med ett beslut av Nordatlantiska rådet och vad som förutsetts i Nordatlantiska rådets beslut av den 19 maj 1969 om förfaranden för aktivering och omorganisering i fredstid av Natos militära organ och regler för beviljande av internationell status och internationell finansiering (C-M(69)22), ges status enligt protokollet i enlighet med artikel 14 i protokollet,
7. avses med ”Natos partnerskaps- och samarbetsprogram” alla Natos partnerskaps- och samarbetsinitiativ som godkänts av Nordatlantiska rådet, oberoende av om de baserar sig på geografiska eller funktionella förhållanden,
8. avses med ”internationella organisationer, icke-statliga organisationer och internationella domstolar” de organisationer som deltar i Natos verksamhet med stöd av

DEFINITIONS

In this agreement (hereinafter referred to as the “Supplementary Agreement”), the term:

1. “SHAPE” means Supreme Headquarters Allied Powers Europe.
2. “SACEUR” means Supreme Allied Commander Europe.
3. “HQ SACT” means Headquarters, Supreme Allied Commander Transformation.
4. “SACT” means Supreme Allied Commander Transformation.
5. “Supreme Headquarters” means SHAPE or HQ SACT, as appropriate and as defined by the Protocol, Article 1, paragraph b, as well as any future Supreme Headquarters or successor organisations.
6. “Allied Headquarters” shall for the purpose of this Supplementary Agreement and in addition to the Protocol, Article 1, paragraph c, include any NATO Military Body which, pursuant to a decision by the North Atlantic Council and as anticipated in decision adopted by the North Atlantic Council on 19 May 1969 on Procedures for the activation and reorganisation in peacetime of NATO Military Bodies and rules for granting them international status and international financing (C-M(69)22), is granted status under the Protocol in accordance with the Protocol, Article 14.
7. “NATO Partnership and Cooperation Programmes” means all NATO partnership and cooperation initiatives, whether based on a geographical or functional relationship, approved by the North Atlantic Council.
8. “International, and Non-Governmental Organisations, and International Tribunals” mean those organisations that participate in NATO activities under the auspices of or in

eller till stöd för ett högkvarter i alliansen som finns inom eller som annars verkar inom eller från finskt territorium, när Nordatlantiska rådet har godkänt deltagandet och det berörda högkvarteret i alliansen har underrättat Finland om detta,

9. avses med ”chef för ett högkvarter i alliansen” den högre ansvariga militära eller civila tjänsteman som vid tidpunkten är utnämnd eller förordnad som företrädare för ett högkvarter i alliansen,

10. avses med ”sändande stat” en stat som är part i nordatlantiska fördraget, inbegripet Finland, eller i Pfp Sofa och som förordnar placering av medlemmar enligt artikel 3 i protokollet och punkt b i stycke 1 i artikel I i det andra tilläggsprotokollet till Pfp Sofa,

11. avses med ”NCS” Natos ledningsstruktur,

12. avses med ”medlemmar” den personal, placerad vid ett högkvarter i alliansen i Finland, som är förordnad av en sändande stat eller anställd vid ett NCS-högkvarter i alliansen, inbegripet personal som förordnats vid ytterligare element, och som hör till någon av följande kategorier:

a. den militära personal som hör till den sändande statens mark-, sjö- eller luftstridskrafter och, när saken har samordnats med Finland, motsvarande personal från stater som deltar i ett av Natos partnerskaps- och samarbetsprogram,

b. den civila komponenten, vilken definieras som personal som är antingen

(i) medborgare i och anställda av den sändande staten i enlighet med definitionen och, när saken har samordnats med Finland, motsvarande personal från stater som deltar i ett av Natos partnerskaps- och samarbetsprogram, eller

(ii) medborgare i en part i nordatlantiska fördraget som är anställda vid ett högkvarter i alliansen och som hör till de kategorier av

support of an Allied Headquarters located on or otherwise operating in or from Finland’s territory, when approved by the North Atlantic Council and duly so reported by the concerned Allied Headquarters to Finland.

9. “Head of an Allied Headquarters” means the senior responsible officer, military or civilian, who at any given time is appointed or designated to represent an Allied Headquarters.

10. “Sending State” shall mean any State party to the North Atlantic Treaty, including Finland, as well as States party to the Pfp SOFA, attaching Members as defined in the Protocol, Article 3, and the Pfp Further Additional Protocol, Article I (1) (b).

11. “NCS” means NATO Command Structure.

12. “Members” means the personnel attached to an Allied Headquarters located in Finland by a Sending State or in the employ of an NCS Allied Headquarters, including the personnel assigned within Additional Elements, and belonging to one of the following categories:

a. the military personnel who belong to the land, sea or air armed service of their Sending State, and where so coordinated with Finland, such personnel from States participating in one of the NATO Partnership and Cooperation Programmes;

b. the civilian component, defined as the personnel, who are either:

(i) nationals of and employed by a Sending State as defined, and where so coordinated with Finland, such personnel from States participating in one of the NATO Partnership and Cooperation Programmes;

(ii) nationals of a Party to the North Atlantic Treaty employed by an Allied Headquarters and belonging to the categories of civilian

civil personal enligt Nordatlantiska rådets beslut som definieras i Natos bestämmelser om civil personal,

c. personal som en internationell organisation, en icke-statlig organisation eller en internationell domstol med stöd av Nordatlantiska rådets beslut har förordnat till ett högkvarter i alliansen, om inte personalen redan har en status i enlighet med separata avtal i vilka Finland är part,

13. avses med ”anhörig” utöver personer som anges i artikel 3.1 c i protokollet en person som av juridiska, ekonomiska eller hälsorelaterade orsaker är beroende av en medlem av ett högkvarter i alliansen och får sitt uppehälle av och bor tillsammans med denna medlem och som befinner sig på finskt territorium med bekräftelse från den sändande staten eller, när det gäller Natos civila personal (i enlighet med definitionen i Natos bestämmelser om civil personal), med bekräftelse från högkvarteret,

14. avses med ”berättigade medlemmar” sådana medlemmar av ett högkvarter i alliansen som uppfyller definitionen i punkt 12, med undantag för medlemmar som Finland har placerat vid ett högkvarter i alliansen eller som är anställda vid ett högkvarter i alliansen och är finska medborgare eller stadigvarande bosatta i Finland,

15. avses med ”säkerhetspersonal” medlemmar av militärpolisen enligt artikel VII.10 i avtalet samt medlemmar med tillräcklig utbildning som chefen för ett högkvarter i alliansen eller den förordnade företrädaren har förordnat att trygga ordningen, disciplinen och säkerheten i de lokaler och på de områden som högkvarteret disponerar; den personal som hör till säkerhetspersonalen ska fastställas i högkvarterets interna säkerhetsplan i enlighet med Natos policy,

personnel decided by the North Atlantic Council and defined in the NATO Civilian Personnel Regulations;

c. personnel who are assigned by International Organisations, Non-Governmental Organisations or International Tribunals to an Allied Headquarters, when so directed by a decision of the North Atlantic Council and unless they already enjoy status under separate agreements to which Finland is a party.

13. “Dependent” means, in addition to persons defined in the Protocol, Article 3, paragraph 1 (c), a person who for legal, financial or health reasons is dependent upon a Member of an Allied Headquarters, is supported by him or her, who resides with such Member and who is present in the territory of Finland with the confirmation of the Sending State or, in case of NATO Civilians (as defined in NATO Civilian Personnel Regulations), with the confirmation of Allied Headquarters.

14. “Entitled Members” means Members of an Allied Headquarters, in accordance with the definition in paragraph 12 above, except for such Members attached by Finland or employed by an Allied Headquarters and holding Finnish citizenship or being ordinarily resident in Finland.

15. “Security Staff” means Members of the military police, as foreseen in the Agreement, Article VII, paragraph 10, and Members with adequate training who are assigned by the Head of an Allied Headquarters or the designated representative to ensure the maintenance of order, discipline and security on premises occupied by the Allied Headquarters. Personnel belonging to the Security Staff shall be defined in an Allied Headquarters’ Internal Security Plan in conformity with NATO policy.

16. avses med ”lokalt anställd personal” civil personal som har lokal status i enlighet med artikel IX.4 i avtalet,

17. avses med ”avtalsentreprenörer” rättssubjekt som är företag eller fysiska personer med laglig rätt att bedriva näringsverksamhet, som ett högkvarter i alliansen har tecknat kontrakt med, som inte är bildade eller registrerade eller har säte på finskt territorium i enlighet med finsk lagstiftning och inte är bosatta i Finland när kontraktet tecknas och som tillhandahåller tekniska experttjänster eller bedriver annan sakkunnig- eller konsultverksamhet enbart i Finland för att genomföra ett kontrakt som tecknats med eller till stöd för ett högkvarter i alliansen; detta omfattar även underentreprenörer,

18. avses med ”anställda hos avtalsentreprenörer” personer som inte är finska medborgare eller stadigvarande bosatta i Finland, som tillhandahåller tjänster i Finland enbart för att genomföra ett kontrakt som tecknats med eller till stöd för ett högkvarter i alliansen i Finland i samband med verksamhet enligt detta kompletterande avtal,

19. avses med ”anhörig till en anställd hos en avtalsentreprenör” maken eller ett barn som är beroende av en anställd hos en avtalsentreprenör för sitt uppehälle eller en person som av juridiska, ekonomiska eller hälsorelaterade orsaker är beroende av en anställd hos en avtalsleverantör och får sitt uppehälle av och bor tillsammans med den anställde och som befinner sig på finskt territorium; familjeförhållandet i fråga om en annan anhörig till en anställd hos en avtalsentreprenör än maken eller ett barn som är beroende av den anställde för sitt uppehälle ska bekräftas av den stat där den anställde är medborgare, och de behöriga finska myndigheterna ska via ett högkvarter i alliansen underrättas om familjeförhållandet för erkännande och godkännande,

16. “Local Wage Rate Personnel” means civilian personnel, who hold local status, as defined in the Agreement, Article IX, paragraph 4.

17. “Contractors” means legal entities, understood as a business or an individual legally authorised to conduct business, contracted by an Allied Headquarters and that are not incorporated, registered, nor ordinarily domiciled in the territory of Finland under Finnish law and not resident in Finland at the time of the conclusion of the contract, providing services on technical expertise or otherwise performing specialist and consultative functions exclusively in Finland to execute a contract with or in support of an Allied Headquarters. This includes sub-contractors.

18. “Contractors’ Employees” means persons, who are not Finnish nationals or persons ordinarily resident in Finland, providing services in Finland for the sole purpose of executing a contract with or in support of an Allied Headquarters in Finland in connection with activities under this Supplementary Agreement.

19. “Dependent of a Contractor Employee” means the spouse or a child depending on the Contractor Employee for support or a person who for legal, financial or health reasons is dependent upon the Contractor Employee, is supported by them, who resides with such employee and who is present in the territory of Finland. The family status of a Dependent of a Contractor Employee other than the spouse or a child depending on them for support shall be affirmed through the State of which the Contractor Employee is a national and be presented through an Allied Headquarters to the appropriate authorities of Finland for their recognition and approval.

20. avses med ”kantiner” vid tillämpningen av detta kompletterande avtal affärer och marketenterier som underlättar tillhandahållandet och återförsäljningen av skattefria och tullfria varor och tjänster, med undantag för försäljning av läkemedelspreparat och farmaceutiska produkter,

21. avses med ”kafeterior” vid tillämpningen av detta kompletterande avtal matställen,

22. avses med ”mässar” vid tillämpningen av detta kompletterande avtal inrättningar som serverar lätta måltider och drycker och främjar umgänget inom personalen,

23. avses med ”ytterligare element” vid tillämpningen av detta kompletterande avtal underordnade enheter samt Natos och andra än Natos nationella eller internationella separata avdelningar, inbegripet finska ytterligare element och stödenheter som Finland har placerat vid ett högkvarter i alliansen, tillfälliga högkvarter eller stödenheter och militära nationella representanter och förbindelsekontor samt Natoorgan tillsammans med förbindelsesteam och förbindelseofficerare som placerats till stöd för ett högkvarter i alliansen,

24. avses med ”nationell stödenhet” en nationell organisatorisk enhet som verkar i Finland till stöd för ett högkvarter i alliansen med Finlands samtycke och som ger stöd till sina medlemmar placerade vid högkvarteret och är underställd den sändande statens nationella behörighet.

ARTIKEL 2

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

1. Detta kompletterande avtal tillämpas på de militärstrategiska högkvarter och de högkvarter i alliansen som definieras i ingressen och i artikel 1.

20. “Canteens” shall for the purposes of this Supplementary Agreement mean shops or exchanges, facilitating the provision of and reselling of tax- and duty-free goods and services, but excluding the sale of medical and pharmaceutical products.

21. “Cafeterias” shall, for the purposes of this Supplementary Agreement, mean dining facilities.

22. “Messes” shall for the purposes of this Supplementary Agreement mean facilities serving light meals, beverages, and promoting staff socialization.

23. “Additional Elements” shall for the purposes of this Supplementary Agreement mean subordinate entities, and NATO and non-NATO national or international detachments, including Finnish Additional Elements and support units attached by Finland to an Allied Headquarters, temporary headquarters or support units and military national representatives and liaison offices, NATO agencies together with liaison teams and officers attached in support of an Allied Headquarters.

24. “National Support Unit” means any national organisational unit operating in Finland in support of an Allied Headquarters with the approval of Finland, and providing support to its Members attached to that Headquarters and remaining under national authority of its Sending State.

ARTICLE 2

GENERAL PROVISIONS

1. This Supplementary Agreement shall be applicable to any Supreme Headquarters and Allied Headquarters, as defined in the preamble and in Article 1 of this Supplementary Agreement.

2. Parterna ska underlätta genomförandet av avtalet, protokollet, Pfp Sofa och detta kompletterande avtal och sträva efter att så effektivt som möjligt samarbeta med ett högkvarter i alliansen för att effektivt genomföra dem.
 3. Syftet med detta kompletterande avtal är att underlätta verksamheten vid högkvarter i alliansen och att bevara dessa högkvarters och deras medlemmars integritet och oberoende. Finland beviljar medlemmar och deras anhöriga rättigheter i Natos intresse och till stöd för ett högkvarter i alliansen, och inte i deras personliga intresse. Dessa rättigheter innehas av de militärstrategiska högkvarteren och högkvarteren i alliansen.
 4. Detta kompletterande avtal är avsett att överensstämma med Nordatlantiska rådets beslut och med Natos bestämmelser och policyer. I enlighet med detta anses den officiella verksamheten omfatta både den verksamhet som bedrivs för att fullgöra uppdraget och uppgifterna hos högkvarteret i alliansen och den verksamhet som finansieras med ofördelade medel som beviljats högkvarteret.
 5. Finland, inbegripet lokala finska myndigheter, får inte ha inkomster från verksamheten eller egendomen hos ett högkvarter i alliansen.
 6. Ett högkvarter i alliansen får använda sin egen flagga och hålla flaggan framme vid sidan av flaggorna för Nato, Natoländerna, Natos partnerländer, de stater som deltar i Natos partnerskaps- och samarbetsprogram samt andra organisationer i enlighet med de bestämmelser som gäller högkvarteret. Ett högkvarter i alliansen kan även formge ett eget vapen och en egen officiell stämpel, endast under förutsättning att Natos bestämmelser följs. Dessa tecken för högkvarteret ska vara behörigen skyddade genom finsk lagstiftning, och den officiella stämpeln ska på begäran av ett högkvarter i alliansen erkännas av de behöriga finska
2. The Parties shall facilitate the execution of the Agreement, the Protocol, the Pfp SOFA, and this Supplementary Agreement and shall endeavour to cooperate with an Allied Headquarters in the most efficient manner to effectively implement them.
 3. The purpose of this Supplementary Agreement is to facilitate the operation of Allied Headquarters and to preserve the integrity and independence of such Headquarters and their Members. Entitlements afforded to Members and their Dependents are granted by Finland in the interests of NATO and in support of an Allied Headquarters and not for their personal benefit. The Supreme Headquarters and Allied Headquarters remain the custodians of these entitlements.
 4. This Supplementary Agreement is intended to be compliant with decisions passed by the North Atlantic Council, as well as NATO regulations and policies. In accordance herewith, it is understood that the official activities comprise both those conducted in execution of the mission and tasks of that Allied Headquarters, and those activities conducted under the provisions of non-appropriated funds of the Allied Headquarters.
 5. Finland, to include any local authorities thereof, shall not derive revenue from the activities or property of an Allied Headquarters.
 6. An Allied Headquarters shall be permitted to have its own flag and to display this flag along with the flags of NATO, NATO and Partner Nations, Nations participating in NATO Partnership and Cooperation Programmes, as well as the flag of any other organisation, in accordance with regulations in force for that Headquarters. An Allied Headquarters may equally, and subject only to NATO regulations, design its own crest and official seal. Such insignias of the Allied Headquarters shall be duly protected under Finnish laws, and the official stamp shall, on request of an Allied Headquarters, be

myndigheterna och meddelas de berörda ministerierna och statliga ämbetsverken.

7. De ytterligare element som definieras i artikel 1.23 och deras medlemmar och deras anhöriga har samma status som ett högkvarter i alliansen och dess medlemmar och deras anhöriga har enligt artiklarna 5, 6, 9, 11 och 13–36. En sändande stat kan, i enlighet med arrangemang med Finland och utan att det påverkar högkvarterets status, bestämma att dess ytterligare element inte har status enligt detta kompletterande avtal, utan status enligt avtalet och/eller enligt andra överenskommelser med Finland.

8. Natoorganens status grundar sig på avtalet om status för Nordatlantiska fördragsorganisationen, nationella representanter och organisationens internationella personal, undertecknat i Ottawa. Om det emellertid i ett Natoorgans stadga anges att organets personal har status enligt protokollet, ska detta kompletterande avtal trots artikel 1.6 tillämpas på organets personal som förordnats till ett högkvarter i alliansen för att stödja dess uppdrag, och Finland ska informeras om detta på behörigt sätt.

9. Om inte högkvarteret i alliansen har beviljats internationell finansiering i enlighet med beslut C-M(69)22, ska förfarandena enligt artikel 3 och artikel 4.1, 4.2 och 4.5 och garantin enligt artikel 15.1 och artikel 19.5 i detta kompletterande avtal inte tillämpas på ett högkvarter i alliansen som har inrättats genom bilaterala eller multilaterala arrangemang mellan Natoländer och/eller partnerländer. På finansieringen och administrationen av och orten för högkvarteret kan det tillämpas separata arrangemang mellan de stater som deltar. Vidare ska artikel 8.1, 8.2 och 8.4 och artikel 12.1 och 12.3 endast tillämpas på

recognised through the appropriate Finnish authorities and be communicated to the relevant governmental departments and agencies.

7. Additional Elements, as defined in this Supplementary Agreement, Article 1, paragraph 23, and their Members as well as their Dependents shall enjoy the same status as granted to an Allied Headquarters and its Members and their Dependents in this Supplementary Agreement, Articles 5, 6, 9, 11, and Article 13 through Article 36. A sending State may, subject to arrangements with Finland and without prejudice to the status enjoyed by the Allied Headquarters, direct that its additional element(s), shall not enjoy status under this Supplementary Agreement but rather under the Agreement and/or any other agreements concluded with Finland.

8. The status held by NATO Agencies derives from the Agreement on the status of the North Atlantic Treaty Organization, National Representatives and International Staff signed in Ottawa. However, should the Charter of a NATO agency decide that the personnel of that agency enjoy status under the Protocol, this Supplementary Agreement shall, irrespective of its paragraph 6 of Article 1, extend to such personnel assigned to an Allied Headquarters in order to support its mission, and Finland will be duly informed in this regard.

9. Unless such Allied Headquarters have been afforded international financing in accordance with C-M(69)22, the procedures agreed in Article 3, Article 4, paragraph 1, paragraph 2 and paragraph 5, and the guarantee provided in this Supplementary Agreement, Article 15, paragraph 1, and Article 19, paragraph 5, shall not extend to such Allied Headquarters which are established through bi- or multilateral arrangements amongst NATO and/or Partner Nations; the funding, administration and location of such Allied Headquarters may be subject to separate arrangements concluded by the Nations participating in

högkvarter i alliansen vid vilka det har placerats en fredstida sammansättning som godkänts av Nordatlantiska rådet.

ARTIKEL 3

ORT OCH BYTE AV PERMANENT ORT FÖR HÖGKVARTER I ALLIANSEN INOM NATOS LEDNINGSSTRUKTUR

1. Den permanenta orten för ett NCS-högkvarter i alliansen på finskt territorium i fredstid ska fastställas genom arrangemang mellan det berörda militärstrategiska högkvarteret och Finland. Ett byte av den permanenta orten för ett högkvarter i alliansen i Finland i fredstid förutsätter godkännande av Finland och Nordatlantiska rådet.

2. Ingen bestämmelse i denna artikel ska anses hindra Natos behöriga myndighet från att fatta beslut om finansiering för kostnaderna för byte av ort för ett högkvarter i alliansen eller kräva att Natos behöriga myndighet fattar ett sådant beslut.

ARTIKEL 4

ANVÄNDNING AV LOKALER OCH OMRÅDEN SOM HÖGKVARTER I ALLIANSEN BESITTER

1. Finland ska i enlighet med artikel IX.3 i avtalet och artiklarna 4 och 8 i protokollet på begäran av ett militärstrategiskt högkvarter vidta alla åtgärder som behövs för att låta ett NCS-högkvarter i alliansen förfoga över all den mark och alla de byggnader och fasta anläggningar som högkvarteret behöver. Finland ska tillhandahålla ett högkvarter i alliansen sådana lokaler och områden kostnadsfritt och utan att ta ut avgifter eller skatter eller kräva tillstånd, i enlighet med vad som

such arrangements. Additionally, Article 8 paragraph 1, paragraph 2 and paragraph 4 as well as Article 12, paragraph 1 and paragraph 3 of this Supplementary Agreement shall only apply to such Allied Headquarters assigned with a Peacetime Establishment authorised by the North Atlantic Council.

ARTICLE 3

LOCATION AND CHANGE OF PERMANENT LOCATION OF A NATO COMMAND STRUCTURE ALLIED HEADQUARTERS

1. The permanent location of an NCS Allied Headquarters on Finnish territory in time of peace shall be established through arrangements between the respective Supreme Headquarters and Finland. Any change of such permanent location of an Allied Headquarters in Finland in time of peace shall remain subject to approval of Finland and of the North Atlantic Council.

2. Nothing in this Article shall be interpreted as preventing or requiring the appropriate authority within NATO to decide on funding of the costs of relocating an Allied Headquarters.

ARTICLE 4

USE OF PREMISES OF AN ALLIED HEADQUARTERS

1. Subsequent to the Agreement, Article IX, paragraph 3, and the Protocol, Articles 4 and 8, and acting on a request from a Supreme Headquarters, Finland shall take all measures to provide all such land, buildings and fixed installations necessary for the use of an NCS Allied Headquarters. Finland shall make such premises available to an Allied Headquarters without charge and free of fees, taxes or licences, as envisaged in Article 16 to 19 below. The details shall be

föreskrivs i artiklarna 16–19. Närmare information ska anges i ett separat arrangemang som gäller högkvarteret i fråga.

2. Trots vad som föreskrivs ovan har ett NCS-högkvarter i alliansen rätt att självständigt teckna kontrakt om mark, byggnader, anläggningar och tjänster, endast under förutsättning att Finland godkänner platsen. På högkvarteret ska då tillämpas villkor som inte är mindre förmånliga än de villkor som tillämpas på Finlands försvarsmakt. På begäran av ett högkvarter i alliansen ska Finland bistå högkvarteret på de sätt som behövs för att det ska kunna utöva denna rättighet.

3. Finland ska utse en nationell myndighet som ansvarig företrädare för administrationen av Finlands lagstadgade tillstånd som gäller mark, byggnader och anläggningar. Ett högkvarter i alliansen ska bistå vid inhämtandet av tillstånd genom att på begäran utan dröjsmål lämna all relevant information och alla relevanta handlingar och tekniska utredningar. Ett högkvarter i alliansen ska inte betala några avgifter för sådana tillstånd.

4. Ett högkvarter i alliansen får, efter att ha underrättat de behöriga finska myndigheterna, ge tillstånd att inom dess lokaler och områden (inbegripet mark, förläggningar, byggnader och fasta anläggningar) etablera serviceinrättningar, såsom barberar- och skönhetssalonger, tvätterier och kemiska tvättinrättningar samt bank- och resetjänster. Ett högkvarter i alliansen får utan separata tillstånd självt driva kantiner, kafeterior och mässar. Alternativt kan ett högkvarter i alliansen teckna kontrakt med tillståndshavare om drivande av kantiner, kafeterior och mässar för högkvarterets räkning. Kommersiella aktörer som fått tillstånd eller med vilka det tecknats kontrakt i egenskap av tillståndshavare ska följa Finlands gällande bestämmelser om tillstånd.

5. När ett NCS-högkvarter i alliansen inte längre behöver sådana tillgångar (inbegripet

set out in a separate arrangement specific to the particular Allied Headquarters.

2. Notwithstanding the above, an NCS Allied Headquarters shall have the right to contract independently for land, buildings, installations and services, subject only to approval by Finland of the site and on terms not less favourable than those enjoyed by Finnish Defence Forces. At the request of an Allied Headquarters, Finland shall provide such assistance as may be necessary for the exercise of this right.

3. With regard to the use of land, buildings, and installations, Finland shall designate a national authority to act as the executive agent responsible for holding authorisations required by Finnish law, in which case an Allied Headquarters shall assist in obtaining authorisations by expeditiously providing, on request, all appropriate information, documentation and technical studies. There shall be no charge to an Allied Headquarters for such authorisations.

4. Subject to notification to appropriate Finnish authorities, an Allied Headquarters shall be authorised to grant, within its premises (hereinafter to include land, camps, buildings, and fixed installations), concessions relating to the establishment of service functions such as, but not limited to, barber and beauty shops, laundry and dry cleaning, banking and travel facilities. Allied Headquarters may operate Canteens, Cafeterias and Messes directly, without being subject to licences or permits. Alternatively, an Allied Headquarters may contract concessionaires to operate Canteens, Cafeterias and Messes on its behalf. Commercial vendors granted concessions or contracted as concessionaires shall comply with regulations on licences and permits in force in Finland.

5. Assets acquired from international funds or assets (to include premises such as land,

lokaler och områden såsom mark, förläggningar, byggnader och fasta anläggningar) som förvärvats med internationella medel eller tillgångar och som Finland har låtit högkvarteret i alliansen förfoga över kostnadsfritt (utöver en nominell avgift), ska förfarandena enligt artikel 9 i protokollet tillämpas på tillgångarna. Ett NCS-högkvarter i alliansen ska underrätta de behöriga finska myndigheterna när sådana tillgångar eller delar av sådana tillgångar inte längre behövs.

ARTIKEL 5

OKRÄNKBARHET FÖR LOKALER OCH OMRÅDEN SOM HÖGKVARTER I ALLIANSEN BESITTER

1. Lokaler och områden på den permanenta orten för ett högkvarter i alliansen är okränkbara. Finska myndigheters tillträde till sådana lokaler och områden för utförandet av deras officiella uppgifter förutsätter godkännande av chefen för ett högkvarter i alliansen eller av den förordnade företrädaren. Inspektioner av lokaler och områden som avses i denna artikel får utföras endast med samtycke av chefen för ett högkvarter i alliansen och i överensstämmelse med tillämpliga säkerhetsavtal och Natos säkerhetsbestämmelser.
2. Bestämmelserna i detta kompletterande avtal tillämpas även på tillträde till lokaler och områden som ett högkvarter i alliansen besitter och som disponeras av underordnade enheter, av Natoorgan, av andra nationella enheter än finska enheter eller av internationella organisationer, icke-statliga organisationer och internationella domstolar som verkar i lokaler och på områden som ett högkvarter i alliansen besitter.
3. På begäran och enligt förordnande av chefen för ett högkvarter i alliansen kan finska arbetarskyddsmyndigheter för inspektioner under skäliga tider ges tillträde till sådana områden som ett högkvarter i

camp, buildings, and fixed installations) provided for the use of an Allied Headquarters by Finland without charge (other than nominal charge), when no longer required by the NCS Allied Headquarters, shall be subject to the procedures laid down in the Protocol, Article 9. An NCS Allied Headquarters shall inform the appropriate authorities of Finland, when such assets, or any parts thereof, are no longer needed.

ARTICLE 5

INVIOABILITY OF PREMISES OF AN ALLIED HEADQUARTERS

1. The premises of an Allied Headquarters' permanent location are inviolable. Any access to such premises by Finnish officials for the performance of their official functions shall require the approval of the Head of an Allied Headquarters or the designated representative. The inspections of premises stated in this Article shall be conducted only subject to the approval of the Head of an Allied Headquarters and in accordance with the applicable security agreements and NATO security regulations.
2. Access to Allied Headquarters' premises occupied by subordinate units, NATO agencies, national units other than Finnish units, or by International and Non-Governmental Organisations, and International Tribunals located on Allied Headquarters' premises, are also covered by the provisions of this Supplementary Agreement.
3. Upon request and as determined by the Head of an Allied Headquarters, Finnish labour inspection authorities may be given access to areas of an Allied Headquarters, for inspection purposes and at reasonable

alliansen besitter och där personer som anställts i enlighet med artikel 12.2 (lokalt anställd personal) utför sina uppgifter. Ingen bestämmelse i denna artikel ska anses ge finska arbetarskyddsmyndigheter rätt att utföra uppgifter som hänför sig till internationella uppgiftsförordnanden eller anställningsförhållanden för de kategorier av civil personal som definieras i Natos bestämmelser om civil personal eller som hänför sig till personal som annars deltar i verksamheten hos högkvarteret i alliansen i enlighet med artikel 34 i detta kompletterande avtal. Högkvarteret i alliansen ska bistå dessa myndigheter i utförandet av deras uppgifter.

4. Ingen bestämmelse i denna artikel ska anses påverka okränkbarheten för arkiv och andra officiella handlingar som tillhör ett högkvarter i alliansen eller förfarandet för bestyrkande enligt artikel 13 i protokollet.

ARTIKEL 6

IMMUNITET FÖR HÖGKVARTER I ALLIANSEN

Den immunitet mot beslag, beläggande med kvarstad och andra exekutionsåtgärder som föreskrivs i artikel 11.2 i protokollet ska tillämpas utan åtskillnad på all infrastruktur och alla föremål och medel som ägs eller innehas av ett högkvarter i alliansen eller av någon som handlar på ett högkvarters vägnar. Denna bestämmelse gäller inte finska nationella stödenheter som är placerade vid ett högkvarter i alliansen i Finland, om den egendom som är föremål för åtgärden ägs av Finland, om inte åtgärden riktas mot högkvarteret.

ARTIKEL 7

IMMUNITET OCH PRIVILEGIER FÖR HÖGT UPPSATT PERSONAL

1. Följande immunitet och privilegier ska beviljas officerare med generalsgrad och flaggofficerare (Natograd OF-6 och högre)

times, where persons employed in accordance with Article 12, paragraph 2 (Local Wage Rate personnel) of this Supplementary Agreement, perform their activities. Nothing in this Article shall be interpreted as constituting a right for Finnish labour inspections to perform functions with respect to international attachments or employment of civilian personnel categories as defined by the NATO Civilian Personnel Regulations, or with regard to personnel otherwise engaged by the Allied Headquarters for its activities in accordance with Article 34 of this Supplementary Agreement. The Allied Headquarters shall assist these authorities in the performance of their duties.

4. Nothing in this Article shall be interpreted to affect the inviolability of the archives and other official documents of an Allied Headquarters or the verification procedure provided by the Protocol, Article 13.

ARTICLE 6

IMMUNITY OF ALLIED HEADQUARTERS

The immunity from seizure, attachment or other enforcement measures provided in the Protocol, Article 11, paragraph 2, shall be afforded without distinction to any infrastructure, item or funds owned or in the possession of an Allied Headquarters or anyone acting on behalf of an Allied Headquarters. This provision shall not extend to Finnish National Support Units attached to an Allied Headquarters in Finland, if the property subject to the enforcement is owned by Finland, unless the enforcement is directed against the Allied Headquarters.

ARTICLE 7

IMMUNITIES AND PRIVILEGES OF HIGH-RANKING PERSONNEL

1. The following immunities and privileges shall be accorded to General and Flag Officers (NATO grade OF-6 and above) and

och civila tjänstemän med motsvarande grad vid ett högkvarter i alliansen för tiden för deras Natotjänstgöring, om de tjänstgör i en internationell uppgift:

a. immunitet mot allt anhållande och frihetsberövande som genomförs av Finland,

b. immunitet mot alla rättsliga förfaranden i fråga om tal, skrift och alla handlingar i tjänsten inom Nato,

c. okränkbarhet för deras personliga handlingar och officiella dokument som de innehar,

d. samma lättnader med avseende på valuta och växling som utländsk diplomatisk personal med motsvarande status,

e. samma immunitet och förmåner i Finland med avseende på personligt bagage som utländsk diplomatisk personal med motsvarande status.

2. I denna artikel avses med ”internationell uppgift” en uppgift som betraktas som sådan i ett beslut av Nordatlantiska rådet eller i ett internationellt avtal eller arrangemang.

3. Om chefen och den biträdande chefen för ett högkvarter i alliansen har en lägre grad än Natograd OF-6 eller motsvarande civila grad, tillämpas de typer av immunitet som anges ovan på chefen och den biträdande chefen under de förutsättningar som anges i denna artikel. Annan personal som har en lägre grad än Natograd OF-6 eller motsvarande civila grad ska beviljas den status som föreskrivs i denna artikel på begäran av ett militärstrategiskt högkvarter.

4. Om de personer som avses i denna artikel är finska medborgare eller stadigvarande bosatta i Finland och Finland har placerat dem vid ett högkvarter i alliansen, ska de endast beviljas immunitet och privilegier enligt punkt 1 b och c i fråga om deras tjänst inom Nato.

civilian officials of equivalent grades of an Allied Headquarters for the duration of their NATO mission, provided these persons serve in an international post:

a. Immunity from all personal arrest or detention by Finland;

b. Immunity from legal process of every kind in respect of words, spoken or written, and all acts done by them in their official NATO capacity;

c. Inviolability of their personal papers and official documents held by them;

d. Facilities with respect to currency or exchange such as accorded to Foreign Diplomatic Staff of equivalent status;

e. Immunities and facilities in Finland with respect to personal baggage as accorded to Foreign Diplomatic Staff of equivalent status.

2. For the purposes of this Article “international post” means a post identified as such in a decision of the North Atlantic Council or in an international agreement or arrangement.

3. Subject to the conditions stated in this Article, and if the Head and Deputy of an Allied Headquarters hold a grade below NATO grade OF-6 or an equivalent civilian grade, the immunities stated above shall extend to the Head and the Deputy. Other functions on the staff below NATO grade OF-6 and the equivalent civilian grade shall be granted the status set out in this Article on the request of a Supreme Headquarters.

4. If the persons referred to in this Article are Finnish nationals or ordinarily residing in Finland and attached to an Allied Headquarters by Finland, they shall be accorded only the immunities and privileges laid down in subparagraphs (b) and (c) of paragraph 1 above, in so far as this pertains to their official NATO capacity.

5. Immunitet som anges i denna artikel ska gälla tiden för personens tjänstgöring, även efter Nato-tjänstgöringens slut.

6. Immunitet som anges i denna artikel ska på motsvarande sätt tillämpas på officerare med generalsgrad och flaggofficerare (Natograd OF-6 och högre) och civila tjänstemän med motsvarande grad vid ett högkvarter i alliansen utanför Finland, när de vistas i Finland i tjänsten inom Nato och reser med ett reseförordnande från Nato.

7. Baserat på skriftlig information från ett högkvarter i alliansen om ovannämnda personers ankomst och avresa ska Finland upprätta och föra en uppdaterad förteckning över personer som åtnjuter alla eller en del av de typer av immunitet och privilegier som anges i punkterna 1–5.

8. Ett högkvarter i alliansen ska samarbeta med finska myndigheter för att underlätta iakttagandet av finsk lagstiftning och förebygga missbruk av immunitet och privilegier, med beaktande av att statusen inte beviljas i personernas eget intresse, utan för att göra det möjligt för dem att utföra sina uppgifter för att främja verkställigheten av nordatlantiska fördraget. SACEUR eller SACT, enligt vad som är tillämpligt, kan häva immuniteten på begäran av Finland, om immuniteten annars skulle hindra att rättsliga förfaranden fortskrider på behörigt sätt och om inte hävandet skadar deras lednings intresse.

ARTIKEL 8

PERSONALSTYRKA VID HÖGKVARTER I ALLIANSEN

1. Ett NCS-högkvarter i alliansen ska årligen skriftligen underrätta Finland om den verkliga personalstyrka vid högkvarteret som godkänts av Nordatlantiska rådet (fredstida sammansättning), inbegripet personal som nämns i artikel 2.8, och lämna information om förordnande av medlemmar av ett högkvarter i alliansen och deras

5. The immunities stipulated in this Article shall be maintained after the appointment ceases, with respect to the period of their NATO mission.

6. The immunities set out in this Article shall equally apply to General and Flag Officers (NATO grade OF-6 and above), and civilian officials of equivalent grades of any Allied Headquarters located outside Finland, when in Finland in their official NATO capacity and travelling with their NATO issued travel orders.

7. Based upon written information provided by an Allied Headquarters on the arrival and departure of persons mentioned above, Finland shall establish and maintain a current list of persons who benefit from all or part of the immunities and privileges set out in paragraphs 1 – 5 above.

8. An Allied Headquarters shall cooperate with the Finnish authorities to facilitate adherence to Finnish legislation and prevent abuse of the afforded immunities and privileges, it being understood that the status is accorded not for the personal advantage of those who receive it but in order to enable them to perform their functions in furtherance of the North Atlantic Treaty. Immunities may be withdrawn by SACEUR or SACT, as appropriate, upon request of Finland, whenever the immunity would otherwise inhibit the normal course of legal process, and on the condition that the waiver would not prejudice the interests of their commands.

ARTICLE 8

PERSONNEL STRENGTH OF ALLIED HEADQUARTERS

1. An NCS Allied Headquarters shall annually inform Finland in writing of the actual strengths of that Allied Headquarters authorized by North Atlantic Council (Peacetime Establishment), including personnel mentioned in Article 2 paragraph 8 of this Supplementary Agreement, and shall provide information on the assignment

anhöriga, inbegripet förlängning av anhörigas vistelse i Finland i enlighet med artikel 9.5. Det närmare förfarandet ska fastställas av högkvarteret i alliansen och de finska myndigheter som utsetts.

2. I fredstid får det berörda militärstrategiska högkvarteret under perioder på ett år öka personalstyrkan vid varje NCS-högkvarter i alliansen med 10 procent av den fredstida sammansättningen. Högkvarteret i alliansen ska på förhand underrätta Finland om sådana ökning och får, om Finland på förhand godkänner det, öka personalstyrkan ytterligare. Denna bestämmelse tillämpas inte, om ökningen görs genom beslut av Nordatlantiska rådet.

3. Om utbildning, övningar eller försöksverksamhet eller Natoledda operationer ska genomföras av ett högkvarter i alliansen eller av förband under högkvarterets ledning, ska högkvarteret inhämta Finlands godkännande för verksamheten. Detta omfattar eventuella tillfälliga ökning av personalen vid ett högkvarter i alliansen utöver den ökning av personalstyrkan vid ett NCS-högkvarter i alliansen som det föreskrivs om i punkt 2.

4. Utöver de ytterligare element som har inrättats eller som det har meddelats att ska inrättas före undertecknandet av detta kompletterande avtal ska det inte inrättas några ytterligare element utan att Nordatlantiska rådet eller Finland, enligt vad som är tillämpligt, har godkänt det på förhand.

ARTIKEL 9

INRESA, UTRESA, ARBETE OCH VISTELSE

1. Utöver de undantag som föreskrivs i artikel III.1 i avtalet och artikel 4 i protokollet, men utan att det påverkar de

of Members of an Allied Headquarters and their Dependents, including extensions of the presence in Finland of Dependents in accordance with Article 9, paragraph 5 of this Supplementary Agreement. The detailed procedure shall be determined by the Allied Headquarters and the appointed Finnish authorities.

2. In time of peace, the respective Supreme Headquarters is authorised to increase the personnel strength of each NCS Allied Headquarters in any one year by 10% from the Peacetime Establishment. The Allied Headquarters shall provide Finland with prior notification of such increases and may increase further subject to the prior approval of Finland. This provision shall not apply in case an increase is provided through decisions passed by the North Atlantic Council.

3. If training, exercises, or experimentation activities, or NATO-led operations of any kind are to be conducted by an Allied Headquarters or by formations under the direction of that Headquarters, the Allied Headquarters shall obtain approval of such activities from Finland. This includes any temporary increase of personnel presence of an Allied Headquarters other than the increase of the personnel strength of an NCS Allied Headquarters identified in paragraph 2 of this Article.

4. Additional Elements, beyond those established or declared to be established by the date of signature of the present Supplementary Agreement, shall not be established without prior approval of the North Atlantic Council or Finland, as appropriate.

ARTICLE 9

ENTRY, DEPARTURE, WORK, AND STAY

1. In addition to the exemptions provided in the Agreement, Article III, paragraph 1, and the Protocol, Article 4, but without prejudice

rättigheter och skyldigheter som föreskrivs i artikel III.4 och III.5 i avtalet och artikel 4 b och 4 c i protokollet, ska sådana medlemmar och deras anhöriga som inte är finska medborgare undantas från Finlands visum- och inresekrav och från skyldigheter i fråga om vistelse och registrering, och anhöriga ska undantas från de krav på arbetstillstånd som föreskrivs i finsk lagstiftning.

2. Finland ska tillåta medlemmar att utöva alla yrken som de utövar endast i anslutning till den officiella verksamheten vid ett högkvarter i alliansen utan att kräva någon form av administrativa avgifter, tillstånd eller auktorisationer på statlig nivå eller på en lägre förvaltningsnivå, under förutsättning att medlemmen har en giltig yrkeslicens som utfärdats eller erkänts av den sändande staten eller en annan lämplig yrkeskvalifikation som godtas av den sändande staten eller, när det gäller medlemmar som omfattas av artikel 1.12 b ii i detta kompletterande avtal, av högkvarteret i alliansen. Finland ska även tillåta anhöriga att utöva sådana yrken, om de deltar i den officiella verksamheten vid ett högkvarter i alliansen.

3. Finland ska föra in alla de högkvarter i alliansen som finns inom finskt territorium i sitt register över internationella organisationer med representationer i Finland och ska, utan det påverkar tillämpningen av artikel III i avtalet och artikel 5 i protokollet, för sådana medlemmar och deras anhöriga som inte är finska medborgare utfärda motsvarande identitetshandlingar som de som utfärdas för medlemmar av internationella organisationer med representationer i Finland, med beaktande till alla delar av att detta förfarande inte ger någon ytterligare status eller några ytterligare rättigheter.

4. Sådana medlemmar och deras anhöriga som inte är finska medborgare eller stadigvarande bosatta i Finland befinner sig i Finland för att stödja ett högkvarter i alliansen i Finland, och deras vistelse i landet hänför sig endast till det högkvarteret.

to the rights and obligations set out in the Agreement, Article III, paragraphs 4 and 5; and in the Protocol, Article 4, (b) and (c); non-Finnish Members and their Dependents shall be exempt from Finnish visa and immigration requirements, obligations associated with residency and registration, and Dependents shall be exempt from the requirements to hold work permits under Finnish law.

2. Finland shall permit the practice of all professions performed by Members in sole connection with the official activities of an Allied Headquarters, without requiring any kind of administrative fees, licence, or credentials, whether at the national or lower governmental levels provided they hold a valid professional license from or recognised by their Sending State or other adequate professional qualifications accepted by the Sending State or, for those Members covered by Article 1, paragraph 12(b)(ii) of this Supplementary Agreement, the Allied Headquarters. Finland shall equally permit the practice of such professions performed by Dependents if engaged in the official activities of an Allied Headquarters.

3. Finland shall include any Allied Headquarters located on its territory in its registry of international organisations with representation in Finland, and shall, without prejudice to the Agreement, Article III, and the Protocol, Article 5, issue all non-Finnish Members and their Dependents similar identity cards as issued to international organisations with representation in Finland, it being fully recognised that this procedure does not afford any further status or entitlements.

4. Members and their Dependents, who are not Finnish nationals or ordinarily residents in Finland are in Finland in support of an Allied Headquarters located in Finland and their presence is exclusively associated with that Allied Headquarters. Accordingly, their

I enlighet med detta är deras vistelse, oberoende av förordnandets eller anställningsförhållandets längd, av tillfällig art och betraktas inte som bosättning. Finland ska därför inte i något sammanhang tillämpa uttrycken ”stadigvarande bosatt” eller ”bo stadigvarande” på sådana medlemmar och deras anhöriga som vistas i Finland.

5. Om en medlem avlider eller lämnar Finland permanent, ska medlemmens anhöriga fortsätta att betraktas som anhöriga enligt detta kompletterande avtal i nittio (90) dagar efter dödsfallet eller förflyttningen, under förutsättning att de anhöriga befinner sig i Finland. I de fall där barn som är beroende av en medlem har blivit inskrivna vid läroanstalter på finskt territorium före medlemmens dödsfall eller förflyttning ska de anhöriga fortsätta att ha status som anhöriga i minst trettio (30) kalenderdagar efter det att skolåret tagit slut eller efter det att inskrivningen upphört, beroende på vilket som inträffar först. Om de anhöriga väljer att ändra sin status enligt finska lagar och andra författningar och stanna i Finland med stöd av en annan lagstiftningshelhet, fastställs deras status utanför tillämpningsområdet för detta kompletterande avtal.

ARTIKEL 10

MILITÄRSTRATEGISKA HÖGKVARTERS RÄTTSKAPACITET

1. Militärstrategiska högkvarter har juridisk personlighet i enlighet med protokollet samt behörighet att i synnerhet teckna kontrakt och förvärva, äga och avyttra egendom och att ingå internationella avtal utan några ytterligare arrangemang i Finland.

2. Finland erkänner att ett högkvarter i alliansen, när det är vederbörligen befullmäktigt till det, har rätt att företräda ett militärstrategiskt högkvarter eller annars utöva ett militärstrategiskt högkvarters behörighet att i synnerhet teckna kontrakt

presence is of a temporary non-resident nature, despite any length of orders or contract. The terms “ordinary resident” and “ordinarily residing” shall therefore not be applied by Finland to such Members or their Dependents present in Finland, in any regards.

5. In case a Member dies or leaves Finland permanently, the Dependents of such a Member shall continue to be considered as Dependents under this Supplementary Agreement for a period of up to ninety (90) days after such death or transfer, on the condition that the Dependents are present in Finland. In cases where dependent children are enrolled in education facilities in the territory of Finland prior to the Member's death or transfer, the Dependents shall continue to be accorded the status of Dependents for a period of not less than thirty (30) calendar days after the end of the school year or termination of enrolment, whichever is earlier. In case Dependents decide to change their status under Finnish laws and regulations and remain in Finland under a separate complex of laws and regulations, their status will be determined outside the application of this Supplementary Agreement.

ARTICLE 10

LEGAL CAPACITY OF SUPREME HEADQUARTERS

1. Supreme Headquarters have juridical personality in accordance with the Protocol and have capacity to, in particular, conclude contracts and acquire, own, and dispose of property, and to conclude international agreements, without being subject to any further arrangements in Finland.

2. Finland recognises that an Allied Headquarters may, when duly authorised to do so, represent or otherwise exercise the capacity to, in particular, conclude contracts and acquire, own, and dispose of property

och förvärva, äga och avyttra egendom och ingå internationella avtal på det militärstrategiska högkvarterets vägnar.

3. På begäran av ett militärstrategiskt högkvarter ska Finland handla på högkvarterets vägnar i rättsliga frågor där ett högkvarter i alliansen är part. Högkvarteret i alliansen ska ersätta Finland endast för sådana kostnader som högkvarteret på förhand har samtyckt till att ersätta.

4. Ett högkvarter i alliansen som har inrättats genom bilaterala eller multilaterala arrangemang mellan Natoländer och/eller partnerländer ska anses utöva sin handlingsbehörighet på sina egna vägnar i enlighet med finsk lagstiftning och det regelverk genom vilket högkvarteret har inrättats och övervakas. Detta påverkar inte de militärstrategiska högkvarterens eller Natos status, rättigheter eller skyldigheter.

ARTIKEL 11

SKADESTÅNDSANSPRÅK

1. Om inte något annat följer av begränsningarna enligt artikel XV i avtalet eller artikel 16 i protokollet och med beaktande av artikel 10.4 i detta kompletterande avtal ska skadeståndsanspråk med anledning av person- eller egendomsskador som verksamheten vid ett högkvarter i alliansen orsakat i Finland tas emot, behandlas och avgöras genom överenskommelse eller i domstol i enlighet med artikel VIII i avtalet eller artikel 6 i protokollet, enligt vad som är tillämpligt.

2. De militärstrategiska högkvarteren har rätt till självförsäkring för händelse av skadeståndsskyldighet och är därmed befriade från alla krav på obligatoriska försäkringar enligt finsk lagstiftning.

3. På begäran av ett högkvarter i alliansen ska Finland handlägga och avgöra skadeståndsanspråk som baserar sig på

and to conclude international agreements on behalf of a Supreme Headquarters.

3. When requested to do so by a Supreme Headquarters, Finland shall act on behalf of such Headquarters in legal matters in which an Allied Headquarters is an interested party. The Allied Headquarters shall only reimburse expenditure incurred by Finland to which the Allied Headquarters has previously consented.

4. It is understood that an Allied Headquarters, which is established through bi- or multilateral arrangements amongst NATO and/or Partner Nations, shall exercise its capacity to act on its own behalf as determined by Finnish law and the framework by which it is established and controlled. This shall not affect the status, rights, or obligations of the Supreme Headquarters or NATO.

ARTICLE 11

CLAIMS

1. Subject to the limitations provided in the Agreement, Article XV, the Protocol, Article 16, and taking due account of Article 10, paragraph 4 of this Supplementary Agreement, claims for damage or injury to persons or property in Finland resulting out of the activities of an Allied Headquarters, shall be filed, considered, settled or adjudicated in accordance with the Agreement, Article VIII, and with the Protocol, Article 6, as appropriate.

2. The Supreme Headquarters shall have the right to self-insure against liabilities and shall thus be exempt from any mandatory insurance requirement under Finnish laws.

3. On request of an Allied Headquarters, claims arising out of contracts shall be processed and adjudicated by Finland, on

kontrakt, under förutsättning att finsk lagstiftning tillämpas i kontrakten.

4. Finland ska inom sin förvaltning utse de kontaktpunkter som behövs för handläggning av skadeståndsanspråk.

ARTIKEL 12

CIVIL PERSONAL ANSTÄLLD VID ETT HÖGKVARTER I ALLIANSEN

1. Ett NCS-högkvarter i alliansen kan vidta direkta åtgärder för att anställa civil personal i kategorier som Nordatlantiska rådet fattat beslut om.

a. På arbets- och anställningsvillkoren tillämpas i sådana fall endast Natos tillämpliga bestämmelser och arbetsavtalet. Tvister som gäller sådana anställningar ska handläggas endast i enlighet med de tillämpliga bestämmelser som godkänts av Nordatlantiska rådet. Sådana tvister får inte hänskjutas till finska domstolar, ämbetsverk eller liknande organ, och om sådana anställda försöker föra en tvist för avgörande vid ett nationellt förvaltningsorgan eller rättskipningsorgan, ska finska myndigheter meddela organet att det inte har behörighet.

b. I enlighet med vad som föreskrivs i artikel 7.2 i protokollet och bekräftas i Natos bestämmelser om civil personal är Natos internationella civila personal befriad från alla skatter och finska social- och pensionsförsäkringsavgifter på löner och ersättningar som betalas till dem i egenskap av sådan personal, om inte SACEUR eller SACT begär en möjlighet att delta i Finlands system för social trygghet och pensionsförsäkringssystem.

c. Detta kompletterande avtal är ett i Natos bestämmelser om civil personal avsett bilateralt avtal som befriar visstidsanställd personal från alla skatter och finska social- och pensionsförsäkringsavgifter på löner och ersättningar som betalas till dem i egenskap av sådan personal, om inte

the condition that such contracts are applying Finnish laws.

4. Finland shall designate the necessary points of contacts in its administration for the settlement of claims.

ARTICLE 12

CIVILIAN PERSONNEL EMPLOYED BY AN ALLIED HEADQUARTERS

1. An NCS Allied Headquarters may make direct arrangements for the employment of civilian personnel in categories decided by the North Atlantic Council:

a. The terms and conditions of such employment shall be governed exclusively by the applicable NATO regulations and the contract of employment. Disputes pertaining to such employment shall be handled solely in accordance with the applicable North Atlantic Council approved regulations. Recourse to Finnish courts, tribunals, agencies or similar fora shall not be granted, and in the event such employees would attempt to use a national administrative or judicial body to pursue any employment dispute, Finnish authorities shall advise the concerned administrative or judicial body of its lack of jurisdiction.

b. In accordance with the Protocol, Article 7, paragraph 2, and as confirmed in NATO Civilian Personnel Regulations, NATO International Civilians are exempt from all taxes as well as contributions to Finnish social and pension schemes on the salaries and emoluments paid to them in their capacity as NATO International Civilians, unless participation in Finnish social and pension schemes is requested by SACEUR or SACT.

c. This Supplementary Agreement constitutes a bilateral agreement as envisaged in the NATO Civilian Personnel Regulations, exempting temporary personnel from all taxes as well as contributions to Finnish social and pension schemes on the salaries and emoluments

SACEUR eller SACT begär en möjlighet att delta i Finlands system för social trygghet och pensionsförsäkringssystem.

d. Konsulter ska ha status enligt detta kompletterande avtal, men på beskattningen av deras förvärvsinkomster från ett NCS-högkvarter i alliansen tillämpas förfarandet enligt Natos bestämmelser om civil personal och rapporteringskraven i anslutning till det.

2. I enlighet med vad som föreskrivs i artikel IX.4 i avtalet kan ett högkvarter i alliansen anställa lokalt anställd personal enligt samma villkor som andra arbetsgivare enligt finsk lagstiftning.

a. Förvaltningssystemen och uppgiftsklassificeringen ska fastställas genom Natobestämmelser eller, i fråga om nationella stödenheter, genom den sändande statens bestämmelser, i enlighet med gällande bilaterala eller multilaterala arrangemang.

b. Arbetsvister mellan ett NCS-högkvarter i alliansen och lokalt anställd personal ska lösas i enlighet med tillämpliga Natobestämmelser, utan att detta ändå påverkar personalens rätt till rättsskydd enligt finsk lagstiftning.

c. Högkvarteret i alliansen ska iaktta skyldigheterna enligt finsk lagstiftning att göra de avdrag som krävs och betala socialförsäkringsavgifter på löner och ersättningar till lokalt anställd personal. Finska ämbetsverk ska ingå de arrangemang med ett högkvarter i alliansen som behövs för uttagandet av de ovannämnda prestationerna. Nationella stödenheter, internationella organisationer, icke-statliga organisationer och internationella domstolar svarar för sina egna arrangemang i fråga om sin lokalt anställda personal i Finland.

paid to them in their capacity as temporary personnel, unless participation in Finnish social and pension schemes is requested by SACEUR or SACT.

d. Consultants shall enjoy status consistent with the provisions of this Supplementary Agreement, while taxation on their income derived from remunerations paid by an NCS Allied Headquarters remains subject to the procedure stipulated in NATO Civilian Personnel Regulations, along with the associated reporting requirements.

2. As envisaged in the Agreement, Article IX, paragraph 4, an Allied Headquarters may employ Local Wage Rate Personnel under the same conditions as any employer under the laws of Finland:

a. Systems of administration and classification of positions shall be set by NATO regulations or, where National Support Units are involved, Sending State regulations, as per any bilateral or multilateral arrangements in force.

b. Labour disputes between an NCS Allied Headquarters and Local Wage Rate Personnel shall be solved in accordance with the appropriate NATO regulations, without prejudice, however, to the right of such personnel to the jurisdictional protection afforded by Finnish law.

c. The Allied Headquarters shall comply with the obligations under Finnish law to make required deductions and social security contributions on salaries and emoluments paid to Local Wage Rate Personnel. Finnish agencies shall make the necessary arrangements with an Allied Headquarters for the collection of the financial contributions mentioned above. National Support Units, International, Non-Governmental Organisations, and International Tribunals are responsible for their own arrangements regarding their Local Wage Rate Personnel in Finland.

3. På begäran av ett NCS-högkvarter i alliansen ska Finland bevilja sådan civil personal som avses i 1 punkten och som består av finska medborgare befrielse från finsk militärtjänst, civiltjänst och liknande tjänstgöring under den tid då personalens arbetsavtal med ett högkvarter i alliansen är i kraft. Befrielse ska endast beviljas sådan personal vid högkvarteret som är av avsevärd betydelse för det aktuella uppdraget.

ARTIKEL 13

AVTALSENTREPRENÖRER OCH DERAS ANSTÄLLDA

1. Ett högkvarter i alliansen kan självständigt och i enlighet med Natos bestämmelser skaffa tjänster, inbegripet särskilda tjänster från tekniska experter eller sakkunniga, genom obligationsrättsliga kontrakt (kommersiella kontrakt), antingen självt eller genom ett kontrakt med ett företag eller ombud.

2. På avtalsentreprenörer tillämpas inte finska lagar och andra författningar i fråga om villkor för tillstånd för och registrering av företag. Arbets- och anställningsvillkoren för anställda hos avtalsentreprenörer och skyldigheten att innehålla och rapportera skatter och socialförsäkringsavgifter ska, med de undantag som anges nedan, fastställas i enlighet med finsk lagstiftning, inbegripet internationella avtal i tillämpliga delar.

3. Finland ska för den tid då kontraktet är i kraft och i enlighet med de begränsningar som anges i detta kompletterande avtal bevilja anställda hos avtalsentreprenörer följande status:

a. befrielse från visum-, vistelse- och registreringskrav; detta omfattar även de anställdas anhöriga,

b. befrielse från krav på arbetstillstånd för genomförandet av kontraktet,

3. Upon request of an NCS Allied Headquarters, Finland shall grant civilian personnel referred to in paragraph 1 of this Article and of Finnish nationality exemptions from Finnish military service, non-military service and similar services for the duration of their employment contracts with an Allied Headquarters. The exemptions shall only be granted for the mission essential personnel of the Allied Headquarters.

ARTICLE 13

CONTRACTORS AND THEIR EMPLOYEES

1. An Allied Headquarters may independently and subject to NATO regulations acquire services through contracts under the law of obligations (commercial contracts), either individually or under a contract concluded with a company, firm, or agent, to include specialized services by technical experts or specialists.

2. Contractor shall be exempt from Finnish laws and regulations regarding the terms of business licensing and registration. The terms and conditions of the employment of Contractor's Employees, obligations to report and withhold taxes and social contributions shall, with the exceptions identified below, be determined in accordance with Finnish law, including international agreements, as applicable.

3. Contractor's Employees shall, for the duration of their contract and subject to the limitations and restrictions set out in this Supplementary Agreement, be granted the following status by Finland:

a. Exemption from visa, residency, and registration requirements. This shall equally extend to Dependents of Contractor Employees;

b. Exemption from requirements for work permit for the performance of the contracts;

- c. befrielse från tullar och skatter på införsel av bohag i enlighet med artikel 18,
- c. Exemption from customs and taxes on the import of their household goods in accordance with Article 18 of this Supplementary Agreement;
- d. erkännande av kör tillstånd i enlighet med artikel 30.1; detta omfattar även de anställdas anhöriga,
- d. Recognition of driving licenses provided in this Supplementary Agreement, Article 30, paragraph 1. This shall equally extend to the Dependents of Contractor Employees;
- e. tillstånd att stödja och delta i sådan i artikel 34 avsedd verksamhet vid högkvarter i alliansen som syftar till att höja moralen och öka välbefinnandet, om det är tillåtet enligt högkvarterets interna bestämmelser; detta omfattar även de anställdas anhöriga,
- e. Permission to support and take part in Allied Headquarters' Morale and Welfare Activities as described in Article 34 of this Supplementary Agreement, where so authorised under the internal regulations of the Allied Headquarters. This shall equally extend to the Dependents of Contractor Employees;
- f. tillgång till tjänster inom fostran och utbildning i enlighet med artikel 33 för anhöriga till anställda hos en avtalsentreprenör.
- f. Access for Dependents of Contractor Employees to attend educational services in accordance with Article 33 of this Supplementary Agreement.
4. Anställda hos en avtalsentreprenör är inte befriade från skatt på inkomster från en anställning vid ett högkvarter i alliansen i enlighet med detta kompletterande avtal. Beskattningen av sådan inkomst ska därmed fastställas i enlighet med tillämpliga internationella avtal och finsk lagstiftning.
4. Contractor Employees are not exempt from taxes on income earned from their employment in an Allied Headquarters by virtue of this Supplementary Agreement. Accordingly, taxation of such income shall be determined by applicable international agreements and Finnish law.
5. Om inte något annat följer av punkt 4, ska Finland avgöra om anställda hos en avtalsentreprenör och anhöriga till anställda hos en avtalsentreprenör ska anses ha hemvist i Finland eller vara stadigvarande bosatta i Finland.
5. Subject to paragraph 4 above, Finland shall determine whether Contractors' Employees and Dependents of Contractor Employees are considered to be domiciled in Finland or ordinary residents of Finland.
6. Ett högkvarter i alliansen ska underrätta Finland om sådana avtalsentreprenörer, anställda hos avtalsentreprenörer och anhöriga till anställda hos avtalsentreprenörer som ska ha den status som anges ovan och om de ändringar som gäller dem, inbegripet att kontrakt med avtalsentreprenörer upphör, att anställningen för anställda hos avtalsentreprenörer upphör och att den status som högkvarteret beviljat återtas.
6. An Allied Headquarters shall inform Finland of the Contractors, Contractors' Employees and Dependents of Contractor Employees who shall enjoy the status set out above, and of any changes affecting them, including the termination of contracts with Contractors, resignation of Contractor's Employees, or withdrawal of the status afforded by the Allied Headquarters.

ARTIKEL 14

NATOS SÄKERHETSPRÖVNING AV PERSON

All civil personal som avses i artikel 12 och alla anställda hos avtalsentreprenörer som avses i artikel 13, inbegripet tekniska experter och sakkunniga, ska oberoende av medborgarskap ha godkänts vid Natos säkerhetsprövning av person i enlighet med vad Natos bestämmelser kräver och i överensstämmelse med bestämmelserna. Natos säkerhetsgodkännande av finska medborgare ska utfärdas av Finland.

ARTIKEL 15

BANKKONTON OCH VALUTA

1. I enlighet med artikel XIV i avtalet och artikel 12 i protokollet kan ett högkvarter i alliansen öppna och inneha bankkonton eller motsvarande konton i valfri valuta. På sådana konton tillämpas inte finska valutabestämmelser eller nationella nödåtgärder, lagar eller andra författningar som gäller bankkonton. Insättningar på konton som innehas av högkvarter i alliansen som beviljas internationell finansiering i enlighet med beslut C-M(69)22 ska garanteras under förutsättningarna i gällande finsk lagstiftning. Ett högkvarter i alliansen kan även inneha alla slag av pengar och valuta utan begränsningar i fråga om växling. På begäran av ett högkvarter i alliansen ska Finland underlätta överföring mellan stater av högkvarterets tillgångar oberoende av valuta, om dessa åtgärder behövs för att tillgodose behoven hos högkvarteret.

2. Ett högkvarter i alliansen som beviljas internationell finansiering i överensstämmelse med beslutet C-M(69)22 och de konton som högkvarteret innehar ska vidare omfattas av förfarandena enligt Natos finansiella bestämmelser, av den behöriga

ARTICLE 14

NATO PERSONNEL SECURITY CLEARANCE

All civilian personnel referred to in this Supplementary Agreement, Article 12, as well as Contractor's Employees, to include technical experts and specialists referred to in this Supplementary Agreement, Article 13, shall, regardless of their nationality, possess a NATO Personnel Security Clearance as required and in accordance with NATO regulations. The NATO Personnel Security Clearance for Finnish nationals shall be provided by Finland.

ARTICLE 15

BANKING AND CURRENCY

1. Subsequent to the Agreement, Article XIV, and the Protocol, Article 12, an Allied Headquarters may open and hold bank accounts or similar accounts and hold and operate accounts in currencies of any kind. Such accounts shall be exempt from Finnish currency regulations and from any national emergency measures, laws or regulations against bank accounts. The deposits in accounts held by Allied Headquarters which are afforded international financing in accordance with C-M(69)22 shall be guaranteed under the conditions stipulated in the legislation in force in Finland. Equally, an Allied Headquarters may hold money and currency of all kinds and without any restrictions on conversions. Finland, upon request from an Allied Headquarters, shall facilitate transfers between States of the funds of such Headquarters in any currency, when these operations are required to satisfy the needs of the Allied Headquarters involved.

2. An Allied Headquarters which is afforded international funding in accordance with C-M(69)22, and any accounts held by it, shall furthermore be subject to the procedures set out in NATO Financial Regulations, the management and control of the relevant

revisionschefens ledning och övervakning och av revisioner utförda av den revisor som utsetts för högkvarteret och av Natos internationella revisionsnämnd.

Financial Controller and to audits performed by the auditor appointed for the Allied Headquarters and NATO International Board of Auditors.

3. Medlemmar och deras anhöriga får öppna och inneha bankkonton i Finland i enlighet med gällande bestämmelser om innehav av bankkonton i Finland. Medlemmars och deras anhörigas personliga bankkonton omfattas i regel av tillämpliga bestämmelser om sådana konton, inbegripet bankernas insolvens- och resolutionsförfaranden. Medlemmar som inte är finska medborgare eller stadigvarande bosatta i Finland och deras anhöriga får överföra medel till och från konton i Finland och konton i den sändande staten eller i den stat där de är medborgare eller stadigvarande bosatta. Detta frångår inte finansinstitutens skyldigheten att följa de gällande bestämmelserna i Finland om förhindrande av olaglig användning av det finansiella systemet. Finland kan be den sändande staten att bestyrka summorna och kontouppgifterna.

3. Members and their Dependents may open and hold bank accounts in Finland consistent with regulations in force regarding the operation of bank accounts in Finland. The personal bank accounts of Members and their Dependents are normally subject to the appropriate regulations governing such accounts, including bank insolvency and resolution procedures. Members, who are not Finnish nationals or ordinary residents in Finland, and their Dependents shall be allowed transfers of funds to and from accounts in Finland and accounts in their Sending State or country of nationality or ordinary residence; this does not exempt the financial institutions from complying with the regulation in force in Finland concerning the prevention of the illegal use of the financial system. Finland may request that the amounts and account information be certified by the Sending State.

ARTIKEL 16

IMMUNITET OCH RÄTTIGHETER I FRÅGA OM BESKATTNING FÖR HÖGKVARTER I ALLIANSEN

1. Finland får inte ha inkomster från verksamheten eller egendomen hos ett högkvarter i alliansen. I enlighet med artikel 8 i protokollet och artikel XI i avtalet och om inte något annat föreskrivs i detta kompletterande avtal är högkvarteret i alliansen i Finland befriat från alla skatter, tullar, avgifter och kostnader, oberoende av på vilken nivå de tas ut för all dess officiella verksamhet. Det kan föreskrivas närmare om verkställigheten av befrielseerna genom ömsesidiga arrangemang. Befrielsen gäller inte andra finska nationella stödenheter än de som avses i denna artikel och som handlar som en del av ett högkvarter i alliansen eller på ett sådant högkvarters vägnar.

ARTICLE 16

FISCAL IMMUNITIES AND ENTITLEMENTS OF ALLIED HEADQUARTERS

1. Finland shall not derive revenue from the activities or property of an Allied Headquarters. Pursuant to the Protocol, Article 8, the Agreement, Article XI, and unless otherwise provided in this Supplementary Agreement, the Allied Headquarters shall be exempt in Finland from all taxes, duties, fees, and charges, irrespective of the level at which they may be levied on all its official activities. The exemptions may be subject to further detailed implementation through mutual arrangements. The exemption does not extend to Finnish National Support Units except as envisaged in this Article and acting on behalf of or as a part of an Allied Headquarters.

2. Med undantag för belopp som inte är annat än betalning för utförda tjänster är ett högkvarter i alliansen befriat från skatter, tullar, avgifter, kostnader och andra betalningar som omfattar bland annat
2. Except for amounts which are no more than charges for services rendered, an Allied Headquarters shall be exempt from taxes, duties, fees, charges and tolls including but not limited to:
- a. införsel till och återutförsel från Finland av varor och annan egendom eller tjänster som skaffats genom ett kommersiellt kontrakt som tecknats utanför Finland,
- a. The importation into and re-exportation from Finland of any goods as well as any other property or services, obtained under a commercial contract concluded outside Finland;
- b. anskaffning av varor och annan egendom samt tjänster i Finland, inbegripet renovering och byggande av byggnader inom och utanför lokaler och områden som ett högkvarter i alliansen besitter till stöd för högkvarterets verksamhet,
- b. The acquisition of goods, other property, as well as services in Finland, including refurbishment and construction of buildings within and outside an Allied Headquarters premises in support of its functions;
- c. av ett högkvarter i alliansen genomförd utförsel från Finland av varor och annan egendom samt tjänster som skaffats i Finland i enlighet med led b,
- c. The exportation from Finland by an Allied Headquarters of goods, other property, as well as services, acquired in Finland in accordance with paragraph b. above;
- d. försäljningsinkomster, andra inkomster eller medel som fördelats, överförts till eller från ett högkvarter i alliansen eller inlutit till ett högkvarter i alliansen genom högkvarterets officiella verksamhet, om det så skett i form av avgifter, donationer eller ränta på medel som högkvarteret innehar,
- d. Any turnover, funds, or income allocated, transferred to, or by, or returned through the official activities of an Allied Headquarters, be it as fees, charges, or donations, or interest generated on funds held by it;
- e. köp, transport, införsel, ägande, registrering och användning av fordon och släpvagnar för högkvarterets officiella verksamhet, inbegripet användning av dem på vägar, på broar, i tunnlar, på färjor och i liknande infrastruktur,
- e. The purchasing, shipping, importation, ownership, registration, and operation of its official vehicles and trailers, including their use of public roads, bridges, tunnels, ferries, and similar infrastructure;
- f. skatter på bränslen, smörjmedel och elektricitet för användning av luftfartyg, fartyg och andra fordon och släpvagnar som ägs av ett högkvarter i alliansen eller används till stöd för högkvarterets officiella verksamhet,
- f. Taxes on fuels, lubricants and electricity for the use of aircraft, vessels, or any other vehicles and trailers owned by or operated in support of Allied Headquarters' official activities;
- g. skatter på bränslen, smörjmedel och elektricitet som används för värme- och/eller kylsystem eller generatorer i verksamheten vid ett högkvarter i alliansen,
- g. Taxes on fuels, lubricants and electricity used for heating and/or cooling systems or power generators in the operation of an Allied Headquarters;

h. användning av hamnar, flygplatser och flygfält enligt samma villkor som Finlands försvarsmakt, när dessa drivs av privata aktörer,

i. flyg-, tåg- och båtbiljetter som ett högkvarter i alliansen köpt för resor i tjänsten,

j. användning på vägar av fordon för den officiella verksamheten vid ett högkvarter i alliansen, inbegripet vägtullar och/eller vägtrafikskatter,

k. verksamhet som omfattas av miljöbestämmelser och miljöprogram, i synnerhet skrotning och bortskaffande av egendom, samt användning av infrastruktur,

l. användning och drift av radio- och tv-apparater och andra telekommunikationsapparater och annan telekommunikationsutrustning som anskaffats för militära syften, inbegripet stämpelskatter och licensavgifter,

m. sändande och mottagande av post och paket som sänds från Finland eller utlandet genom anlitan av finska posttjänster, med undantag för postavgifter som tas ut i enlighet med internationella avtal,

n. medel som överförs till eller av ett högkvarter i alliansen.

3. Befrielseerna enligt denna artikel ska även tillämpas på

a. införsel eller tillhandahållande av varor, annan egendom och tjänster som Finland skaffar på Natos eller särskilt ett högkvarter i alliansens vägnar,

b. varor, annan egendom och tjänster som förs in till eller skaffas i Finland av ett högkvarter i alliansen eller på dess vägnar för att användas av kommersiella företag vars tjänster ett högkvarter i alliansen skaffar genom ett kommersiellt kontrakt som genomförs i eller utanför Finland,

h. Use of harbours, airports and airfields on the same conditions as the Finnish Defence Forces, where these are privately operated;

i. Airline, train, and ferry tickets, purchased by an Allied Headquarters for official travels;

j. Use of public roads, to include road tolls and/or road taxes, for official vehicles of an Allied Headquarters;

k. Activities covered by environmental regulations and programmes, in particular scrapping and disposal of property, and use of infrastructure;

l. Use or operation of radio, TV, or other telecommunication devices and equipment procured for military purposes, to include stamp duties and license fees;

m. Dispatch and receiving of mail and packages from outside or within Finland through its postal services, with the exception of postal charges enforced in accordance with international agreements;

n. Funds transferred to or by an Allied Headquarters.

3. The exemptions provided for in the present Article shall also apply to:

a. Import or supply of goods, other property and to services obtained by Finland acting for NATO or the Allied Headquarters specifically;

b. Goods, other property, as well as services, imported or acquired in Finland by or on behalf of an Allied Headquarters for use by commercial entities, whose services are acquired by an Allied Headquarters through a commercial contract performed within or outside Finland;

c. varor, förnödenheter, annan egendom och tjänster som används i verksamhet inom program vid högkvarter i alliansen som syftar till att höja moralen och öka välbefinnandet, under förutsättning att verksamheten är vederbörligen godkänd av det högkvarter i alliansen som svarar för programmen.

4. Utöver rätten till utförsel och återutförsel och utan att det påverkar tillämpningen av artikel 9 i protokollet och den rätt som ett högkvarter i alliansen har att återförsälja varor i kantiner, kafeterior och mässor och om inte något annat bestäms genom ett beslut av finska myndigheter enligt artikel 20.5 i detta kompletterande avtal, har ett högkvarter i alliansen rätt att överlåta utrustning, överskott och skrot. Denna rättighet omfattar inte varor som säljs eller på annat sätt tillhandahålls i eller genom kantiner, kafeterior och mässor. Med beaktande av att Finland har förköpsrätt kan varor annars överlåtas

a. genom försäljning till enskilda personer eller kommersiella företag med giltigt tillstånd att bedriva handel i Finland under förutsättning att det på varorna betalas finska skatter och tullar baserat på varornas gängse värde vid tidpunkten för överlåtelsen och att varorna och innehavet av dem följer finska lagar och andra författningar och internationella avtal som är tillämpliga på Finland,

b. utan betalning av tullar och skatter, om varorna överläts med anledning av att de blivit förstörda eller skadade eller om de blivit stulna och under förutsättning att finska myndigheter bestyrker omständigheterna och överlåtelsen eller förlusten genom ett behörigt skrotningsintyg eller en behörig tullhandling eller annan lämplig handling,

c. utan betalning av tullar och skatter, om varorna doneras till sammanslutningar, välgörenhetsorganisationer och liknande organisationer, under förutsättning att de är befriade från finsk skatt på de donerade

c. The activities of Allied Headquarters' Morale and Welfare programmes with regard to goods, supplies, other property, as well as services, on the condition that such activities are duly approved by the responsible Allied Headquarters.

4. In addition to the right to export and re-export, and without prejudice to the Protocol, Article 9, and to the right of an Allied Headquarters to resell items in Canteens, Cafeterias and Messes, and unless otherwise directed by a decision of the Finnish authorities under Article 20, paragraph 5 of this Supplementary Agreement, an Allied Headquarters shall have the right to dispose of equipment, surplus, and scrap. This right does not extend to any items being sold or otherwise provided in or through Canteens, Cafeterias or Messes. Acknowledging that Finland shall have the right to first purchase, items may otherwise be disposed of:

a. By sale to individuals or to commercial enterprises, which are duly authorised to trade in Finland on the condition that Finnish taxes and duties, based on market-value at the time of disposal, are paid, and on the condition that the items, as well as the possession thereof, are compliant with Finnish laws and regulations and international agreements as applicable to Finland;

b. Without payment of duties or taxes due to destruction, theft or damage on the condition that the circumstances and disposal is certified by Finnish authorities on an authorised scrapping form, customs or other appropriate document;

c. Without payment of duties or taxes, to entities, charities, and similar organisations, on the condition that they are exempt from Finnish taxes on the donated items, and on the condition that the items, as well as the

varorna och att varorna och innehavet av dem följer finska lagar och andra författningar och internationella avtal som är tillämpliga på Finland.

ARTIKEL 17

KANTINER, KAFETERIOR OCH MÄSSAR

1. De skattebefrielser för högkvarter i alliansen som föreskrivs i artikel 8 i protokollet och artiklarna 16 och 19 i detta kompletterande avtal tillämpas även på införsel till och köp i Finland av livsmedel, utrustning, förnödenheter och andra varor och tjänster i rimliga mängder för verksamheten vid kantiner, kafeterior och mässor som inrättats för försäljning eller utdelning av sådana livsmedel, förnödenheter eller tjänster till medlemmar och deras anhöriga.

2. Högkvarteret i alliansen får driva kantiner, kafeterior och mässor enligt definitionerna i artikel 1.20–1.22 i detta kompletterande avtal antingen självt eller genom en tillståndshavare utan att detta kränker sändande staters rätt att inrätta och driva liknande inrättningar i enlighet med artikel XI.4 i avtalet.

3. Ett högkvarter i alliansen är befriat från skatt på inkomster från försäljnings- och tjänsteverksamheten i sina kantiner, kafeterior och mässor eller från annan verksamhet som syftar till att höja moralen och öka välbefinnandet, oberoende av om högkvarteret bedriver verksamheten självt eller genom en tillståndshavare. Högkvarterets skattebefrielse tillämpas inte på tillståndshavares inkomster och vinster som tillståndshavaren enligt finsk lagstiftning kan vara ansvarig för att rapportera för beskattningen.

4. Alla personer som har tillträde till lokaler och områden som ett högkvarter i alliansen besitter, inbegripet lokalt anställd personal, all personal som arbetar med stöd av kontrakt samt besökare, oberoende av medborgarskap, får köpa eller

possession thereof, are compliant with Finnish laws and regulations and international agreements as applicable to Finland.

ARTICLE 17

CANTEENS, CAFETERIAS AND MESSES

1. The tax exemptions granted to Allied Headquarters in the Protocol, Article 8, and in Article 16 and 19 of this Supplementary Agreement, include import of and purchases in Finland of provisions, equipment, supplies, and other goods and services in reasonable quantities for the operation of Canteens, Cafeterias and Messes, established with the purpose of sales or distribution of such provisions, supplies or services to Members and their Dependents.

2. Without infringing on the rights of sending States to establish and operate similar facilities in accordance with the Agreement, Article XI, paragraph 4, the Allied Headquarters may operate Canteens, Cafeterias, and Messes, as defined in Article 1, paragraph 20 to 22 of this Supplementary Agreement, either directly or through a concessionaire.

3. An Allied Headquarters shall be exempt from taxes on income deriving from sales and services rendered in their Canteens, Cafeterias and Messes, or from other Morale and Welfare activities, whether operated directly or through a concessionaire. The tax exemption enjoyed by the Allied Headquarters does not extend to income or profit earned by a concessionaire and which the concessionaire under Finnish laws may be responsible to report for tax purposes.

4. All persons permitted onto the premises of an Allied Headquarters, to include Local Wage Rate Personnel, all contracted personnel, and visitors, no matter their nationality, may buy or be provided food and drink items to be consumed in the

tillhandahållas mat och dryck för konsumtion i högkvarterets kafeterior och mässar och får köpa varor med högkvarterets eller övningars och evenemangs märkningar för personligt bruk. Detta omfattar inte tillträde till högkvarterets kantiner.

5. Medlemmar och deras anhöriga ska ha tillträde till kantiner för att köpa skattefria och tullfria varor.

6. Köp av ransonerade varor i kantiner, kafeterior och mässar kan begränsas genom åldersgränser eller ransonerar enligt övervägande av högkvarteret i alliansen eller med stöd av arrangemang med Finland, såsom bilagan till detta kompletterande avtal.

7. Ransonerade varor får inte överlåtas till någon annan person genom att säljas, bytas, skänkas eller överlåtas på något annat sätt.

8. Om ett högkvarter i alliansen inte har inrättat egna kantiner, mässar eller kafeterior i Finland, får medlemmar och deras anhöriga använda tjänsterna vid det närmaste högkvarteret i alliansen eller Finlands försvarsmakts tjänster i enlighet med de begränsningar som anges i denna artikel och i enlighet med de begränsningar som gäller tillåtna mängder och rätten till överlåtelse. Medlemmar och deras anhöriga har även rätt att använda sådana tjänster hos sina nationella styrkor, om styrkorna samtycker till det och under samma förutsättningar som föreskrivs i denna artikel.

ARTIKEL 18

IMMUNITET OCH RÄTTIGHETER I FRÅGA OM BESKATTNING FÖR BERÄTTIGADE MEDLEMMAR

1. Berättigade medlemmar och deras anhöriga har, utöver de rättigheter som avses i artikel 8.2 och 8.3 i protokollet, artikel XI.4, XI.5 och XI.6 i avtalet och artiklarna 16 och 17 i detta kompletterande avtal, följande rättigheter, om vars

Allied Headquarters' Cafeterias or Messes, and may purchase Allied Headquarters and exercise and event labelled items for their personal use. This shall not include access to Allied Headquarters' Canteens.

5. Members and their Dependents shall have access to Canteens to purchase tax- and duty-free goods.

6. Purchase of rationed items in Canteens, Cafeterias and Messes may be limited by age restriction or be rationed at the discretion of the Allied Headquarters or due to arrangements with Finland, such as the Annex to this Supplementary Agreement.

7. Rationed items shall not be disposed of by sale, barter, gift or otherwise ceded to any other person.

8. Subject to the specified restrictions on the extent of entitlements in terms of permitted quantities and disposal, and where an Allied Headquarters has not established its own Canteens, Messes, or Cafeterias in Finland, Members and their Dependents shall be permitted to use the facilities of the nearest Allied Headquarters or of Finnish Defence Forces in accordance with the limitations set out in this Article. Equally, Members and their Dependents shall have the right to use such facilities of their national forces, if the latter so agree and subject to the same conditions as laid down in this Article.

ARTICLE 18

FISCAL IMMUNITIES AND ENTITLEMENTS OF ENTITLED MEMBERS

1. Entitled Members and their Dependents shall, in addition to the entitlements in the Protocol, Article 8, paragraphs 2 and 3; the Agreement Article XI, paragraphs 4, 5, and 6; and in this Supplementary Agreement, Articles 16 and 17; enjoy the rights provided

tryggande det kan föreskrivas närmare genom ömsesidiga arrangemang:

a. införsel och köp av personliga ägodelar och möbler i enlighet med bilagan till detta kompletterande avtal,

b. införsel och köp av motorfordon för eget bruk i enlighet med definitionen i bilagan till detta kompletterande avtal; om dessa motorfordon överläts i enlighet med punkt 3, kan de tullfritt och skattefritt ersättas med andra motorfordon som förs in till eller köps i Finland,

c. befrielse från stämpelskatter och licensavgifter på radio- och tv-apparater och andra telekommunikationsapparater i personlig ägo.

2. Medlemmars inkomster och lösa egendom ska beskattas i enlighet med artikel X.1 och X.2 i avtalet och artikel 7 i protokollet, och vid denna beskattning befrias berättigade medlemmar bland annat från årliga vägtrafikskatter, vägtullar och vägavgifter i Finland.

3. I enlighet med de begränsningar som föreskrivs i artikel 17.6 och 17.7 får varor, med undantag för ransonerade varor, som medlemmar och deras anhöriga i enlighet med denna artikel har fört in eller köpt tull-, skatte- och avgiftsfritt inte överlätas i Finland genom att säljas, bytas eller skänkas, utom när det är fråga om

a. utförsel eller återutförsel som utförs av den som åtnjuter privilegierna,

b. överlåtelse mellan personer som åtnjuter samma privilegier,

c. representationsgåvor av ringa värde,

d. donationer till sammanslutningar, välgörenhetsorganisationer och liknande organisationer, under förutsättning att de är befriade från finsk skatt på de donerade varorna,

below, which may be subject to further implementation by mutual arrangements:

a. Import and purchase of personal effects and furniture as in accordance with the Annex to this Supplementary Agreement.

b. Import and purchase of motor vehicles for their personal use as defined in the Annex to this Supplementary Agreement. The motor vehicles may be replaced by further imports or purchases in Finland free of duties and taxes if disposed of in accordance with paragraph 3 below.

c. Exemption from stamp duties, and license fees on any personally owned radio, TV and other telecommunication devices.

2. Taxation on income and moveable property of Members shall be as laid down in the Agreement, Article X, paragraphs 1 and 2, and the Protocol, Article 7, and shall include, inter alia, exemptions for Entitled Members from annual circulation and road taxes, tolls and fees in Finland.

3. With the limitations stated in Article 17, paragraphs 6 and 7 above, items, not including rationed items imported or purchased free of duties, taxes, fees and charges by the Members and their Dependents, under the provisions of this Article, shall not be disposed of in Finland by sale, barter or gift, except for:

a. Export or re-export by the person enjoying the privileges;

b. Disposal between persons enjoying the same privileges;

c. Low value hospitality gifts;

d. Donations to entities, charities, and similar organisations, on the condition that they are exempt from Finnish taxes on the donated items;

e. överlåtelse med anledning av att varorna blivit förstörda eller skadade eller fall där de blivit stulna, under förutsättning att behöriga finska myndigheter bestyrker omständigheterna och överlåtelsen eller förlusten genom ett behörigt skrotningsintyg eller en behörig tullhandling eller andra lämpliga handlingar,

f. varor på vilka de tullar och/eller skatter som tas ut i Finland har betalats baserat på varornas gängse värde vid tidpunkten för överlåtelsen.

ARTIKEL 19

TILLÄMPNING AV IMMUNITET OCH RÄTTIGHETER I FRÅGA OM BESKATTNING

1. Högkvarteret i alliansen har de rättigheter som föreskrivs i artiklarna 16–18 till stöd för dess uppdrag, och detta kompletterande avtal ger inte medlemmarna och deras anhöriga några personliga rättigheter i detta avseende. Administrationen i anslutning till rättigheterna ska ske i enlighet med finsk lagstiftning och skötas av högkvarteret i alliansen, som

a. ska vidta lämpliga åtgärder inom sin behörighet för att utöva tillsyn över tillämpningen av bestämmelserna och föreskrifterna om befrielser från skatter och tullar och för att förhindra missbruk,

b. kan be Finland att bistå vid den rättsliga behandlingen av eventuella missbruk,

c. ska be alla medlemmar och deras anhöriga att vid ankomsten till ett högkvarter i alliansen underteckna en förklaring om erkännande av de begränsningar som föreskrivs i artiklarna 17 och 18,

d. i enlighet med artikel XII.1 i avtalet och artikel 4 i protokollet kan ingå ömsesidiga arrangemang med Finland om bokföringen och administrationen av de rättigheter som anges i denna artikel.

e. Disposal by way of destruction, theft or damage, on the condition that the circumstances and disposal is certified by the concerned Finnish authorities, on an authorised scrapping form, customs, or other appropriate documents;

f. When the required Finnish duties and/or taxes, based on market-value at the time of disposal, have been paid.

ARTICLE 19

APPLICATION OF THE FISCAL IMMUNITIES AND ENTITLEMENTS

1. The entitlements stated in Articles 16 to 18 above are afforded to the Allied Headquarters in support of its mission, and the Members and their Dependents shall not derive any individual rights from this Supplementary Agreement in this regard. The administration of the entitlements shall be subject to Finnish law and to the management of the Allied Headquarters, which:

a. Shall take the appropriate measures, within the scope of its authority, to oversee the correct application of the rules and regulations on relief from taxes and duties and to prevent abuse.

b. May request Finland's assistance to legally pursue any abuse.

c. Shall request all Members and their Dependents to sign a statement on their arrival in an Allied Headquarters acknowledging the restrictions set out in Articles 17 and 18.

d. Pursuant to the Agreement, Article XII, paragraph 1, and the Protocol, Article 4, may conclude mutual arrangements with Finland on the accounting and management of the entitlements described in this Article.

2. För bestyrkande av den status som ett högkvarter i alliansen och berättigade medlemmar har i enlighet med detta kompletterande avtal för blanketter som krävs för skattefria och tullfria köp i andra stater än Finland och för införsel, utförsel och återutförsel av varor ska Finland utse en myndighet som ska bestyrka blanketter som lämnats in av eller genom ett högkvarter i alliansen.

3. Ett högkvarter i alliansen ska lämna den utsedda finska myndigheten en förteckning över de personer som har giltiga rättigheter i enlighet med detta kompletterande avtal. För exakthetens skull ska en förteckning lämnas varje månad.

4. Alla skatter och avgifter som tillämpas i Finland efter undertecknandet av detta kompletterande avtal ska omfattas av befrielser.

5. De bestämmelser i detta kompletterande avtal som gäller privilegier och immunitet i fråga om beskattning för ett NCS-högkvarter i alliansen ska inte ha företräde framför förfarandena för finansiering av Natos infrastrukturprojekt och genomförandet av dem, och bestämmelserna är heller inte avsedda att begränsa eller ha företräde framför sådana rättigheter som Finland ger enskilda stater, internationella organisationer, icke-statliga organisationer och internationella domstolar.

6. Ingen bestämmelse i artiklarna 16–19 ska anses begränsa eller annars påverka vare sig de förfaranden eller de rättigheter som kan tillämpas på Finland enligt avtalet, i synnerhet artikel VII.6 a, artikel IX.2, artikel XI.1, artikel XII och artikel XIII.1–XIII.3, och enligt protokollet, i synnerhet artikel 3.2 och artikel 4.

ARTIKEL 20

2. For the purposes of verifying the status of an Allied Headquarters and Entitled Members under this Supplementary Agreement with regard to forms required to accomplish tax and duty-free purchases in States other than Finland, as well as import, export and re-export of goods, Finland shall appoint an authority to verify forms submitted by or through an Allied Headquarters.

3. An Allied Headquarters shall provide the designated authority in Finland with a list of persons upholding entitlements under this Supplementary Agreement. For the sake of accurateness, such lists shall be provided monthly.

4. Exemption shall be granted for any taxes or fees which may be applied in Finland after this Supplementary Agreement is signed.

5. The provisions in this Supplementary Agreement related to fiscal privileges and immunities of an NCS Allied Headquarters shall not supersede procedures regarding funding of NATO infrastructure projects and their implementation, nor is it the intent to limit or supersede such entitlements granted to a single State or to International and Non-Governmental Organisations, and International Tribunals by Finland.

6. Nothing in the Articles 16 to 19 of this Supplementary Agreement shall be understood to limit or otherwise prejudice neither the procedures nor rights granted to Finland under the Agreement, in particular Article VII, paragraph 6(a), Article IX, paragraph 2, Article XI, paragraph 1, Article XII, and Article XIII, paragraphs 1 to 3; and under the Protocol, in particular Article 3, paragraph 2, and Article 4.

ARTICLE 20

*SKYDD FÖR MILJÖ, HÄLSA OCH
SÄKERHET*

1. Finska lagar och andra författningar som gäller miljöskydd och skydd för hälsa och säkerhet ska i den utsträckning det är möjligt tillämpas som miniminormer för högkvarter i alliansen på motsvarande sätt som för Finlands försvarsmakt, liksom alla Natos relevanta standardiseringsavtal och anvisningar, med beaktande av de befrielser som föreskrivs i detta kompletterande avtal och utan att det påverkar tillämpningen av artikel II i avtalet. Om det är juridiskt, operativt eller annars tekniskt omöjligt, ska de finska myndigheterna och högkvarteret i alliansen utan dröjsmål enas om andra sätt att uppnå det gemensamt överenskomna skyddet. De förfaranden som föreskrivs i artikel 4.3 i detta kompletterande avtal ska tillämpas på alla tillståndsförfaranden och andra officiella förfaranden som behövs för den verksamhet som avses i denna artikel.

2. Högkvarteret i alliansen ska, med bistånd av Finland i enlighet med punkt 6, kontrollera om högkvarterets verksamhet överensstämmer med finska lagar och andra författningar om miljöskydd. Denna kontroll ska omfatta, men inte begränsas till, identifiering och bedömning av potentiella miljökonsekvenser i syfte att förhindra och minimera eventuella negativa miljökonsekvenser och, om skadliga konsekvenser inte kan undvikas, vidta lämpliga hjälpåtgärder. I samband med detta ska särskild vikt fästas vid verksamhet som berör användning och lagring av farliga varor samt gas- och kemikalieutsläpp, bullernivåer, utbildnings- och övningsområden och bortskaffande av alla typer av avfall.

3. Vid transport, överföring, lagring och hantering av farligt gods och vid ovanligt stora transporter ska de normer och bestämmelser som tillämpas på Finlands försvarsmakt iaktas och ska de internationella avtal som gäller i Finland och

*PROTECTION OF THE ENVIRONMENT,
HEALTH, AND SAFETY*

1. Without prejudice to the Agreement, Article II, and acknowledging exemptions provided in this Supplementary Agreement, Finnish laws and regulations regarding protection of the environment, and health and safety and, in the same manner they are applicable to the Finnish Defence Forces, shall, to the extent possible serve as the minimum standard for an Allied Headquarters, just as all relevant NATO Standardisation Agreements and guidance shall be applied. Where this is legally, operationally, or otherwise technically impossible, the Finnish authorities and the Allied Headquarters shall, without delay, agree on other means to achieve the mutually agreed protections. The proceedings stipulated in Article 4, paragraph 3 of this Supplementary Agreement shall be applied for any authorisations and other official processes that may be required for the activities stipulated in this Article.

2. The Allied Headquarters shall, with the assistance of Finland envisaged in paragraph 6 below, analyse the compatibility of the Allied Headquarters' activities with Finnish environmental laws and regulations. Such considerations shall include, but shall not be limited to, identification and assessment of potential environmental impacts and effects, in order to prevent and minimise the possible adverse environmental effects and, where detrimental effects are unavoidable, to take appropriate remedial measures. In this regard, special attention shall be paid to activities regarding use and storage of dangerous goods, as well as emissions of gases and chemicals, levels of noise, areas for training and exercises, and disposal of all kinds of refuse.

3. Transportation, transfer, storage and handling of dangerous goods and oversized transportation shall be in accordance with the standards and regulations applicable to the Finnish Defence Forces and shall take due account of international agreements in

Natos relevanta standardiseringsavtal och anvisningar beaktas.

4. På byggnadsarbeten och annan verksamhet som ett högkvarter i alliansen genomför ska högkvarteret tillämpa minst sådana normer för miljö och byggande (inbegripet skydd för hälsa och säkerhet) som motsvarar de normer, bestämmelser och föreskrifter som tillämpas på Finlands försvarsmakt. Utan att det påverkar de skyldigheter i fråga om anställning av lokal arbetskraft som föreskrivs i artikel IX.4 i avtalet ska ett högkvarter i alliansen sträva efter att i den utsträckning det är möjligt följa finska bestämmelser om arbetshälsa och arbetarskydd, och om det är juridiskt, operativt eller annars tekniskt omöjligt, ska de finska myndigheterna och högkvarteret i alliansen utan dröjsmål enas om andra sätt att uppnå det eftersträfvade skyddet.

5. Om införsel av en produkt är förbjuden enligt finsk lagstiftning, får ett högkvarter i alliansen föra in produkten med Finlands samtycke, under förutsättning att införseln inte strider mot andra tillämpliga internationella förpliktelser och att den inte äventyrar folkhälsan eller djurs eller växters hälsa. Ett högkvarter i alliansen och Finland ska komma överens om de produktkategorier som Finland godkänner införsel av i enlighet med denna bestämmelse.

6. De behöriga finska myndigheterna ska bistå vid undersökningar av om ett högkvarter i alliansen i sin verksamhet följer finska lagar och andra författningar om miljöskydd, arbetshälsa och arbetarskydd samt ge anvisningar och information om de bestämmelser, normer osv. som nämns ovan och ge högkvarteret handledning i dessa frågor. De behöriga finska myndigheterna ska lämna ett högkvarter i alliansen de finska bestämmelser som avses ovan på engelska, när högkvarteret ber om det.

force in Finland as well as relevant NATO Standardisation Agreements and guidance.

4. For construction and engineering works, as well as other activities undertaken by an Allied Headquarters, the concerned Allied Headquarters shall, as a minimum, set environmental, construction and engineering (to include health and safety) standards comparable to the standards, rules and regulations applicable to the Finnish Defence Forces. Without prejudice to the obligations relating to the employment of a local workforce under the Agreement, Article IX, paragraph 4, an Allied Headquarters shall endeavour to comply with Finnish occupational health and safety regulations to the extent possible, and, where this is legally, operationally, or otherwise technically impossible, the Finnish authorities and the Allied Headquarters shall, without delay, agree on other means to achieve the desired protections.

5. Where Finnish law prohibits the importation of certain articles, such articles may, with the approval of Finland, and provided that this is not contrary to other international obligations undertaken nor that public health, animal or plant health is endangered thereby, be imported by an Allied Headquarters. An Allied Headquarters and Finland shall agree on categories of articles, the import of which is approved by Finland under this provision.

6. The appropriate Finnish authorities shall provide assistance to examine the compatibility of an Allied Headquarters activities with Finnish environmental, occupational health and safety laws and regulations as well as guidance and information on the regulations, standards, etc. mentioned above, and shall advise an Allied Headquarters in this regard. The Finnish regulations referred to above shall be provided to an Allied Headquarters by the concerned Finnish authorities in the English language, when requested to do so by an Allied Headquarters.

7. På alla tullar, skatter, avgifter och kostnader i fråga om miljöskydd, arbetshälsa och arbetarskydd tillämpas artikel 16.

ARTIKEL 21

HÄLSOSKYDD

1. Ett högkvarter i alliansen ska respektera de finska bestämmelserna för förebyggande och bekämpning av smittsamma sjukdomar, djursjukdomar och växtskadegörare och tillämpa dem med stöd av och i samordning med Finland.

2. Finland ska ge stöd och bistånd i nödsituationer som omfattar lokala, nationella eller internationella smittsamma sjukdomar. Ett högkvarter i alliansen ska i dessa syften ge tillträde till sina lokaler och områden i enlighet med artikel 5.

3. Ett högkvarter i alliansen och finska myndigheter ska utan dröjsmål underrätta varandra om konstaterade och misstänkta utbrott, spridning och eliminering av allvarliga epidemiska smittsamma sjukdomar och om de åtgärder som vidtagits med avseende på detta.

4. Om ett högkvarter i alliansen anser att det behöver vidta hälsoskyddsåtgärder inom de lokaler och områden som högkvarteret tillhandahållits att förfoga över, ska högkvarteret samordna genomförandet av åtgärderna med de behöriga finska myndigheterna.

5. De behöriga finska myndigheterna ska lämna ett högkvarter i alliansen de finska bestämmelser som avses ovan och all information i frågan på engelska eller franska.

ARTIKEL 22

SJUKVÅRD OCH TANDVÅRD

7. All environmental, occupational health and safety duties, taxes, fees, and charges shall be resolved as laid down by Article 16 of this Supplementary Agreement.

ARTICLE 21

PROTECTION OF HEALTH

1. An Allied Headquarters shall respect Finnish regulations for the prevention and control of infectious diseases in humans, animals, and plants, and for prevention of control of plant pests, and apply them with the support of and in coordination with Finland.

2. Finland shall provide means and assistance in case of emergency situations involving local, national or international infectious diseases. An Allied Headquarters shall for these purposes provide access to their facilities in accordance with Article 5 of this Supplementary Agreement.

3. An Allied Headquarters and Finnish authorities shall promptly inform each other of the outbreak or suspected outbreak, transmission and elimination of any severe epidemic infectious diseases and of the measures taken in this regard.

4. If an Allied Headquarters deems it necessary to take health protection measures within the facilities and premises made available for its use, it shall coordinate the execution of such means with the concerned Finnish authorities.

5. The Finnish regulations referred to above and any related information shall be provided to an Allied Headquarters by the concerned Finnish authorities in the English or French languages.

ARTICLE 22

MEDICAL AND DENTAL SERVICES

I enlighet med artikel IX.5 i avtalet ska Finland låta medlemmar och deras anhöriga få sjukvård och tandvård, inbegripet sjukhusvård, på villkor som fastslagits eller som överenskomms mellan Finland och högkvarteret i alliansen eller den sändande staten, enligt vad som är tillämpligt. Finland ska vidta alla åtgärder som behövs för att säkerställa att det finns sådana bestämmelser om förfarandet som förebygger att vården fördröjs eller vägras på grund av avsaknad av finsk personbeteckning, registrering eller andra bevis som finska medborgare vanligen använder för att styrka sin status.

ARTIKEL 23

EVAKUERING AV MEDLEMMAR AV ETT HÖGKVARTER I ALLIANSEN OCH DERAS ANHÖRIGA

På evakuering av medlemmar och deras anhöriga i nödsituationer tillämpas separata arrangemang mellan de berörda sändande staterna och Finland. Finland och ett högkvarter i alliansen ska samordna lämpliga förfaranden för att garantera att de medlemmar och deras anhöriga som inte evakueras av den sändande staten evakueras utan dröjsmål.

ARTIKEL 24

KORRESPONDENS OCH KOMMUNIKATION

1. För officiell kommunikation och korrespondens ska ett högkvarter i alliansen ha tillgång till fasta telefonnät, mobilnät, satellittelefonsystem, internettjänster, telekommunikationstjänster och andra informations- och kommunikationstekniska tjänster, inbegripet radio- och tv-tjänster, markbundna och satellitbaserade tjänster och posttjänster i Finland, oberoende av om tjänsten tillhandahålls av en kommersiell eller offentlig aktör. Finland ska inte vidta några rättsliga eller andra liknande åtgärder som kränker rätten för ett högkvarter i alliansen att ingå avtal med dessa privata tjänstetillhandahållare på samma villkor som Finlands försvarsmakt. Finland ska på

Pursuant to the Agreement, Article IX, paragraph 5, Finland shall permit Members and their Dependents to receive medical and dental care, including hospitalization, on terms established or to be agreed between Finland and the Allied Headquarters or the Sending States, as appropriate. Finland shall take all necessary measures to ensure that procedural provisions exist to prevent delay or denial of such care by reason of lack of Finnish personal or identification number, registration or other proof of status normally used by Finnish nationals.

ARTICLE 23

EVACUATION OF MEMBERS OF AN ALLIED HEADQUARTERS AND THEIR DEPENDENTS

Evacuation of Members and their Dependents, in case of emergency situations, will be subject to separate arrangements between the Sending States in question and Finland. Finland and an Allied Headquarters shall coordinate adequate procedures to ensure prompt evacuation of Members and their Dependents not subject to evacuation by a Sending State.

ARTICLE 24

CORRESPONDENCE AND COMMUNICATION

1. For the purposes of official communications and correspondence, an Allied Headquarters shall have access to fixed line, mobile as well as satellite phone systems, internet services, telecommunication and any other information and communication services, to include radio and TV, land and satellite services, and postal services in Finland, irrespective of whether the service is operated commercially or publicly. Finland shall impose no such legal or other similar measures that would interfere with an Allied Headquarters' right to conclude agreements with these private service providers on the same terms and conditions as Finnish

begäran av ett högkvarter i alliansen vidta alla åtgärder som behövs för att ett högkvarter i alliansen ska omfattas av samma kontrakt som Finlands försvarsmakt.

2. Ett högkvarter i alliansen ska åtminstone ha tillgång till Finlands försvarsmakts kommunikations-, kurir- och posttjänster på motsvarande villkor som Finlands försvarsmakt, under förutsättning att Finlands försvarsmakt tillhandahåller dessa tjänster. Om tjänsterna tillhandahålls av privata tjänstetillhandahållare, ska ett högkvarter i alliansen enas om villkoren bilateralt med tjänstetillhandahållarna.

3. Ett högkvarter i alliansen och, i enlighet med den policy som godkänts av Nordatlantiska rådet, Natos tillämpliga standardiseringsavtal och senare avtal, en part i nordatlantiska fördraget kan på egen bekostnad och i samordning med Finland inrätta och förvalta fasta telefonnät, mobilnät, satellittelefonsystem, internettjänster, post- och kurirtjänster och andra kommunikations- och informationssystemtjänster i Finland för officiellt och privat bruk för högkvarteret i alliansen och dess medlemmar.

4. Ett högkvarter i alliansen får inrätta, förvalta och använda säkerhetsskyddsklassificerade och icke-säkerhetsskyddsklassificerade nätverk, system och sätt för skyddad och krypterad kommunikation i Finland och, om systemen används enbart av ett högkvarter i alliansen, övervaka systemen med anledning av säkerheten och för andra tillåtna syften.

5. I enlighet med artikel XI.3 i avtalet ska finska myndigheter inte tillämpa begränsningar, inspektioner, censur, fördröjningar eller annan övervakning på sådan korrespondens och kommunikation vid ett högkvarter i alliansen som märkts som eller annars förklarats vara officiell, om inte högkvarteret har hävt denna immunitet. På motsvarande sätt får officiell

Defence Forces. Finland shall, on the request of an Allied Headquarters, take all adequate measures to include an Allied Headquarters in the same contracts that Finnish Defence Forces are under.

2. An Allied Headquarters shall, as a minimum, have access to Finnish Defence Forces' military communication, courier and postal services on terms and conditions comparable to those enjoyed by Finnish Defence Forces provided that these services are provided by the Finnish Defence Forces. If these services are provided by private service providers, an Allied Headquarters shall agree the terms and conditions bilaterally with these service providers.

3. An Allied Headquarters and, in accordance with North Atlantic Council approved policy, applicable NATO Standardisation Agreements and subsequent agreements, a Party to the North Atlantic Treaty may establish and operate, at their own expense and subject to coordination with Finland, fixed line, mobile as well as satellite phone systems, internet services, postal and courier services, and any other communication and information system services in Finland for the official and private use of the Allied Headquarters and its Members.

4. An Allied Headquarters shall be allowed to establish, operate and use classified and unclassified networks, systems and means of secure and cipher communication in Finland, and, provided that the systems are exclusively used by an Allied Headquarters, to conduct monitoring of those systems for security reasons and other authorised purposes.

5. Consistent with the Agreement, Article XI, paragraph 3, any official correspondence or communication of an Allied Headquarters, marked or otherwise declared as official, shall not be subject to any restrictions, inspection, censorship, delay, or other control by Finnish authorities, unless the Allied Headquarters waived this immunity. Similarly, official

korrespondens och officiella paketförsändelser vid en sändande stat som är företrädd vid högkvarteret i alliansen sändas på diplomatisk väg eller via militära posttjänster, om sådana finns att tillgå, utan att Finland tillämpar begränsningar, inspektioner, censur, fördröjningar eller annan övervakning. Sådan post och sådant material ska märkas med ordet ”Officiell”.

6. Ett högkvarter i alliansen har rätt att sända och ta emot officiell korrespondens och officiella paketförsändelser med kurir eller i förseglade säckar, och det ska åtnjuta den immunitet och de privilegier som beviljas diplomatiska kurirer och försändelser.

ARTIKEL 25

TELEKOMMUNIKATIONSTJÄNSTER

1. I enlighet med separata arrangemang med de behöriga finska myndigheterna om platsen för och närmare teknisk information om utrustning får ett högkvarter i alliansen antingen tillfälligt eller permanent, inom eller utanför de lokaler och områden som högkvarteret disponerar, föra in, inrätta, använda, förvalta och upprätthålla sådana telekommunikationssystem och militärradiostationer som högkvarteret kan behöva för sin officiella verksamhet.

2. Finland ska ansvara för frekvensspektrumförvaltningen. Ett högkvarter i alliansen och de finska myndigheter som svarar för frekvensspektrumförvaltningen ska fastställa de frekvenser som används av ett högkvarter i alliansen och parametrarna för dem i enlighet med de förfaranden som Natos behöriga myndighet har fastställt. Ett högkvarter i alliansen och Finland ska vidta alla åtgärder som behövs för att undvika och eliminera skadliga störningar hos varandra och hos civila telekommunikationstjänster och elkraftverk. Ett högkvarter i alliansen kan vidta de säkerhetsåtgärder som behövs för att skydda högkvarterets kommunikation i Finland med anledning av säkerheten och skydd för styrkorna, under förutsättning att

correspondence and packages of a Sending State, represented at the Allied Headquarters, may be sent through diplomatic channels or military postal service channels, where such are available, without any restrictions, inspection, censorship, delay, or other control by Finland. Such mail or material will be marked with the term “Official”.

6. An Allied Headquarters shall be entitled to send and receive official correspondence and packages by courier or in sealed bags, and shall enjoy the immunities and privileges accorded to diplomatic couriers and bags.

ARTICLE 25

TELECOMMUNICATION SERVICES

1. Subject to further arrangements with the appropriate Finnish authorities regarding locations and technical details of equipment, an Allied Headquarters may import, establish, access, operate and maintain, on either a temporary or non-temporary basis, inside or outside the premises occupied by it, such telecommunications facilities and military radio stations as may be required for its official activities.

2. Finland shall remain responsible and liable for spectrum management. Frequencies to be used by an Allied Headquarters, together with their parameters, shall be established by an Allied Headquarters and the Finnish authorities responsible for spectrum management in accordance with the procedures set up by the appropriate NATO authority. An Allied Headquarters and Finland shall take all necessary measures to avoid and eliminate harmful interference with each other and with civilian telecommunication services and electrical power facilities. Subject to prior coordination with the appropriate Finnish authorities, an Allied Headquarters may employ necessary security measures to protect the Allied Headquarters’

åtgärderna på förhand samordnas med de behöriga finska myndigheterna.

3. Telekommunikationssystem och militärradiostationer får användas endast för officiella syften i enlighet med ovanstående punkt.

4. Finland ska inte påföra ett högkvarter i alliansen kostnader för användningen av det elektromagnetiska spektrum som anvisats enbart för militärt bruk. Ett högkvarter i alliansen ska behandlas i enlighet med Natos policy eller, om ingen policy finns, på samma sätt som Finlands försvarsmakt när det gäller användningen av frekvenser som anvisats för civila tjänster och system.

5. Ansökningar som gäller trådtelefon-, telegraf- och/eller informationssystem och -förbindelser ska lämnas i enlighet med de förfaranden som Natos behöriga myndighet fastställt.

6. Finland ska inte vidta några rättsliga eller andra liknande åtgärder som kränker rätten för ett högkvarter i alliansen att ingå avtal med privata tillhandahållare av telekommunikationstjänster på samma villkor som Finlands försvarsmakt. Finland ska på begäran av ett högkvarter i alliansen vidta alla åtgärder som behövs för att ett högkvarter i alliansen ska omfattas av samma kontrakt som Finlands försvarsmakt.

7. Vid inrättande och förvaltning av telekommunikationssystem ska ett högkvarter i alliansen tillämpa de bestämmelser som Internationella teleunionen godkänt och andra internationella eller regionala bestämmelser om telekommunikation som är bindande för Finland samt finska lagar och andra författningar. Ett högkvarter i alliansen är undantaget från denna bestämmelse i den utsträckning som bestämmelsen heller inte tillämpas på Finlands försvarsmakt.

8. Ett högkvarter i alliansen har rätt att sända och ta emot chiffrerade meddelanden och data.

communications in Finland for reasons of security and force protection.

3. Telecommunication facilities and military radio stations shall be used exclusively for official purposes in accordance with the paragraph above.

4. Finland shall not charge an Allied Headquarters for the use of the electromagnetic spectrum allocated solely for military use. An Allied Headquarters shall be treated consistent with NATO policy, and where no policy is provided, in the same manner as the Finnish Defence Forces regarding the use of frequencies allocated for civilian services and systems.

5. Applications regarding wire telephone and telegraph and/or data systems and circuits shall be submitted in accordance with the procedures established by the correspondent NATO authority.

6. Finland shall impose no such legal or other similar measures that would interfere with an Allied Headquarters' right to conclude agreements with the private telecommunication service providers on the same terms and conditions as Finnish Defence Forces. Finland shall, on the request of an Allied Headquarters, take all adequate measures to include an Allied Headquarters in the same contracts that Finnish Defence Forces are under.

7. In establishing and operating telecommunications facilities, an Allied Headquarters shall apply the provisions approved by the International Telecommunications Union and any other international or regional telecommunications regulations binding upon Finland, as well as Finnish laws and regulations. An Allied Headquarters shall be exempt from this provision to the extent that such exemption is granted to the Finnish Defence Forces.

8. An Allied Headquarters shall be entitled to send and receive messages and data in cipher.

ARTIKEL 26

ÖVERVAKNING INOM OCH UTANFÖR LOKALER OCH OMRÅDEN

1. I enlighet med artikel VII.10 a i avtalet och artikel 3.2 i protokollet har ett högkvarter i alliansen rätt att övervaka de lokaler och områden som högkvarteret disponerar. Säkerhetspersonalen vid ett högkvarter i alliansen får vidta alla nödvändiga och proportionerliga åtgärder för att säkerställa upprätthållandet av ordning, disciplin och säkerhet inom sådana lokaler och områden. Denna behörighet ska utövas på det sätt som anges i Natos policy och i enlighet med senare arrangemang med Finland. De behöriga finska myndigheterna ska på begäran bistå chefen för ett högkvarter i alliansen eller den förordnade företrädaren.

2. Utanför lokaler och områden som ett högkvarter i alliansen disponerar ansvar finska myndigheter för upprätthållandet av ordning och säkerhet. Utanför lokaler och områden som ett högkvarter i alliansen disponerar ska högkvarterets säkerhetspersonal anlitas endast under de omständigheter och på de villkor som anges i artikel VII.10 b i avtalet.

3. I enlighet med artikel VII.5 b i avtalet och artikel 4 i protokollet ska chefen för ett högkvarter i alliansen eller den förordnade företrädaren utan dröjsmål underrättas om anhållande eller annat frihetsberövande av en medlem eller anhörig.

4. En medlem som inte är finsk medborgare eller stadigvarande bosatt i Finland kan delges domstolsförordnanden, böter och kallelser genom förmedling av chefen för det högkvarter i alliansen där medlemmen är placerad.

ARTIKEL 27

ARTICLE 26

POLICING ON AND OFF PREMISES

1. In accordance with the Agreement, Article VII, paragraph 10 (a), and the Protocol, Article 3, paragraph 2, an Allied Headquarters shall have the right to police any premises occupied by it. The Security Staff of an Allied Headquarters may take all necessary and proportionate measures to ensure the maintenance of order, discipline and security on such premises. This authority shall be exercised as defined in NATO policy and subject to subsequent arrangements with Finland. Finland shall render assistance by the appropriate authorities to the Head of an Allied Headquarters or the designated representative, when so requested.

2. The exercise of police powers outside an Allied Headquarters' premises shall be the responsibility of the Finnish authorities. Outside an Allied Headquarters' premises, an Allied Headquarters' Security Staff shall only be employed in the circumstances and under the conditions specified in Article VII, paragraph 10 (b) of the Agreement.

3. In accordance with the Agreement, Article VII, paragraph 5 (b), and the Protocol, Article 4, the Head of an Allied Headquarters, or the designated representative, shall be promptly notified of the arrest or other detention of any Member or of their Dependents.

4. Writs, fines, and summons issued against Members who are not Finnish nationals or ordinarily residents in Finland may be served through the Head of an Allied Headquarters to which they are attached.

ARTICLE 27

SECURITY AND FORCE PROTECTION

*SÄKERHET SAMT SKYDD FÖR
STYRKORNA*

1. Finland ansvarar till alla delar för skyddet för styrkorna, inbegripet riskbedömning, planering, organisering och genomförande, i enlighet med de nationella normer som Finland tillämpar på motsvarande enhet (högkvarter, individ, grupp osv.) i följande situationer:

- a. skydd av de yttre gränserna för ett högkvarter i alliansen,
- b. skydd för möten som ett högkvarter i alliansen ordnar utanför sina lokaler och områden,
- c. skydd för personer med vip-status som placerats vid eller besöker ett högkvarter i alliansen eller som annars deltar i evenemang som ordnas av ett högkvarter i alliansen.

2. Finska myndigheter och ett högkvarter i alliansen ska ha ett nära samarbete när det gäller verksamhet enligt denna artikel. Finland och ett högkvarter i alliansen ska utbyta information om skydd för styrkorna och om säkerhetshot.

3. En sändande stat och Finland ska genom separata bilaterala avtal komma överens om eventuella krav på särskilda säkerhetsarrangemang som den sändande staten har när det gäller exempelvis personskydd för medlemmar av dess personal.

ARTIKEL 28

VAPEN

1. Medlemmar får, utan att det påverkar tillämpningen av artikel VI i avtalet, inneha och bära tjänstevapen i enlighet med tillämpliga bilaterala avtal mellan den sändande staten och Finland.

1. Finland is responsible for all aspects of force protection, including risk assessment, planning, provision and implementation, to Finnish national standards for an equivalent entity (headquarters, individual, group, etc.), in the following scenarios:

- a. Perimeter protection of an Allied Headquarters.
- b. Protection of meetings organised by an Allied Headquarters but held outside of the premises of that Allied Headquarters.
- c. Protection of VIPs, either based within the Allied Headquarters or visiting the Allied Headquarters, or otherwise taking part in events organised by an Allied Headquarters.

2. Finnish authorities and an Allied Headquarters shall cooperate closely concerning activities under this Article. Finland and an Allied Headquarters shall exchange information concerning both force protection and security threats.

3. Any requirements by a Sending State for special security arrangements such as close protection of its staff members shall be agreed separately under bilateral agreements concluded between that Sending State and Finland.

ARTICLE 28

ARMS

1. Without prejudice to the Agreement, Article VI, Members may possess and carry service weapons in accordance with bilateral agreements concluded between a Sending State and Finland, as applicable.

2. Finsk lagstiftning ska tillämpas på alla frågor som gäller vapen och ammunition i privat ägo.

ARTIKEL 29

TRAFIKREGLER OCH MOTORFORDON

1. Finska trafikregler ska tillämpas på användningen av motorfordon och släpvagnar som ett högkvarter i alliansen har för tjänstebruk och på personligt bruk av dess medlemmars och deras anhörigas privata motorfordon, släpvagnar och farkoster, oberoende av typ, med undantag för de befrielser som föreskrivs i detta kompletterande avtal.

2. Motorfordon och släpvagnar som ett högkvarter i alliansen har för tjänstebruk, oberoende av typ, ska beviljas samma befrielser från finska trafikregler som Finlands försvarsmakt har.

3. Om ett högkvarter i alliansen anser att det behövs, och med tillbörlig hänsyn till allmän ordning och säkerhet och miljöskydd, ska Finland när det gäller motorfordon och släpvagnar som högkvarteret i alliansen har för tjänstebruk, oberoende av typ, bevilja befrielser från finska bestämmelser om krav som gäller konstruktionen och formgivningen av och utrustningen på sådana motorfordon och släpvagnar.

4. Privatägda motorfordon, oberoende av typ, och släpvagnar som förs in tillfälligt i enlighet med artikel XI.6 i avtalet och artikel 8.3 i protokollet ska under tiden för införseln omfattas endast av de minimibestämmelser som i Finland tillämpas på konstruktionen och formgivningen av och utrustningen på motorfordon och släpvagnar som används på vägar, med beaktande av allmän ordning och säkerhet.

ARTIKEL 30

KÖRTILLSTÅND

2. Finnish law shall apply to all matters concerning privately owned arms and ammunition.

ARTICLE 29

TRAFFIC REGULATIONS AND MOTOR VEHICLES

1. With the exception of exemptions provided in this Supplementary Agreement, Finnish traffic regulations shall apply to the operation of official motor vehicles and trailers of an Allied Headquarters and to the personal use of private motor vehicles, trailers, and watercrafts of its Members and their Dependents, regardless of type.

2. An Allied Headquarters' official motor vehicles and trailers, regardless of their type, shall be afforded the same exemptions from Finnish traffic regulations as are afforded to Finnish Defence Forces.

3. If considered necessary by the Allied Headquarters, and paying due regard to public safety and order, and protection of the environment, Finland shall, in respect of official motor vehicles and trailers of an Allied Headquarters, grant exemptions from Finnish regulations concerning the specifications on construction, design and equipment of such motor vehicles and trailers, regardless of their type.

4. Privately owned motor vehicles of any type and trailers temporarily imported in accordance with the Agreement, Article XI, paragraph 6, and the Protocol, Article 8, paragraph 3, shall for the period of such importation, be subject only to the minimum construction, design and equipment regulations applicable to road motor vehicles and trailers in Finland, taking at the same time due account of public safety and order.

ARTICLE 30

DRIVING LICENCES

1. Bestämmelserna i artikel IV i avtalet ska tillämpas på alla medlemmar och ska även omfatta deras anhöriga, om den anhörige uppfyller de finska kraven för beviljande av körtillstånd. Om de finska bestämmelserna så kräver, ska Finland utfärda ett finskt körtillstånd utan ytterligare prov eller avgifter eller krav på överlämnande eller deponering av det ursprungliga körtillståndet. På begäran av Finland ska högkvarteret i alliansen lämna en bekräftelse på att personen är medlem eller anhörig till en medlem.

2. Medlemmar och deras anhöriga som uppfyller de finska kraven för beviljande av körtillstånd ska under sin vistelse i Finland tillåtas att skaffa ett finskt körtillstånd när de uppfyller kraven i de tillämpliga finska bestämmelserna.

ARTIKEL 31

REGISTRERINGSSKYLTAR

1. Finland ska registrera, tills vidare eller interimistiskt, samt avregistrera motorfordon och släpvagnar som ett högkvarter i alliansen har för tjänstebruk och dess medlemmars och deras anhörigas privata motorfordon och släpvagnar, oberoende av typ, och utfärda registreringsskyltar och registreringsintyg eller tillfälliga registreringsintyg samt de märkningar som krävs, i enlighet med de villkor som föreskrivs i detta kompletterande avtal och i enlighet med separata arrangemang med Finland.

2. Ett högkvarter i alliansen får, utan att det påverkar tillämpningen av punkt 1 i denna artikel eller artikel XI i avtalet, i enlighet med separata arrangemang med Finland sköta registreringen av de motorfordon och släpvagnar som högkvarteret har för tjänstebruk, oberoende av typ.

3. Om ett militärstrategiskt högkvarter anser att det är nödvändigt med anledning av säkerheten och för att skydda styrkorna, och om ett högkvarter i alliansen begär det, ska

1. The provisions of the Agreement, Article IV, shall apply to all Members and shall extend to their Dependents, on the condition that the Dependent satisfies the driving requirements in Finland. If so required by Finnish regulations, Finland shall issue a Finnish driver's licence, without additional tests, fees, or requesting the surrender or deposit of the original licence. Upon request of Finland, the concerned Allied Headquarters shall provide an endorsement to confirm that an individual is a Member or the Dependent of such a Member.

2. Whilst in Finland, Members and their Dependents who satisfy the driving requirements in Finland shall be permitted to acquire a Finnish driving license after complying with the appropriate Finnish regulations.

ARTICLE 31

REGISTRATION PLATES

1. Finland shall register, temporarily register, deregister, and issue registration plates and registration certificates or temporary registration certificates and required markings for the official motor vehicles and trailers of an Allied Headquarters and of the Members' and their Dependents' private motor vehicles and trailers, regardless of their type, in accordance with the terms set out in this Supplementary Agreement, subject to further arrangements with Finland.

2. Without prejudice to paragraph 1 of this Article, or the Agreement, Article XI, an Allied Headquarters shall, subject to further arrangements with Finland, be entitled to perform the registration of its official motor vehicles and trailers, regardless of their type.

3. If a Supreme Headquarters deems it essential for security reasons and as a force protection measure and subject to a request by an Allied Headquarters, access to the

åtkomsten till registeruppgifter om motorfordon och släpvagnar för tjänstebruk och privatägda motorfordon och släpvagnar begränsas till aktörer som enligt finsk lagstiftning har obegränsad åtkomst till dessa uppgifter. Detta ska inte betraktas som ett frivilligt avstående från de rättigheter och den immunitet som föreskrivs i artiklarna 7 och 16–19 i detta kompletterande avtal.

4. Inga avgifter ska tas ut för registrering av och registreringsskyltar för motorfordon och släpvagnar för tjänstebruk, medan endast en avgift för de faktiska kostnaderna ska tas ut för registrering av och utfärdande av registreringsskyltar för privatägda motorfordon och släpvagnar och för utfärdande av täckande registreringsskyltar i Finland.

5. Ingen bestämmelse i denna artikel ska anses strida mot eller utgöra ett hinder för de rättigheter som högkvarter i alliansen i enlighet med artiklarna 4, 8 och 13 i protokollet och som sändande stater i enlighet med artikel XI i avtalet har att tillfälligt föra in och återutföra tjänstefordon på de villkor och med de handlingar som föreskrivs i avtalet.

6. Privatägda motorfordon och släpvagnar som är registrerade i Finland ska genomgå periodiska tekniska besiktningar i enlighet med tillämplig finsk lagstiftning.

registration data of official motor vehicles and trailers, and privately owned motor vehicles and trailers shall be limited to institutions authorised under Finnish law to have full access to such data. This shall not be understood as a voluntary waiver of entitlements and immunities set up in Articles 7, 16 to 19 of this Supplementary Agreement.

4. Registration and registration plates shall be provided free of charge for official motor vehicles and trailers, whereas Finland registration of and issuance of registration plates for privately owned motor vehicles and trailers, and of cover registration plates, shall be provided at actual cost only.

5. Nothing in this Article shall be understood to contradict or impede the rights afforded to an Allied Headquarters under the Protocol, Articles 4, 8, and 13, or to a Sending State under the Agreement, Article XI, to temporarily import and re-export service vehicles on the conditions and subject to the documentation stipulated in the Agreement.

6. Privately-owned motor vehicles and trailers registered in the territory of Finland shall be subject to periodic technical inspections in accordance with Finnish regulations, where applicable.

ARTIKEL 32

SOLDATKLUBBAR, RABATTER FÖR FÄRDBILJETTER SAMT IDROTTSTJÄNSTER

Finland ska i enlighet med separata lokala arrangemang, och utan att det påverkar tillämpningen av artikel IX.6 i avtalet, ge medlemmar och deras anhöriga tillgång till befintliga idrottstjänster och andra tjänster och klubbar för militärpersoner och bevilja dem förmåner och rabatter för färdbiljetter på samma villkor, inbegripet avgifter och taxor, som tillämpas på medlemmar av Finlands försvarsmakt och deras anhöriga.

ARTICLE 32

MILITARY CLUBS, TRAVEL CONCESSIONS, AND SPORT FACILITIES

Subject to further local arrangements and without prejudice to Agreement, Article IX, paragraph 6, Finland shall grant Members and their Dependents access to military amenities and clubs, travel concessions and discounts, and sport facilities, where these exist, at the same conditions to include costs and rates, as those applied to Members of the Finnish Defence Forces and their Dependents.

ARTIKEL 33

FOSTRAN OCH UTBILDNING

1. Medlemmar och deras anhöriga ska ges tillgång till undervisning och dagvård, inbegripet undervisning i finska och svenska, som tillhandahålls av finska myndigheter (inbegripet regionala, kommunala och motsvarande myndigheter) på samma villkor och enligt samma avgifter som tillämpas på finska medborgare.

2. Finska myndigheter ska ge handledning vid inrättandet av en internationell skola som placeras i närheten av ett högkvarter i alliansen men verkar inom ett annat utbildningssystem än det finska (IB-skola eller en annan nationell än en finsk skola) och ska säkerställa att på en sådan skola tillämpas samma villkor som på privata skolor i Finland. Läroplanen för en sådan internationell skola ska också uppfylla minimikraven i den finska läroplanen. Skolan svarar dock för alla avgifter i anslutning till ackrediteringsförfarandet.

3. Om ett högkvarter i alliansen i Finland behöver inrätta och administrera också andra internationella skolor, ska alla närmare bestämmelser om dessa skolor, inbegripet om villkor och förfaranden, anges i ett separat avtal.

4. Finska myndigheter ska i enlighet med tillämplig finsk lagstiftning erkänna betyg utfärdade av skolor som avses i punkt 2, under förutsättning att skolorna har de befogenheter som krävs enligt tillämplig finsk lagstiftning. Finska myndigheter ska tillåta övergångar till alla läroanstalter och utbildningsstadier inom det finska utbildningssystemet, från grundläggande utbildning till gymnasium och högskola/universitet.

ARTIKEL 34

ARTICLE 33

EDUCATION

1. Members and their Dependents shall be granted access to education and kindergartens, including Finnish and Swedish language instruction, provided by Finnish authorities (including regional, municipal authorities and the like), under the same conditions and subject to the same course fees as applicable to Finnish nationals.

2. The Finnish authorities shall advise the establishment of an international school, which is in the vicinity of an Allied Headquarters but operate in other educational system (IB or national schools other than Finnish) and shall ensure that such school receives the same conditions as accorded to the private schools in Finland. The curriculum of such an international school must also meet the minimum requirements of the Finnish curriculum. However, the school remains responsible for meeting any fees related to the accreditation process.

3. Should there be a need for an Allied Headquarters located in Finland to set up and operate additional international schools, all details of such schools, including conditions and procedures, will be defined in a separate agreement.

4. The Finnish authorities shall recognise, in accordance with applicable Finnish laws, certificates issued by schools referred to in paragraph 2 above, on the condition that such schools hold the necessary authorisation according to applicable Finnish law. The Finnish authorities shall permit transfer or transition to all Finnish education systems, from elementary through high school/gymnasium to higher education/university.

ARTICLE 34

*VERKSAMHET SOM SYFTAR TILL ATT
HÖJA MORALEN OCH ÖKA
VÄLBEFINNANDET*

Stöd till program som syftar till att höja moralen och öka välbefinnandet och som ett högkvarter i alliansen har startat i enlighet med Natos bestämmelser, om det är fråga om ett NCS-högkvarter i alliansen, eller som sändande staters nationella stödenheter har startat får involvera högkvarterets medlemmar och deras anhöriga, under förutsättning att de får ersättning för sina kostnader för deltagandet och att de får ett arvode. Sådant deltagande ska inte betraktas som eller anses motsvara en anställning, och på deltagandet tillämpas, oberoende av deltagarnas medborgarskap, inte finsk lagstiftning om arbete, anställningsförhållanden, socialförsäkringsavgifter osv., och ersättningarna och/eller arvoden är befriade från beskattning i Finland.

ARTIKEL 35

VERKSTÄLLIGHET OCH TVISTLÖSNING

1. Parterna enas om att vidta de åtgärder som behövs för att underlätta tillämpningen och genomförandet av detta kompletterande avtal. Detta inbegriper ingående av lokala tillämpningsarrangemang och vid behov arrangemang för att underlätta utbyte eller överföring av personuppgifter.
2. I all kommunikation och alla arrangemang som grundar sig på detta kompletterande avtal används Natos officiella språk.
3. Alla sådana tvister och frågor mellan ett högkvarter i alliansen och Finland som gäller genomförandet av detta kompletterande avtal ska lösas genom förhandlingar och utan stöd av rättsliga eller administrativa förfaranden. Parterna enas om att gemensamt lösa alla eventuella meningsskiljaktigheter som gäller tolkningen eller tillämpningen av detta kompletterande avtal; tvister som inte kan

MORALE AND WELFARE ACTIVITIES

Morale and Welfare programmes established by an Allied Headquarters in accordance with NATO regulations, if it is an NCS Allied Headquarters, and by Sending States' National Support Units, are authorised to rely on an Allied Headquarters' Members and their Dependents in support of such programmes subject to reimbursement of their associated costs and against honorarium. Such engagement does not amount to or correspond to employment, and the engagement shall, irrespective of nationality of the persons so engaged, not be subject to Finnish laws relative to labour, employment, social contributions etc., and the reimbursements and/or honorarium shall be exempt from any Finnish taxation.

ARTICLE 35

*IMPLEMENTATION AND DISPUTE
SETTLEMENT*

1. The Parties agree to take the required measures to facilitate the implementation and execution of this Supplementary Agreement. This includes concluding local implementing arrangements and as required, arrangements to facilitate sharing or transfer of personal data.
2. All communications and arrangements exchanged or concluded subsequent to this Supplementary Agreement shall be conducted in the official NATO languages.
3. Any disputes or issues arising out of the execution of this Supplementary Agreement between an Allied Headquarters and Finland shall be settled by negotiations and without recourse to any legal or administrative proceedings. The Parties agree to jointly resolve any differences between them relating to the interpretation or application of this Supplementary Agreement, disputes which cannot be settled through negotiations

lösas genom förhandlingar ska lösas i enlighet med artikel 15 i protokollet och utan stöd av utomstående rättsliga eller administrativa förfaranden eller utomstående jurisdiktion.

ARTIKEL 36

ÄNDRINGAR

1. Detta kompletterande avtal får ändras genom ömsesidigt skriftligt samtycke av parterna.
2. Ändringarna ska träda i kraft i enlighet med de villkor som föreskrivs i artikel 37.

ARTIKEL 37

IKRAFTTRÄDANDE, GILTIGHET OCH UPPHÖRANDE

1. Detta kompletterande avtal träder i kraft fjorton (14) dagar efter den dag då Republiken Finlands regering skriftligen har meddelat att de nationella förfaranden som ikraftträdandet kräver har slutförts.
2. Detta kompletterande avtal gäller tills vidare och oberoende av om ett högkvarter i alliansen är permanent närvarande i Finland, så länge Finland är part i Parisprotokollet.
3. Eventuella kommande militärstrategiska högkvarter, i enlighet med definitionen i artikel 1.5, får utan separat inbjudan ansluta sig till detta kompletterande avtal genom att lämna ett anslutningsinstrument till Republiken Finland och en kopia till de övriga parterna.
4. En part kan när som helst, dock tidigast två (2) år efter ikraftträdandet, säga upp detta kompletterande avtal genom att på förhand skriftligen underrätta de övriga parterna genom ändamålsenliga kanaler.

shall be resolved as envisaged in the Protocol, Article 15, and without recourse to any outside legal or administrative proceedings or jurisdiction.

ARTICLE 36

AMENDMENTS

1. This Supplementary Agreement may be amended by mutual written consent of the Parties.
2. The amendments shall enter into force in accordance with the terms specified in Article 37 of this Supplementary Agreement.

ARTICLE 37

ENTRY INTO FORCE, DURATION AND TERMINATION

1. This Supplementary Agreement shall enter into force fourteen (14) days after the date of the written notification by the Government of the Republic of Finland that it has completed its internal procedures required for the entry into force.
2. This Supplementary Agreement shall remain in force for an indefinite period of time and irrespective of the permanent presence of an Allied Headquarters in Finland, as long as Finland remains a Party to the Paris Protocol.
3. Any future Supreme Headquarters, as defined in Article 1, paragraph 5 of this Supplementary Agreement, shall, without further invitation be entitled to accede to this Supplementary Agreement, by submitting an instrument of accession to the Republic of Finland and a copy to the other Parties.
4. Either of the Parties may, at any time but no sooner than two (2) years after the entry into force, terminate this Supplementary Agreement upon a prior written notification

5. Detta kompletterande avtal ska upphöra att gälla ett (1) år efter mottagandet av underrättelsen, om inte något annat överenskomms. Parterna kan emellertid genom ömsesidigt samtycke och om särskilda omständigheter så kräver enas om att förlänga giltigheten för detta kompletterande avtal med ytterligare ett (1) år.

6. Om inte något annat följer av punkt 7, ska detta kompletterande avtal förbli i kraft om sådana fientligheter utbryter som omfattas av nordatlantiska fördraget, utan att detta påverkar tillämpningen av artikel XV i avtalet och artikel 16 i protokollet. Om sådana fientligheter utbryter, ska emellertid det berörda militärstrategiska högkvarteret och Finland omedelbart se över de bestämmelser som gäller orten för och personalstyrkan vid ett högkvarter i alliansen så att tillämpningen av detta kompletterande avtal vid behov kan ändras.

7. Om sådana fientligheter som avses ovan utbryter, har varje part rätt att, efter att 60 dagar på förhand ha underrättat de övriga parterna, avbryta tillämpningen av vilken bestämmelse som helst i detta kompletterande avtal i den omfattning det behövs, med undantag för artikel 35. Om denna rättighet utövas, ska parterna utan dröjsmål samråda i syfte att komma överens om arrangemang för att ersätta de bestämmelser vars tillämpning har avbrutits med ändamålsenliga bestämmelser.

Upprättat i _____
den _____

i tre exemplar, på finska och engelska, vilka båda texter är lika giltiga. I händelse av tolkningsskiljaktigheter ska den engelska texten gälla.

delivered to the other Parties through the appropriate channels.

5. The present Supplementary Agreement shall terminate one (1) year after the receipt of such notification, unless otherwise agreed. However, the Parties may, subject to specific circumstances and by mutual consent, agree to extend this Supplementary Agreement for an additional period of one (1) year.

6. Without prejudice to the Agreement, Article XV, and the Protocol, Article 16, and subject to the provisions of paragraph 7 below, this Supplementary Agreement shall remain in force in case of hostilities to which the North Atlantic Treaty applies. However, the provisions relating to the location and personnel strength of an Allied Headquarters shall, in the event of such hostilities, immediately be the subject of examination by the appropriate Supreme Headquarters and Finland so that any desirable changes may be made in the application of this Supplementary Agreement.

7. In the event of hostilities as defined above, each Party shall be entitled, after 60 days' notice to the other Parties, to suspend the application of any provision, except Article 35, of this Supplementary Agreement in so far as it may be necessary. If this right is exercised, the Parties shall forthwith consult one another so that arrangements may be reached on the proper provisions to replace those in respect of which application has been suspended.

Done at _____ on the
date _____

In three copies, in the English and Finnish language, both texts being equally authentic. In case of divergence, the English text shall prevail.

FÖR REPUBLIKEN FINLANDS
REGERING

Antti Häkkänen
Republiken Finlands försvarsminister

FÖR ALLIANSENS
MILITÄRSTRATEGISKA
HÖGKVARTER I EUROPA

General Alexis G. Grynkewich
Alliansens överbefälhavare för Europa

FÖR ALLIANSENS
MILITÄRSTRATEGISKA
HÖGKVARTER FÖR
TRANSFORMATION

Amiral Pierre Vandier
Överbefälhavare för Alliansens
militärstrategiska ledning för transformation
x

**BILAGA TILL AVTALET MELLAN
REPUBLIKEN FINLANDS REGERING
SAMT ALLIANSENS
MILITÄRSTRATEGISKA
HÖGKVARTER I EUROPA OCH
ALLIANSENS MILITÄRSTRATEGISKA
HÖGKVARTER FÖR
TRANSFORMATION OM
KOMPLETTERING AV
PARISPROTOKOLLET**

1. I enlighet med vad som i detta kompletterande avtal föreskrivs om övervakning, användning och överlåtelse har berättigade medlemmar och deras anhöriga följande rättigheter vid tillämpningen av artiklarna 18 och 19, utan att detta påverkar privilegierna enligt artikel 8.2 och 8.3 i Parisprotokollet och i synnerhet artikel XI.5 och XI.6 i avtalet:

a. Införsel i enlighet med de syften som anges i artikel XI.5 och XI.6 i avtalet av

FOR THE GOVERNMENT OF THE
REPUBLIC OF FINLAND:

Antti Häkkänen
Minister of Defence of the Republic of
Finland

FOR THE SUPREME HEADQUARTERS
ALLIED POWERS EUROPE:

General Alexis G. Grynkewich
Supreme Allied Commander Europe

FOR SUPREME HEADQUARTERS
ALLIED COMMANDER
TRANSFORMATION:

Admiral Pierre Vandier
Supreme Allied Commander
Transformation

**ANNEX TO AGREEMENT BETWEEN
THE GOVERNMENT OF THE
REPUBLIC OF FINLAND AND THE
SUPREME HEADQUARTERS ALLIED
POWERS EUROPE AND
HEADQUARTERS, SUPREME ALLIED
COMMANDER TRANSFORMATION TO
SUPPLEMENT THE PARIS PROTOCOL**

1. Subject to the control, use and disposal set forth in this Supplementary Agreement and without prejudice to the privileges granted under the Paris Protocol, Article 8, paragraphs 2 and 3, and the Agreement, in particular Article XI, paragraphs 5 and 6, Entitled Members and their Dependents enjoy the following entitlements in implementation of Article 18 and 19:

a. In accordance with the purposes stated in the Agreement, Article XI, paragraphs 5 and

personliga ägodelar, möbler och privata motorfordon för eget bruk osv. i enlighet med följande:

1) Personliga ägodelar och möbler: Under de sex månader som följer på en berättigad medlems och dennes anhörigas ankomst eller, om en berättigad medlem anländer utan anhöriga, under de sex månader som följer på dennes sista anhörigas ankomst får den berättigade medlemmen tullfritt och skattefritt föra in sina egna och sina anhörigas personliga ägodelar och möbler för personligt bruk för den tid som tjänstgöringen varar. Efter denna period på sex månader får berättigade medlemmar även tullfritt och skattefritt föra in en kompletterande försändelse personliga ägodelar och möbler. Berättigade medlemmar får under alla omständigheter när som helst genom skattefri och tullfri införsel ersätta förlorade eller förstörda personliga ägodelar och möbler som tidigare förts in tullfritt eller skattefritt. Sådana varor, inbegripet andra personliga ägodelar som förvärvats under tiden för Natotjänstgöringen, får även återutföras tullfritt och skattefritt.

2) Berättigade medlemmar får för tiden för sin tjänstgöring tullfritt och skattefritt som en del av sina personliga ägodelar och möbler och för sitt eget och sina anhörigas personliga bruk föra in

1) sina privata motorfordon (i enlighet med definitionen i finsk lagstiftning),

2) sina privata motorcyklar (i enlighet med definitionen i finsk lagstiftning),

3) sina privata husvagnar (i enlighet med definitionen i finsk lagstiftning),

4) sina privata husbilar (i enlighet med definitionen i finsk lagstiftning),

6, importation of personal effects, furniture, and private motor vehicles for personal use etc. as follows:

(1) Personal effects and furniture: During the six months subsequent to Entitled Members' and their Dependents' arrival, or if Entitled Members arrive unaccompanied, the six months subsequent to the arrival of their last Dependent(s), Entitled Members may import their and their Dependents' personal effects and furniture free of duties and taxes for their personal use for the term of such service. After the expiration of the six-month period, Entitled Members may also import duty or tax-free a supplementary shipment of personal effects and furniture. In any case and at any time, Entitled Members may replace, by means of import free of taxes and duties, lost or destroyed personal effects or furniture that was previously imported duty or tax-free. Such items, to include other personal effects acquired during the period of NATO service, may also be re-exported duty and tax-free;

(2) Entitled Members may for the term of their service import, as part of their personal effects and furniture and for the personal use of themselves and their Dependents free of duties and taxes:

(1) Their private motor vehicles (as defined in Finnish legislation);

(2) Their private motorcycles (as defined in Finnish legislation);

(3) Their private recreation and camper vans (as defined in Finnish legislation);

(4) Their private caravans (as defined in Finnish legislation);

5) sina privata släpvagnar (i enlighet med definitionen i finsk lagstiftning),

6) sina privata fritidsbåtar (i enlighet med definitionen i finsk lagstiftning).

3) Berättigade medlemmar får tullfritt och skattefritt ta emot paketförsändelser genom högkvarteret i alliansen eller de finska postsystemen, under förutsättning att innehållet är avsett för deras eget och deras anhörigas personliga bruk. Detta påverkar inte tillämpningen av eventuella bilaterala avtal mellan Finland och andra stater om postsystemens funktion.

b. Berättigade medlemmar får för tiden för sin tjänstgöring och för sitt eget och sina anhörigas personliga bruk köpa följande varor tullfritt och skattefritt i Finland; finska tullar och skatter på sådana köp ska antingen inte tas ut eller också ska de återbetalas i enlighet med ett förfarande som bestäms av Finland:

1) personliga ägodelar för daglig användning i deras hushåll, när det sammanlagda värdet av varorna på ett och samma verifikat överskrider 170 euro; det militärstrategiska högkvarteret och Finland kan tillsammans upprätta en detaljerad förteckning över ägodelarna,

2) privata motorfordon (i enlighet med definitionen i finsk lagstiftning): ett privat motorfordon per person i hushållet som uppfyller ålderskravet för körtillstånd i Finland,

3) motorcyklar (i enlighet med definitionen i finsk lagstiftning): en motorcykel per person i hushållet som uppfyller ålderskravet för körtillstånd i Finland,

4) husvagnar (i enlighet med definitionen i finsk lagstiftning): en husvagn per berättigad medlem,

(5) Their private trailers (as defined in Finnish legislation);

(6) Their private recreational crafts (as defined in Finnish legislation);

(3) Receiving parcels through the Allied Headquarters' or Finnish postal systems free of all duties and taxes provided the contents are for the personal use of themselves and their Dependents. This does not interfere with any bilateral agreements between Finland and other States regarding operation of postal systems.

b. Entitled Members may for the term of their service and for the personal use of themselves and their Dependents purchase the items identified below in Finland free of duties and taxes. Finnish duties and taxes on such purchases shall be either waived or reimbursed in a procedure to be established by Finland:

(1) Personal effects for use in their daily household, when the total value of the goods according to one invoice exceeds € 170. A detailed list of effects may be established between the Supreme Headquarters and Finland;

(2) Private motor vehicles (as defined in Finnish legislation): One private motor vehicle per person in the household above the driving age in Finland at any one time;

(3) Motorcycles (as defined in Finnish legislation): One motorcycle per person in the household above the driving age in Finland at any one time;

(4) Recreation and camper vans (as defined in Finnish legislation): One recreation or camper van per Entitled Member at any one time;

5) husbilar (i enlighet med definitionen i finsk lagstiftning): en husbil per berättigad medlem,

6) släpvagnar (i enlighet med definitionen i finsk lagstiftning): en släpvagn per berättigad medlem,

7) fritidsbåtar (i enlighet med definitionen i finsk lagstiftning): en fritidsbåt per berättigad medlem,

8) bensin och andra bränslen för deras privata motorfordon och motorcyklar; högkvarteret i alliansen och Finland kan tillsammans komma överens om mängdbegränsningar,

9) laddning av deras privata elektriska och andra laddningsbara fordon; högkvarteret i alliansen och Finland kan tillsammans komma överens om mängdbegränsningar.

2. Medlemmar och deras anhöriga får i kantiner vid ett högkvarter i alliansen köpa sådana mängder av ransonerade varor med åldersbegränsningar, inbegripet tobaksprodukter och andra nikotinprodukter samt alkoholprodukter, som högkvarteret i alliansen och Finland kommer överens om.

3. Vid införsel av varor som anges i denna bilaga ska berättigade medlemmar och deras anhöriga följa finsk lagstiftning om införsel och utförsel av varor i bagage och/eller per post. Personliga ägodelar får föras in endast för personligt bruk och i skäligen mängder som inte tyder på kommersiell eller yrkesmässig användning.

4. Skattebefrielser vid införsel eller köp av privata motorfordon, husvagnar, husbilar, släpvagnar, motorcyklar och fritidsbåtar ska beviljas tidigast tre (3) månader innan en berättigad medlem anländer till Finland. Dessa befrielser får under de sex sista månaderna av en planerad tjänstgöringstid beviljas endast med motiverat godkännande av den sändande staten eller högkvarteret i alliansen, enligt vad som är tillämpligt.

(5) Caravans (as defined in Finnish legislation): One caravan per Entitled Member at any one time;

(6) Trailers (as defined in Finnish legislation): One trailer per Entitled Member at any one time;

(7) Recreational crafts (as defined in Finnish legislation): One recreational craft per Entitled Member at any one time;

(8) Petrol and fuels for their private motor vehicles and motorcycles. Limitations of amounts may be established between the Allied Headquarters and Finland;

(9) Charging of their private electric or plug-in vehicles. Limitations of amounts may be established between the Allied Headquarters and Finland.

2. Rationed items, to include tobacco and other nicotine products as well as alcohol products, which are limited by age restriction, may be purchased by Members and their Dependents in Allied Headquarters' Canteens in amounts to be agreed between the Allied Headquarters and Finland.

3. When importing items as envisaged in this Annex, Entitled Members and their Dependents shall comply with Finnish legislation concerning the import and export of products by travel and/or by post. The personal effects shall be imported solely for personal use and in reasonable amounts not indicating commercial or professional use.

4. Tax exemptions on importation or purchase of private motor vehicles, recreation and camper vans, caravans, trailers, motorcycles, and pleasure boats are granted up to three (3) months before an Entitled Member enters Finland. Such exemptions shall only be permitted during the last six month of a planned tour of duty with the motivated endorsement of the Sending State or Allied Headquarters, as appropriate.

5. Ett högkvarter i alliansen ska utfärda interna föreskrifter om administrationen i fråga om sådana köp i kantiner vid ett högkvarter i alliansen som görs för högkvarterets officiella verksamhet.

6. Ingen bestämmelse i denna bilaga ska anses påverka befrielser från tullar vid gränspassage, och var och en ansvarar för att beakta och följa gällande tullbestämmelser.

7. De belopp som anges ovan ska ses över på begäran av en part, och Finland och de militärstrategiska högkvarteren ska komma överens om eventuella ändringar genom skriftväxling.

5. An Allied Headquarters shall provide internal regulations with regard to the administration of purchases made in the Allied Headquarters' Canteen for official functions of that Headquarters.

6. Nothing in this Annex is construed to interfere with customs allowances for crossing international borders, and it is an individual responsibility to duly observe and comply with customs regulations in force.

7. The amounts set out above shall be reviewed upon request of either of the Parties and any modification shall be agreed in an Exchange of Letters between Finland and the Supreme Headquarters.

Parallelltexter

Lag

om ändring av utlänningslagen

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i utlänningslagen (301/2004) 40 § 1 mom. 9 punkten, sådan den lyder i lag 487/2024, samt *fogas* till 40 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lagarna 449/2012, 121/2022 och 487/2024, en ny 10 punkt, till 81 b §, sådan den lyder i lagarna 216/2023 och 1410/2025, ett nytt 5 mom. och till 81 c §, sådan den lyder i lag 255/2025, ett nytt 9 mom. som följer:

Gällande lydelse

40 §

Uppehållsrätt

Laglig vistelse enligt denna lag är

9) vistelse av en i avtalet mellan Republiken Finlands regering och Amerikas Förenta staters regering om försvarssamarbete avsedd medlem av en styrka, medlem av den civila komponenten, anhörig och amerikansk avtalsentreprenör.

Föreslagen lydelse

40 §

Uppehållsrätt

Laglig vistelse enligt denna lag är

9) vistelse av en i avtalet mellan Republiken Finlands regering och Amerikas Förenta staters regering om försvarssamarbete (*FördrS 69 och 70/2024*) avsedd medlem av en styrka, medlem av den civila komponenten, anhörig och amerikansk avtalsentreprenör,

10) vistelse av en i avtalet mellan

Republiken Finlands regering samt Alliansens militärstrategiska högkvarter i Europa och Alliansens militärstrategiska högkvarter för transformation om komplettering av Parisprotokollet (FördrS /) avsedd medlem, anställd hos en avtalsentreprenör och anhörig till dessa.

81 b §

Rätt att arbeta och rätt att utöva näring utan uppehållstillstånd

(ny)

81 c §

Rätt att inleda arbete samt rättens varaktighet

(ny)

81 b §

Rätt att arbeta och rätt att utöva näring utan uppehållstillstånd

En sådan anhörig till en medlem och en sådan anställd hos en avtalsentreprenör som avses i 40 § 1 mom. 10 punkten har rätt att förvärvsarbeta och utöva näring utan uppehållstillstånd.

81 c §

Rätt att inleda arbete samt rättens varaktighet

Om rätten att arbeta grundar sig på 81 b § 5 mom., gäller rätten så länge som utlänningen lagligen vistas i landet.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom förordning av statsrådet.

Lag

om ändring av fordonslagen

I enlighet med riksdagens beslut ändras i fordonslagen (82/2021) 7 § 5 mom., sådant det lyder i lag 493/2023, samt fogas till lagen en ny 83 b § som följer:

Gällande lydelse

7 §

Tekniska krav för fordon

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om de tekniska krav som avses i denna paragraf och de undantag som gäller dem.

(ny)

Föreslagen lydelse

7 §

Tekniska krav för fordon

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om de tekniska krav som avses i denna paragraf och de undantag som gäller dem. *När det gäller Försvarsmaktens fordon får närmare föreskrifter om de tekniska kraven och de undantag som gäller dem dock meddelas av Huvudstaben.*

83 b §

Anmälan och registrering av fordons registeruppgifter med stöd av för Finland bindande avtal om status för styrkor eller internationella militära högkvarter

Om ett fordon som avses i ett för Finland bindande avtal om status för styrkor eller internationella militära högkvarter anmäls till registreringsbesiktning, ska det godkännas vid registreringsbesiktningen även om det inte överensstämmer med kraven i 7 och 7 a §.

Transport- och kommunikationsverket utfärdar avgiftsfritt registreringstecken, registreringsskyltar och registreringsintyg för fordon som avses i för Finland bindande avtal om status för styrkor eller internationella militära högkvarter. För detta ändamål kan verket i registret anteckna de uppgifter som föreskrivs i 219 och 221 § i lagen om transportservice.

En förutsättning för utfärdande av registreringstecken och registreringsskyltar samt för anteckning och ändring av registeruppgifter är att en med stöd av ett avtal om status för styrkor eller internationella militära högkvarter närmare överenskommen begäran lämnas till Transport- och kommunikationsverket samt att en verifikation av en gällande trafikförsäkring läggs fram.

Om inte Transport- och kommunikationsverket godkänner det, eller om inte något annat föreskrivs i ett avtal om status för styrkor eller internationella militära

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

högkvarter, får äganderätten till ett fordon som avses i denna paragraf inte överlåtas till någon annan än en sådan person som avses i ett för Finland bindande avtal om status för styrkor eller internationella militära högkvarter och som omfattas av samma avtalsbestämmelser om överlåtelse av fordon.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom förordning av statsrådet.

Lag

om ändring av militärfordonslagen

I enlighet med riksdagens beslut fogas till militärfordonslagen (332/2023) en ny 23 b § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

(ny)

23 b §

Utfärdande av militära registrerings skyltar för Nordatlantiska fördragsorganisationens officiella fordon

Huvudstabens tekniska granskningsavdelning ska avgiftsfritt utfärda Försvarmaktens registreringstecken, registreringsskyltar och registreringsintyg för sådana militärfordon för tjänstebruk som avses i artikel 31.1 i avtalet mellan Republiken Finlands regering samt Alliansens militärstrategiska högkvarter i Europa och Alliansens militärstrategiska högkvarter för transformation om komplettering av Parisprotokollet (FördrS /). För detta ändamål kan Huvudstabens tekniska granskningsavdelning i det register som avses i denna lag föra in de uppgifter som behövs för identifiering av fordonet.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom förordning av statsrådet.

Lag

om ändring av lagen om behandling av personuppgifter inom Försvarsmakten

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om behandling av personuppgifter inom Försvarsmakten (332/2019) 4 § 1 mom. 7 punkten och 29 § 2 mom., av dem 4 § 1 mom. 7 punkten sådan den lyder i lag 91/2025, samt

fogas till 4 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lag 91/2025, en ny 8 punkt, till lagen nya 16 d och 16 e §, till 29 § ett nytt 2 mom., varvid det ändrade 2 mom. blir 3 mom., samt till lagen en ny 44 b § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §

4 §

*Försvarsmaktens permanenta personregister
och personuppgiftsansvarig*

*Försvarsmaktens permanenta personregister
och personuppgiftsansvarig*

Försvarsmakten har följande permanenta personregister:

Försvarsmakten har följande permanenta personregister:

7) registret för förhindrande och avslöjande av militära brott.

7) registret för förhindrande och avslöjande av militära brott,

8) registret för Finlands och Nordatlantiska fördragsorganisationens kollektiva försvar.

(ny)

16 d §

*Ändamålet med registret för Finlands och
Nordatlantiska fördragsorganisationens
kollektiva försvar*

Registret för Finlands och Nordatlantiska fördragsorganisationens kollektiva försvar används för skötsel av uppgifter som föreskrivs i 2 § 1 mom. 2 punkten underpunkterna a och b i lagen om försvarsmakten, när Nordatlantiska fördragsorganisationens militära högkvarter

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

inom alliansen eller medlemsstaters styrkor verkar inom Finlands territorium.

(ny)

16 e §

Datainnehållet i registret för Finlands och Nordatlantiska fördragsorganisationens kollektiva försvar

I registret för Finlands och Nordatlantiska fördragsorganisationens kollektiva försvar får det föras in uppgifter om sådana militärpersoner och civilpersoner inom Nordatlantiska fördragsorganisationens och dess medlemsstaters väpnade styrkor som deltar i tillfälliga eller permanenta arrangemang inom Nordatlantiska fördragsorganisationens kollektiva försvar eller i övningar inför dem inom finskt territorium.

I registret för Finlands och Nordatlantiska fördragsorganisationens kollektiva försvar får i fråga om de personer som avses i 1 mom. följande personuppgifter föras in:

- 1) namn samt nationell personbeteckning eller, om personbeteckning saknas, födelsetid,*
- 2) fotografi, signalement och andra identifikationsuppgifter, dock inte biometriska identifikationsuppgifter,*
- 3) kontaktuppgifter,*
- 4) uppgifter om hemvist och medborgarskap,*
- 5) familjerättslig ställning samt anhörigas namn och kontaktuppgifter,*
- 6) uppgifterna i personens resedokument och identitetshandlingar,*
- 7) grunden för personens vistelse i landet, samt*
- 8) uppgifter om personens körkort.*

29 §

Rätt att lämna ut personuppgifter för fullgörande av lagstadgade uppgifter

29 §

Rätt att lämna ut personuppgifter för fullgörande av lagstadgade uppgifter

Uppgifter som hör till de särskilda personuppgiftskategorierna får lämnas ut

Trots sekretessbestämmelserna får Försvarsmakten dessutom lämna ut nödvändiga personuppgifter till

Gällande lydelse

endast om det är nödvändigt för att ett uppdrag som avses i 1 mom. ska kunna utföras.

Föreslagen lydelse

Gränsbevakningsväsendet, Polisen, Tullen, utrikesministeriet, Migrationsverket, Transport- och kommunikationsverket, Statskontoret och Skatteförvaltningen när det är fråga om fullgörande av skyldigheter som följer av fördrag om status för styrkor eller militära högkvarter.

Uppgifter som hör till de särskilda personuppgiftskategorierna får lämnas ut endast om det är nödvändigt för att ett uppdrag som avses i 1 eller 2 mom. ska kunna utföras.

(ny)

44 b §

Utplåning av personuppgifter ur registret för Finlands och Nordatlantiska fördragsorganisationens kollektiva försvar

De personuppgifter som gäller en registrerad utplånas ur registret senast fem år från det att grunden för personens vistelse i landet upphörde.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom förordning av statsrådet.

Lag

om ändring av lagen om försvarsmakten

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen om försvarsmakten (551/2007) 12 c §, sådan den lyder i lag 1304/2022, samt *fogas* till lagen en ny 34 a § som följer:

Gällande lydelse

12 c §

Överenskommelser som gäller styrkors status

Genom förordning av statsrådet får det för sättande i kraft av internationella förpliktelser föreskrivas om tillämpningen av följande överenskommelser på mottagande och lämnande av internationellt bistånd,

Föreslagen lydelse

12 c §

Överenskommelser som gäller styrkors status

Genom förordning av statsrådet får det för sättande i kraft av internationella förpliktelser föreskrivas om tillämpningen av *bestämmelser* i följande överenskommelser på mottagande och lämnande av internationellt

Gällande lydelse

samverkan och annan internationell verksamhet:

- 1) avtalet mellan de stater som är parter i Nordatlantiska fördraget och andra stater som deltar i Partnerskap för fred om status för deras styrkor och tilläggsprotokollet till det avtalet (FördrS 64 och 65/1997) och ett andra tilläggsprotokoll (FördrS 72–74/2005),
- 2) avtalet mellan Europeiska unionens medlemsstater om status för den militära och civila personal som utstationeras vid Europeiska unionens institutioner, för de högkvarter och de styrkor som kan komma att ställas till Europeiska unionens förfogande inom ramen för förberedande och genomförande av de insatser som avses i artikel 17.2 i Fördraget om Europeiska unionen, inbegripet övningar, samt för den militära och civila personal från medlemsstaterna som ställts till Europeiska unionens förfogande i detta sammanhang (EU SOFA) (FördrS 24/2006),
- 3) avtalet mellan Europeiska unionens medlemsstater om skadeståndskrav från en medlemsstat på en annan medlemsstat för skada på tillgångar som ägs av staten och som används eller drivs av den eller personskada eller dödsfall bland militär eller civil personal vid dess styrkor i samband med en EU-ledd krishanteringsoperation (FördrS 25/2006).

Föreslagen lydelse

bistånd, samverkan och annan internationell verksamhet:

- 1) *avtalet mellan parterna i nordatlantiska fördraget om status för deras styrkor (FördrS 23 och 24/2024),*
- 2) *protokollet om status för internationella militära högkvarter som inrättats i enlighet med nordatlantiska fördraget (FördrS 25 och 26/2024),*
- 3) *avtalet mellan Republiken Finlands regering samt Alliansens militärstrategiska högkvarter i Europa och Alliansens militärstrategiska högkvarter för transformation om komplettering av Parisprotokollet (FördrS /),*
- 4) avtalet mellan de stater som är parter i Nordatlantiska fördraget och andra stater som deltar i Partnerskap för fred om status för deras styrkor och tilläggsprotokollet till det avtalet (FördrS 64 och 65/1997) och ett andra tilläggsprotokoll (FördrS 72–74/2005),
- 5) avtalet mellan Europeiska unionens medlemsstater om status för den militära och civila personal som utstationeras vid Europeiska unionens institutioner, för de högkvarter och de styrkor som kan komma att ställas till Europeiska unionens förfogande inom ramen för förberedande och genomförande av de insatser som avses i artikel 17.2 i Fördraget om Europeiska unionen, inbegripet övningar, samt för den militära och civila personal från medlemsstaterna som ställts till Europeiska unionens förfogande i detta sammanhang (EU SOFA) (FördrS 24/2006),
- 6) avtalet mellan Europeiska unionens medlemsstater om skadeståndskrav från en medlemsstat på en annan medlemsstat för skada på tillgångar som ägs av staten och som används eller drivs av den eller personskada eller dödsfall bland militär eller civil personal vid dess styrkor i samband med en EU-ledd

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

krishanteringsoperation (FördrS
25/2006).

(ny)

34 a §

*Rättslig företrädare för högkvarter i
alliansen*

*Försvarsmakten ska på begäran av ett
militärstrategiskt högkvarter bevaka
Nordatlantiska fördragsorganisationens
intresse i frågor som gäller högkvarter i
alliansen.*

*I situationer som avses i 1 mom. får det som
rättegångsombud eller rättegångsbiträde för
ett högkvarter i alliansen även anlitas en
person som står i arbetsavtals- eller
tjänsteförhållande till Försvarsmakten och
som har avlagt annan högre högskoleexamen
i juridik än magisterexamen i internationell
och komparativ rätt, som är redbar och som
annars är lämplig och skickad för uppdraget
samt som inte är försatt i konkurs och vars
handlingsbehörighet inte har begränsats.*

*Närmare bestämmelser om bevakningen av
Nordatlantiska fördragsorganisationens
intresse får utfärdas genom förordning av
statsrådet.*

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna
lag utfärdas genom förordning av statsrådet.

Lag

om ändring av 3 och 13 § i lagen om markstationer och vissa radaranläggningar

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om markstationer och vissa radaranläggningar (96/2023) 3 § 1 och 2 mom. och
13 § 1 mom. som följer:

Gällande lydelse

3 §

Myndigheternas markstations- och radarverksamhet

Bestämmelserna i 4, 7, 8, 10, 17 och 18 § tillämpas inte på sådan markstations- eller radarverksamhet som bedrivs av myndigheter som avses i 4 § 1 mom. 1–7 punkten i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) eller på markstations- eller radarverksamhet som Europeiska unionens institutioner eller organ bedriver på finskt territorium, om det inte är fråga om kommersiell markstations- eller radarverksamhet som de bedriver. Bestämmelserna i 5 § i denna lag tillämpas inte på markstations- eller radarverksamhet som bedrivs av de ovan avsedda myndigheterna. Lagens 13 § tillämpas inte på Försvarsmakten.

En myndighet som bedriver markstations- eller radarverksamhet ska informera Transport- och kommunikationsverket om sin markstations- eller radarverksamhet samt om eventuella förändringar i den. En myndighet som bedriver markstations- eller radarverksamhet ska också informera Transport- och kommunikationsverket, om verksamheten överförs till en annan myndighet. Anmälningsskyldigheten gäller inte Försvarsmaktens markstations- och radarverksamhet.

Föreslagen lydelse

3 §

Myndigheternas markstations- och radarverksamhet

Bestämmelserna i 4, 7, 8, 10, 17 och 18 § tillämpas inte på sådan markstations- eller radarverksamhet som bedrivs av myndigheter som avses i 4 § 1 mom. 1–7 punkten i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) eller på markstations- eller radarverksamhet som Europeiska unionens institutioner eller organ, *Nordatlantiska fördragsorganisationens och dess medlemsstaters styrkor i Finland, amerikanska styrkor som avses i avtalet mellan Republiken Finlands regering och Amerikas Förenta staters regering om försvarssamarbete (FördrS 69 och 70/2024), nedan avtalet om försvarssamarbete, eller internationella militära högkvarter som inrättats i enlighet med nordatlantiska fördraget (FördrS 17 och 18/2023)* bedriver på finskt territorium, om det inte är fråga om kommersiell markstations- eller radarverksamhet som de bedriver. Bestämmelserna i 5 § i denna lag tillämpas inte på markstations- eller radarverksamhet som bedrivs av de ovan avsedda myndigheterna, *Nordatlantiska fördragsorganisationens och dess medlemsstaters styrkor i Finland, amerikanska styrkor som avses i avtalet om försvarssamarbete eller ovannämnda internationella militära högkvarters styrkor.* Lagens 13 § tillämpas inte på Försvarsmakten, *Nordatlantiska fördragsorganisationens och dess medlemsstaters styrkor i Finland, amerikanska styrkor som avses i avtalet om försvarssamarbete eller ovannämnda internationella militära högkvarter.*

En myndighet som bedriver markstations- eller radarverksamhet ska informera Transport- och kommunikationsverket om sin markstations- eller radarverksamhet samt om eventuella förändringar i den. En myndighet som bedriver markstations- eller radarverksamhet ska också informera Transport- och kommunikationsverket, om

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

verksamheten överförs till en annan myndighet. Anmälningsskyldigheten gäller inte markstations- och radarverksamhet som bedrivs av Försvarsmakten, *Nordatlantiska fördragsorganisationens och dess medlemsstaters styrkor i Finland, amerikanska styrkor som avses i avtalet om försvarssamarbete eller ovannämnda internationella militära högkvarter.*

13 §

13 §

Inspektionsrätt

Inspektionsrätt

Transport- och kommunikationsverket har rätt att förrätta sådana inspektioner av verksamhetsutövare och markstations- och radarverksamhet som behövs för tillsynen enligt 9 §. Transport- och kommunikationsverket kan låta en annan myndighet eller, med undantag för sådan markstations- eller radarverksamhet som genomförs för Försvarsmaktens räkning, en oberoende sakkunnig förrätta en inspektion. På sakkunniga tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar vid skötseln av uppdrag enligt denna paragraf. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

Transport- och kommunikationsverket har rätt att förrätta sådana inspektioner av verksamhetsutövare och markstations- och radarverksamhet som behövs för tillsynen enligt 9 §. Transport- och kommunikationsverket kan låta en annan myndighet eller, med undantag för sådan markstations- eller radarverksamhet som genomförs för Försvarsmaktens, *Nordatlantiska fördragsorganisationens och dess medlemsstaters i Finland placerade styrkors, i avtalet om försvarssamarbete avsedda amerikanska styrkors eller internationella militära högkvarter*s räkning, en oberoende sakkunnig förrätta en inspektion. På sakkunniga tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar vid skötseln av uppdrag enligt denna paragraf. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom förordning av statsrådet.

Lag

om ändring av 4 § i lagen om militär krishantering

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om militär krishantering (211/2006) 4 § 1 mom., sådant det lyder i lag
576/2015, som följer:

Gällande lydelse

4 §

Avtal om deltagande

Genom förordning av statsrådet får det för
sättande i kraft av internationella förpliktelser
föreskrivas att avtalet mellan de stater som är
parter i Nordatlantiska fördraget och andra
stater som deltar i Partnerskap för fred om
status för deras styrkor och i
tilläggsprotokollen till avtalet (FördrS
65/1997) ska tillämpas på ett militärt
krishanteringsuppdrag eller därtill hörande
utbildnings- eller övningsverksamhet. *Genom
förordning av statsrådet får det på
motsvarande sätt för sättande i kraft av
internationella förpliktelser bestämmas om
tillämpningen av avtalet om status för den
militära och civila personal vid de högkvarter
och de styrkor som kan komma att ställas till
Europeiska unionens militära stabs och
Europeiska unionens förfogande (FördrS
24/2006) och avtalet om avstående från
skadeståndskrav i samband med EU-ledda
krishanteringsoperationer (FördrS 25/2006)
på ett militärt krishanteringsuppdrag eller
därtill hörande utbildnings- eller
övningsverksamhet.*

Föreslagen lydelse

4 §

Avtal om deltagande

Genom förordning av statsrådet får det för
sättande i kraft av internationella förpliktelser
föreskrivas att *bestämmelser i följande avtal*
ska tillämpas på ett militärt
krishanteringsuppdrag eller därtill hörande
utbildnings- eller övningsverksamhet:

- 1) *avtalet mellan parterna i nordatlantiska fördraget om status för deras styrkor (FördrS 23 och 24/2024),*
- 2) *protokollet om status för internationella militära högkvarter som inrättats i enlighet med nordatlantiska fördraget (FördrS 25 och 26/2024),*
- 3) *avtalet mellan Republiken Finlands regering samt Alliansens militärstrategiska högkvarter i Europa och Alliansens militärstrategiska högkvarter för transformation om komplettering av Parisprotokollet (FördrS /),*
- 4) *avtalet mellan de stater som är parter i Nordatlantiska fördraget och andra stater som deltar i Partnerskap för fred om status för deras styrkor och tilläggsprotokollen till avtalet (FördrS 64 och 65/1997 och FördrS 72–74/2005),*
- 5) *avtalet om status för den militära och civila personal vid de högkvarter och de styrkor som kan komma att ställas till Europeiska unionens militära stabs och Europeiska unionens förfogande (FördrS 24/2006) och avtalet om avstående från skadeståndskrav i samband med EU-ledda*

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

krishanteringsoperationer (FördrS
25/2006).

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna
lag utfärdas genom förordning av statsrådet.

Lag

om ändring av mervärdesskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i mervärdesskattelagen (1501/1993) 94 § 1 mom. 27 punkten, 129 c § 4 mom. samt
129 e, 129 f och 209 r §,
sådana de lyder, 94 § 1 mom. 27 punkten samt 129 e, 129 f och 209 r § i lag 489/2024 och
129 c § 4 mom. i lag 835/2023, samt
fogas till 94 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lagarna 1218/1994, 1486/1994,
763/1999, 940/1999, 1359/2009, 1392/2010, 1202/2011, 305/2016, 417/2022, 1272/2022,
835/2023, 489/2024 och 935/2024, en ny 28 punkt och till lagen en ny 129 g § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

94 §

94 §

Skattefri är import av följande varor

Skattefri är import av följande varor

27) varor som i artikel 19 i avtalet mellan
Republiken Finlands regering och Amerikas
Förenta staters regering om
försvarssamarbete, nedan avtalet om
försvarssamarbete, avsedda medlemmar av de
amerikanska styrkorna, familjemedlem som
hör till medlemmens hushåll och anställda hos
amerikanska avtalsentreprenörer importerar
för personligt bruk enligt de förutsättningar
och begränsningar som fastställs i avtalet om
försvarssamarbete, förutsatt att grunden för
den skatt som ska betalas på importen ökad
med mervärdesskattens andel är minst 170
euro eller något annat belopp som fastställs i
avtalet om försvarssamarbete; den som
importerar en vara ska på begäran för Tullen
visa upp ett adekvat intyg om att personen

27) varor som i artikel 19 i avtalet mellan
Republiken Finlands regering och Amerikas
Förenta staters regering om
försvarssamarbete, nedan avtalet om
försvarssamarbete, avsedda medlemmar av de
amerikanska styrkorna, familjemedlem som
hör till medlemmens hushåll och anställda hos
amerikanska avtalsentreprenörer importerar
för personligt bruk enligt de förutsättningar
och begränsningar som fastställs i avtalet om
försvarssamarbete, förutsatt att grunden för
den skatt som ska betalas på importen ökad
med mervärdesskattens andel är minst 170
euro eller något annat belopp som fastställs i
avtalet om försvarssamarbete; den som
importerar en vara ska på begäran för Tullen
visa upp ett adekvat intyg om att personen

Gällande lydelse

med stöd av avtalet om försvarssamarbete, sin status och varans användningsändamål har rätt till skattefrihet.

(ny)

Föreslagen lydelse

med stöd av avtalet om försvarssamarbete, sin status och varans användningsändamål har rätt till skattefrihet,

28) varor som i 129 e § avsedda internationella militära högkvarter, militära organisationer och andra organ som inrättats i enlighet med nordatlantiska fördraget importerar för officiellt bruk eller som medlemmar av deras personal och sådana medlemmars anhöriga importerar för privat bruk, under de förutsättningar och med de begränsningar som har fastställts i avtalet om grundande av organisationen eller i värdlandsöverenskommelsen och under förutsättning att grunden för den skatt som ska betalas på importen ökad med mervärdesskattens andel är minst 170 euro eller ett annat belopp som har fastställts i avtalet om grundande av organisationen eller i värdlandsöverenskommelsen; Skatteförvaltningen fastställer om sökanden har rätt till skattefrihet på grundval av avtalet om grundande av organisationen eller värdlandsöverenskommelsen, sökandens ställning eller varans användningsändamål; Försvarsmakten lämnar på begäran av Skatteförvaltningen sådana uppgifter som behövs för fastställandet.

129 c §

Skatten återbetalas kvartalsvis på basis av en ansökan som gjorts till Skatteförvaltningen. Ansökan ska göras inom ett år efter betalningsdagen för fakturan. Skatteförvaltningen kontrollerar förutsättningarna för återbäring och återbetalar skatten.

129 c §

Skatten återbetalas kvartalsvis på basis av en ansökan som gjorts till Skatteförvaltningen. Ansökan ska göras inom ett år efter betalningsdagen för fakturan. Skatteförvaltningen fastställer om sökanden har rätt till återbäring på grundval av avtalet om grundande av organisationen, värdlandsöverenskommelsen eller ett avtal om status för styrkor, sökandens ställning eller varans eller tjänstens användningsändamål. Försvarsmakten lämnar på begäran av Skatteförvaltningen sådana uppgifter som behövs för fastställandet. Skatteförvaltningen

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

kontrollerar de övriga förutsättningarna för återbäring och återbetalar skatten.

129 e §

Om skatt har återburits till för stort belopp med stöd av 129 eller 129 a–129 d §, kan det överstora skattebelopp som återburits dras av från ett skattebelopp som återbärs senare.

129 e §

Till sådana internationella militära högkvarter, militära organisationer och andra organ i Finland som inrättats i enlighet med nordatlantiska fördraget återbetalas den skatt som ingår i förvärvet av varor och tjänster som köpts i Finland för officiellt bruk, om detta har fastställts i avtalet om grundande av organisationen eller i värdlandsöverenskommelsen.

Till sådana medlemmar av personalen vid i 1 mom. avsedda militära högkvarter, militära organisationer och andra organ som är verksamma i Finland återbetalas den skatt som ingår i förvärvet av varor och tjänster som medlemmarna och deras anhöriga köpt i Finland för privat bruk, om detta har fastställts i avtalet om grundande av organisationen eller i värdlandsöverenskommelsen.

Förutsättningen för återbäring enligt 1 och 2 mom. är att varans eller tjänstens skattebelagda inköpspris är minst 170 euro eller ett annat belopp som har fastställts i avtalet om grundande av organisationen eller i värdlandsöverenskommelsen. På återbäring tillämpas även i övrigt de villkor och begränsningar som har fastställts i avtalet om grundande av organisationen eller i värdlandsöverenskommelsen.

Skatten återbetalas kvartalsvis på basis av en ansökan som gjorts till Skatteförvaltningen. Ansökan ska göras inom ett år efter betalningsdagen för fakturan. Skatteförvaltningen fastställer om sökanden har rätt till återbäring på grundval av avtalet om grundande av organisationen eller värdlandsöverenskommelsen, sökandens ställning och varans eller tjänstens användningsändamål. Försvarsmakten lämnar på begäran av Skatteförvaltningen sådana uppgifter som behövs för fastställandet. Skatteförvaltningen

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

kontrollerar de övriga förutsättningarna för återbäring och återbetalar skatten.

Skatteförvaltningen bestämmer närmare vilka uppgifter som ska ingå i ansökan och vilka handlingar som ska fogas till ansökan.

129 f §

129 f §

Vad som i 59 § i lagen om beskattningsförfarandet beträffande skatter som betalas på eget initiativ föreskrivs om skattskyldiga tillämpas också på den som är berättigad till återbäring enligt 129 och 129 a–129 d §.

Om skatt har återburits till för stort belopp med stöd av 129 eller 129 a–129 e §, kan det överstora skattebelopp som återburits dras av från ett skattebelopp som återbärs senare.

När ändring söks i ett beslut som fattats med stöd av 129 och 129 a–129 d § räknas tidsfristen för begäran om omprövning från utgången av det kalenderår som omfattar den period som berörs av beslutet.

(ny)

129 g §

Vad som i 59 § i lagen om beskattningsförfarandet beträffande skatter som betalas på eget initiativ föreskrivs om skattskyldiga tillämpas också på den som är berättigad till återbäring enligt 129 och 129 a–129 e §.

När ändring söks i ett beslut som fattats med stöd av 129 och 129 a–129 e § räknas tidsfristen för begäran om omprövning från utgången av det kalenderår som omfattar den period som berörs av beslutet.

209 r §

209 r §

En faktura som ligger till grund för en ansökan enligt 128, 129 och 129 a–129 d § ska förvaras i tre år från ingången av året efter fakturans betalningsdag. I fråga om en ansökan enligt 125 § ska de handlingar som verifierar beloppet av den skatt som ingår i förvärvet av varorna och utförseln av dessa varor förvaras i tre år från ingången av året efter det år då varorna *utfördes*.

En faktura som ligger till grund för en ansökan enligt 128, 129 och 129 a–129 e § ska förvaras i tre år från ingången av året efter fakturans betalningsdag. I fråga om en ansökan enligt 125 § ska de handlingar som verifierar beloppet av den skatt som ingår i förvärvet av varorna och utförseln av dessa varor förvaras i tre år från ingången av året efter det år då varorna *fördes ut*.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom förordning av statsrådet.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Bestämmelserna i 94 § 1 mom. 28 punkten och 129 e § tillämpas dock på varor som medlemmar av personalen vid internationella militära högkvarter, militära organisationer och andra organ som inrättats i enlighet med nordatlantiska fördraget och sådana medlemmars anhöriga importerat och varor och tjänster som sådana medlemmar och deras anhöriga förvärvat i Finland redan den 1 september 2025 eller senare.

Lag

om ändring av 18 § i punktskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut ändras i punktskattelagen (182/2010) 18 § 1 mom. 3 punkten, sådan den lyder i lag 432/2024, och fogas till 18 §, sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 766/2020, 418/2022 och 432/2024, ett nytt 7 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

18 §

18 §

Befrielse från punktskatt

Befrielse från punktskatt

Skattefria är produkter som

Skattefria är produkter som

3) är avsedda att användas av de väpnade styrkorna i varje stat som är part i Nordatlantiska fördraget, utom den medlemsstat där punktskatten kan tas ut, för styrkornas eget bruk, för civilpersonal som medföljer dem eller för mässar och marketenterier,

3) är avsedda att användas i Finland av de väpnade styrkorna för andra medlemsländer som är parter i Nordatlantiska fördraget för styrkornas eget bruk, för den civilpersonal som medföljer dem eller för försörjningen av deras mässar och marketenterier eller av internationella militära högkvarter, militära organisationer och andra organ som inrättats i enlighet med nordatlantiska fördraget för deras eget bruk, för medlemmar av deras personal eller för sådana medlemmars anhöriga,

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Skatteförvaltningen fastställer om en aktör eller person som avses i 1 mom. 3 punkten har rätt till direkt skattefritt förvärv från ett skatteupplag eller rätt till återbetalning på grundval av avtalet om grundande av organisationen, värdlandsöverenskommelsen eller ett avtal om status för styrkor. Försvarsmakten lämnar på begäran av Skatteförvaltningen sådana uppgifter som behövs för fastställandet.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom förordning av statsrådet.

Bestämmelserna om skattefrihet i 18 § 1 mom. 3 punkten tillämpas dock på förvärv som gjorts den 1 september 2025 eller senare, om de har gjorts för medlemmar av personalen vid internationella militära högkvarter, militära organisationer och andra organ som inrättats i enlighet med nordatlantiska fördraget eller för sådana medlemmars anhöriga.

Lag

om ändring av 41 § i bilskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut ändras i bilskattelagen (777/2020) 41 § 1 mom. 9 punkten som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

41 §

41 §

Övrig skattefri användning

Övrig skattefri användning

Användningen av ett fordon är skattefri, om

Användningen av ett fordon är skattefri, om

9) det har avtalats om *frihet från bilskatt eller bil- och motorcykelskatt i ett sådant avtal med en annan stat* som är förpliktande för Finland.

9) det har avtalats om *skattefrihet i ett internationellt avtal* som är förpliktande för Finland.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom förordning av statsrådet.

Lag

om ändring av 44 § i tullagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i tullagen (304/2016) 44 § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

44 §

44 §

*Tullfrihet som grundar sig på vissa
internationella överenskommelser*

*Tullfrihet som grundar sig på vissa
internationella överenskommelser*

Utrikesministeriet fastställer att förutsättningarna för tullfrihet enligt följande internationella överenskommelser uppfylls:

- 1) Wienkonventionen om diplomatiska förbindelser (FördrS 4/1970),
- 2) Wienkonventionen om konsulära förbindelser (FördrS 50/1980),
- 3) en värdlandsöverenskommelse eller överenskommelse om en organisations rättsställning mellan Finlands regering och en internationell organisation.

Unionens eller Europeiska atomenergigemenskapens institutioner i Finland fastställer att förutsättningarna för tullfrihet uppfylls enligt protokollet om unionens immunitet och privilegier eller enligt en överenskommelse om säte mellan Finlands regering och en av unionens institutioner. I fråga om tullfrihet för en person som är anställd av en institution och vars ställning enligt avtalet om huvudkontor jämföras med ställningen för diplomatiska

Utrikesministeriet fastställer att förutsättningarna för tullfrihet enligt följande internationella överenskommelser uppfylls:

- 1) Wienkonventionen om diplomatiska förbindelser (FördrS 3 och 4/1970),
- 2) Wienkonventionen om konsulära förbindelser (FördrS 49 och 50/1980),
- 3) en värdlandsöverenskommelse eller överenskommelse om en organisations rättsställning mellan Finlands regering och en internationell organisation.

Utöver vad som föreskrivs i 1 mom. fastställer Skatteförvaltningen att förutsättningarna för tullfrihet uppfylls i fråga om internationella militära högkvarter, militära organisationer och andra organ i Finland som inrättats i enlighet med nordatlantiska fördraget (FördrS 17 och 18/2023) och i fråga om berättigade medlemmar av deras personal och sådana medlemmars anhöriga. Försvarmakten lämnar på begäran av Skatteförvaltningen

Gällande lydelse

representanter fastställer dock utrikesministeriet att förutsättningarna för tullfrihet uppfylls.

Föreslagen lydelse

sådana uppgifter som behövs för fastställandet.

Unionens eller Europeiska atomenergigemenskapens institutioner i Finland fastställer att förutsättningarna för tullfrihet uppfylls enligt protokollet om unionens immunitet och privilegier eller enligt en överenskommelse om säte mellan Finlands regering och en av unionens institutioner. I fråga om tullfrihet för en person som är anställd av en institution och vars ställning enligt avtalet om huvudkontor jämföras med ställningen för diplomatiska representanter fastställer dock utrikesministeriet att förutsättningarna för tullfrihet uppfylls.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom förordning av statsrådet.

Bestämmelserna i 44 § 2 mom. tillämpas dock på varor som berättigade medlemmar av personalen vid internationella militära högkvarter, militära organisationer och andra organ som inrättats i enlighet med nordatlantiska fördraget och sådana medlemmars anhöriga importerat redan den 1 september 2025 eller senare.